

**ANTİK SİKKELER ÜZERİNDE
GEMİ TASVİRLERİ
Orkan KÖYAĞASIOĞLU
Arkeoloji (Klasik Arkeoloji) Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi
Eskişehir, 2006**

ANTİK SIKKELER ÜZERİNDE GEMİ TASVİRLERİ

Orkan KÖYAĞASIOĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Tolga Tek

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Kasım 2006

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZÜ

ANTİK SİKKELER ÜZERİNDE GEMİ TASVİRLERİ

Orkan KÖYAĞASIOĞLU

Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kasım 2006

Danışman: Yard.Doç. Dr. Ahmet Tolga Tek

Arkaik Dönemden Geç Roma İmparatorluk dönemine kadar olan zamanda basılmış gemi tipli sikkeler hakkında incelemeler ve yorumlamalar.

ABSTRACT

SHIP DESCRIPTIONS ON ANCIENT COINS

Orkan KÖYAĞASIOĞLU

Classical Archaeology Dept.

Anadolu University, Institute of Social Sciences, November 2006

Counselor: Ass. Prof. Dr. Ahmet Tolga Tek

Researchs and interpretations about ships on coins between Archaic period to
Late Roman Empire

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Orkan KÖYAĞASIOĞLU'nun "Antikçağ Sikkeleri Üzerinde Gemi Tasvirleri" başlıklı tezi 06 Aralık 2006 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Arkeoloji (Klasik Arkeoloji) Anabilim Dalında yüksek lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Yard.Doç.Dr.A.Tolga TEK

Üye : Doç.Dr.Hüseyin Sabri ALANYALI

Üye : Yrd.Doç.Dr.Oğuz ALP

Prof.Dr.Nurhan AYDIN
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, yaklaşık olarak M.Ö 3500 civarında ortaya çıkan yelkenli gemilerin, M.Ö VII. yüzyılın sonlarına keşfedilen sikkeler üzerindeki tasvirleri ele alınmıştır. Aynı zamanda antik gemi tasvirleri de yalnızca arkeolojik bir bakış açısıyla değil; aynı zamanda denizcilik ve yelkencilik yönüyle de incelenmiştir.

Böyle bir çalışma konusunu bana veren Sayın Yrd. Doç. Dr. A. Tolga Tek'e hem bu çalışma sırasında derin bilgisini ve desteğini esirgemediği için hem de bana karşı her konuda türlü toleransı gösterdiği için ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca doğduğum günden bu yana, yüksek denizcilik ve yelken bilgisi ile beni yetiştiren, denizle ilgili her takıldığım yerde bana yardımcı olan Sayın Yücel Köyağasioğlu ve sevgili aileme, her türlü olumsuz koşula rağmen bu çalışmayı en iyi biçimde bitirebilmem için her zaman bana elinden gelen tüm desteği veren sevgili eşim Sayın Burçin Özme Köyağasioğlu'na şükranlarımı ve teşekkürlerimi sunarım. Arkeoloji konusundaki fikirlerimi bir daha değişmeyecek biçimde olumlu yönde değiştiren ve bu çalışmayı hazırlarken en önemli kaynakları bana sağlayan değerli arkeolog arkadaşım Hüseyin Köker'e ne kadar teşekkür etsem azdır. Her türlü konuda kendisine danışıp dertlerimi paylaştığım Sayın Anıl Tamer Yılmaz'a, bana sualtı arkeolojisini sevdiren ve öğreten, kütüphanesini her istediğim an kullanabildiğim INA (Institute of Nautical Archaeology)'e ve çalışanlarına teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZ.....	ii
ABSTRACT.....	iii
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
ÖZGEÇMİŞ.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
LEVHALAR VE HARİTALAR LİSTESİ.....	xi
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ANTİK GEMİLER

1. YELKEN VE YELKENLİ GEMİLER.....	3
2. ANTİK ÇAĞ'DA GEMİ YAPIMI.....	5
3. ANTİK ÇAĞ'DA ARMA, ÇAPA, DÜMEN VE GÜVERTE EKİPMANLARI.....	12
4. ANTİK GEMİ İNŞASINDA KULLANILAN AĞAÇLAR.....	17
5. ANTİK ÇAĞ BATIKLARI.....	19
6. TİCARİ GEMİLER.....	20
7. ASKERİ GEMİLER.....	25
7. 1. Pentekonter.....	29
7. 2. Triakonter.....	30

7. 3. Triere (Trireme)	31
7. 4. Tetrereis (Dört Bölmeli) – Pentereis (Beş Bölmeli).....	36
7. 5. Liburnia.....	38

İKİNCİ BÖLÜM

GEMİ TASVİRLİ SİKKELER

1. KLASİK VE HELLENİSTİK ÇAĞ SİKKELERİ.....	39
1.1. Zankle.....	39
1.2. Amphipolis.....	39
1.3. Pella.....	40
1.4. Leukas.....	40
1.5. Histiaia.....	40
1.6. Kyzikos.....	41
1.7. Khios.....	41
1.8. Samos.....	41
1.9. Rodos.....	42
1.10. Phaselis.....	42
1.11. Demetrios Poliorketes (c. M.Ö 305 – 285).....	43
1.12. III. Antigonos DOSON (c. M.Ö 223 – 221).....	46
1.13. Philippos V (c. M.Ö 221 – 197).....	46
2. ROMA CUMHURİYET DÖNEMİ.....	48
3. ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ.....	51
3.1. Augustus (M.Ö 27 – M.S 14)	50
3.2. Nero (M.S 62 – 68)	51
3.3. Hadrianus (M.S 117 – 138)	52
3.4. Septimius Severus (M.S 193 – 211)	52

3.5. Gordianus III (M.S 238 – 244)	52
3.6. Constantius (M.S 305 – 306).....	53
4. GEÇ ROMA DÖNEMİ.....	54
4.1. Constantin I (M.S 307 – 337)	54
4.2. Constans (M.S 348 – 351)	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİKKELER HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

1. SİKKELER HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER.....	55
--	----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KATALOG

1. ARKAİK, KLASİK VE HELLENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ.....	61
1.1. Arkaik Dönem Sikkeleri.....	61
1.2. Klasik Dönem Sikkeleri.....	65
1.3. Hellenistik Dönem Sikkeleri.....	77
1.4. Hellenistik Krallar.....	116
2. ROMA CUMHURİYET, ROMA İMPARATORLUK VE GEÇ ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ.....	118
2.1. Roma Cumhuriyet Dönemi Sikkeleri.....	118
2.2. Roma İmparatorluk Dönemi Sikkeleri.....	277
2.3. Geç Roma Dönemi Sikkeleri.....	281
3. ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ KENT SİKKELERİ.....	289
3.1. Roma İmparatorluk Dönemi Otonom Kent Sikkeleri.....	289

3.2. Roma İmparatorluk Dönemi Kent Sikkeleri.....	300
---	-----

BEŞİNCİ BÖLÜM

LEVHALAR

1. LEVHALAR.....	320
2. HARİTALAR.....	345
Sonuç.....	347
Ek 1 : Terimler Sözlüğü.....	351
Kaynakça.....	359

LEVHALAR VE HARİTALAR LİSTESİ

LEVHA I

Resim 1: “İlk Yelkenler”.

Lionel Casson, *Antik Çağda Denizcilik ve Gemiler*, (İstanbul: Homer Kitapevi, 2002), s. 9, Resim 11.

Resim 2: “Markoni Armalı Bir Ketch”.

Yücel Köyağasıoğlu, “Tekne Tipleri I – Yelken Çizgisi”, *Naviga*, S.20, s. 81. Res. 4.

LEVHA II

Resim 3: “Yelkenli Teknenin Hareket Esasları”

James Moore, *Starting Sailing*, (Londra: David & Charles Ltd., 1976), s. 66.

Resim 4: “Yelken Seyirleri”

STS Bodrum Yelkenli Okul Gemisi Ders Notları

LEVHA III

Resim 5: “Kabasorta Armalı Clipper”

Yücel Köyağasıoğlu, “Tekne Tipleri III – Anlayana Aşk olsun”, *Naviga*, S. 22, s. 54 – 56, Res. 8.

Resim 6: “Yelkenli Teknelerde Salma”

Moore, J., 1976, *A.g.e.*, s. 13.

LEVHA IV

Resim 7: “Yığma Tekniğiyle Yapılan Bir Teknenin Henüz Sarılmadan Önceki Durumu”

Yücel Köyağasıoğlu Arşivi

Resim 8: “Pabuç Burnu Kazısında Ele Geçen, Hem Zıvana ve Kavelata Tekniği Hem de Sicimlerle Birleştirilen Gövde Kaplamalarından Bir Parça”

<http://ina.tamu.edu/pabucburnu/Images/Hull%20Fragments/fragmentsphoto%5B1g%5D.jpg>

LEVHA V**Resim 9:** “Zıvana ve Kavelata Tekniği”Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 27, Res. 24.**Resim 10:** “Zıvana ve Kavelata Tekniği”Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 27, Res. 25.**Resim 11:** “Gemici ustası Publius Longidienus’u, Bitmiş Bir Teknenin İçine Yerleştirilecek Olan Postalardan Birini Hazırlarken Tasvir Eden Mezar Steli. M.S II. Yüzyılın Sonu M.S II. Yüzyılın Başı”Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 32, Res. 28.**LEVHA VI****Resim 12:** “Toulon Yakınlarında Madrague De Giens’te Bulunan M.Ö I. Yüzyıla Ait Bir Batığın Omurgasını Ve Bitişik Latalarını Gösteren Çizim. İki Kat Lata Döşenmiştir (1,2) Ve Ziftlenmiş Kumaş Üzerine Kurşun Kaplanmışır (3)”.Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 32, Res. 29.**Resim 13:** “Cutty Sark Clipperinin Bronzla Kaplı Islak Sathı”Frank G., G.Carr, **Maritime Greenwich**, (Londra: Piktin Pictorials Ltd.,1968), s. 21.**LEVHA VII****Resim 14:** “Kaplamları Postalara Birleştiren Bronz Çivilerin Kesitleri”J. Richard Steffy, **Wooden Ship Building and Interpretation of Shipwrecks**, (Texas: Texas A&M University Press, 1994), s. 47, Res. 3 – 28.**Resim 15:** “Madrague Batığının İskaa Yuvası”Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 118, Res. 81.**LEVHA VIII****Resim 16:** “Madrague Batığı’nda Omurga İle Bağlantısı Olmayan Farşları Gösteren Profil Kesiti.”Pomey, Partice. “Pinciples and Methods of Construction in Ancient Naval Architecture”, **The Philosophy of Ship Building**, (Texas: Texas A&M University Press, 2004), s. 30, Res. 3.3.

Resim 17: “Madrage Batığının Konstrüksyon Detayı.”

Steffy, J., R., 1994 A.g.e, s. 64, Res. 3 – 50.

LEVHA IX**Resim 18:** “Hypozimata detayı”

Coates, J., F., Shaw J., T. “Speculations on Fitting Hypozomata”, **The Trireme Project**, (Londra: Oxbow Books, 1993), s. 85, Res. 15.1.

Resim 19: “Olympias’ın Gövdesinin İso­metrik Çizimi”

Coates, J., F., “The Design of an Experimental Trireme”, **The Trireme Project**, (Londra: Oxbow Books, 1993), s. 22, Res. 4.1.

LEVHA X**Resim 20:** “Athlit Mahmuzu”

Steffy, J., R., 1994 A.g.e, s. 60, Res. 3 – 45a.

Resim 21: “Athlit Mahmuzu”

Steffy, J., R., 1994 A.g.e, s. 62, Res. 3 – 48.

LEVHA XI**Resim 22:** “Athlit Mahmuzu’nun Pruva Bodoslamasına Bağlantı Detayı”

Steffy, J., R., 1994 A.g.e, s. 61, Res. 3 – 47.

Resim 23: “Yunan Savaş Gemisi, c. M.Ö 500’ler”

Landström, Björn, **Skeppet**, (Uddevalla: Bohuslänningens AB, 1961), s. 36, Res. 77.

LEVHA XII**Resim 24:** “Latin yelkenli Cezayiz Şebeği, c. M.S 1600’ler”

Köyağasıoğlu, Yücel, “Tekne Tipleri II – Gulet Bodrum İcadı mı?”, **Naviga**, S. 21, s. 64, Res. 4.

Resim 25: “Trireme Olympias’ın Planı”

Shaw, Timothy, **The Trireme Project, Operational Experience 1987 – 90 Lessons Learnt**, (Londra: Oxbow Books, 1993), s. 3, Res, F2.

LEVHA XIII

Resim 26: “İtalya Palestrina’da Palazzo Barberini’deki Mozaiklerden Bir Detay, M.Ö I. Yüzyılın Başları”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, 95, Res. 69.

Resim 27: “Samothrake Nikesi, M.Ö 180, Louvre Müzesi”

http://faculty-web.at.northwestern.edu/art-history/werckmeister/May_11_1999/1132.jpg

LEVHA XIV

Resim 28: “İki Katlı Roma Savaş Gemisi, Vatikan Müzesi, M.Ö I. Yüzyılın İkinci Yarısı”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, 98, Res. 71.

Resim 29: “Pentekonter, Louvre Müzesi, M.Ö VI. Yüzyıl”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, s. 61, Res. 49.

LEVHA XV

Resim 30: “Trireme Olympias’ın Kesiti”

Shaw, T., 1993, *A.g.e*, s. 3, Res. F3.

Resim 31: “Ruvo Vazosu, Volütlü Krater, Attik Kırmızı Figür, Talos Ressamı, M.Ö 400. En Alt Lombardan Çıkan Dalgalı Çizgiler Bağlanmamış Deri Fistanlara Aittir.”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, s. 65, Res. 53.

LEVHA XVI

Resim 32: “Triakonter, Gemma, New York Metropolitan Sanat Müzesi, M.Ö VI. Yüzyılın sonu”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, s. 61, Res. 50.

Resim 33: “Tiremelerin Kürekleri”

Morrison, John., S., ve J., F., Coates, *The Athenian Trireme*, (Londra: Cambridge University Press, 1986), s. 172, Res. 48.

Resim 34: “Pireus’taki Gemi Hangarlarının Rekonstrüksiyonu, M.Ö IV. Yüzyıl”

Casson, L., 2002, *A.g.e*, s. 75, Res. 58.

LEVHA XVII

Resim 35: “Sidon, Octadrahmi, c.M.Ö 380 – 374”

Morrison, John., S., ve J., F., Coates, 1986, **A.g.e**, s. 39, Res. 28a.

Resim 36: “Arados, Stater, c.M.Ö 350 – 332”

Morrison, John., S., ve J., F., Coates, 1986, **A.g.e**, s. 39, Res. 28b.

Resim 37: “Trireme Olympias’ın Polar Diagramı”

LEVHA XVIII

Resim 38: “Tetrereis, Pentereis, Altılı’daki Kürekçi Düzenlemeleri. İlk Üç Şema Üç Atlı, İk Katlı, Tek Katlı Tetrereisleri Gösterir. Diğer İki İse Üç Katlı Bir Pentereis Ve Üç Katlı Bir Altılıya Aittir.”

Casson, L., 2002, **A.g.e**, s. 88, Res. 65.

Resim 39: “Roma Liburnası”

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f4/Liburna_Rome_BC31.jpg/800px-Liburna_Rome_BC31.

LEVHA XIX

Resim 40: No. 1: “Zankle, Tetrarahmi c. M.Ö 493 – 489”

CNG 64, Lot. 53

Resim 41: No. 2: “Phaselis, Seri 1: Gümüş, c. M.Ö 550’ler, Emisyon 1”

Heipp – Tamer, 1993, **A.g.e**, Lev. I, No. 1.

Resim 42: No. 4: “Phaselis, Seri 2: Gümüş,c. M.Ö 530 – 520”

Heipp – Tamer, 1993, **A.g.e.**, Lev. I, No. 3.

Resim 43: No. 54: “Samos, Samos Standardı Trihemiobol, c. M.Ö 430 – 412”

SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 647.

Resim 44: No. 64: “Samos, Bronz,c. M.Ö 412 – 405”

SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 651.

Resim 45: No. 93: “Phaselis, Seri 4: Gümüş, M.Ö V. Yüzyılın Başlangıcı – c. M.Ö 440, Emisyon 1”

Heipp – Tamer, 1993, **A.g.e.**, Lev. , No.51.

Resim 46: No. 116: “Phaselis, Seri 6: Gümüş,c. M.Ö IV. Yüzyıl”

Heipp – Tamer, 1993, **A.g.e.**, Lev. , No.74.

Resim 47: No. 123: “Arados, Stater, M.Ö 400 – 350”

Kölner Münzkabinett, Auction 85, No.54, s. 14.

Resim 48: No. 124: “Sidon, Gümüş, Ba’lshallim II (M.Ö 386 – 372)”

SNG Newcastle, Lev. 38, No. 799.

Resim 59: No. 126: “Azbaal, Gümüş Shekel, c. M.Ö 350”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 575, s. 75.

Resim 50: No. 128: “Pella, Tétradrahmi, I. Demetrios Poliorketes Dönemi (M.Ö 306 – 283), c. M.Ö 294 – 293”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 227, s. 35.

Resim 51: No. 131: “Tétradrahmi, Antigonos Gonatas (c. M.Ö 277 – 239)”

Kölner Münzkabinett, Auction 85, No.22, s. 8.

Resim 52: No. 138: “Lykhnidos, Bronz, c. M.Ö II. Yüzyıl”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 300, s. 44.

LEVHA XX

Resim 53: No. 140: “Leukas, Gümüş, c. M.Ö 167 Öncesi”

SNG Newcastle, Lev. 13, No. 254.

Resim 54: No. 142: “Histiaia, Tetrobol, M.Ö 196 – 146”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 337, s. 47.

Resim 55: No. 166: “Lebedos, Bronz, M.Ö II. Yüzyıl”

SNG vAul Nachträge III, Lev. 274, No. 7917.

Resim 56: No. 175: “Kios, Hemidrahmi, c. M.Ö 345 – 330”

Tekin, O., 1994, A.g.e, No. 98, s. 83, Lev. IX.

Resim 57: No. 183: “Kios, Hemidrahmi, c. M.Ö 345 – 330”

Tekin, O., 1994, A.g.e, No. 105, s. 83, Lev. IX.

Resim 58: No. 191: “Kidos, Seri 8: M.Ö 310 – 250”

SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 183.

Resim 59: No. 215: “Rodos, c. M.S 25 – 60”

SNG Finland – Caria, Lev. 25, No. 760.

Resim 60: No. 221: “Phaselis”

Heipp – Tamer, 1993, A.g.e., Lev. V, No.87.

Resim 61: No. 358: “Antiokhia, Bronz, Seleukos IV (M.Ö 187 – 175)”

SNG Newcastle, Lev. 29, No. 585.

LEVHA XXI

Resim 62: No. 360: “Tarsos, Drahmi, c. M.Ö 298 – 294”

SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 23, No. 575.

Resim 63: No. 362: “Arados, Bronz, c.M.Ö 250 – 221”

SNG Newcastle, Lev. 37, No. 791.

Resim 64: No. 375: “Aes Grave Semis, c. M.Ö 240 – 225”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1110, s. 139.

Resim 65: No. 376: “Aes Grave Quadrans, c. M.Ö 240 – 225”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1111, s. 139.

Resim 66: No. 377: “Aes Grave Sextans, c. M.Ö 240 – 225”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1112, s. 140.

Resim 67: No. 378: “Aes Grave Sextans, c. M.Ö 240 – 225”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1113, s. 140.

LEVHA XXII

Resim 68: No. 380: “Aes Grave Septunx, c. M.Ö 240 – 225”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1115, s. 140.

Resim 69: No. 382: “Aes Grave As, c. M.Ö 215 – 212”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1117, s. 140.

Resim 70: No. 383: “Aes Grave Triens, c. M.Ö 215 – 212”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1118, s. 140.

Resim 71: No. 387: “Semuncia, Anonim Seri, M.Ö 217 – 215”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1141, s. 143.

Resim 72: No. 388: “Quartuncia, Anonim Seri, M.Ö 217 – 215”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1142, s. 143.

Resim 73: No. 399: “As, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1169, s. 146.

Resim 74: No. 405: “Semis, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1175, s. 147.

LEVHA XXIII**Resim 75: No. 408:** “Triens, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1178, s. 147.

Resim 76: No. 410: “Quadrans, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1180, s. 148.

Resim 77: No. 412: “Sextans, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1182, s. 148.

Resim 78: No. 413: “Uncia, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1183, s. 148.

Resim 79: No. 414: “Semuncia, Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1184, s. 148.

Resim 80: No. 418: “Semis, Anonim Seri, c. M.Ö 128”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1572, s. 191.

Resim 81: No. 491: “As, Sardunya Darphanesi”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1201, s. 150.

Resim 82: No. 761: “Sextans, TA Serisi, M.Ö 169 – 158”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1451, s. 178.

Resim 83: No. 794: “As, Direk ve Yelken Serisi, M.Ö 155 – 149”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1475, s. 180.

Resim 84: No. 799: “As, L.P.D.A.P” Serisi, M.Ö 91”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1633, s. 197.

Resim 85: No. 863: “Triens, C. Renius, M.Ö 138”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1532, s. 186.

LEVHA XXIV**Resim 86: No. 943:** “Dodrans, C. Cassius, M.Ö 126”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1589, s. 192.

Resim 87: No. 980: “As, C. Vibius C.f. Pansa, M.Ö 90”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1661, s. 200.

Resim 88: No. 982: “Quadrans, C. Vibius C.f. Pansa, M.Ö 90”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1663, s. 200.

Resim 89: No. 984: “As, L. Titurius L.f. Sabinus, M.Ö 89”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1666, s. 200.

Resim 90: No. 988: “As, C. Censorinus, M.Ö 88”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1670, s. 201.

Resim 91: No. 991: “As, C. Censorinus, M.Ö 88”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1671, s. 201.

Resim 92: No. 1002: “Denarius, Cnaeus Pompey Magnus, M.Ö 49, İspanya”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1759, s. 209.

Resim 93: No. 1018: “Octavian – Divus Julius Caesar, Dupondius, M.Ö 36”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 812, s. 103.

Resim 93: No. 1021: “Marcus Antonius, Denarius, M.Ö 32 – 31”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1799, s. 213.

Resim 94: No. 1035: “Septimius Severus, M.S 193 – 211, Denarius, M.S 206”

Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2167, s. 251.

Resim 95: No. 1088: “Erythrai, c. M.S III. Yüzyıl Ortaları”

SNG Cop. Ionia II, Lev. 17, No. 759.

Resim 96: No. 1089: “Phokaia, c. M.S II. – III. yüzyıl”

BMC Ionia, Lev. XXIII – 11, s. 219, No. 118.

Resim 97: No. 1094: “Phokaia, Gordianus III, M.S 238 – 244”

SNG Cop. Ionia II, Lev. 23, No. 1054.

LEVHA XXV

Resim 98: No. 1096: “Phokaia, Valerian – Gallianus, M.S 253 – 268”

SNG Cop. Ionia II, Lev. 23, No. 1061.

Resim 99: No. 1101: “Smyrna, Domitianus, M.S 81 – 96”

SNG vAul Nachträge III, Lev. 276, No. 7984.

Resim 100: No. 1146: “Apameia, Caracalla, M.S 198 – 217”

Tekin, O., 1994, A.g.e, No. 385, s. 124, Lev. XXXIII.

Resim 101: No. 1147: “Apameia, Saloninus, M.S 259”

SNG Schweiz II, Lev. 42, No. 616.

Resim 102: No. 1149: “Nikomedia, Maximinus I, M.S 235 – 238”

SNG Schweiz II, Lev. 45, No. 662.

Resim 103: No. 1158: “Ephesos, Caracalla, M.S 198 – 217”

SNG Schweiz II, Lev. 45, No. 699.

Resim 104: No. 1162: “Ephesos, Valerianus I, M.S 253 – 260”

SNG Schweiz II, Lev. 58, No. 854.

Resim 101: No. 1180: “Samos, Philippus I, M.S 244 – 249”

SNG Schweiz II, Lev. 63, No. 931.

Resim 102: No. 1196: “Side, Salonina, M.S 260 – 268”

SNG PFPs, Lev. 46, No. 878.

HARİTA I:

“Byzantium’dan Heraklia’ya Kadar Kürek Gücüyle Yapılan Yaklaşık 129 Deniz Millik
(236 Kilometre) Yolculuk”

HARİTA II:

“Çalışma İçersinde Yer Alan Batıklar ve Darphaneler”

GİRİŞ

“Sikkeler Üzerinde Gemi Tasvirleri” konulu bu çalışmada toplam 1213 adet sikke incelemiştir. Bunlar sikkenin icadından, Roma İmparatoru II. Theodosius’un (M.S 408 – 450) hükümdarlığının sonuna kadar olan dönem içerisinde ele alınmıştır. Bu örnekler kronolojik olarak ele alındıklarında, gemi tipolojisindeki gelişme ve değişimleri gözler önüne sermektedirler. Ayrıca çalışma kapsamında sikkelerden hareketle gemi tipolojisine ve antik gemiler hakkındaki varsayımlara yeni bakış açıları getirilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma hazırlanırken Lionel Casson’un “Ships and Seafaring in Ancient Times” eseri en önemli kaynakların başında gelmiştir. Ancak aşağıda değinilen nedenlerle gerek terminolojik gerekse teorik bazı kısımlarda düzeltmeler yapılarak eserin verdiği bilgiler ele alınmıştır. Bu tür düzeltmeler tüm kaynaklarda uygulanmıştır.

Sualtı arkeologları ve araştırmacılar genellikle yelken seyrini, denizciliği ve ahşap gemi inşa tekniklerini birebir tatbik etmeyip bu konudaki tezlerini, antik ve modern yazılı kaynaklara, tasvirlere ve teorilere dayandırdıklarından, karşımıza bazı hatalar çıkmaktadır. Türkçe’nin denizcilik dili bakımından çok zengin olmasına karşın bazı yayınlarda özellikle çevirilerde pek çok yanlış kullanımla karşılaşmaktadır. Bunların başında ise antik gemileri “*kadırga*” olarak adlandırmak gelmektedir. Bu nedenle karşılaşılan bu tür yanlışlıklar çalışma içerisinde doğruları ile değiştirilmiştir.

Bu çalışmada nümizmatik veriler hariç arkeolojik eserler üzerindeki gemi tasvirleri tek tek incelenmemektedir. Bu eserler yalnızca, antik gemilerin özellikleri anlatılırken örnek olarak gösterilmektedirler.

Antik Çağ dünyasında çok sayıda gemi tipli sikke basıldığından bunların hepsini bu çalışma kapsamına almak mümkün olmamıştır. Örneğin Phaselis bahsinde yalnızca örnek teşkil edecek sikkeler kullanılmıştır. Ayrıca gemi tasvirli sikkelerde en fazla örnekle temsil edilen Roma Cumhuriyet Dönemi’nde basılmış olan her birimden belirli örnekler levhalarda alınmıştır.

Yapılan bu çalışma bir corpus niteliği taşıdığından, kazı sikkeleriyle veya definlerle karşılaştırılabilecek nümizmatik bilgi vermemektedir.

Kataloglama işlemi; Klasik, Hellenistik ve Roma Kent sikkelerinde coğrafi olarak, Barclay V. Head’in eseri *Historia Nummarum*’a göre yapılmasına karşın, Geç

Roma sikkelerinde imparatorlara göre yapılmıştır. Bunun nedeni bu dönemde sikkelerin aynı tiplerde farklı darphanelerde basılıyor olmasıdır.

İncelenen sikkelerin kataloglama işlemi bittikten sonra görüntü itibarıyla iyi sonuç verecek ve önemli olan örneklerin dijital kamera ile fotoğraf çekimleri yapılmıştır. Bu işlemin ardından çeşitli fotoğraf yazılımları ile bunlar işlenmiş ve boyutlandırılmışlardır. Çalışma sırasında her sikkenin 1/1 ölçüsü alınmadığından dolayı bazı sikkelerin fotoğrafları levhalara dahil edilememiştir.

Araştırma sırasında özellikle INA (Institute of Nautical Archaeology)'nin Bodrum'da bulunan merkez kütüphanesinden, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi'nden ve İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi'nden yararlanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ANTİK GEMİLER

1. YELKEN VE YELKENLİ GEMİLER

Bilinen ilk yelkenler c. M.Ö 3500 yıllarında Mısırlılar tarafından sazlardan örülüp teknelerin burunlarında yer alan direklerde kullanılmışlardır¹. Bu yelkenler seren adı verilen yatay gönderler ile birlikte direğe basılarak kullanılmaktadırlar (Lev. I, Res. 1). Günümüzde kullanılan üçgen biçimli markoni yelkenler ise ancak M.S XIX. yüzyılın sonu, M.S XX. yüzyılın başında kullanılmaya başlanmıştır (Lev. I, Res. 2).

Bir yelkenli teknenin hareket etmesi için gerekli en önemli şey rüzgardır. Rüzgardan sonra ise dalga gelmektedir.

Modern markoni yelkenlerde rüzgar, direğe basılan ve “orsa yakası” adı verilen kısmı sabit olan yelken yüzeyinin her iki tarafından geçerek tekneyi hareket ettirir (Lev. II, Res. 3). Bu nedenle tekneler “orsa seyri” adı verilen bir seyir ile 45⁰ ila 15⁰ arasında değişen açılarda rüzgara doğru hareket edebilirler (Lev. II, Res. 4). Ancak antikçağ yelkenlilerinde böyle bir seyir söz konusu değildir. Bunun da nedeni kullanılan yelkenlerin kare biçimli olması ve sabit olan orsa yakasının bulunmamasıdır. Bu nedenden dolayı, yelkenin gerilmesi gereken yakalarından biri bu görevi yerine getiremez ve yüzeyin her iki tarafından geçmesi gereken rüzgar, yelkenin yalnızca bir yüzeyinde hareket eder. Sonuç olarak M.S XX. yüzyılın başlarına dek yaygın biçimde kullanılmış olan kare yelkenler yani kabasorta armalı tekneler (Lev. III, Res. 5), rüzgarı en fazla 90⁰ ile kullanabilmektedirler ve rüzgara karşı yapılan orsa seyirde hareket edememektedirler.

Rüzgarın yandan alınması ile yapılan apaz seyir, sert havalarda tekneleri kimi zaman gereğinden fazla yatırdığı için çok tercih edilen bir seyir değildir.

Günümüzdeki yelkenli teknelerin balansı omurgaya bağlanan ve “salma” adı verilen ağırlıkla sağlanmaktadır. Salmanın görevi; direkli teknelerin devrilmesini önlemek ve yelkenle yapılan seyirlerde, rüzgar kuvvetinin yelkenin üzerine binmesi ile oluşan kayma momentini minimum düzeye indirmektir (Lev. III, Res. 6). Antik

¹ Lionel Casson, Antik Çağda Denizcilik ve Gemiler, (İstanbul: Homer Kitapevi, 2002), s. 9.

Çağ'da ise teknelerin balansı "safra taşı" adı verilen ve teknenin iç kısmında alabandalara yerleştirilen taşlarla sağlanmaktaydı. Genellikle yumruk büyüklüğünde taşlardan oluşan safraların kenarları, ahşaba zarar vermeyi önlemek için yontulmuştur. Günümüzde araştırması yapılan pek çok batıkta bu safra taşlarından oldukça fazla sayıda ele geçmektedir. Antik gemilerde omurgaya yerleştirilen bir salma olmadığı için apaz seyirde, yelkene binen rüzgar kuvveti ile teknenin yana kayışı artacaktır.

Bu tür nedenlerden dolayı antik gemilerin seyirlerinde, yelkenli ticaret gemilerinin okyanus aşırı seferlerinde de kullandıkları gibi, kış omuzluktan alınan rüzgar ile yapılan geniş apaz seyri ve arkadan alınan rüzgar ile yapılan pupa seyri tercih edilmiştir.

Diğer taraftan antik gemilerin hidrodinamik yapıları gemilerin orsa seyirde seyretmelerine olanak tanımamaktadır.

2. ANTİK ÇAĞ'DA GEMİ YAPIMI

Ahşap tekne inşasında klasik anlamda iki temel yapım tekniği uygulanmaktadır. Bunlardan ilki günümüzde hala kullanılmakta olan “Yığma” tekniğidir. Bu teknikte öncelikle omurga inşa edilir. Bu omurganın üzerine teknenin formunu veren postalar monte edildikten sonra dışarıdan postalara bağlanan ve ahşap lataların bir araya gelmesi ile oluşturulan kabuk (forma) sarılır (Lev. IV, Res. 7). Bu teknik kendi içerisinde de çeşitli gruplara ayrılır.

Güney Asya'da ve Kuzey Avrupa'nın bazı kesimlerinde kullanılan bir başka teknik ise “Yığma” inşa tekniğinin tam tersidir; bütün latalar birbirlerine tutturularak bir kabuk elde edilir. Kabuğun iç kısmına postalar yerleştirilerek sağlamlaştırılır. “Armoz Kaplama”² olarak adlandırılan bu teknikte latalar birbirlerine üç yolla birleştirilirler. İlki Vikingler tarafından oldukça yoğun biçimde kullanılmıştır: Her lata, altındakinin üstüne biraz içeriden ağaç kavelatalarla (ahşap kama) tutturulur³. Diğer iki yöntemde lataların armozları (yatay kenarları) birbirlerine birleştirilir. Aradaki tek fark birleştirilme biçimleridir. Birinde latalar birbirlerine armozlara yakın kısımlarda açılan deliklerden geçirilen sicimler ile bağlanırlardı. Diğerinde ise latalar birbirlerine kenet ve kavelatalar ile tutturulurlardı (Mortice & Tenon [Zıvana ve Kavelata] tekniği). Aynı yöntem Yunanlı, Romalı ve Fenikeli gemi ustaları tarafından kullanılmaktaydı.

Ancak bu iki yöntemin bir karışımı olan başka bir gemi inşa tekniği ile ilk defa 2002 yılında Bodrum açıklarında yapılan Pabuç Burnu Kazısı'nda karşılaşıldı. M.Ö VI. yüzyıla tarihlendirilen bu batıktan ele geçirilen kaplama tahtaları birbirlerine hem kavelata ve zıvanalarla hem de sicimlerle tutturulmuşlardır (Lev IV, Res. 8)⁴.

İncelenen batıkların çoğu, M.Ö IV. yüzyıl ve sonrasına aittirler. Bu karakteristik inşa tekniği en gelişkin evresindeydi ve uzun bir süre, M.S I. yüzyılın sonlarına kadar varlığını sürdürecekti. Bu süre içerisinde gemi ustaları zıvana yuvalarını birbirine 10 cm., bazen daha az mesafe ile yerleştiriyorlardı (Lev. V, Res. 9 – 10). Bir örnekte gemi ustası, zıvanalardan birini latanın geminin içine bakan yüzüne yakın, bitiştekini de

² Armoz: Ahşap teknelerde borda kaplamalarını oluşturan lataların birleşme yerleri.

³ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 26.

⁴ Polzer, Mark, E.: “An Archaic Laced Hull in the Aegean: The 2003 Excavation and Study of the Pabuç Burnu Ship Remains”, *The INA Quarterly*, Vol. 31, No. 3, Fall 2004, s. 8 – 9.

kalasın geminin dışına bakan yüzüne yakın koyarak çakışmalarını önlemiş, arada nerede ise hiç boşluk bırakmamıştır. Ustalar genellikle 5 cm. genişliğinde büyük zıvanaları tercih etmişlerdir⁵. Fakat genişliğin iki katına çıktığı zamanlarda olmuştur ve bunlar latanın yarısına kadar içeri girmiştir. Lataları birbirlerine çaktıktan ve zıvanaları yuvalarına oturtuktan sonra, zıvananın her iki yarısı armuzların alt ve üstünden tahta çivilerle mıhlanarak, ayrılmamaları garanti altına alınmıştır. Kabuğun kısmen yada tamamen oluşturulmasının ardından, güçlendirmek için içersine kafes yerleştirilmiştir (Lev. V, Res. 11). Yerleştirilen bu kafes, günümüzde ahşap tekne yapımında kullanılan postaların temelini oluşturmaktadır.

Armozları birleştiren yakın konumlandırılmış zıvana yuvaları sayesinde, kalafatlama için yer kalmıyordu⁶. Zaten buna da ihtiyaç duyulmamaktaydı. Gemi suya indiğinde ahşaplar şişiyordu, böylece su geçirmez hale geliyordu. Bazı teknelerde denizin aşındırıcı etkisinden korunmak için alt kısım katranlanıyor, üzeri büyük başlı bakır çivilerle tutturulmuş ince kurşun levhalarla kaplanıyordu (Lev. VI, Res. 12)⁷. Akdeniz çevresinde 57 bölgeden gelen batık raporlarında kurşun plakaların kullanıldığı görülmektedir. En erken kullanım ise M.Ö IV. yüzyılın ortalarına tarihlendirilen “*El Sec*”’tedir. Muhtemelen çok pahalı olduğundan dolayı kurşun kaplama Geç İmparatorluk döneminin ortalarında bırakılmıştır. Ancak M.S XIX. yüzyılın sonlarından itibaren lüks yatların ve bazı ticari gemilerin sualtları (Lev. VI, Resim 13) yosun tutmasına ve çürümeye karşı bronzla kaplanmaktaydı. Ancak motor kullanımının yaygınlaştığı M.S XX. yüzyılın ikinci yarısından sonra bu teknik terk edilmiştir, çünkü bronz tuzlu suda elektrolize yol açtığı için teknelerin pervanelerini eritmekteydi.

M.Ö VI. yüzyıl ile M.S V. yüzyıl arasına tarihlendirilen tüm batıklarda bronz çivilere rastlanmıştır. En sık kullanım ise M.S I. yüzyılda karşımıza çıkmaktadır. Demir çivilerin ise M.S I. ve II. yüzyıllarda kullanımı azken M.S III. ve IV. yüzyıllarda kullanımı normal seviyeye ulaşmıştır⁸.

⁵ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 27.

⁶ Armozlar arasından su girmesini önlemek için kullanılan teknik: Antik Çağ’da ve günümüzde kenevir lifinden elde edilen kendir ile ardıç katranının karıştırılmasıyla elde edilen malzemenin özel takımlarla armozların arasına yerleştirilmesidir.

⁷ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 31.

⁸ A., J., Parker, *Ancient Shipwrecks of the Mediterrean & the Roman Provinces*, (Londra: Bar International Press, 1992), s. 27.

M.S II. yüzyıl antik gemi inşasında bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Bu tarihten itibaren, gemi ustaları kabuk dayanıklılığını zıvana sayısını kademeli olarak indirerek azalttılar. Buna karşılık içe yerleştirilen postalara önem verdiler⁹.

Oldukça detaylı olan marangozluk işinde ağaç seçimi çok önemlidir. Eğer ağaç çok kuruyrsa çatlayabilir. Gereğinden fazla ıslaksa, kuruduğu zaman çeker ve kavelatalar yerlerinden oynayabilirler. Muhtemelen kavelatalar yerlerine oturtulurken yağlanıyorlardı ve yuvalarına oldukça sıkı biçimde çakılıyorlardı¹⁰.

Homeros, *Odysseia*'da bize gemi yapımı ile ilgili çok önemli bilgiler vermektedir. Kalypso'nun Adası'ndan ayrılmak için Odysseus kendisine bir tekne – sal inşa etmektedir:

“...baltayla yontup düzeltti güzelce,
bir ip çekip denk getirdi hepsini.
Derken, delgiler getirdi Kalypso, yüce tanrıça,
O da delikler açıp takozlar yaptı,
Sonra birbirine çaktı tahtaları.
Bir marangoz ambar dibini nasıl ölçerse,
Geniş bir yük gemisini ustaca yaparsa nasıl,
Odysseus da öyle en ve boy verdi salın döşemesine,
sık mertekler dikip kurdu küpeşteyi,
sonra geniş tahtalarla kaplayıp tamamladı onu...”¹¹

Yukarıdaki metinden anladığımız kadarıyla, kesilen ağaçları şekillendirmek için günümüzde kullanılan “keser” yerine antik çağda balta kullanılmaktaydı. Odysseus, teknesini inşa edebilmek için yontmuş olduğu kaplamaların üzerine, Tanrıça Kalypso'nun getirdiği matkaplar ile delikler açmıştır. Yunanca orijinalinde deliklerden ve takozlardan bahsederken *Gomphoi* ve *Harmoniai* kelimeleri kullanılmaktadır. Yani bunlar kavelata ve zıvana anlamında kullanılmıştır. M.Ö V. yüzyılda denize hazırlanan gemilerin olduğu tersaneleri tasvir ederken *Gomphoi*'nin çakıldığından

⁹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 33.

¹⁰ Paul Johnstone, *The Archaeology of Ships*, (Londra: The Bodley Head Press, 1974), s. 39.

¹¹ Homeros, *Odysseia*, Çev. Azra Erhat, A. Kadir, (İstanbul: Can Yayınları, 1994), V: 240 – 255.

bahsetmektedir¹². Buradan anlaşılır; Odysseus, Zıvana ve Kavelata Tekniğini kullanarak kaplama latalarını birbirlerine birleştirmiştir. İlyada'nın metninin Yunanca'sında Odysseus'un salını boyutlandırması bahsinde *Edaphos*, kelimesi teknenin yuvarlak gövdesi anlamında; *Törnasetai* kelimesi ise gövdenin yuvarlaklığını vurgulamak için kullanılmıştır. Buna göre, Odysseus'un yaptığı bir sal değil, yuvarlak gövdeli bir gemidir.

Kazısı bitirilen ve replikası yapılan en önemli batık şüphesiz ki Kıbrıs'ta bulunan ve M.Ö IV. yüzyıla tarihlendirilen "*Kyrenia*" batığıdır. Bu gemide de, Nemi, Porticello ve Marsala batıklarında kullanılan "Önce Kabuk" inşa tekniğinin karakteristik bir örneğidir¹³. Kaplamaların her biri, bir diğerine içlerine giren kenetlerin kalınlığındaki kavelatalar ile tutturulmuştur. Kaplamalarda ağaç olarak Aleppo Çamı (*Pinus Halepensis*), kavelatalarda ise Türkiye Meşesi (*Quercus Cerrus L.*) kullanılmıştır. Çünkü çam Kıbrıs'ta yetişmektedir ve yerel köknardan daha uygundur. Ayrıca daha hafif olduğu için hızlı ve manevra kabiliyeti yüksek savaş gemilerinde de kullanılmaktadır¹⁴.

Kyrenia Batığı'nda antik gemi yapımı hakkında ilginç örneklerle rastlanmıştır. Postalar, kaplamaların içine yerleştirilip bronz çivilerle gövdenin dışından içine doğru çakılıp sıkıştırılmaktaydılar (Lev.VII, Res. 14). Batıktaki postaların ilginç tarafı birbirlerinden değişik ölçülerde olmalarıdır. Bunların yanı sıra, omurganın üzerinden geçen bir parçanın uzatması muhtemelen küpeşteye, bir sonraki ise omurganın hemen yakınından sintinenin dönüş yaptığı yere kadar uzanmaktadır. Bu postalar üzerinde kargoların taşındığı ahşap farşlar bulunmaktadır. Postaların üzerlerinde, nereye geleceklerini gösteren Grekçe harfler kazınmıştır. Gövdenin dışı ise siyahtan açık maviye, kahverengiye, mora ve yeşile kadar değişik tonlarda zift, balmumu, boya yada bunların hepsinin karışımı maddeler ile kaplanmıştır. Parlak renkli boyalar ise süsleme amaçlı kullanılmıştır¹⁵.

¹² Aristophanes, *Acharnians*, çev. S. Douglas Olson, Oxford; Oxford University Press, 2002, 552.

¹³ Partice Pomey, "Principles and Methods of Construction in Ancient Naval Architecture", *The Philosophy of Ship Building*, (Texas: Texas A&M University Press, 2004), s. 30.

¹⁴ Johnstone, P., 1974, A.g.e, s. 39.

¹⁵ Johnstone, P., 1974, A.g.e, s. 40.

Deniz kurtlarına karşı büyük gemiler için pahalı ancak etkili bir çözüm bulunmuştur. Gövdenin dışı önce katrana batırılmış ketenle ve daha sonra Antik Çağ kaynaklarında “kurşun döşeme” olarak geçen kare yada dörtgen biçimli ince kurşun levhalarla kaplanıyordu. Bu kaplamalar gövdeye çiviyle sabitleniyordu¹⁶.

Geminin orta bölümünde saklanan amphoralar, gemi ile ilgili iki anahtar özelliği daha günümüze kadar korumuşlardır: Direk ıskaçası¹⁷ ve sintine suyunu¹⁸ toplamak için kullanılan bir kuyu. Direk ıskaçası direk dibini kavrayan bir yuvaya sahip olan uzun bir kalastır (Lev. VII, Res. 15); gemi omurgasının büyük bir kısmını kaplar ve direk kullanıldığı zaman açığa çıkan gerilimi dağıtır. Büyük gemilerde bu kalas, masif olduğu kadar uzundur da. Sintine suyunu biriktirmek için kullanılan kuyu, teknenin en dibinde yer alan kutu şeklinde bir haznedir. Çevresinde genellikle rastlanan kurşun borular, toplanan suyu sintine pompası vazifesi görerek dışarı atmayı sağlar¹⁹. Bu borular genellikle su hattının altına yerleştirilmişlerdir²⁰. Safra olarak da kullanışlı olan bu kurşun boruların savaş gemilerinde kullanıldıklarına dair hiçbir kanıt yoktur²¹.

c. M.S 70 yılına tarihlendirilen Madrague De Giens Batığı’nda “Önce Kabuk” inşa tekniğinin önemli örneklerindendir ancak diğer batıklara nazaran farş sistemi farklılık göstermektedir. Normalde farşlar omurgaya metal çivilerle bağlanırken, bu batıkta farşların omurgayla hiçbir bağlantıları yoktur. Tüm diğer postalar omurgadan tamamen bağımsızdır ve iskeleti oluşturan farklı parçalar arasında hiçbir bağlantı yoktur. Tam olarak birleşmemiş olan iskelet, dış kaplamaya geleneksel Zıvana ve Kavelata Tekniği ile birleştirilmiştir²² (Lev. VIII, Res. 16 – 17).

Hesiodos, kendisinin de kabul ettiği gibi bir kara adamı olmasına rağmen “İşler ve Günler” adlı eserinde dönemin denizcileri için önemli öğütler vermektedir. Örneğin mevsimlik bakım için;

”... taşlar yığarsın dört yanına

Islak soluklu rüzgarlardan korumak için

¹⁶ J., G., Landels, Eski Yunan ve Roma’da Mühendislik, (Ankara: Tübitak Yayınları, 1998), s. 180.

¹⁷ İskaç – Zıvana: Her türlü direkli teknede direğin oturduğu yuva.

¹⁸ Geminin en derin kısmı olan sintinede toplanan su.

¹⁹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 119.

²⁰ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 165.

²¹ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 166.

²² Pomey, P., 2004, A.g.e, s. 30.

*Geminin tıkcını da çıkar ki
 Zeus'un yağmurları tekneyi çürütmesin.
 Bütün donanımı derli toplu içeri al,
 Güzelce katla gemici geminin kanatlarını
 Dümeni de ocak başına koy kurusun.
 Ve bekle deniz mevsiminin gelmesini.
 Gelince sür denize hızlı gemini... ”²³*

Lataları birleştirmek için, uygun konumda tutmak ve doğru kavisi vermek amacıyla, yapım aşamasında omurganın çevresine bir dizi “kereste kelepçesi” (*Druokhoi*) yerleştiriliyordu. Ancak bu kelepçeler geminin bir parçası sayılmıyorlardı, çünkü gövdenin dışındaydılar. Aslında olağan uygulama, tekne çevrelerini, gövde tamamlandıktan sonra yada tamamlanmadan hemen önce yapmak ve gövdenin içine yerleştirmektir. Bu, üst üste binen latalarla yapılan tekne için izlenilen yöntemin tam tersi idi.

Bu yöntemle yapılmış bir gövdeyi güçlendirmek ve deniz fırtınalı olduğunda korumak için, yunanlılar *Hypozamata*, “alt – kayışları” adı verilen aletler kullanıyordu. Bunlara ilişkin en bilinen anlatım St. Paul’ün bir deniz yolculuğunu anlattığı oyununda geçer (Oyunlar, 27. Bölüm – 17. Cilt). Genel kabul gören görüş (Bununla ilgili çok tartışma olsa da) “alt – kayışlarının” tehlike anında palangalar yardımıyla gerilebilen, pruvadan kış tarafa kadar gövdenin dış kısmı boyunca uzanan ağır halatlar olduğudur. Bu uygulama için günümüzde kullanılan terim ise “sıkı bağlama”dır²⁴.

Tirreme’ler diğer antik gemiler gibi zıvana ve kavelata tekniği ile inşa edilmekteydi; ancak dar ve uzun olduklarından, gemi omurgasının kamburlaşmasının önüne geçebilmek için *Hypozomata*’yı kullanıyorlardı. *Hypozomata*’da gerilimi sağlamak için bugatalar kullanılmaktaydı (Lev. IX, Res. 18). Gemi hizmette olmadığı zamanlar bunlar gevşetilerek sökülüyordu, Bu germe işlemi gemi suya indirilmeden biraz önce yapılıyordu²⁵.

²³ Hesiodos, *İşler ve Günler*, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1991), 625 – 630.

²⁴ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 150.

²⁵ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 69.

Deneysel amaçlarla rekonstrüksiyonu yapılan Trireme Olympias'ın gövdesinin isometrik çizimlerine bakıldığı zaman, günümüz gemi inşa tekniği olarak kullanılan postaların ilk örneklerinin Bizans döneminde karşımıza çıkan yarım postalar olmayabileceği, belki de postaların ilk örneklerinin Klasik Çağ'a kadar geridebileceğini bizlere göstermektedir (Lev. IX, Res. 19).

Athlit Mahmuzu, (Lev. X, Res. 20 – 21) Antik Çağ'da savaş gemilerinde uygulanan konstrüksiyonu çok açık bir biçimde gözler önüne sermektedir. Gövde kaplamalarında kullanılan kavelataların çapları 1,1 cm.dir ki bu, Kyrenia batığında ele geçenlerin iki katıdır. Zıvanalar ise 7,7 cm. genişliğinde ve 12 cm. derinliğindedirler. Bağlantılar, gittikçe incelen ve maksimum çapı yaklaşık 1,5 cm. olan meşe kavelatalarla sağlanmıştır. Bronz çiviler, kavelataların merkezlerine çakılarak kaplamalar ve yumrular mahmuza bağlanmışlardır. (Lev. XI, Res. 22)²⁶.

M. Ö 8. yüzyılın ortalarından itibaren vazo resimlerinde üst üste yerleştirilmiş iki kürek sırası görülür. Gemilerin çıkartma yapacak askerleri taşıyabilmesi yada düşman gemilerine yaklaşıp mürettebatına saldırarak denizde savaşılabilmesi için, geminin uzunluğuna eşit, ancak genişliğinden daha dar yükseltilmiş bir güverte inşa edilir²⁷.

Ele geçen batık kalıntılara göre M.Ö V. yüzyıldan, M.S XII. yüzyıla kadar gemi boyutlarında büyük değişiklikler olmamıştır. Kazılardan ve yüzey araştırmalarından ele geçen sonuçlara göre gemiler üç sınıfa ayrılmaktadırlar.

1 – Küçük Gemiler: 75 tonun altında kargo veya 1500 amphora taşımaktadırlar. Bu grup, bahsi geçen tüm periyotlarda en çok kullanılan sınıftır.

2 – Orta Boy Gemiler: 75 ton ile 200 ton arasında değişen ağırlıkta kargo veya 2000 – 3000 adet amphora taşımaktadırlar. M.Ö I. yüzyıl ile M.S III. yüzyıl arasındaki periyotta kullanılan sınıftır.

3 – Büyük Boy Gemiler: 250 ton ve üzerinde kargo veya 6000'den fazla amphora taşımaktadırlar. Çoğunlukla Roma Cumhuriyeti'nin geç dönemlerinde kullanılmışlardır. Geç imparatorluk çağında ise bazı ağır mermer yükleri taşımışlardır²⁸.

²⁶ J. Richard Steffy, *Wooden Ship Building and Interpretation of Shipwrecks*, (Texas: Texas A&M University Press, 1994), s. 59.

²⁷ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 155.

²⁸ Parker, A., J., 1992, A.g.e, s. 26.

3. ANTİK ÇAĞ'DA ARMA, ÇAPA, DÜMEN VE GÜVERTE EKİPMANLARI

Antik Çağ'da gemilerin, modern yelkenli gemiler gibi pek çok metal ekipmanları yoktu. Donanımlarda kullanılan makaralar ve ipler kullanışsız ve güçsüzdüler. Mürettebat ise beş veya altı kişiden oluşmaktaydı.

Homeros'un Odysseia'sında Antik Çağ'da kullanılan gemiler hakkında önemli bilgilere ulaşabilmekteyiz. Örneğin nasıl yelken bastıklarına hatta arma detaylarına bile rastlamaktayız.

*“Kaldırdılar çam direği, diktiler oyuk yuvasına
çarmıkları gerip çektiler sağlam kayışlarla ak yelkeni”²⁹*

“Bir direk yaptı, sereni taktı ona ”³⁰

“Kopardı kasırğa geminin her iki çarmık halatını”³¹

Elimizde armada kullanılan ahşabı belirtecek herhangi bir tasvir olmasa bile en azından bu cümleden; o dönemde direklerin çam ağacından imal edildiklerini ve sabit olmayıp elle ıskaçaya oturtulduğunu, seren ile basılan parçalı yelkeni basmadan önce direği sabitlemek amacıyla iki adet çarmığı³² gerdiklerini ve Homeros'un “kayış” olarak tabir ettiği ve örülmüş öküz postu şeritlerinden³³ yapılan mandarlarla³⁴ beyaz renkte olan yelkeni bastıklarını öğrenmekteyiz. Çam ağacı günümüzde de hala hem kolay bulunur olmasından hem de esnek bir ağaç olmasından dolayı direk yapımında sıkça kullanılmaktadır.

²⁹ Odysseia, II/ 424 – 425.

³⁰ Odysseia, V/ 254.

³¹ Odysseia, XII/ 409.

³² Direği taşıması amacı ile kullanılan, direkten güverteye bağlanan halat veya tel.

³³ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 171.

³⁴ Yelkeni basmak için kullanılan baskı ipleri.

Homeros'un metinlerinden öğrendiğimiz kadarıyla antik dönemde gemilerin renkleri siyah³⁵, aşıboyalı (μλτοπαηος)³⁶, kırmızı aşı boyalı (Φοινικοπαρηος)³⁷, veya laciverti (Κωνοπωρος)³⁸.

Antik Çağ'da donanmaya ait yapıların arasında bulunan siyah ve beyaz *hypaloiphe*'den bahsedilmektedir³⁹. Bu kelimenin anlamı, kızaktan iyi kayması için geminin omurgasına sürülen balmumu veya kuyruk yağıdır⁴⁰. Kuyruk yağı günümüzde hala tekne çeken ve atan tersanelerde, kızakların daha iyi kayabilmeleri için üzerlerinde yürüdüğü izgaralara sürülmektedir.

İster savaş gemileri, ister ticaret gemileri, ister Yunan ister Fenike kökenli olsun bütün tasvirlerde sadece dört köşe, geniş, serbest yakalı, prasya (*Hyperai*) ve ıskotalara (Yunancası "ayaklar" anlamına gelen *Podes*'tir) sahip yelken görülmektedir. Yunanlı sanatçıların büyük bir ustalıklarla yaptıkları resimler özellikle aydınlatıcıdır. Bu kadar geniş bir yelkeni avrayabilmek⁴¹ için seren, gittikçe incelen iki direğin kalın uçlarının birbirine bağlanmasından meydana gelmektedir. Yelkeni yanlara doğru hareket ettirmek amacıyla her bir seren koluna prasya halatları monte edilmiştir. Yelkenin alt köşelerine bağlanan ıskotalar sayesinde yelkeni, rüzgara göre ayarlamak mümkün olmaktadır. Eşit aralıklarla yerleştirilmiş istinga halatları, yelkenin alt yakasından başlayarak serene kadar ulaşıyor, buradan şeytan kilitlerini izleyerek kış güverteye iniyordu (Lev. XI, Res. 23). Böylece yelken üzerinde tam olarak hakimiyet sağlanıyordu⁴². Kyrenia Batığı kazısında kazıcılar, geminin kış kısmında yüzün üzerinde kurşun halka bulmuşlardır. Genel kanıya göre bunların amacı istinga halatlarını yelkene bağlamaktır. Halatlar güvertede başlayıp şeytan kilidi olarak kullanılan bu halkaların içinden geçip, serenin üzerinden dolaşıp yelkenin alt yakasında bitmektedirler. İstinga halatlarının amacı; az

³⁵ İlyada, I/141.

³⁶ Odysseia, IX/ 125.

³⁷ Odysseia, XI/ 124.

³⁸ Odysseia, IX/ 482.

³⁹ J., S., Morrison ve R., T., Williams, *Greek Oared Ships, 900 – 322 B.C.*, (Londra: Cambridge University Press, 1968), s. 280, 296.

⁴⁰ Greenhill, B., 1976, *A.g.e.*, s. 168.

⁴¹ Denizcilik terminolojisinde "Kontrol Etmek" anlamında kullanılan fiil.

⁴² Casson, L., 2002, *A.g.e.*, s. 42.

mürettebatla ani fırtınalarda bunları çekerek yelkeni küçültmek yani camadana vurmaktır.

Küçük teknelerde, günümüzdeki Spinnaker tabir edilen balon biçimli yelkenin kullanıldığı şekilde rüzgar üstü ıskotası bir babaya voltalanıyor ve dümenci boşta olan rüzgar altı ıskotası ile yelkeni idare ediyordu⁴³.

Sert rüzgarda tekne orsalayacağı için, yani pruvasını rüzgarın geldiği yöne doğru çevirme eğiliminde olduğu için antik çağ denizcileri yelkenin rüzgar üstü tarafındaki kısmını prasya halatları ile camadana vurarak küçültme çözümünü bulmuşlardır. Böylelikle Latin yelken tabir edilen yelken biçimine yakın bir biçim ortaya çıkmıştır (Lev. XII, Res. 24).

M.Ö VI. yüzyılda yelken yüzeyine yatay olarak yerleştirilen ve yelken üzerinde bulunan iplerle birlikte ağ oluşturan bir halat sırası eklenmiştir. Amaç yelkenin yapıldığı malzemeyi sağlamlaştırmaktır: ağ gözü şeklindeki halatlar, yelkenin sert ve ani rüzgarda yırtılmasını önliyordu.

M.Ö V. yüzyılın başlarına doğru, ön güvertede yer alan ve öne doğru meyilli olan pruva direğine basılı olan trinket yelkeni ortaya çıkmıştır. Yunanlıların “*Artemon*” olarak adlandırdıkları bu yelken, bundan sonra denize açılacak olan ticaret gemilerinin standart donanımı olacaktır⁴⁴.

Gemiler denize indirildikten hemen sonra ağırlaşmıyorlardı. Gövdenin kuruması amacıyla çekilmeden önce geçmesi gereken süre olarak 18 ay, uzun bir süre olarak görülüyordu⁴⁵.

Antik Çağ’da Yunan ve Roma gemilerinin ayırt edici özelliklerinden biri de yönlendirme düzeneğidir. Kıç tarafa menteşe ile tutturulmuş bir dümen yerine, gövdenin bir kenarında, kıç omuzlukta bir dümen yelpazesi görevi gören kürekler kullanılmaktaydı. Çoğunlukla gövdenin her iki yanında bu dümen yelpazesinden birer adet bulunmaktadır. Bazı tasvirlerde yelpazelerin ucu dikdörtgen biçiminde görülmektedir ve savaş gemilerinde kıç taraftan biraz geriye doğru uzanarak suya genellikle yaklaşık 45°’lik bir açıyla girerler (Lev. XI, Res. 23). Geminin karaya kıç tarafından yanaşması gerektiğinde gemi karaya oturmadan önce dümen küreklerinin

⁴³ Johnstone, P., 1974, A.g.e, s. 41.f

⁴⁴ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 44 – 45.

⁴⁵ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 168.

çıkarılması yada en azından uçlarının su seviyesinin yeteri kadar üzerinde yatay konumda tutulması gerekiyordu.

Dümen yelpazelerinin gövdeye bağlanma yöntemi konusunda farklı görüşler vardır ve eldeki kanıtlardan kesin sonuçlar çıkartmak zordur. Savaş gemilerinde, uygun noktalara bağlanmış halat ilmekleri olduğu anlaşılmaktadır. Bu ilmekler gemi suya indirildiğinde, gövdenin dışındaki bir çeşit dikey ağaç kaveladan sarkıtılıyordu. Karaya yanaşmadan hemen önce kürekler pimlerinden çıkartılıyor ve havada yatay olarak tutuluyorlardı. Bazı teknelerde, özellikle büyük ticaret gemilerinde, dümen küreklerinin dikeye yakın olduğunu ve acemice yapılış bir yatağa yerleştirilen yuvarlak millere sahip olduğunu var saymak için kanıtlar da vardır. Bu miller yatağın içinde, üst uçlarına yerleştiriliş dümen yekeleri yardımıyla hareket ettiriliyordu.

İki nedenden dolayı, savaş gemisinin bir ticaret gemisinin sahip olduğundan daha güçlü bir dümen düzeneğine gereksinimi olduğu düşünülebilir. İlk olarak, gövdesi daha uzun ve dar olduğundan, geminin yönünü değiştirmek için gereken itme daha büyük olacaktı. İkinci olarak da, geminin bazen düşman gemilerine şiddetle çarpma amacıyla çok dar bir çember içinde dönmesi gerekecekti. Ancak mürettebat yeteri kadar becerikli ise, geminin bir tarafındaki kürekçilerin suyu ters yönde iterek gemiyi istenilen tarafa döndürmesi mümkün olacaktı. Uzun bir zaman boyunca dümen küreklerinin günümüzde kullanılan dümenden daha verimsiz idaresi daha zor olduğuna inanıldı. Diğer üstünlüklerinin yanı sıra, ticaret gemilerindeki büyük dümen kürekleri merkezde bulunan bir milin çevresinde dönüyordu ve neredeyse simetrik⁴⁶. Böylece suyun itmesi her küreğe eşit ve ters yönde etki ediyor, dümen yekesini hafifletiyordu.

Yunanlıların ve Romalıların en çok kullandığı savaş gemisi türü, denizdeki çarpışmalar sırasında küreklerle hareket ettirilen bir “uzun gemiydi”. Direk, seren ve yelken, uzun deniz yolculukları için kullanılıyordu ancak en yüksek verimi almak için genellikle sökülüyor ve gemi düşmanla çarpışmak için denize indirildiğinde kıyıda bırakılıyorlardı.

Yunanlı ve Romalı kürekçiler, küreğin dayanarak çekildiği ve bir deri kayış yardımıyla bağlandığı sabit iskarmozlar kullanıyorlardı. Iskarmozun yunanca karşılığı anahtar anlamına gelen “*Kleis*” ti ve çizimlerde ters L’ye benzeyen ilk anahtarlar gibi görünüyordu. Mekanikle ilgilen eski çağ yazarları, küreğin hareketini kaldıracinkine

⁴⁶ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 152 – 154.

benzeterek, ıskarmozdan destek noktası olarak söz eder. Kürek dairesel bir milin çevresinde, milin çok fala sürtünmeden “döndüğünde”, aşınmasının ciddi bir sorun olmaması gerekir. Ayrıca Aristophanes’in bir anlatımında (Akharneis 96) deri kayışın işlevinin “tahta kısımların aşınmasını önlemek” olduğu belirtilir. Burada olasılıkla küpeştenin aşınmasından söz edilmektedir. Deri kayışın “döndüren” yada “büken” anlamına gelen “*tropos*” ya da “*tropoter*” olarak adlandırılması bu yüzdendir. Küreği küpeşteden ayrı tutmasının dışında deri kayış, aynı zamanda kürekçinin anlık da olsa çeşitli nedenlerle küreği elinden bırakması durumunda küreğin küpeşteden denize düşmesini önlüyordu. Öte yandan kürekçinin alet takımı listesinde ayrı bir parça olarak yer aldığından kayışın küreğe sabitlenmediği anlaşılmaktadır⁴⁷.

Trireme iki adet kabasorta yani dört köşe yelken taşımaktaydı (Lev. XII, Res. 25); bir mayistra yelkeni ve daha küçük bir trinket. Mümkün olduğunda gemi bu yelkenlerle hareket etmekteydi. Kürekçiler savaşa saklanıyordu. Kürekle ilerleyen bir savaş gemisi, savaş esnasında rüzgara güvenemeyeceğinden kürekçiler hazır olmalıydılar. Ayrıca yelken donanımları deniz erlerine çapariz vereceği için savaştan önce bunlar neta edilirdi⁴⁸.

⁴⁷ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 154.

⁴⁸ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 70.

4. ANTİK GEMİ İNŞASINDA KULLANILAN AĞAÇLAR

Bugüne kadar verilen beş yüz civarında batık raporunda⁴⁹, gemilerin konstrüksiyonu ve arma donanımları için pek çok ağaç ismi geçmektedir. Akdeniz’de incelemesi yapılan 189 batıktan yalnızca 37’sinin ağaç konstrüksiyonu iyi biçimde korunmuştur. Bu batıklarda kullanılan ağaçların Akdeniz çevresindeki 59 farklı bölgeden geldikleri anlaşılmaktadır. Gemi yapımı sırasında postalarda çam, meşe veya karaağaç; kaplamalarda genellikle çam veya köknar; omurgada meşe kullanılmıştır⁵⁰.

Antik Çağ’da gemilerin omurgalarının, kızaklar üzerinde durabilmesi için genellikle meşeden yapıldığı görülmektedir. Bazı kaynaklarda iç kısımlarda dut, karaağaç ve çınar kullanılırken, esnek ve güçlü olması gereken yerlerde kavak ağacının kullanıldığı geçmektedir⁵¹. Bunun doğrulu tartışılır çünkü kavak, oldukça esnek olmasına karşın hiçte güçlü bir ağaç değildir. Theophrastus’a göre bazı gemi yapımcıları, hafifletmek için Trireme’lere çam ağacından postalar yapmaktaydılar⁵².

Triremeler tamamen meşe ağacından yapılmıyordu. Hafifliği dayanıklılıkla birleştirmek için çoğunlukla çam ve köknar gibi yumuşak ağaçlar kullanılıyordu. Bu ağaçlar Yunanistan’da her dönem bol değildi. Atinalılar genellikle Trakya ve Makedonya’dan büyük miktarda ağaç satın alıyorlardı⁵³.

Yukarıda da belirtildiği gibi Kyrenia Batığı’nın yapımında Haleppo Çamı (*Pinus Halepensis*) kullanılmıştır ve batık kazısında birkaç Türkiye Meşesi (*Quercus Cerrus* L.) kalası ile beraber tonlarca Aleppo Çamı kalası bulunmuştur⁵⁴.

Kuzey Akdeniz kıyılarında ve kuzeybatı Afrika’da yetişen Aleppo Çamı (*Pinus Halepensis*), Yunanistan’ın doğusunda özellikle Kıbrıs ve Türkiye’de Kıbrıs Çamı (*Pinus Brutia*) olarak bilinmektedir⁵⁵.

⁴⁹ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 168.

⁵⁰ Parker, A., J., 1992, A.g.e, s. 26.

⁵¹ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 168.

⁵² Theophrastos, Karakterler, Çev. Candan Sentuna, (İstanbul: Dost Kitapevi Yayınları, 1998), Bölüm 73.

⁵³ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 162.

⁵⁴ J. Richard Steffy, Wooden Ship Building and Interpretation of Shipwrecks, (Texas: Texas A&M University Press, 1994), s. 43.

⁵⁵ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 258.

Antikçağ gemi ustaları, bazı ağaçları deniz kurtları tarafında kolay delinebileceğini düşünerek gövdede kullanılmaktan kaçınıyorlardı. Plinius'a göre özellikle melez kuzey çamı böyleydi⁵⁶.

Athlit Mahmuzu'na bağlı olan omurga ve kaplamalar çam ağacından yapılırken, mahmuz ve iç kısmı sedir ağacından; gövde kaplamalarını tutan kavelatalar ise meşeden yapılmıştır⁵⁷.

Lübnan Sediri (*Cedrus Libani*) olarak bilinen ağaç aynı zamanda Kineret batığında ve bazı Mısır Gömü Teknelerinde kullanılmıştır⁵⁸.

Madrague de Giens gemisinin omurgasında, tavanlarında, iç kaplamalarında, yarım postalarında ve döşeklerinde karaağaç; dış kaplamalarında köknar; ıskaçasında ise meşe kullanılmıştır. Pek çok antik çağ Akdeniz gemilerinin tersine bu gemide pek çok kısımda sert ağaç kullanılmıştır⁵⁹.

Uluburun Batığı'ndan Amerika'nın Pasifik kıyılarında kullanılan uskunaklara kadar pek çok teknede köknar kullanılmıştır. Köknarın bir alt türü olan "Gümüş Köknar" (*Abies Alba*), Antik Akdeniz gemi inşası için önemlidir. Theoprastos, köknarın hafifliğinden dolayı triremelerde kullanıldığını söylemektedir. Geç klasik dönemde ise selvi (*Cupressus*) kullanımına rastlanmaktadır⁶⁰.

Zivana ve Kavelata Tekniği ile yapılmış Antik Çağ gemileri için en bilindik ağaç Türkiye Meşesi (*Quercus Cerris*)'dir. Bu ağaç, kavelataların, ağaç çivilerin ve yalancı omurganın ve bu tür işleri yerine getirecek parçaların yapılmasında idealdir⁶¹.

⁵⁶ Plinius, *Naturalis Historia*, Çev. Joyce Irene Whalley, Londra: Victoria and Albert Museum Yayınları, 1982, 16, 79.

⁵⁷ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 59.

⁵⁸ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 256.

⁵⁹ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 65.

⁶⁰ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 257.

⁶¹ Steffy, J., R., 1994, A.g.e, s. 258.

5. ANTİK ÇAĞ BATIKLARI

Tüm Akdeniz çevresindeki batıkların %75'ini, M.S 15. yüzyıl öncesi Roma ve Bizans dönemi gemileri oluşturmaktadır.

Bu periyotlardaki batıklarla, deniz ticaretini etkilemiş olan tarihi olayların yakın olarak karşılaştırılabilmektedir. Akdeniz'deki Roma dönemi batıklarına bakıldığında doğudaki batık sayısı, batıdaki batık sayısının yarısından daha azdır. İsrail ve Lübnan kıyılarında Orta Bronz Çağı'ndan Memlüklere kadar değişen tüm periyotlardan batıklara rastlanmaktadır. Türkiye'de ise genel olarak benzer bir tablo karşımıza çıkmaktadır ancak yoğunluk Hellenistik dönem batıklarında ve erken Bizans Döneminde'dir. Sicilya ve Malta'nın bir kısmında ağırlık genellikle Hellenistik ve orta Roma İmparatorluk Çağı'ndadır. Fransa'da ise M.Ö II. yüzyıl batıkları çoğunluktadır⁶².

---

⁶² Parker, A., J., 1991, A.g.e, s. 8 – 9.

6. TİCARİ GEMİLER

Kürekli ticaret gemilerinin ve yuvarlak ticaret gemilerinin şekilleri, Akdeniz’de Bronz Çağı’ndan Bizans Dönemi’ne kadar çok önemli değişiklikler göstermemişlerdir⁶³.

Değişik tekne türleri için kullanılan çok sayıda terim biraz gelişi güzel ve tutarsız kullanılmaktadır. Antik Çağ’da kullanılan gemilerde iki temel gövde çeşidi bulunmaktadır; bunlar için “uzun gemi” ve “yuvarlak gemi” gibi çok basit terimler kullanılmaktadır. Aslında “uzun gemi”, yüksek hızda hareket etmesi için tasarlanmış küreli bir savaş gemisi yada korsan gemisiydi, devriye görevi veya uzun yolculuklar içinse yelkenliler kullanılıyordu. “Yuvarlak gemi”, nehirlerde yada limanlarda kürekle hareket eden en küçük çeşitleri dışında, yalnızca yelken kullanılan bir ticaret teknesiydi. Antik Çağ gemileri genellikle kış taraflarından karaya yanaşırlardı. Pek çok tasvirde, kış tarafa bağlanmış kısa bir iniş merdiveni gösterilmektedir.

Boyu, eninin yaklaşık dört katı olan “yuvarlak gemi” ise çok geniştir. Genellikle rüzgar gücü kullanıldığından ve savaş manevralarına katılmadığından mahmuzu yoktur. Taşıma kapasitesini arttırmak amacıyla pruva ve kış taraf geniş ve yuvarlaktır. Karinası neredeyse dümdüzdür. Suda giderken böyle bir gövde üzerine etki eden direnç, uzun savaş gemilerine göre açıkça daha fazladır. Ancak ulaşmak istedikleri hız göz önüne alındığında, bu çok önemli bir sorun yaratmıyordu⁶⁴.

M.Ö V. ve IV. yüzyıllarda yük gemileri “*Ploion Strongulon*” (Yuvarlak Gemi), “*Holkadion Ploion*” yada “*Holkas*” (çekilen gemi – mavna) olarak isimlendirilmekteydiler. Grekçe harf yazılışları bize, bu isimlerin Roma Döneminde de kullanımının sürdüğünü göstermektedir⁶⁵. Demosthenes, 20 kürekli bir geminin 3000 amphora taşıdığından bahseder⁶⁶. Bu tür gemiler, kürekli savaş gemilerinde de olduğu gibi limanlara girip çıkarken çekilmeye ihtiyaç duyan normal kargo gemilerine göre

⁶³ Basil Greenhill, *Archaeology of The Boats*, (Londra: A. and C. Black, 1976), s. 167.

⁶⁴ Landels, J., G., 1998, *A.g.e*, s. 151 – 152.

⁶⁵ Greenhill, B., 1976, *A.g.e*, s. 165.

⁶⁶ Demosthenes, *Demosthenes*, Çev. Charles Miner Thompson, (New York: Houghton Mifflin Company, 1926), 35, 18.

daha fazla hareket özgürlüğüne sahiptirler⁶⁷. Ayrıca büyük gemiler tarafından taşınan ve “*Epaktrokeles*” adı verilen kayıklarda kullanılmıştır⁶⁸.

Antik çağ denizcilerinin sosyal yaşantılarını ve o dönemde denizcilik için harcanan paraları M.Ö III. Yüzyılın ortalarına ait bir papirüsten takip edebilmekteyiz. Zenon, hayatının M.Ö 256 – 247 yılları arasındaki yaklaşık 10 yıllık dönemini II. Ptolemaios’un (M.Ö 282 – 246) güçlü memuru Apollonios’a bağlı olarak Fayum’daki büyük malikanenin sorumlusu olarak geçirdi. Buradaki sorumluluklarından bir tanesi de; Nil Nehri’nde gezen, kendisinin ve malikanenin sahip olduğu veya kiraladığı tekneleri idare etmektir. Zeno’nun notlarında gemilere yapılan harcamalar ve gemi kaptanlarının yaptıkları harcamalar da bulunmaktadır.

Zeno, Grek kökenli olmasına karşın emrinde çalışan kaptan ve gemiciler Mısır kökenliydi. Zeno’un döneminde II. Ptolemaios yarım yüzyılı biraz aşkın süre ile tahtta kalmasına karşın nüfusun çok küçük bir kısmını Grekler oluşturmaktaydı. Bunların çok azı, bin yıldır Nil’de yelken yapan yerli halk kadar burayı iyi biliyorlardı⁶⁹.

Zenon’un kaptanları ile yaptığı yazışmalar, M.Ö III. yüzyılın ortalarında gemiler ve kaptanlar ile olan ekonomik meseleleri ve yapılan harcamaların sayısal boyutlarını örneklerle ortaya koymaktadır.

“Kaptan Phamounis’ten Zenon’a not.

Nehirden aşağıya inip gemiyi benden alması için Sosos’a⁷⁰ emir verdiniz. Aradan üç gün geçmesine rağmen O henüz gelmedi. Boşaltım yapan işçiler, önemli olan her şeyi aldılar. Tunığımı bile sattım. Biliyorsunuz ki Proitos sahip olduğumuz her şeyi alıp gitti. Eğer doğru olduğunu düşünüyorsanız, gemiyi götüreceğ birini yollayın. Biz gemide altı kişiyiz. Onları aldığım yerde geri bırakmalıyım. Eğer mümkünse biraz peşin para ile bana yardım edin – parayı sizin için uygun bir zamanda geri ödeyeceğim – ki

⁶⁷ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 165.

⁶⁸ Morrison, J., S., ve R., T., Williams, 1968, A.g.e, s. 244 – 246.

⁶⁹ Lionel Casson, “I’ve Already Sold My Tunic: Nile Skippers and Their Problems in the Mid – Third Century B. C.”, *The Philosophy of Ship Building*, (Texas: Texas A&M University Press, 2004), s. 95.

⁷⁰ Zenon’un mali işlerini yürüten Grek asıllı kölesi.

elbiselerimi satmak zorunda kalmadan mümkün olduğu kadar çabuk buradan uzaklaşayım."

Genellikle iki veya üç mürettebatı bulunan gemilerin yanında bu, filodaki büyük gemilerden biriydi⁷¹. Yukarıdaki papirüsten de anlaşıldığı gibi bulunduğu limanda parası ve satacak malları biten gemi kaptanı oldukça zor bir durumdadır ve Zenon'dan yardım istemektedir.

Herakleopolis'e taşıma ücreti: 900...buğday (her 100 art. Buğday için)
4 Drahmi 2 Obol =
39 Drahmi

Gemi Ücreti: 13 Drahmi

Bakiye : 26 Drahmi

Kaptanın Payı: 13 Drahmi

Zenon'un Payı: 13 Drahmi

Yapılan bir yolculukta bunun gibi dört nakliye işlemi yapılmıştır. Kaptan, hesabı Zenon'a yapılacak ödemenin sonucu ile kapatmaktadır.

Nakliyelerden ayrılan payımız:

Aphroditopolis: 7 Drahmi 5 ³/₄ Obol

Herakleopolis: 9 Drahmi

Busiris: 13 Drahmi

Ptolemis: 8 Drahmi 3 ¹/₂ Obol 1 Khalkos.

Toplam: 38 Drahmi 3 ¹/₂ Obol 1 Khalkos.

Kaptanın Ödemelerinden:

Memphis'te: 8 Drahmi

Memphis'te Depozito İçin: 4 Drahmi

⁷¹ Casson, L., 2004, A.g.e, s. 96.

<i>Philadelphia'da Spinther'e</i> ⁷² :	20 <i>Drahmi</i>
<i>Zenon'un Hesabı İçin Ödeme:</i>	32 <i>Drahmi</i>
<i>Bakiye:</i>	6 <i>Drahmi</i> 3 ¼ <i>Obol</i> 1 <i>Khalkos</i> .
<i>Satyros'a Ödeme:</i>	1 <i>Drahmi</i>
<i>Zenon'un Hesabı İçin Toplam</i>	
<i>Ödeme:</i>	33 <i>Drahmi</i>
<i>Bakiye:</i>	5 <i>Drahmi</i> 3 ¼ <i>Obol</i> 1 <i>Khalkos</i> .

Kaptanın ve Zenon'un paylarından 2 ½ 'şer Drahmi geminin masrafları için ayrıldı.

Yukarıdan da anlaşıldığı gibi bu yolculuğun ardından kaptan, yolculuk sonrası masraflar için 5 Drahmi ayırmıştır. Ancak yolculuk sonrasında da bazı sorunlar ortaya çıkmıştır:

<i>Gemide Nöbet Tutması İçin</i>	
<i>Kiralanan Kişiye Ödeme:</i>	2 <i>Drahmi</i>
<i>Nehirde Yelken Basıldığı İçin</i>	
<i>Polise Ödeme:</i>	1 <i>Drahmi</i>
<i>Toplam:</i>	3 <i>Drahmi</i>
<i>Bakiye:</i>	2 <i>Drahmi</i>

Bu ibareye göre; bazı nedenlerden dolayı kaptan teknede nöbet tutacak birisine ihtiyaç duymuştur. Burada dikkatli olmak, ciddi bir tehlike olan nehir korsanlarına karşı oldukça önemli bir nedendir.

Yelkenli gemiler Nil'de yalnızca belirlenmiş noktalarda demirleme yapabilmektedirler. Mecburi haller durumunda ise kaptanlar, en yakındaki polis merkezine buldukları yeri rapor etmekle zorunluydular aksi takdirde cezalandırılmaktaydılar⁷³.

⁷² Spinther ve Styros, Zenon'un ev işlerine bakan köleleridir.

⁷³ Casson, L., 2004, A.g.e, s. 98.

Zenon'a kaptanlarından biri tarafından gönderilen bir başka notta ise gemi için hazineye ve gemicilere maaş olarak ne kadar ödeme yapıldığından bahsedilmektedir.

<i>Kraliyet Hazinesine Vergi:</i>	<i>292 ½ Drahmi</i>
<i>3 gemiciye Ücret:</i>	<i>7 ½ Drahmi</i>
<i>Kaptanın Ücreti:</i>	<i>10 Drahmi</i>
<i>Yıllık Vergi:</i>	<i>390 Drahmi</i>

Geminin tamiri için yapılan harcamalarda ise;

<i>Yelken:</i>	<i>12 Drahmi</i>
<i>Dümen Palası İçin 8 Çivi:</i>	<i>6 Drahmi</i>

Kyrenia Batığı'ndan bulunan Antigonos Monophthalmos (M.Ö 306 – 301) ve Demetrius Poliorketes (M.Ö 306 – 283)'e ait olan sikkelerden, geminin M.Ö 306'da henüz batmadığı anlaşılmaktadır. Kargoda yapılan Radyo – Carbon tarihlendirmesinde M.Ö 288 ± 62 tarihi ile karşılaşılmıştır. Gövde ahşaplarında yapılan araştırmalarda ise M.Ö 389 ± 44 yılına rastlanmıştır. Bu da geminin yaklaşık olarak 80 yaşında battığını ortaya koymaktadır. Geminin batış nedeni muhtemelen yaşlılıktır çünkü battığı alanda ne bir sığlık vardır nede korsan yada yaralanma izlerine rastlanmıştır⁷⁴.

⁷⁴ Johnstone, P., 1974, A.g.e.s. 42.

7. ASKERİ GEMİLER

Akdeniz'deki yuvarlak gövdeli gemilerde ve kürekli yük gemilerinde Bronz Çağı'ndan Bizans dönemine kadar önemli bir değişiklik görülmez ancak askeri gemiler için bu geçerli değildir⁷⁵.

Boyu, enini yaklaşık 10 katı kadar olan "uzun gemi" çok dardır. Yandan bakıldığında görülebilen yukarı ve ileri doğru eğimli uzun kıç taraf bu geminin kendine özgü bir niteliğiydi⁷⁶.

Savaş gemilerinde ilk gelişme, zırhla kaplanmış burundan oluşan mahmuz nedeniyle filo taktiklerinde olmuştur. Mahmuzlama taktiği, iyi manevra kabiliyeti ve kürek gücünün geminin uzunluğuna oranını arttırmak için kürek gücünü önemli kılmıştır⁷⁷.

Gemi mahmuzunun ortaya çıkışı, deniz savaşlarında değişime yol açmıştır. Bundan önce savaş gemilerinin, başlıca görevi deniz erlerini savaşacakları noktaya kadar hızlı bir şekilde götürmek olan nakil gemilerinden çok az farkı vardı. Bu durum hala devam etmekteydi ve aslında kürekli gemilerin ölümüne kadar sürecekti. Şimdi en azından onun kadar önemli bir yöntem daha bulunuyordu⁷⁸. Savaş gemileri artık tek başına hareket eden mermiler haline gelmişti. Mahmuzlarını düşman gemisinin gövdesine hedefleyerek onu kullanılmaz hale getiriyor yada tamamen tahrip ediyordu.

Mahmuz, deniz lojistiğini en az deniz savaşı kadar kökten etkilemiştir. Şimdiye kadar dayanıklı ve hızlı her tür gemi, savaş gemisi haline getirilebiliyordu; şimdi ise sadece mahmuzlu gemiler buna uygundu. Ayrıca bu gemiler mahmuzlanmanın şiddetine karşı koyabilecek kadar dayanıklı inşa edilmeli ve mahmuzun parçalanmasını önlemek için bronz ile kaplanmalıydı. Sonuçta bir donanma kurma eskisinden daha pahalıya mal olacaktı. Bunun tek sebebi bu tip gemilere uygun dayanıklı kereste ve tonlarca bronz gibi pahalı hammaddeler değil; aynı zamanda uzman iş gücü gerekiyordu: yeni tip pruva yapımında yetenekli marangozlar ve bronz kaplamada

⁷⁵ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 167.

⁷⁶ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 151.

⁷⁷ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 167.

⁷⁸ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 52.

maharetli metal işçileri gibi. Ancak Fenike ve Yunan şehir devletlerinin en zenginleri bir donanma kurabilirlerdi⁷⁹.

M.Ö VI. yüzyıl öncesinde mahmuzun olduğuna dair hiçbir kanıt bulunmamaktadır⁸⁰. Mahmuzdan ilk bahseden antik yazarlardan biri Herodotos'tur. M.Ö 535 yılında yapılan Alalia deniz savaşındaki mahmuzlu gemileri anlatır; "...zira gemilerin kırk tanesi batmış, kalan yirmisinin de mahmuzları kırılmış, işe yarar hali kalmamıştı."⁸¹

Antik gemi tasvirleri, mahmuzu ortaya çıkışıyla gemi gövdesinde ne gibi değişikliklerin olduğunu gözler önüne sermektedir. Tasvirlerde mahmuz, masif bir tabandan çıkarken görülür. Buradan da anlaşıldığı kadarıyla bütün pruva kasıtlı bir çarpışmanın etkisine karşı koyabilecek şekilde güçlendirilmiştir⁸².

Günümüzde bilinen en önemli mahmuz, 1980 yılında bulunan ve şu anda Haifa Ulusal Denizcilik Müzesi'nde sergilenmekte olan bronz Athlit Mahmuzu'dur. Bu eserden tüm ele geçenler, bronz mahmuz ve on altı adet ahşap pruva fragmanıdır. Bu buluntu; süslenmiş, üç adet sivri ucu olan mahmuzlarla tahkim edilmiş savaş gemileri için önemli bir örnektir (Lev. X, Res. 20 – 21).

Athlit Mahmuzu'na bağlı olan omurga ve kaplamalar çam ağacından yapılırken, mahmuz ve iç kısmı sedir ağacından; gövde kaplamalarını tutan kavelatalar ise meşeden yapılmıştır⁸³.

Mahmuzlar esas olarak üç grupta incelenebilir: birinci grup, ilk mahmuz tipi olan bronzdan, işsiz pruva uzantısıdır. İkinci tip domuz protomu biçiminde olanlar, üçüncü tip ise yüzgeçli olanlardır. M.Ö VI. yüzyılda pentekonterlerin mahmuzları, kare biçiminde küt bir surat figürüyle son buluyordu. Bu figürlere en güzel örnekler Phaselis sikkelerinin erken varyasyonlarında karşımıza çıkmaktadır (Resim 42: No. 4). Peloponnessos Savaşı'nda, belki daha da erken bir tarihte, değişik bir örnek ortaya çıkmıştır. Bu tip, Athlit mahmuzundaki gibi ortasından dikey, sağlam bir parça geçen üç yatay yüzgeçten oluşmaktaydı (Lev. X, Res. 20). Bu mahmuz en az eskisi kadar etkili

⁷⁹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 53.

⁸⁰ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 157.

⁸¹ Herodotos, I – 166.

⁸² Casson, L., 2002, A.g.e, s. 55.

⁸³ Steffy, J., R., 2004, A.g.e, s. 59.

vuruş yapıyordu; aynı zamanda vuruştan sonra geminin düşman gemisine takılı kalma riskini azaltıyordu. Mahmuz geminin en pahalı parçasıydı; sadece çok miktarda bakır değil, aynı zamanda yüksek metalürji bilgisi ve mahmuzların üretileceği dökümhanelere ihtiyaç vardı; zira Athlit mahmuzundan da anlaşılacağı kadarıyla mahmuzlar tek parça halinde döküyordu.

Mahmuzlama doğru yönde yapılmalıydı, aksi takdirde sonuç kurban kadar saldıran içinde felaket olabilirdi. Gemi komutanı bir kez hedefi seçtikten sonra, kürekçi subayına maksimum hız için emir veriyordu ve bu hız, gemi uygun vuruş pozisyonu alana kadar korunuyordu. Bu kritik noktada hız, “mahmuzlama hızı”na düşürülüyordu. Mahmuzlama hızı büyük bir kesinlikle hesaplanmalıydı. Bu, etkili bir vuruş yapmak ve vuruştan sonra düşman gemisinden tamamen kurtulmak için hızla geri kürek çekmeye imkan verecek maksimum hız olmalıydı. Bu ani manevra çok önemliydi; saldırıyı yapan taraf, düşman gemisine gerektiğinden fazla takılı kalırsa, karşı taraf borda kancaları atarak onu yakalayabilirdi.

Bir savaş gemisinin en savunmasız yeri bordaları ve pupa kısmıydı. Bu zayıf noktalara ulaşmanın bir yolu, Yunanlıların *periplus*, yani “çevreden dolaşmak” adını verdikleri manevrayı yapmaktı. En çok gemisi olan, dolayısıyla en uzun sıralı taraf düşman saflarının ucuna gidiyordu. Eğer bunu başarır, gemileri arkadan çevirerek kıçtan vurabilirdi. Daha ölümcül sonuç veren fakat uygulaması daha zor diğer yöntem ise “*Diekplus*” yarma idi. Bu manevrada bir gemi doğru düşman saflarına saldırıyordu içeri girdikten sonra dönüyor ve *periplus*’ta olduğu gibi düşman gemilerine pupa kısımlarından saldırıyordu. Farklı bir yol da, yine doğrudan saldırmak; fakat pruvayı es geçtikten sonra gemiye olan açığı ayarlayarak çaprazlama vurmak ve mahmuz kenara çarptırıp kürekleri kırmaktır⁸⁴.

Bazı savaş gemilerine pruvadan kıça kadar uzanan bir güverte, yanlarda kürekçilerin oturması için boşluk bırakılmıştır. Kürekçilerin korunması amacıyla borda, baş hizasına kadar yükseltilmiştir. Bunlar önceleri bir çeşit parmaklık iken, daha sonra tamamen kapanmış, kürekçiler açılan dikdörtgen loçalar sayesinde kürek çekmeye başlamışlardır. Geminin ortasına güverte eklenmesi ve bordaların yükseltilmesi sayesinde pruva kısmı güçlendirilmiştir⁸⁵.

⁸⁴ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 78 – 80.

⁸⁵ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 55.

Hellenistik savaş gemilerinde çok kürekçili kürekler, güverte kavisini takip etmeyen, burundan dik çıkan ve arkada bombe yapan kürekçi kafeslerinde çekiliyordu (Lev. XIII, Res. 26). Kürek kafesinin önden üç boyutlu bir görünümü, M.Ö 180’de yapılmış ünlü Samothrake Nikesi heykelinde görülmektedir. Eserde zafer tanrıçası, olasılıkla bir Rodos Tetreisinin pruvasına inerken tasvir edilmiştir (Lev. XIII, Res. 27)⁸⁶.

Büyük gemilerin en önemli avantajları çok sayıda deniz eri taşımaya elverişli güverteleriydi. Triremelerle 14 deniz erinden fazlası taşınmazken I. Kartaca Savaşı’nda Romalıların pentereisleri 120 deniz eri taşıyordu. Ayrıca bunların kullanımına pupa ve pruva güvertelerine yerleştirilen ahşap kuleler verilmiştir (Lev. XIV, Res. 28). Bunların üzerinde yer alan okçular ve mızraklılar düşmanı ateşe tutabiliyordu. Kuleler portatifti ve gemi savaşa girmeden önce toplanabiliyordu.

Boyların büyük tutulmasının bir diğer sebebi de güverteye mancınıkların ve balistaların yerleştirilmesiydi. Balistalar standart ölçülerdeydi ve 68,5 cm. uzunluğundaki bir oku fırlatabiliyordu ve genellikle neme daha dayanıklı oldukları için bunlar tercih ediliyordu. Tek katlı bir pentereisin on adet standart balistası ve 2,2 kg’lık taş fırlatabilen iki adet mancınığı olduğu hesaplanmıştır.

Savaş gemilerinde deniz erlerine daha fazla önem verilmesine karşın mahmuzlama sahneden çekilmemiştir.

Demetrios ve Ptolemaios’un devasa kadırgalarının ömürleri kısa oldu. M.Ö III. yüzyılın ortalarına kadar yaşayabildiler. Ancak “yedili”lerden “onlular”a kadar alt sınıflar, M.Ö 31’deki Actium Savaşı’na kadar hizmette kaldılar. Çünkü savaşın galibi Augustus’un karşısında ona meydan okuyacak hiçbir donanma kalmamıştı ve bütün Akdeniz’in hakimiydi⁸⁷.

Bir pentekonter ve bir Trireme’nin itiş güçleri çeşitli varsayımlara dayanarak hesaplanabilir. Eski Yunanlı kürekçilerin, günümüzün sıradan erkekleriyle aynı dayanıklılıkta olduğu varsayımından hareketle, pentekonter için en yüksek itici güç 11,7 beygir gücü, bir trireme içinde yaklaşık 40 beygir gücüdür.

⁸⁶ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 96.

⁸⁷ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 98 – 103.

Teknelerde hız için en önemli öğelerden biri olan ıslak satıh, pentekonter de 57,5 m² iken Trireme de yaklaşık 92,8 m² dir⁸⁸. Islak satıh bir gemide ne kadar küçük olursa sürtünme o denli azalacağı için hızlanma açısından önemlidir.

7. 1. Pentekonter

Bir savaş gemisinde ne kadar kürekçi varsa, savaşlarda mahmuzun yarattığı çarpışma o kadar şiddetli oluyordu. İlyada ve Odysseia'da genellikle yirmi ve elli kürekli gemilerden bahsedilmektedir⁸⁹. Her iki tarafında da 25'er kürekçiden toplam elli kürekli gemiler, savaşlarda en çok tercih edilenler olmuştur. Antik yazarların bu gemilere verdikleri isim ellili anlamına gelen *Pentekontoros*'tur [genellikle çevrildiği üzere *Pentekonter* (Lev. XIV, Res. 29)]. Pentekonter asıl yararı korsanlık ve kıyı saldırılarında gösteriyordu. Bilinmeyen sularda ilerleyen gemilere yönelecek saldırıları önlemek için gereken insan gücünü taşıyordu⁹⁰.

Antik anlatımlar detaya girmemektedir; ancak her kürekçinin serbestçe hareket etmesi için 90 cm. alan bırakıldığı düşünülürse 25 kürekçi için yaklaşık 23 metre gerekmektedir. Ayrıca ön ve arka güverte ile mahmuz için de yaklaşık 12 metre ayrılmalıdır. Buna göre bir pentekonter yaklaşık olarak 35 metre uzunluğunda olacaktır⁹¹. Ancak M.Ö IV. yüzyılın gemi ambarları 35 m. X 8 m. boyutlarındaki savaş gemileri için elverişliydi⁹².

Antik savaş gemilerinde kürekçi katları aşağıdan yukarıya sırasıyla: *Thalamos*, *Zygioi*, *Thranitai* olarak isimlendirilmekteydiler.

İki katlı pentekonterin alt kattaki kürekçiler gibi, thalamioi da yan tarafa açılmış lombar ağızları sayesinde çekebiliyordu. O kadar aşağıdaydılar ki, su hattı ile lombarlar arasında 45 cm (Lev. XV, Res. 30) kadar bir mesafe vardı ve suyun içeri girmesini önlemek için kürekle loçanın kenarları deri fistan ile örtülüyordu (Lev. XV, Res. 31)⁹³.

⁸⁸ Landels, J., G., 1998, A.g.e, s. 185.

⁸⁹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 55.

⁹⁰ Chester G. Starr, *Antik Çağ'da Deniz Gücü*, (İstanbul: Homer Kitapevi, 2000), s. 18.

⁹¹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 56.

⁹² Morrison, J., S., ve R., T., Williams, 1968, A.g.e, s. 181 – 183.

⁹³ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 67.

Tek katlı Pentekonterlerin kargo taşımak için yalnızca bir bölümleri bulunmaktaydı⁹⁴. Odysseus, “Zyga” adı verilen bu bölüme – ki burası muhtemelen geminin sintine bölümüdür. – kral Alkinoos’tan aldığı bütün içkiyi ve yerleştirmiştir⁹⁵.

7. 2. Triakonter

Bu dönemde sıkça görülen diğer bir kadirge tipi *Triakonter (Triakoneres)*, yani “otuzlu” dur (Lev. XVI, Res. 32). Bu, bir tarafta 15 kürekçinin bulunduğu anlamına gelir. Yani, uzunluğu yaklaşık 23 metredir. Elimizdeki bütün kanıtlar iki tipin de dar ve uzunluğun genişliğe oranının 10:1 oranında olduğu yönündedir.

Bir gemi ne kadar büyük bir güçle hareket ederse, mahmuzu da o kadar etkili olacaktır. Daha fazla itme kuvveti sağlamanın tek yolu gemiye daha çok kürekçi yerleştirmektir; fakat bir tarafta uzun bir sıra halinde oturmuş 25 kürekçiye daha fazlası eklenirse, gövde tehlikeli biçimde uzun olacak, yani dayanıklılığı azalacaktır ve mahmuzlamanın neden olacağı çarpışmada dayanıklılık önemlidir. Gövdeyi uzatmadan – dolayısıyla onu zayıflatmadan – daha çok kürekçinin nasıl yerleştirileceği önemli bir sorundu. Ancak gemi ustaları bu sorunu çözmek için çeşitli çareler bulmuştur. M.S XVI – XVII. yüzyıllarda Akdeniz donanmalarında bulunan gemilerde tek kişilik kürekler yerine, üç yada dört kürekçinin çektiği uzun kürekler kullanılarak bu sorunun üstesinden gelinmiştir. Bu sayede gövde boyu uzatılmadan güç arttırılmıştır (aslında posta sayısı zorunlu olarak artıyor, dolayısıyla gemi ağırlaşıyordu). Başka bir çözüm ise kürekçileri aynı seviyede yerleştirmek yerine, onları üst üste gelen düzlemler üzerinde düzenlemektir ve antik çağdaki gemi ustalarının seçtikleri yöntem budur. Uygulamanın en büyük avantajı, kısa tek kişilik küreklerin kullanılmasına izin vermesidir; kürekçiler otururken kürek çekebilirler. M.Ö VIII. yüzyıl içinde deniz indirilen savaş gemilerinde kürekçiler alt ve üst olmak üzere iki seki üzerinde oturmaktaydılar. Pentekonter söz konusu olduğunda iki katlı gövde, tek katlı gemilerden 1/3 oranında daha kısaydı; böylelikle açık denize daha dayanıklıydılar. Ayrıca düşman mahmuzlarına daha az hedef oluyordu. M.Ö 700’den itibaren gemi ustaları büyük ilerleme kaydetmişlerdir:

⁹⁴ J., S., Morrison, “Triereis: The Evidence from Antiquity”, *The Trireme Project*, (Londra: Oxbow Books, 1993), s.13.

⁹⁵ *Odyseia*, XIII – 70.

Daha derin bir gövde inşa edilerek, üst sıranın küpeşteden, alt sıranın lombarlardan kürek çekmesi sağlanmıştır. Herkesin alanı ekonomik kullanması amacıyla, katlardaki kürekler farklı şekilde düzenlenmiştir. Üst kattaki kürek alttaki iki küreğin arasına gelecek şekilde yerleştirilmiştir⁹⁶.

M.Ö VI. yüzyıl da karşımıza çıkan tasvirler, mahmuzdaki önemli bir şekil değişikliğinin habercisidir (Levha XIV, Res. 29): Mahmuz artık sivri bir şekilde son bulmaz; onun yerine bir yüz biçiminde biter. Genellikle bütün mahmuz yaban domuzu olarak şekillendirilmiştir; domuzun burnu da ön yüzü oluşturur (Lev. XIV, Res. 29; Lev. XVI, Res. 32). Mahmuzun bu şekle gelmesi olasılıkla savaş tecrübesinin sonucudur. Sivri uçlu mahmuz, teknede delik açarak düşman gemisini etkisiz kılar; ancak delik içinde sıkışma riskini de beraberinde getirmektedir. Eğer bu olursa ve saldırıyı yapan gemi kendini çabucak kurtaramasa, çevredeki düşman gemileri için savunmasız bir hedef haline gelir. Kör uçlu mahmuz ağır darbe vurur ve eğer bu vuruş uygun biçimde yapılırsa gövdeyi parçalamaz ama darbe alan noktanın en uzağındaki armozları bile zayıflatır.

Tek yada çift güverteli pentekonterin denizlerdeki hakimiyeti uzun sürmemiştir. M.Ö 500 civarında antik savaş gemisinde bir sonraki büyük ilerleme olan ünlü *Trireme*'nin ortaya çıkışıyla demode olmuştur⁹⁷.

7. 3. Triere (Trireme)

Triere ve Aeschylus'un alternatif olarak kullandığı eş anlamlısı *Triskalmos* kelimeleri, *Naus* (gemi)'un sıfatlarıdır. *Triere*'nin kelime anlamı "üç sıralı" dır⁹⁸.

Araştırmacılar, *Trireme*'nin M.Ö VII. yüzyılda, zamanının önde gelen donanmasının sahibi olan Korinth'in, deniz gücü olarak rakibi olan kolonisi Korkyra ile çatıştığı dönemde ortaya çıktığını düşünmektedirler⁹⁹. Bu tarih, *trere* kelimesini ilk

⁹⁶ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 60.

⁹⁷ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 61.

⁹⁸ Morrison, J., S., 1993, A.g.e, s.11.

⁹⁹ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 167.

kullanan şair Hipponax ve M.Ö VI. yüzyılın başında, Firavun Nekos'tan bahsederken değinen Herodotos¹⁰⁰ ile örtüşmektedir.

İngilizce'deki “*Trireme*” sözcüğü, Livius, Caesar ve diğer Latin yazarların kullandığı Latince “*Triremis (Üç Kürekli)*”nin türevidir. Romalılar kadar Yunanlı denizciler de kadirganın teknik adını, yani Trieres'i tercih etmişlerdir¹⁰¹. Kelime “üçlü” anlamına gelmektedir. *Pentekonter* ve *Triakonter*'in böyle adlandırılmasının nedeni kürekçilerinin sayısıdır. Pentekonter'de elli, Triakonter'de otuz kürekçi bulunur. Trieres'in farklı bir temele göre adlandırıldığı açıkça anlaşılmaktadır. Antik yazarlar bu konu hakkında açıklama yapmaya gerek görmemişlerdir. Çünkü okuyucuları zaten gemiyi biliyorlardı. Zaman içinde büyük gemiler inşa şekillerine göre *-tetreres (dörtlü)*, *penteres (beşli)*, *hekseres (altılı)*'dan, bir dev olan *tessarakonteres (kırklı)*'ya kadar isimlendirilmektedir.

Bu gemiler hakkındaki en erken teori, artık kullanılmadıkları M.S V. yüzyıla kadar geri gider. Teoriye göre sayı, kürekçilerin bulunduğu katları temsil eder. Dolayısıyla Trierelerde kürekçiler üst üste üç, tetrereşte dört, pentereste beş kat üstünde yerleştirilmiştir¹⁰².

Triremeler, hafiflik için her şeyi feda edebilecek mahmuzlama makineleri olarak tasarlanan savaş gemileridir. Ancak bazı araştırmacılar M.S VI. yüzyılda ölen yazar Prokopius'un bahsettiği Belisarius'un gemilerine dayanarak gemilerin sintinelerinde safra olarak kum taşıdığını düşünmektedirler. Fakat bazı araştırmacılar ise bu hafifleştirme çabaları ile taşınan safranın tezat oluşturduğunu fakat, kürekçileri olmadan çekilen bir Trireme'nin açık denizde çok dengesiz olacağı için safra kullanılabileceğini düşünmektedirler.

Gelişmiş Trireme'lerin yan kısımlarının burunda, çapraz yerleştirilen bir ağaç ile arkaya doğru devam ettirilmesiyle oluşturulan kısma *epōtides* adı verilir ki burası genellikle hayvan başı biçiminde gösterilmek için boyanmıştır¹⁰³. Theophrastus'un söylediği kadarıyla *epōtides*, armayı çarpışmadan korumak için özellikle güçlü ağaçtan

¹⁰⁰ Herodotos, II – 158.

¹⁰¹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 63.

¹⁰² Casson, L., 2002, A.g.e, s. 64.

¹⁰³ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 169.

yapılmıştır¹⁰⁴. Görüldüğü kadarıyla bu kısım her iki tarafa da yaklaşık 61 cm. kadar uzanmaktadır¹⁰⁵.

Savaş gemilerindeki bir diğer önemli gelişme de çok kişi tarafından çekilen kürek sistemidir. Bu metot, M.Ö IV. yüzyılın ikinci çeyreğinde, yetenekli kürekçilerin azlığının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır¹⁰⁶. Birden fazla kürekçi, basit savaş gemilerindeki tek kürekçi yerine geçiyordu. Genellikle dört veya beş olan bu sayı, Ptolemaios Philopator'un garip ve kullanışsız çift gövdeli *tessarakonteres*'ine kadar III. Aleksandros'un ardıllarının filolarında hızlı bir şekilde on ve üzerine çıkmıştır. Bu tür gemilerin bazıları hala *trierika ploia* olarak adlandırılmaktaydı. Bunun nedeni muhtemelen trierelerdeki gibi hala üç sıra kürekçinin kullanılıyor olmasıdır¹⁰⁷.

Kürekler, üç ana kategoride isimlendirilmektedirler; *thranites*, *zygian* ve *thalamios*. Triremeler için kürekçilerin sayısı hiçbir gemide değişmezdi: Toplamda 170 kişi olmak üzere; *thranite*'de 62, *zygian*'da 54 ve *thalamian*'da da 54 kişi bulunmaktaydı (her iki taraf için 31, 27 ve 27)¹⁰⁸. Kürekçilerin küreklerini çektikleri loçalara *thranatai* adı verilmektedir¹⁰⁹. *Thalamios* o kadar su seviyesine yakındı ki, su geçirmezliği sağlamak için kürekler, deriden imal edilmiş fistanların içersinden çıkmaktaydılar. Bu fistanlar Ruvo Vazosu'nda açık biçimde görülmektedirler (Lev. XV, Res. 31)¹¹⁰. Küreklerin yaklaşık boyları ise 4.30 metre civarındaydı (Lev. XVI, Res. 33)¹¹¹.

Vitruvius kürek iskarmozları arasındaki mesafeden bahsederken *διαπηγμα* (*diapelma*) deyimini kullanmıştır¹¹². Bu da her bir kürekçinin sığabileceği alanı tanımlamaktadır. Heredot'ta ise bu kelimenin anlamı "iki kübitlik alan" olarak

¹⁰⁴ Theophrastus H. P. V – 73.

¹⁰⁵ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 169.

¹⁰⁶ Morrison, J., S., ve R., T., Williams, 1968, A.g.e, s. 290.

¹⁰⁷ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 172.

¹⁰⁸ Morrison, J., S., 1993, A.g.e, s. 17.

¹⁰⁹ Greenhill, B., 1976, A.g.e, s. 171.

¹¹⁰ J., S., Morrison, "Triereis: The Evidence from Antiquity", *The Trireme Project*, (Londra: Oxbow Books, 1993), s.17.

¹¹¹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 68.

¹¹² Vitruvius, *Mimarlık Üzerine On Kitap*, Çev. Suna Güven, (İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, 1990), 1.2.4

geçmektedir. Bir Attika kübiti 0,444 metre olduğuna göre, kürekçilerin kürek çektikleri bu alanın uzunluğu 0,888 metredir. Ancak Arkaik dönemdeki ölçü 0,487 metre ile 0,495 metre arasında değiştiği için bu alanın boyunun 0,982 metre olması daha akla yatkındır¹¹³.

Yazılı kaynaklara göre; bir *triere*'nin en uzun sırasında 31 kürekçi olduğuna göre geminin boyu yaklaşık 30 metre civarında olmalıdır¹¹⁴.

Atina Donanması'ndaki Triremelerin boyutları 1885'te Pireus'ta M.Ö IV. yüzyıla ait gemi hangarlarının ortaya çıkarılmasından beri biliniyordu (Lev. XVII, Res. 34). Hepsinin ana kayaya oyulmuş kızıağı bulunmaktaydı ve her biri diğerinden çatıyı taşıyan sütunlarla ayrılıyordu. Kızakların suyla buluştukları noktaya kadar olan uzaklıkları 32 metreyi biraz geçiyordu ve sütunların arasındaki genişlik neredeyse 6 metreye varmaktaydı. Bu verilere göre bir Trireme replikası olan Olympias, 36.8 metre uzunluğunda, 5.45 metre genişliğinde inşa edildi. Su hattı ise 32.2 X 3.62 metre boyutlarındaydı; yani boyun ene oranı 9:1'di.

Donanma kayıtları sayesinde her kattaki kürekçilerin sayısı da bilinmekteydi: en üstteki katın bir yanında 31, alttaki diğer ikisinde 27'şer; toplamda 170 kişi. Bunun yanında 5 subay, 14 civarında deniz eri, çeşitli rütbelerde görevliler ve yelkenlerle ilgilenen denizcilerin oluşturduğu 30 kişi ile birlikte toplam mürettebat 200 kişiyi buluyordu.

Thalamioi'un üzerinde *Zygioi* olarak isimlendirilen kat bulunmaktaydı. Böyle adlandırılmasının sebebi, kürekçilerin iki katlı *pentekonter*'in üst katındaki gibi, *zyga*'da, yani ahşap kürekçi sekilerinde oturmalarıydı. *Trireme*'yi iki katlı *pentekonter*'den ayıran fark, *Thranitai* olarak bilinen ve geminin eğimine uyararak baştan kışa kadar giden çıkıntıdaki üçüncü kürek sırasıydı¹¹⁵.

Triremelerde görev yapan kişilerin sayıları çeşitli tarihi kaynaklarda verilmektedir. Herodotos, 200 kişilik bir Mytilene triremesinin M.Ö 525 yılında Kambyses'in Mısır seferinin bir parçası olduğundan bahseder¹¹⁶.

¹¹³ Morrison, J., S., 1993, A.g.e, s. 11 – 12.

¹¹⁴ Morrison, J., S., 1993, A.g.e, s. 13.

¹¹⁵ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 68.

¹¹⁶ Herodotos, 3.13.1 – 2.

Bu gemilerde görevli kişilerin ise kimler oldukları ve hangi görevler ile uğraştıklarını en iyi biçimde öğrendiğimiz yerlerden biri “Themistokles’in Dekretleri”dir.

Fenike Trireme’leri M.Ö IV. yüzyılın ikinci çeyreğinden beri üç kürekçi sıralı olarak görülmüştür. Fenike kentleri Arados, Byblos ve Sydon’da M.Ö 450’den sonra basılmış olan sikke serilerinde (Lev. XVII, Res. 35 – 36) savaş gemileri görülür. Ancak sadece M.Ö IV yüzyılın ikinci çeyreğinde üç katlı gemiler görülür. Bu tarih Trireme’ler için önemli değildir¹¹⁷.

Geç Yunan ve Roma savaş gemisi tasvirlerinin büyük kısmında kürekler, iki katlı olarak görülmektedir. Roma Cumhuriyet döneminde Roma ve Kartaca donanmalarının temelini *Quinquereme*’ler oluşturmaktaydı¹¹⁸.

Trireme’lerin bir yerden başka bir yere giderken yaptıkları hızları dikkate değerdir. Yelkenler taşınmaya başlandığından beri uygun koşullarda yelken kullanımı tercih edilmiştir. Ancak kürek kullanımı da yelkendeki kadar hızlıdır. Triremelerin kürekle yaptıkları hız hakkındaki en belirgin durum Karadeniz’in güney kıyısında, Byzantium’dan Heraklia’ya kadar (Harita I) kürek gücüyle yapılan yaklaşık 129 deniz millik (236 kilometre) yolculuğu anlatan Xenophon’dur¹¹⁹. Bir gün, güneşin doğuşundan önce ve batışından sonrası olarak toplam 16 – 18 saat olarak düşünülürse, 1 – 2 saatlik öğle yemeği molası, acele etmenin durumuna göre 7 – 8 saatlik iki kürek çekme periyodu ile birlikte Xenophon’da 129 millik yol, 17 saatte, 2 saatlik ara ile birlikte 8.6 knot ortalama sürat ile geçilmiştir¹²⁰.

Olympias ile hafif havada yapılan deneme seferlerinin polar diagramları incelendiğinde, ortalama 6 mil rüzgarda geminin en performanslı seyrinin 120° geniş apazdan gelen rüzgarda olduğu görülmektedir. Bu koşullarda gemi yaklaşık 2,7 knot hız yapmaktadır ki bu rüzgar koşullarında bu hız çok iyi sayılabilir (Lev. XVII, Res. 37).

¹¹⁷ Morrison, John., S., ve J., F., Coates, *The Athenian Trireme*, (Londra: Cambridge University Press, 1986), s. 38 – 39, dn. 10.

¹¹⁸ Greenhill, B., 1976, *A.g.e.*, s. 172.

¹¹⁹ Xenophon, *Anabasis (On Binlerin Ric’ati)*, Çev. Hayrullah Örs, (İstanbul: Remzi Kitapevi, 1939), 6.4.2.

¹²⁰ Morrison, John., S., ve J., F., Coates, *The Athenian Trireme*, (Londra: Cambridge University Press, 1986), s. 103.

Triremelerde beş subay bulunmaktaydı. En yüksek rütbeli olan “*Trierarkhos*” (Trireme kaptanı)’dur. Atina donanmasında bu siyasi bir mevkidir ve şehir tarafından bir triremeyi bir yıl için donatacak ve bakımını sağlayacak zengin tabakadan kişilere veriliyordu. Bu kişiler çoğunlukla denizcilik tecrübesinden yoksundu. Bu yüzden kumandayı kendilerinden sonraki en yetkili subaya, “*Kybernethes*” (Dümenci)’e bırakıyorlardı. Erken dönemlerde bunların dümen kullandıklarına şüphe yoktur ancak M.Ö V. yüzyıl ve sonrasında daha önemli görevleri vardı ve gemi idaresini levazım subayına bırakmıştı. *Trierarkhos* gemide olmadığı zaman gemi onun emrindeydi; diğer zamanlarda ise yardımcı komutan olarak hizmet ediyordu. Onun altında “*Keleustes*” (Ritim tutucu) yer almaktaydı. Bu sıfat da yine eski zamanlara, yani bu subayın kürek çekmek için ritim tuttuğu günlere aitti; şimdi ise kürekçilerin eğitilmesinden ve performansından sorumluydu. Ondan sonra gelen “*Pentekontarkhos*”, adından da anladığımız kadarıyla Pentekonter’in revaçta olduğu zamanlarda bir Pentekonter kaptanıydı; Trireme’de ise maaş katipi, subay alımı gibi görevleri vardı. Emir komuta zincirinde en son halka olan “*Proreus*” yada “*Prorates*”, ön güvertede yer alan pruva subayıydı¹²¹.

Triremeler işlevlerine göre dört bölümde toplanmaktadırlar:

Hızlı Triremeler: En önemli özellikleri sürekli olarak hazır durumda beklemeleridir.

Stratioitislere: Öncü görevi olan triremelerdir. 85 kadar asker taşımaktaydılar.

Hippagogoslar: At taşımacılığında kullanılan gemilerdir. En üst sıradaki kürekçiler sabit tutularak diğer iki sıra iptal ediliyor ve bu boşluğa 29 at yerleştiriliyordu. 30. at ise pupa kısmındaki boşluğa yerleştiriliyordu.

Hoplitagogoslar: Hoplit taşımacılığında kullanılmaktaydılar¹²².

7. 4. Tetrereis (Dört Bölmeli) – Pentereis (Beş Bölmeli)

M.Ö 367 yılında Syrakusai Tyranı I. Dionysios öldüğünde, arkasında triremelerin yanında daha büyük *tetreres* (dört bölmeli) ve *penteres* (beş bölmeli)’lerden

¹²¹ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 72.

¹²² Morrison, J., S., ve R., T., Williams, 1968, A.g.e, s. 244 – 246.

oluşan 300 gemilik bir donanma bırakmıştır. Aslında Penteres'in icadı kendisine atfedilmektedir.

M.Ö 330'da Atina'da 400 triremenin yanında 18 adet tetereis vardı; M.Ö 325'e gelindiğinde bu sayı 50'ye çıkmıştı ve yedi adette pentereis eklenmişti. Dionysios'un oğlu ve ardılı II. Dionysios, M.Ö 334'teki ölümünden önce Syrakusai donanmasına "Altılılar"ı sokmuştur.

Ptolemaios, İskender'in ölümünden sonra donanmasına el koymuştu ve en büyük gemileri Pentereislerdi. M.Ö 315'te Antigonos ve Demetrios bu donanmayı gölgede bırakan, içinde "yedililer" olan bir başkasını inşa etti. Demetrios daha sonra bundan da büyük gemiler inşa ettirmeyi sürdürdü. M.Ö 301'e gelindiğinde "sekizliler", "dokuzlular", "onlular", "on birliler" hatta bir tane de "on üçlü"ye sahipti. M.Ö 228'de "on beşliler" ve "on altılılar" ile çitayı daha da yükseltti. Plutarkhos *Demetrios*'ta, bunların "hiçbir ölümlünün hayatında görmediği" gemiler olduğundan bahsetmektedir. Ayrıca "gemilerin güzelliği hiçbir zaman geri plana atılmamıştı ve boyutlarına rağmen iş görüyorlardı. Aslında, hızları ve performansları boyutlarından daha da dikkat çekiciydi".

II. Ptolemaios ilk "yirmili"yi, daha sonra da iki tane "otuzlu"yu inşa etmiştir. IV. Ptolemaios (M.Ö 222 – 205) ise bir "kırklı" yaptırmıştır. Bu dev hiçbir zaman savaşta bulunmamış ve muhtemelen başlangıçtan beri sergilenmek için kullanılmıştır.

Bir tetereis, her thranitai küreğine iki adam koyulacak şekilde modifiye edilmiş bir Trireme olabilir (Resim XVIII, Res. 38). Aynı şekilde bir pentereis'de thranitai küreğinin yanı sıra, her zygioi küreğine yerleştirilen ikişer kürekçinin oluşturduğu bir Trireme olabilir. II. Dionysios'un "altılısı"nda üç katta da her küreğin başına iki adam koyarak, bu uygulamanın sınırına gelinmiş oldu. Söz konusu yöntem, Trireme üzerinde oynamalar yaparak kürek gücünü arttırmanın en son noktasıydı. Daha ileriye gidilmesiyle köklü değişikliklerin yolu açıldı. Bir küreğin başına üç kişi yerleştirildiği zaman küreğin çok uzun olması gerekiyordu ve oturarak kürek çekmek imkansızlaşıyordu. Kürekçilerin kürek palasını suya daldırmak için ayağa kalkmaları ve ardından kendilerini sekilerine doğru atmaları gerekiyordu. Hiçbir antik savaş gemisi üç kattan fazlasına sahip olmadığından, bir "yedili"de, tek katta kürek başına en az üç adam bulunmalıydı.

Yeni kürek çekme tekniğinden sonra her kürekte üç adamla sınırlı kalmanın bir anlamı olmadığı anlaşılmış olmalıdır.

Ayrıca geniş kemere aynı zamanda geniş güverte demekti ve geniş güverte de ince tiplerin taşıdığından daha fazla deniz eri anlamına geliyordu. M.Ö 264'te Romalılar Kartaca ile genellikle denizde sürmüş I. Kartaca Savaşı'na girdiklerinde kendilerine pentereislerden bir filo kurmuşlardır ve her gemiye 120 lejyon askeri yerleştirmişlerdir¹²³.

7. 5. Liburnia

Augustus, Actium Deniz Savaşı'ndan sonra iki ana filo kurdu. Bu filolar genellikle triremelerden ve bu günkü destroyerlerin karşılığı olan hafif ve hızlı, iki katlı Liburnia'ladan oluşmaktaydı (Lev. XVIII, Res. 38)¹²⁴.

Liburnialar, Dalmaçya kıyılarında korsanlık yapmak için geliştirilen ve kimi zaman Roma donanmasında kullanılan, iki katında kürekçileri olan hafif bir savaş gemisiydi. İskenderiyeli Appianus'a göre *Liburnia* ismi İllurya kabilesinden korsanların İonia Denizinde ve adalarda kullandıkları hızlı ve hafif gemilerden gelmekteydi¹²⁵. Romalılar ise hafif ve hızlı iki kürekçi sıralı gemilerine (*Dikrotous*) bu ismi vermişlerdir.

Liburniaların çeşitli tipleri bulunmaktaydı. En küçüklerinin yanlarında bir (*Ordo*), daha büyüklerinde iki, ideal boy olanlarda ise üç veya dört kürekçi sırası bulunmaktaydı. Kimi zaman bunlar dört sıraya kadar artmaktaydı. Bunlar, Actium Savaşına katılan daha büyük gemilerin yanında garip görülmemelidir¹²⁶.

¹²³ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 86 – 91.

¹²⁴ Casson, L., 2002, A.g.e, s. 102.

¹²⁵ Appianus, *Roman History*, Çev. Horace White, (New York: The Macmillan co., 1912), 10.1.3.

¹²⁶ Morrison, John., S., ve J., F., Coates, *The Athenian Trireme*, (Londra: Cambridge University Press, 1986), s. 9.

İKİNCİ BÖLÜM

GEMİ TASVİRLİ SİKKELER

1. KLASİK VE HELLENİSTİK ÇAĞ SİKKELERİ

1.1. Zankle

Küçük Asya kıyılarının açıklarında yer alan Samos Adası'ndan gelen bir grup mülteci tarafından ele geçirilen Zankle'nin M.Ö 494 yılından itibaren sikkeleri tamamen değişmiştir. Samoslular, kendi memleketlerindeki sikkelerden kopya ettikleri tiplerle Zankle'de bir sikke serisi basmışlardır¹ (Lev. XIX, Resim 40, No. 1). Ön yüz tipi olarak Samos'daki Hera heykelindeki aslan başı postu kullanılmıştır. Arka yüzde ise bir Samos savaş gemisinin pruvası resmedilmiştir².

1.2. Amphipolis

V. Philippos ve Perseus zamanında sikke sisteminde önemli bir yenilik yer aldı. Bazı yörelere ve kentlere kendi sikkelerini basmaları izni verilmişti; bunların çoğu gümüş ve bronzdan ufak birimlerdi. Perseus zamanında Amphipolis'te iki yeni tiplerle "tetroboller" de basıldı. Birinci tipte, ön yüzde ortasında orak biçimli kolları olan yıldızın yer aldığı Makedonya kalkanı, arka yüzde gemi kıç (Lev. XIX, Resim 52, No. 138). İkinci tipte ise ön yüzde Menad başı, arka yüzde gemi kıç bulunmaktaydı. Menad tipi Euboia'daki Histiaia'dan kopya edilmişti ve her iki darbın da ağırlığı Histiaia tetrobollerine uydurulmak için c. 2,1 gr. – 2,3 gr.'a düşürülmüştür.

¹ Ian Carradice, Martin Price, *Hellen Dünyasında Sikke*, Çev. Oğuz Tekin, (İstanbul: 2001), s. 45.

² Christopher Howgego, *Sikkeler Işığında Eski Çağ Tarihi*, Çev. Oğuz Tekin, (İstanbul, 1998), s. 7.

1.3. Pella

Bottiaia bölgesinin başkenti Pella'da gümüş "pentoboller", bazı "tetroboller" ve 2 ½'lik "oboller" basılmıştır. Bazı kaynaklarda bu sikkelerin ön yüzlerinde ortasında orak biçimli kolları bulunan yıldızın olduğu Makedonya kalkanı, arka yüzlerinde ise gemi kığı bulunduğu³ yazılmaktadır ancak sikke incelendiğinde bu tasvirin geminin dümenler ve aphaistonla donatılmış pupa kısmı değil; mahmuzlu pruva kısmı olduğu görülmektedir.

1.4. Leukas

M.Ö II. Yüzyılda Leukas'ta basılan bir sikkenin ön yüzünde Artemis kült heykeli arka yüzünde ise defne dalları ile süslenmiş sağa dönük bir gemi pruvası yer almaktadır. Oldukça süssüz ve detayları işlenmemiş olan gemide defne frizi geminin su hattı çizgisinde yatay olarak işlenmiştir.

1.5. Histiaia

Eubua'nın kuzey ucunda yer alan Histiaia'da sözde tetrobollerin basımı (Lev. XX, Resim 54: No. 142) M. Ö III. yüzyıl boyunca devam etti ve sona yaklaştıkça belirgin bir artış oldu. Tipler değişmedi: Ön yüzde Menad başı, arka yüzde ise geminin kık kısmında oturan ve elinde *stylis* tutan Histiaia nymphesi. Bu seri M.Ö II. Yüzyıl boyunca basıldı; fakat ayrıntılı bir analizin yapılmamış olması nedeniyle, erken darplar ile geç darpları ayırt etmek çoğu kez mümkün olmamaktadır⁴.

³ Otto Mørkholm, **Erken Helenistik Çağ Sikkeleri**, Çev. Oğuz Tekin, (İstanbul, 2000), s. 179.

⁴ Mørkholm, O., 2000, **A.g.e.**, s. 174.

1.6. Kyzikos

Pers satraplarının ilk portreleri M.Ö V. Yüzyılın sonlarında görülmeye başlanır. En meşhur örnekler arasında, Pharnabazos adını taşıyan bir Kyzikos sikkesi üzerindeki başı bulunmaktadır. Bu başın meşhur Daskyleion satrabı Pharnabazos'u (M.Ö 413 – 370) gösterdiği düşünülmektedir⁵. Sikkenin ön yüzünde bahsi geçen baş profilden sağa dönüktür. Arka yüzde ise sola dönük, borda kaplamaları üzerinde bir grifon süslemesi olan gemi pruvası ve altta ton balığı yer almaktadır.

1.7. Kios

c. M.Ö 334 – 323 yılları arasında Attika standardında basılan altın staterlerin ön yüzünde sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı, arka yüzünde ise gemi pruvası bulunmaktadır (Lev. XX, Resim 56: No. 175).

Bu altın sikkelerin yanı sıra, c. M.Ö 340 – 315 yılları arasında Pers standardında gümüş sikkelerde basılmıştır. Bunlar c. 2,50 gr. ağırlığında hemidrahmler ile 1,25 gr. ağırlığındaki çeyrek drahmilerdir. Bu sikkelerin öz yüzlerinde sola dönük, defne çelenkli Apollon başı, arka yüzünde ise gemi pruvası bulunmaktadır⁶.

1.8. Samos

Samos'ta c. M.Ö 310 ve 300 arasında düşük Rodos standardında (c. 6,3 gr / 6,5 gr.) gümüş bir didrahmi serisi ve birkaç da ufak birimde sikkeler basılmıştır. Bunlarda bilinen Samos tipleri aslan maskı – öküz protomu kullanılmıştır. Fakat nadir görülen en küçük birim trihemiobol'de Hera başı ile gemi pruvası tipleri tercih edilmiştir⁷.

M.Ö III. yüzyılın sonuna doğru Ionia'daki kentler tekrar gümüş sikke basımına başladılar. Samos'ta c. M.Ö 210 ve 190 arasındaki dönemde yerel tiplerle (aslan başı

⁵ Carradice, I., Price, M., 2001, *A.g.e.*, s. 95.

⁶ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 105.

⁷ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 104.

maskı – sağı dönük cepheden öküz protomu, Hera başı – Gemi Pruvası) sırasıyla c. 2,8 – 2,9 gr. ve 1,45 gr. ağırlığında basılmış iki birimde sikkeler vardı.

1.9. Rodos

M.Ö III. yüzyılda ve II. Yüzyılın ilk on yılında Rodos adasında çok miktarda didrahmi (c. 6,70 gr.) basılmıştır. Herkesçe bilinen tipler, cepheden Helios başı ve Gül'dür; fakat başka tiplerde kullanılmıştır. C. M.Ö 290 – 280'e tarihlendirilen az sayıdaki bir drahmi serisinde ön yüzde profilden Helios başı vardır. Söz konusu baş, belki aynı tarihlerde dikilen Kolossos'u temsil ediyordu. M.Ö 265 yılından itibaren arka yüze magistrat adları da ilave dilmeye başlandı ve c. M.Ö 250'den itibaren de Helios başı şua taçlı resmedilmeye başlanmıştır. Normal tiplerle fakat Attika ağırlığında basılmış tek bir altın stater serisi c. M.Ö 250 – 225'e tarihlendirilebilmektedir. M.Ö 225 civarında, c. 13,4 gr.'lık düşük ağırlıktaki tetradrahmlerin basımı başladı. İlk darplar, c. M.Ö 227'deki büyük deprem sonrasında imar faaliyetleriyle ilişkili basılmış olabilir. Söz konusu deprem nedeniyle Hellenistik krallıklar ve diğer kent devletleri adaya yardımda bulunmuşlar ve böylece kendilerini, bu önemli tüccarlar cumhuriyetinin hayırsever dostları olarak gösterme imkanı bulmuşlardı. İkinci grup, daha az bilinen M.Ö 199 – 198 depreminden sonra basılmış olabilir. Bazı özel bronz darpları, ilk deprem sırasında Mısır'ın yaptığı yardım anısına basıldığı anlaşılmaktadır. İki birimden daha büyük olanında Zeus başı – Gül tipleri yer alırken ufak olanında ön yüzde örtülü bir kadın başı, arka yüzde ya sağı yönelik pruva yada gül bulunmaktadır. Zeus başı, bilinen Mısır tipinden taklit edilmiş olabilir⁸.

1.10. Phaselis

Bu bölgede M.Ö III. yüzyıl Pers standardı kullanılmıştır. Türkiye'nin güneyinde ele geçen bir definde (IGCH 1430), Lykia'nın doğusunda yer alan Phaselis'te basılmış c. 10,20 gr. / 10,40 gr. ağırlığında çift siglos veya staterlerden oluşan oldukça çok

⁸ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 173.

sayıda sikke bulunmaktadır (Lev. XX, Resim 60: No. 221). Sikke tipleri, gemi pruvası – gemi kığı olup mükemmel işçilikleri nedeniyle M.Ö III. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedirler. Bu grupta 25’ten fazla magistrat saptanmıştır; fakat definedeki sikkelerin kondisyonları ve çok sayıda ön yüz kalıp ilişkisinin varlığı, kısa bir zaman süresinde birden fazla magistratın aynı zamanda çalışmış olduğunu göstermektedir⁹.

1.11. Demetrios Poliorketes (c. M.Ö 305 – 285)

Antigonos Monophtalmos, kendi adına sikke basmayıp yaşamı boyunca İskender tipli sikkeleri kullanmıştır¹⁰. M.Ö 301’deki Ipsos yenilgisinden sonradır ki doğu Akdeniz ve Ege’de güçlü bir donanmaya ve bazı üslere sahip olan oğlu Demetrios Poliorketes kendi adına sikke basmaya başlamıştır. Çok geçmeden yine Attika ağırlık ölçüsünde olmak kaydıyla, yeni ve kendine özgü tiplerde kullanmaya başladı.

Demetrios Fenike kıyısında iki önemli kenti, Sidon ve Tyros’u kontrol altında tutmayı sürdürüyordu. Ipsos savaşı sırasında yalnızca Tyros’ta sikke basılıyordu. Sidon’daki darphane birkaç yıl önce kapanmıştı. Demetrios, Tyros’ta İskender tipli sikkelerden Herakles başı/oturan Zeus tipli gümüş tetradrahmilerin basımını sürdürmüştü. Fakat İskender’in adı yerine kendi adını çok geçmeden de kral unvanını koydurdu. Değişiklikler çok hızlı gerçekleştirildi; çünkü ilk arka yüz kalıbındaki Demetrios’un adı İskender’in adının silinip üzerine yeniden hakkedilmesiyle yazılmıştı. Demetrios’un tetradrahmileri c. M.Ö 298’de basılmış ve yalnızca birkaç yıl sürmüş olmalıdır. M.Ö 295’te yada daha ziyade M.Ö 294’te hem Tyros hem de Sidon, I. Ptolemaios’un eline geçti ve böylece Demetrios’un bu darphanelerde basılan sikkeleri son buldu.

Demetrios’un elinde bulunan bir diğer yer, M.Ö 306 yılında Salamis açıklarında Ptolemaios ile yapılan deniz savaşı sonrasında Antigonoslar tarafından ele geçirilmiş olan Kıbrıs Adasıydı. Bu sırada Salamis, adada faaliyet gösteren yegane darphaneydi. Burada c. M.Ö 300 yılına kadar Antigonos ve Demetrios adına İskender tipli sikkelerin basımı sürdürüldü. Fakat Ipsos yenilgisinden kısa bir süre sonra Demetrios’un kendisi

⁹ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e*, s. 176.

¹⁰ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e*, s. 66.

de Kıbrıs'a geldi ve egemenliğini yeniden kurmaya çalıştı. Sikkelerinde de önemli değişiklikler yaptı: altın sikkelerde İskender'in tipleri ve adı korunurken, bundan böyle gümüş tetradrahmilerde ön yüzde bir elinde trompet, diğer elinde ise gemi direği (*stylis*) tutan kanatlı Nike figürü yer almaya başladı. Nike, zafer kazanmış bir geminin pruvasına konmuş olarak betimlenmiştir. Geminin pruva süsü (*stolos*) kırkıktır¹¹. Bu tip açıkça Demetrius'un M.Ö 306 yılındaki büyük deniz zaferinin anısına konmuştur. Ipsos'tan sonraki ümitsizlik döneminde Demetrios, savaşa devam etme arzusunu ve niyetini göstermek için daha önceki başarısını anmak zorunda kalmıştır. Hellen sikke tiplerinde bilinçli propaganda vakaları nadirdir. Fakat bu örnek, İskender ile Hint kralı Poros arasındaki savaştan bir sahnenin darplarıyla birlikte beklide en açık örneği oluşturmaktadır. Söz konusu tip, antikçağ sanatının en önemli eserlerinden biri olan Louvre Müzesi'ndeki Samothrake Nikesi ile ilişkilidir. Fakat şimdiki genel düşünce, heykelin biraz daha geç bir tarihe ait olduğu ve ikisi arasında bir ilişki bulunmadığıdır. Bu kuşkusuz, sikke tipinin heykel için bir esin kaynağı yada modeli olabileceği ihtimalini de göz ardı edilmesini gerektirmez. Demetrios'un yeni tetradrahmilerinin arka yüzünde, yabasını savurmak üzere olan Poseidon'un betimi vardır. Deniz tanrısı, hayatını bir ölçüde donanmasına borçlu olan Demetrios'un doğal hamisiydi. Bu açıdan Demetrios, Salamis açıklarındaki deniz savaşında Poseidon'un kendisine yardım etmiş olduğu iddiasında bulunabilirdi.

Yeni tipler, çok geçmeden tek bir altın stater darbında kullanılmaya başlandı (Lev. XXI, Resim 62: No. 360). Ön yüzde gümüşleriyle aynı tip vardır; fakat arka yüzde kalkan ve mızrağıyla sola doğru savaşmakta olan Athena resmedilmiştir. Figür, aynı dönemde tedavülde bulunan Ptolemaik gümüş sikkelerdeki Athena figürüne çok benzemektedir. Savaşan Athena figürünün sikke tipi olarak seçilmiş olmasında, gerek önceki M.Ö 360 savaşında, gerekse ilerde meydana gelebilecek savaşlarda Athena'dan destek sağlamayı vurgulamak arzusu etkili olmuş olabilir. Ön yüzde boğa boynuzlu Korinth miğferi giymiş genç erkek başı, arka yüzde gemi pruvası tasviri olan tek bir bronz sikke emisyonu da Salamis'e atfedilmektedir. Erkek başı Demetrios'un erken dönem idealize bir portresi olabilir. Sikkelerin basımı, Mısır kralı Ptolemaios'un c. M.Ö 294 yılında Kıbrıs adasını ele geçirip Demetrios'un elinden almasıyla son buldu.

¹¹ Mørholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 85.

Kıbrıs adasının karşısında bulunan Kilikia eyaleti, Ipsos savaşından sonra Kassandros'un kardeşi Pleistarkos'a verilmişti fakat Pleistarkos'un kendi adına basılmış sikkesi yoktur. Demetrios, M.Ö 299 yılı başlarında Kilikia sularında faaliyette bulunuyordu. Bu arada Kyinda kalesine de bir saldırı düzenlemiş ve ünlü hazinesinden geriye kalanları ele geçirmişti. Demetrios, bir ittifak antlaşması yaptığı ve kızını evlendirdiği Seleukos'un izniyle, aynı yıl yada ertesi yıl içinde Kilikia eyaletini de egemenliği altına aldı. Hemen Tarsus'taki darphanede Demetrios için altın, gümüş ve bronz sikkeler basılmaya başlandı. Altın sikkelerde İskender tipleri sürdürüldü; fakat Demetrios'un adı ve kral ünvanı yazılıydı. Gümüş sikkelerde (Lev. XXI, Resim 62: No. 360) Nike ve Poseidon tipleri yer alırken, bronzlarda önceleri Salamis'in bronz sikkelerine benzeyen tipler kullanılmıştır. Daha sonra basılan bronz sikkelerde ise Poseidon başı ve savaşan Athena tipleri kullanılmıştır.

Demetrios; Ptolemaios, Seleukos ve Lysimakhos'un planlı çabaları sonucu, M.Ö 295 ve 294'te Ege Denizi'nin doğusundaki tüm topraklarını kaybetmiştir. Demetrios, Ipsos savaşından hemen sonra kendisine karşı ayaklanan Atina'yı yeniden egemenlik altına almak ve Korinthos ile birkaç kentin daha kontrolünü elinde tuttuğu Peloponnesos'taki pozisyonunu güçlendirmek için c. M.Ö 296'da Yunanistan'a sefere çıkmıştır. Demetrios, doğudaki toprakları elinden giderken, Makedonya'da giderek ilginç boyuta ulaşan koşullar nedeniyle, onları savunacak önlemler almaktan yoksundu. Kassandros'un M.Ö 297 yılındaki ölümünden sonra, onun oğulları Antipatros ve Aleksandros tarafından yönetilmeye başlandı. Demetrios Makedonya'yı işgal etmiş ve Makedonya kralı olmak için M.Ö 294 yılında Aleksandros'u öldürmüştü.

Kral olduktan sonra burada basılan gümüş tetradrahmilerinin üzerlerinde (Lev. XIX, Resim 50: No. 128), Demetrios'un doğuda basılan sikkelerinden bildiğimiz pruva üzerinde Nike ve Poseidon tasvirleri bulunmaktaydı¹².

Değerli metalden basılmış sikkelerin aksine Demetrios nadiren adını bronz sikkelere koydurmuştur; bu sikkelerde normalde kral adının kısaltması ve bazen de monogram şeklinde adı bulunmaktadır. Anonim bronz sikkelerde portresi, Korintos miğferi içinde resmedilmiş olup bu sikkelerin arka yüzlerinde gemi pruvası yer alır; fakat portrenin Demetrios olarak teşhisi pek kolay değildir ve gerek o dönemde gerekse günümüzde bu portre Athena ile karıştırılmaktadır. Krali portrelerin bronz sikkeler için

¹² Mørkholm, O., 2000, *A.g.e*, s. 86 – 88.

uygun olmadığı açıkça hissedilmektedir; çünkü bu olay bütün diadokhların sikkeleri için böyledir¹³.

1.12. III. Antigonos DOSON (c. M.Ö 223 – 221)

Makedonya bronz sikkelerinin Antigonos adlı iki kral (Gonatas ve Doson) arasındaki dağılımı pek açık değildir. Ancak gümüş tetradrahmilerden oluşan bir seriyi III. Antigonos Doson'a (M.Ö 229 – 221) atfedebiliriz (Lev. XIX, Resim 51: No. 131). Ön yüzde oldukça etkileyici bir Poseidon başı; arka yüzde, bir gemi pruvası üstünde rahat bir şekilde oturmuş ve sağ elinde tuttuğu yaya bakan Apollon vardır. Pruvanın üstünde kralın unvanı ve adı yazılıdır. Seri iki gruba ayrılmaktadır: Amphipolis'te basılmış olan ana grup ve üç çatallı mızrak simgeli grup. Bu ikinci grubun M.Ö 223'ten sonra Korinthos'ta basıldığı önerilmiştir. Fakat Pella'da da basılmış olabilirler. Bu sikkelerde denize ilişkin bir simgenin kullanılması, Makedonya için pekte alışık olunmayan bir durumdur ve Makedonya'nın denizdeki faaliyetlerine ilişkin olabilir. Gerek Antigonos Doson'un Karia seferi ve gerekse c. M.Ö 227'ye tarihlendirilen (M.Ö 245'e kadar gidebilen farklı tarihlerde söz konusudur) Andros'un gizemli deniz savaşı anısına sikke basılmış olabilir¹⁴.

1.13. Philippos V (c. M.Ö 221 – 197)

V. Philippos'un bronz sikkeleri çok fazladır ve kendisinden önceki kralların sikkelerine göre daha çeşitlidir. M.Ö 197'den önceki döneme 14'ten fazla farklı seri atfedilmektedir. Tiplerin çoğu daha önceki krallardan bilinmektedir. Ön yüz tipi olarak yeni bir çeşitlilik meşe çelenkli Zeus başıdır. Bu tip, Epeiros'taki ünlü Dodona Zeusu'nun bir tasviri olmalıdır. Philippos bu tipi seçmekle batı komşularına ve Adriyatik Denizi'ne olan ilgisini göstermek istemiştir. Bu ilgi, Roma'yla yaptığı ilk savaşın başındaki operasyonlar sırasında belliydi. Kahraman Perseus, Philippos'un

¹³ Carradice, I., Price, M., 2001, *A.g.e.*, s. 139.

¹⁴ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 148 – 149.

ikinci gümüş serisinde olduğu gibi tamamıyla aynı şekilde bazı bronz birimlerde de görülür. Perseus'lu bu iki seri (gümüş ve bronz) çağdaş olmalıdır. Ön yüzde Poseidon başı, arka yüzde pruva tiplerini taşıyan bir sikke serisinde de Philippos'un denizdeki denizdeki başarılarına referans verildiği anlaşılmaktadır.

M.Ö 197'deki Kynoskphalai yenilgisinden sonra Makedonya tarihinde bir dönem kapanmıştır. Birkaç yıl sikke basılmamıştır ve yaklaşık 10 yıl sonra yeniden basılmaya başlandığında yeni ve farklı bir sikke sistemi söz konusu olmuştur. Demetrios Poliorketes'in iktidarından bu yana, Makedonya sikkelerinde ilk kez hali hazırda iktidarda olan bir kralın portresi görülmektedir. Philippos'un gümüş ve bronz sikke tiplerini seçerken, sikkeleri propaganda aracı olarak daha bilinçli kullanmak istediğini görmekteyiz. Çünkü kendisinden önceki krallar, yalnızca kazandıkları zaferleri kutlamaya razıyken; Philippos, sikke tiplerini geleceğe yönelik düşüncelerini ve arzu ettiği politik gelişimi nakletmek için bir araç olarak kullanmıştır¹⁵.

V. Philippos ve Perseus zamanında sikke sisteminde önemli bir yenilik yer aldı. Bazı yörelere ve kentlere kendi sikkelerini basmaları izni verilmişti; bunların çoğu gümüş ve bronzdan ufak birimlerdi. Perseus zamanında Amphipolis'te iki yeni tipte "tetroboller" de basıldı. Birinci tipte, ön yüzde ortasında orak biçimli kolları olan yıldızın yer aldığı Makedonya kalkanı, arka yüzde gemi kıç (Lev. XIX, Resim 52: No. 138). İkinci tipte ise ön yüzde Menad başı, arka yüzde gemi kıçı bulunmaktaydı. Menad tipi Euboia'daki Histiaia'dan kopya edilmişti ve her iki darbın da ağırlığı Histiaia tetrobollerine uydurulmak için c. 2,1 gr. – 2,3 gr.'a düşürülmüştür¹⁶.

¹⁵ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 150.

¹⁶ Mørkholm, O., 2000, *A.g.e.*, s. 179.

2. ROMA CUMHURİYET DÖNEMİ

Roma'nın Cumhuriyet Dönemi (M.Ö 508/7 – 30) sikkeleri, Hellenistik Dönem sikkeleri içersinde ele alınırlar¹⁷.

Roma, M.Ö IV. Yüzyılın sonunda Hellen etkisi altındaki bir sikkeyi benimsedi. Başlangıçta Roma'da, Hellen geleneğindeki gümüş sikkeler itibari değerli bronz sikkelerin yanı sıra, bir Etrüsk geleneği olan, ağırlığına göre değer taşıyan dökme bronzlar da kullanılıyordu. Kısaca söylemek gerekirse, iki gelenek kaynaşmıştı. Fakat dökme bronzlar (ki o zaman yuvarlak sikke formundaydı) İkinci Kartaca Savaşı sırasında terk edildi¹⁸.

Şöyle ki; Roma'da sikke politikası siyasi olaylara paralel olarak gelişmekte ve her yeni sikke askeri sahada kazanılmış bir zaferi takiben basılmıştır. Böylece Roma'nın ilk ağır bakır sikkesi olan ve dökme yoluyla elde edilen **Aes Grave** Roma'nın orta İtalya hakimiyetini kurduğu Samnit Harpleri sonunda, M.Ö 289 yılında basılmıştır. Birim olan **As** ve o sırada İtalya'nın ağırlık ölçüsü olarak kullanılan **Roma** (327,25 gr.) veya **Osk** (273 gr.) **Libra**'sı ağırlığında basılan (Libral Sistem) bu sikkeler Roma'dan önce Orta İtalya'nın çeşitli bölgelerinde basılmaktaydı¹⁹. Roma'da M.Ö 289'dan itibaren birbirine paralel olarak birçok As serisi basılmış ve ütü I. Kartaca savaşı sırasında (M.Ö 264 – 241) sikkelerin ne tiplerinde nede ağırlıklarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Ancak M.Ö 241'de savaş bitince ve M.Ö 238'de Roma'nın Janus Tapınağı'nın kapıları kapanınca M.Ö 235'te tedavüle çıkarılan yeni As serisinin ön yüzünde Janus Baş, arka yüzünde ise savaş gemisi pruvası betimlenmiştir. Pruva, ya M.Ö 338'de Roma'ya karşı ayaklanan Latinlere karşı kazanılmış olan Antium Deniz Zaferini veya Consul C.Duilius'un I. Kartaca Savaşları'nda kazandığı ilk deniz zaferi olan M.Ö 260'daki Mylae Zaferini hatırlatmak amacıyla konmuştur. As ve onun küçük birimleri, birbirlerinden değer işaretleri ve ön yüzlerdeki çeşitli resimlerle ayrılmıştır. Böylece *As* üzerinde Janus başı ve I (Libra); yarısı olan *Semis*'in ön yüzünde Jupiter başı ve S; 1/3'ü olan *Triens*'te Minerva ve dört yuvarlak nokta (4 Uncia); 1/4 =

¹⁷ Sabahat Atlan, 1947 – 1967 Yılları Side Kazıları Sırasında Elde Edilen Sikkeler, Türk Tarih Kurumu Yayınları, (Ankara: 1976), s. 18.

¹⁸ Christopher Howgego, Sikkeler Işığında Eski Çağ Tarihi, Çev. Oğuz Tekin, (İstanbul, 1998), s. 11.

¹⁹ Atlan, S., 1976, A.g.e, s. 18.

Quadrans'ta Hercules başı ve üç yuvarlak; $1/6 = \text{Sextans}$ 'ta Mercurius ve iki yuvarlak nokta; $1/12 =$ 'ta Mercurius ve iki yuvarlak nokta; $1/12 = \text{Uncia}$ 'da Balonla başı ve arkada gemi pruvası ile bir yuvarlak nokta yer almıştır²⁰.

Arka yüzdeki gemi pruvası deniz zaferlerini ifade etmek amacıyla sonraki 150 yıl boyunca standart dizayn olarak basılmıştır. Augustus döneminde de bunun devamı olan gemi tipleri basılmaya devam etmişlerdir²¹.

İkinci Kartaca Savaşı ve özellikle Hannibal'ın İtalya'yı istilası sırasında Roma oldukça kötü biçimde mali sıkıntıya düşmüştür. Mali çözümler arasında Syrakusai Kralı Hieron'dan alınan borç, vergilerin iki katına çıkartılması ve kendi vatandaşlarından ödünç para alınması (ki Roma'nın devlet harcamalarını karşılayabilmek için hiçbir zaman başvurmadığı bir yoldu) sayılabilir. Sikke basımı da çözüm yollarından biriydi. Bu dönemde ilk kez Roma'da altın sikke basıldı; gümüş sikkenin değeri %c.97'den %c.89'a düşürüldü. Ve bronz sikkelerin ağırlığında çarpıcı bir düşüş oldu. Savaşın başlangıcında bronz As'ın ağırlığı, 10 Roma Uncia'sı kadar veya biraz daha azdı (önceleri, 12 Uncia değerindeki bir Roma Librası ağırlığındaydı). M.Ö 218'deki İtalya'nın istilasını izleyen ilk altı yıl içinde, As'ın ağırlığında % 80'e varan bir düşüş gerçekleşti. M.Ö c. 212'de Denarius'u temel alan yeni bir sikke sistemi oluşturulduğunda As'ın ağırlığı yalnızca 2 Uncia idi. Tam ağırlığa sahip, Ön yüzde Janus Başlı, arka yüzde ise gemi pruvası olan İtalya'nın geleneksel bronz sikkesi artık iflasın eşiğine gelmişti²².

Tanrısal atribütlerin İskender zamanından beri hükümdar tasvirlerinin ortak bir özelliği olduklarını gördük. "Cumhuriyet" gelenekleri açısından Roma, bu alanda büyük bir dikkat gerektirmektedir. Fakat tanrısallık, uygun ifade tarzı ve iktidarın onayı olarak, kuvvetin kanıtıydı²³.

Senato tarafından kendisine filo ve kıyıların komutanlığı verilmiş olan Sextus Pompeius (yaşlı Pompeius'un oğullarından), M.Ö 42 yılında Sicilya'yı ele geçirmiştir. Pompeius'un denareuslarının arka yüzlerinde senatonun kendisine verdiği komutanlık

²⁰ Atlan, S., 1976, *A.g.e.*, s. 19.

²¹ Kenneth W. Harl, *Coinage in the Roman Economy*, (Londra, The John Hopkins University Pres, 1996), s. 29; Michael H. Crawford, *Roman Republican Coinage*, (Cambridge: Cambridge University Press, 1974), s. 678 – 679.

²² Howgego, C., 1998, *A.g.e.*, s. 132.

²³ Howgego, C., 1998, *A.g.e.*, s. 91.

yetkisi ile ilgili olarak; PRAEF(ec) CLAS(sis) ET ORAE MARI(timae) EX S(enatus) C(onsulto) lejantı bulunmaktadır. Bu örneklerden birinin ön yüzünde Neptün başı ve Pompeius'un adı, arka yüzde bir çapa üzerine oturtulmuş gemi pruvası ve çeşitli nesnelere oluşturulmuş deniz trophesi görülmektedir. Bu, Octavian'a karşı kazandığı başarıya işaret etmektedir. Bir başka örnekte, ön yüzde Messena deniz feneri, üzerinde Neptün heykeli ve önünde lejyon işaretli gemi ve Pompeus'un adı, arka yüzde deniz ejderi Scylla vardır. Bu sikke de aynı başarıya işaret etmektedir²⁴.

Sextus Pompeius'un bastırıldığı sikkelerde babasını bir trident ve NEPTVNI lejantı ile Neptün olarak tasvir ederek soyunu Olympia tanrılarına bağlamıştır²⁵. Bu sikkelerin arka yüzlerinde sağa dönük çift sıra kürekçili ve yelken basmış bir savaş gemisi görülmektedir.

Antonius'un, gittikçe araları açılan Octavian'a karşı kesin sonuç alacak savaşa hazırlanırken darp ettirdiği çok sayıda denarius da; kendi komutasındaki lejyonların isimleri vardır. Örneğin bunlardan birinde lejyon sancakları ile birlikte VII. Lejyon görülür. Bu sikkeler uzun süre kullanılmış, ancak M.S III. Yüzyılın başlarında tedavülden kalkmışlardır²⁶.

Roma Cumhuriyeti'nin son zamanlarında gümüş sikke taşıması nadirdir. Bilinen iki taşıma olayı – İç Savaş sonunda Roma sikkelerinde ve Actium Savaşı nedeniyle basılan Marcus Antonius'un sikkelerinde – kuşkusuz, yüksek askeri harcamalarla ilişkilidir²⁷. Marcus Antonius'un bastırıldığı sikkelerin ön yüzlerinde direğini indirmiş, 12'şerden çift sıra kürekli bir gemi, arka yüzde ise lejyon kartalı ve sancaklar bulunmaktadır (Lev. XXIV, Resim 93: No. 1021).

²⁴ Nezahat Baydur, **Roma Sikkeleri**, (İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1998), s. 26.

²⁵ Howgego, C., 1998, **A.g.e**, s. 91.

²⁶ Baydur, N., 1998, **A.g.e**, s. 27.

²⁷ Howgego, C., 1998, **A.g.e**, s. 139.

3. ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ

3.1. Augustus (M.Ö 27 – M.S 14)

Tarihi açıdan imparatorluk dönemi, Octavian'ın "Augustus" sanını aldığı M.Ö 27 yılında başlamakla birlikte, sikke darbı açısından bu dönemin daha önce başlamış olduğu söylenebilir. M.Ö 36 yılından sonra gücünün giderek artmasıyla, Octavian sikkeleri egemen olmuştur. M.Ö 31 yılında kazandığı Actium zaferinden sonra M.Ö 29 ve 28 yıllarında yapılan kutlamalar nedeniyle çok sayıda sikke dar edilmiştir.

Actium deniz zaferine işaret olarak, ön yüzde pruva üzerinde Victoria, ara yüzde ise zafer alayı arabası içersinde Octavian betimlenmiştir²⁸.

3.2. Nero (M.S 62 – 68)

Nero zamanında, M.S 63 – 64 yılında sikke reformu yapılmış, aureuslar, Roma ağırlık biriminin 1/42'si iken 1/45'ine indirilmiş, denareius ağırlıkları ise 1/84'ten 1/96'ya düşürülmüştür. Gümüş sikkeler saflıklarını da yitirmiş, sonraki imparatorlar döneminde gümüş sikkedeki bu düşüş sürmüştür. Nero döneminden başlayarak değerli metalden sikkeler de Roma darphanesinde darp edilmeye başlamıştır.

Nero'nun sestertiuslarında ilgi çekici tipler görülür. Bunlardan birinde, arka yüzde, Tiber nehri ağzındaki Ostia limanı ve girişinde, ünlü İskenderiye Feneri'ne benzer fener ve altta Tiber'i simgeleyen nehir tanrısı ve POR(tus) OST(ientsis) AVGVSTI lejantı vardır. Bu limanın İmparator I. Claudius tarafından yaptırıldığı, Suetonius'dan (Claudius 20) bilinmektedir. Roma'ya buğday ithalini kolaylaştırmak için yaptırılmıştır. Nero sikkesi üzerinde yer alması, belki de onun zamanında bitirilmiş olmasındandır²⁹.

²⁸ Baydur, N., 1998, A.g.e, s. 29.

²⁹ Baydur, N., 1998, A.g.e, s. 38.

3.3. Hadrianus (M.S 117 – 138)

Hadrianus, egemenliğinin büyük bölümünü Roma dışında, eyaletlere geziler yaparak geçirmiştir. Bu gezilerin amacı, imparatorluk içinde birliği güçlendirmek, aynı zamanda dünyayı tanımaktır. Gezilerinde; sanata duyduğu ilgi de rol oynamıştır. Ancak belli bir program uygulamamış, herhangi bir yerde kriz baş gösterince oraya yönelmiştir. Dört ayrı serideki sikkeler, bu gezilerle ilgilidir: 1. *Eyalet ve kent personifikasyonlarının olduğu sikkeler*, 2. *Adventus Serisi*, 3. *Restitutor Serisi*, 4. *Exercitu Serisi*.

Hadrianus, sağlık nedeniyle, M.S 134 yılından sonra gezilerine son vererek Roma'ya dönmüştür. Son gezisinde, deniz yoluyla yaptığı yolculuk gemi betimiyle sikkelere yansımıştır³⁰.

3.4. Septimius Severus (M.S 193 – 211)

Septimius Severus M.S 202 yılı sonunda Parth Seferinden Roma'ya dönmüştür. O yıl hem bu başarıları hem tahta çıkışının 10. yılı hem de büyük oğlu M. Aurelius Antoninus'un (Caracalla) Plautilla ile evlenişi nedeniyle büyük kutlamalar yapılmış, Circus oyunları düzenlenmiştir. Caracalla'nın portresiyle darp edilmiş bir sikkenin arka yüzünde LAETITIA TEMPORVM (dönemin mutluluğu) yazısıyla, Circus içinde bir yelkenli, arkada dört Quadriga ve çeşitli hayvanlar yer almaktadır³¹.

3.5. Gordianus III (M.S 238 – 244)

Doğu'da Ardaşir'in yerine geçen Pers Kralı Şapor I, Roma sınır eyaletlerine saldırıya geçmiştir. Bunun üzerine, Gordianus cepheye giderek, M.S 242 yılında, savaşın komutasını üstlenmiş, Persler geri çekilmişler, Edessa ve Nisibis düşmandan geri alınmıştır. M.S 242 yılından bir sikkesinde imparatorun Pers seferine giderken

³⁰ Baydur, N., 1998, *A.g.e*, s. 52.

³¹ Baydur, N., 1998, *A.g.e*, s. 64.

Çanakkale Boğazını geçişi (Traiectus) betimlenmiştir. Sikkede; içinde kürekçi ve askerlerle gemi betimi vardır³².

3.6. Constantius (M.S 305 – 306)

M.S 296 yılında, Caesar Costantius, uzun bir hazırlıktan sonra Britannia'ya geçerek Allectus'u yenilgiye uğratmış, Allectus öldürülmüş, Britannia yeniden merkezi yönetime bağlanmıştır. Allectus'un, Londinium ve Camulodunum darphanelerinde darp edilmiş sikkelerindeki gemi tipleri, filonun, adını savunmasındaki önemi vurgulamaktadır. Beraberindeki lejant LAETITIA AVG(usti), donanmanın imparatorun sevinç kaynağı olduğunu işaret etmektedir. Caesar Costantius'un Allectus karşısında sağladığı başarı üzerine darp edilmiş on Aureusluk madalyonlarda savaşın karada ve denizde kazanılmış olduğunu ve Costantius'un Londinium'a varışını ve kenti sembolize eden figür tarafından karşılanışını betimlemektedir. Lejant REDDITORI LVCIS AETERNAE (sonsuz aydınlığı yeniden getiren) ile de, bu başarıyla Roma devletinde aydınlığa kavuşulduğu anlatılmaktadır³³.

---

³² Baydur, N., 1998, *A.g.e*, s. 73.

³³ Baydur, N., 1998, *A.g.e*, s. 91.

4. GEÇ ROMA DÖNEMİ

M.S IV. Yüzyılda fiyatların, taşış ve para reformunun bir kombinasyonuyla belirlendiği öne sürülebilir. Ne yazık ki her bir reformdan sonra ortaya çıkan billion (ve gümüş) sikkelerin itibari değerlerine kesin kanıtlardan hemen hemen yoksunuz. Tek istisna Licinius zamanında, c. M.S 320 – 324'te, Nummus'un değerinin yarı yarıya düşürülerek, 25 Denarius'tan 121 / 122 Denarius'a eşitlenmesidir.

4.1. Constantin I (M.S 307 – 337)

M.S 313 yılında Ostia'daki darphane, Arelate'ye taşınmıştır. Burada darp edilmiş bir Constantin sikkesinde ilginç bir tip vardır. Tanrıça Roma ve Pruva üstündeki Moneta figürünün çevresinde, VITALITAS PVBLICA (kamu yararına) lejantı yer almaktadır. Moneta figürü ile simgelenen darphanenin Arelate'ye deniz yoluyla taşındığını göstermektedir.

4.2. Constans (M.S 348 – 351)

Constantius II ve Constans, M.S 346 ve 348 yıllarında Billion darbında yenilik yapmışlardır. Follis'in yerine, ağırlık ve saflıkları ayrı olan üç birim kullanılmaya başlamıştır. Bunların, antikçağdaki isimleri kesin olarak bilinmemektedir, ancak 5,2 gr. Ağırlığında ve gümüş oranı %2,5 olan en büyük birim, olasılıkla maiorina olarak adlandırılıyordu ve üzerlerinde değer işareti olarak A vardı. Bu Constans sikkesinin arka yüzünde FEL(icium) TEMP(orum) REPERATIO yazısı ile Constans'ı gemide gösteren betim görülmektedir, dümende Victoria yer almaktadır, M.S 342 – 343 yılında Constans, Britannia'ya gitmiş, saldırıları püskürterek düzeni sağlamıştır. Bu lejant tüm birimlerde görülmektedir³⁴.

³⁴ Baydur, N., 1998, A.g.e, s. 104.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. SIKKELER HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER

Çalışma içerisinde ele alınan Arkaik, Klasik ve Hellenistik sikkeler içerisinde toplam 248 adet sikkıyla temsil edilen Hellenistik Dönem, gemi tasvirleri açısından bize en güzel örnekleri sunmaktadır.

Bu üç dönem içerisinde en yoğun basım Phaselis kentinden sonra Samos, ardından da Knidos'ta olmuştur. Özellikle Klasik Dönemin sonu ve Hellenistik Dönem'de en üst düzeye ulaşan bu şehirlerde, kendilerine has örneklerle gemi inşası ve ticareti ileri düzeyde yapılmıştır.

Roma Cumhuriyet Dönemi'nde ise en çok karşımıza çıkan birim Quadrans'tır. Yalnızca tek örnekle temsil edilen ve M.Ö 240 – 225'e tarihlendirilen, 125,44 gr.'lık bronz Septunx birimi (Lev. XXII, Res. 68: No. 380) en ender birimlerden biridir.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde özellikle Anadolu'da basılan otonom sikkeler, bu çalışmada en çok %37'lik payla Symrna'da karşımıza çıkmaktadır. Tek sikkıyla temsil edilen Askalon ise en düşük basımı gerçekleştirmiştir. Bu sikkelerin basımı M.S II. Yüzyılda doruk noktasına ulaşırken özellikle M.S III. Yüzyılın ortalarında düşüşe geçmiştir.

Bu dönemde özellikle donanma üssünün bulunması ve oldukça stratejik bir coğrafi konumda yer alması nedeniyle önem taşıyan Side'nin yerel basım sikkeleri, %17'lik payla incelenen 17 kent arasında en yoğun basım yapan şehirdir.

Roma İmparatorluk Dönemi kent sikkeleri arasında Caracalla sikkeleri ise en çok karşımıza çıkan sikke grubunu oluşturmaktadır.

No. 126: Çalışma kapsamında yer alan tek Azbaal sikkesi. Pruvası sola bakan geminin arması tasvir edilmemesine karşın geminin deniz savaşlarında düşman gemilerine çıkartma yapabilmesi için taşıdığı askerler açıkça tasvir edilmiştir. Bunun yanı sıra geminin her iki katıda oldukça açık biçimde verilmektedir. Burunda yer alan aslan başı betimi muhtemelen düşmanları korkutmak için pek çok gemide kullanılan bir öğedir. Bu gelenek günümüzde de hala pek çok yelkenli gemide kullanılmaktadır. Geminin kürekleri sikke üzerinde, su hattının alt kısmında birbirlerine çapraz olarak

tasvir edilmiştir. Pupa kısmındaki dümen palası ise oldukça belirgin biçimde hakkedilmiştir.

No. 138: Yayınlanmış sadece iki örneği olması nedeniyle oldukça ender bir sikke ancak “1500 Jahre Münzpragekunst 2005” isimli kaynakta yer alan gümüş Perseus sikkesi ile oldukça önemli benzerliğe sahip muhtemelen aynı darphanede basılmış olup, aynı kalıp ustasının çalışması gibi görünmektedir.

No 171: Bu sikke Lebedos baskısı olmasına karşın Rodos standartında basılmıştır. Bu dönemde Rodos’u deniz ticaretinde ne kadar üstün olduğu düşünülürse, ne kadar uzak mesafe olursa olsun ticaret nedeniyle etkilenilmiştir.

No. 358: Sikkenin kenarları testere dişli olarak darp edilmiştir. Bu çok sık rastlanan bir basım tekniği değildir.

No: 361 – 362: Bu sikkenin arka yüzünde yer alan tasvirdeki Epodites kısmı, ilk defa bir tanrı yada tanrıça şeklinde tasvir edilmiştir. Gemilerin burunlarında yer alan bu tür figürlü tasvirler şekil değiştirerek M.S XX. Yüzyılın başlarına dek yelkenli gemilerde kullanılmıştır.

No: 220 – 221: Heipp – Tamer, kitabında 83 ve 87 no’lu sikkeyi, c. M.Ö III. Yüzyıl Ortaları – M.Ö 221/220 yıllarına tarihlendirilen 8. serinin 3. emisyonuna dahil etmesine karşın ön yüzlerde yer alan gemi pruvalarından 83 no’lu sikkeye ait olan sola bakarken, 87 numaralı sikke üzerindeki pruva betimi sağa bakmaktadır.

No: 293: Sikkede Rodos sikkelerinde rastladığımız ve kentin simgesi olan Rodos gülü geminin pruvası üzerinde yer almaktadır. Bunun nedeni Phaselis’in bir Rodos koloni olmasıdır. 297 no.’lu sikkede yer alan Helios başı bunu desteklemektedir. Phaselis’in aynı zamanda en önemli ihraç ürünü gül yağıydı.

No. 380: Yayınlanmamış ve ünük bir örnek.

No. 418 – 419 – 420: Daha önce yayınlanmamış olan bu sikke M. Vargunteius ve Cn. Domitius Ahenobarbus'un sikkeleri ile aynı stilde darpedilmiştir. Bu anonim seride yer alan Triens ve Quadranslar içinde aynı şey söz konusudur¹.

No. 491: Bu sikkenin bilinen sadece üç örneği var.

No. 794 – 796 – 797: Sikkelerin arka yüzündeki sağa dönük pruva üzerine yer alan arma ve yelken oldukça stilize olarak tasvir edilmiştir. İlk başta bu büyüklükte bir pruva tasviri için bu kadar önde ve küçük bir direk anlamsızdır. İkincisi seren oldukça dardır ve üçüncüsü iki adet iskota ucu bulunan yelkenin alt yakasında özellikle 794 no'lu sikkede üç adet iskota yakası tasvir edilmiştir.

No. 799: "L.P.D.A.P" Serisindeki sikkeler üzerinde yer alan harflerin açılımları: *Lege Papiria de Assis Pondere* dir. Buna bağlı olarak Lex Papiria tarafından M.Ö 91 yılında bastırılan bu seri, bir ons yerine yarım ons olan yeni ağırlık standardında basılmıştır.

No. 863: M.Ö 183 yılında C. Renius tarafından bastırılan Triens, daha önce yayınlanmamış tek örnektir. Roma Cumhuriyet sikkeleri uzmanı Crawford'da Semis ve Quadrans olarak iki farklı birimde benzerlerine rastlanmaktadır. Semis için yalnız bir baskı, Quadrans için ise bir ön, iki arka baskı bilinmektedir. Böyle zayıf bir lejant Crawford'da 292/3'ün tersi olan 231 için verilmektedir².

No. 943: Çalışma içerisinde Dodrans biriminden olan tek örnek.

No. 982: Roma Cumhuriyet sikkelerinde incelenen örnekler arasında, ön yüzünde drapeli Victoria büstü olan tek quadrans örneği.

No. 991: Bu sikkenin yayınında arka yüzde sola dönük iki gemi pruvası olduğu kaydedilmiştir. Ancak sikke incelendiğinde ön taraftaki gemi pruvası açıkça görülürken

¹ Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1572 – 73 – 74, s. 191.

² Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1532, s. 186.

arka tarafta yer alan kısım ise bir geminin pupa kısmıdır. Bu tasvirde kıç bodoslamamın devamındaki aphaiston, dümen ve kürekler oldukça açık biçimde seçilmektedirler.

No. 1018: Arka yüzde yer alan pruva betimindeki güverte üstü binası oldukça büyük boyutlarda tasvir edilmiştir. Normal koşullarda bu büyüklükteki bir davlumbaz yada güverte üstü tahkimatı geminin tüm dengesini bozacağından inşası imkansızdır. Ancak sikke sanatçısı bu betimi biraz abartarak sikke kalıbını hakketmiş olabilir. Bir tahkimat kulesini andıran bu betimlere en mantıklı açıklama; pek çok Roma liburnasında yer alan kule biçimli mancınık veya balista yuvası olabilir. Arka yüzde betimlenen pruva direğinden anlaşıldığı kadarıyla model alınan gemide en az iki direk bulunmaktadır. Çünkü yelkenli gemilerde bu kadar önde tek direğin yer alması neredeyse imkansızdır. Çünkü geminin tüm seyir dinamikleri olumsuz yönde etkilenecektir.

No. 1032: Bu sikke tipinin darphanesi belirsizdir. RPC I.'de aynı sikkeden dokuz örnek bulunmaktadır. Bunlar; 1. 17,45; 2. 21,19; 3. 16,68; 4. 18,99; 5. 17,94; 7. 17,08; 8. 18,94; 9. 17,26 gr. Ağırlığındadırlar.

Bu seri sikkeler Sydenham tarafından Gala darphanesine veriliyor. M. Grant ise bunları Makedonia darphanesine veriyor. 5 no.'lu örnek İstanbul'dan bulunmuş, 7 no.'lu örnekte Lyon kentinden satın alınmıştır.

Örnekte yer alan kontürmarkların çözülememesi nedeni ile bu sikkenin hangi darphaneye ait olduğu bilinmemektedir. Ancak, Kyzikos kentinin Hellenistik dönem sikkelerinde görülen gemi pruvası tasviri (Köker Tez No: 35) ile karşılaştırıldığında iki tasvirin aynı olduğunu görürüz. B u nedenle bu sikke tipinin Kyzikos'a ait olabileceğini söyleyebiliriz. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi henüz kontürmarklar çözümediği için, bu tipi şimdilik Gallia darphanesine vermek uygun görünmektedir³.

No. 1035: Bu arka yüz tipi, Septimius Severus'un M.Ö 202 yılında Roma'ya dönüşü onuruna düzenlenen oyunların anısına bastırılmıştır. Septimius Severus, M.Ö 197 – 202 yılları arasında Roma dışında bulunmaktaydı. O'nun dönüşü çok önemli bir

³ Köker, Hüseyin. Kyzikos Kenti Tarihi Coğrafyası ve Sikkeleri, (Eskişehir: Yayınlanmamış Lisans Tezi, 2001), s.71.

olay olmuştur. Bunu takip eden festivaller sırasında Arena’da yanları batan bir gemi inşa edilmiştir. Bu kısımlar alçaldıkça oldukça nadir ve ilginç olan hayvanlar, seyircileri eğlendirmek için kesilmek amacıyla etrafa dağılıyorlardı⁴.

No. 1186 – 1199, 1189 no’lu sikke haricindeki tüm Side Kent sikkelerinin ön yüzlerinde yer alan “T” harfi, 10 birim anlamında kullanılmışlardır.

No. 1196: Salonina (M.S 260 – 268) dönemine ait olan bu Side sikkelerinin arka yüzünde yer alan üç gemi tasvirinden üstteki diğerlerine nazara daha büyüktür. Sola dönük olan bu gemide dört denizci birde kürekçi yer almaktadır. Alındığı kaynakta sağa dönük olduğu yazmasına karşın aphaiston kısmı ve çift dümen palası teknenin pupa kısmında açıkça gözükmektedir. Alttaki iki gemi ise daha küçük gemilerdir. Muhtemelen üstteki bir altılı veya onun türevi, alttakiler ise liburnalardır. Yelkenleri kapalı olan bu üç geminin Side limanında beklemelerinin tasvir edildiği açıktır. Pek çok liman kenti sikke tasvirinde liman binalarının tasvir edildiği gibi bu sikkenin kalıbını hakkeden sanatçı sikkenin etrafındaki lejantla liman kompleksini tasvir etmeye çalışmış olabilir.

No. 1198: Side kenti, Roma İmparatorluk Çağında, sikkelerde görülen “Nauarksis” teriminden anlaşıldığına göre, Roma Donanma üstlerinden birisiydi. Sikke tasvirlerinde, bu örnekteki gibi sadece gemilerin dışında, içinde gemilerin de görüldüğü liman tesisleri kullanılmıştır⁵.

No. 1200: Sikkenin alındığı kaynakta direkli bir gemi olarak bahsi geçse de, tasvirde bari bir biçimde yalnızca pruva direğinin dikili durumunda olduğu görülmektedir. Antik Çağ’da ister ticaret gemisi, ister savaş gemisi olsun limana girerken veya beklerken gemilerin direkleri indirilmekteydi. Muhtemelen bu gemide limana girerken tasvir edilmiştir. Çünkü kürekler hala sudadır ve sikkeden anlaşıldığı kadarıyla hareket etmektedirler.

⁴ Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2167, s. 251.

⁵ Ahmet Tolga Tek, *Arykanda Kazılarında Bulunan Antik Sikkeler Üzerine Yeni İncelemeler: 1971 – 2000 Sezonları*, (Ankara: Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2002), s. 258.

No. 1206: Sikke tasviride yer alan gemi her ne kadar sağa yönelmiş olarak görülse de bu kesinlik taşımamaktadır. Sikke kalıbını hakkeden usta antik ağ savaş gemilerinin en önemli uzuvları olan mahmuzu çok net bir biçimde işlememiştir. Mahmuzun bulunduğu burun, profilden bakıldığı zaman güverte ile yaklaşık doksan derecelik bir açı yapmaktadır. Bu bilgi doğrultusunda sikke incelendiğinde geminin burnunun sağa dönük olduğu görülmektedir. Ancak yelken, geminin kıçına doğru Őiřmiřtir. Gerek günümüzdeki yelkenliler için, gerekse Antik ağ gemileri için olsun, böyle bir seyir imkansızdır.

KATALOG

1. ARKAİK, KLASİK VE HELLENİSTİK DÖNEM SİKKELERİ

1.1. Arkaik Dönem Sikkeleri

Zankle

Tetradrahmi

c. M.Ö 493 – 489

ÖN: Noktalı bordür içersinde cepheden aslan başı postu.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta Korinth miğferi.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1	CNG 64, Lot. 53		11,5 gr.	

Phaselis

Seri 1: Gümüş

c. M.Ö 550'ler

Emisyon 1

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Quadratum Incusum.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
2	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 1.		10.71 gr.	

Emisyon 2

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Quadratum Incusum.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
3	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 2.		3.35 gr	

Seri 2: Gümüş**c. M.Ö 530 – 520****ÖN:** Domuz protomu biçiminde sağa dönük gemi pruvası, üstte üç yuvarlak kalkan.**ARKA:** Paralel ve diyagonal çizgilerden oluşan Quadratum Incusum.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
4	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 3.		10,72 gr.	
5	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 4.		10,92 gr.	
6	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 5.		10,85 gr.	
7	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 6.		11,28 gr.	

Seri 3: Gümüş**c. M.Ö 530 – 520****Emisyon 1a****ÖN:** Domuz protomu biçiminde sağa dönük gemi pruvası, üstte üç yuvarlak kalkan.**ARKA:** Dörde bölünmüş, alt kısmında üçgen olan Quadratum Incusum.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
8	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 7.		10,63 gr.	
9	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 8.		10,69 gr.	
10	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 9.		10,69 gr.	
11	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 10.		10,63 gr.	
12	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 11.		9,73 gr.	
13	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 12.		10,74 gr.	
14	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 13.		10,81 gr.	
15	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 14.		10,48 gr.	
16	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 15.		10,17 gr.	
17	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 16.		10,81 gr.	
18	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 17.		10,87 gr.	
19	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 18.		10,98 gr.	
20	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 19.		10,83 gr.	
21	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 20.		10,98 gr.	

22	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 21.		10,85 gr.	
23	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 22.		10,92 gr.	
24	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 23.		10,95 gr.	
25	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 24.		10,98 gr.	
26	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 25.		11,05 gr.	
27	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 26.		10,80 gr.	
28	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 27.		10,92 gr.	
29	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 28.		11,02 gr.	
30	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 29.		11,07 gr.	

Emisyon 1b

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: İçersinde ki paralel çizgi ve bir üçgen olan Quadratum Incusum.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
31	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 30.		10,90 gr.	
32	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 31.		11,00 gr.	
33	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 32.		11,03 gr.	
34	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 33.		11,21 gr.	
35	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 34.		10,79 gr.	
36	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 35.		10,80 gr.	
37	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 36.		10,49 gr.	
38	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 37.		11,02 gr.	
39	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 38.		10,90 gr.	
40	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 39.		10,65 gr.	
41	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 40.		11,16 gr.	

Emisyon 2**Triobol**

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Quadrarum Incusum içersinde üçgen ve kare.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
42	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 41.		2,64 gr.	
43	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 42.		2,75 gr.	
44	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 43.		2,86 gr.	
45	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 44.		3,74 gr.	

ÖN: Sola dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Quadrarum Incusum içersinde kare.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
46	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 45.		3,35 gr.	
47	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 46.		2,54 gr.	

Emisyon 3**Obol**

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan.

ARKA: Quadrarum Incusum.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
48	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 47.		0,79 gr.	
49	Heipp – Tamer 1993, Lev. I, No. 48.		0,58 gr.	

1.4. Klasik Dönem Sikkeleri

Amphipolis

Bronz

M.Ö 420 – 357

ÖN: Sağa dönük diadmlı Zeus başı.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

“AMΦΠΠΟ – ΛΙΤΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
50	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 10, No. 217.		6,109 gr.	2

Kyzikos

Tetradrahmi

Pharnabazos Dönemi (c. M.Ö 395)

ÖN: Sağa dönük, profilden, kısa Pers tiarası giyen Pharnabazos'un başı.

ARKA: Sola dönük, üst güverte üzerinde sola dönük bir grifon süslemesi olan gemi pruvası. sağda yunus ve altta ton balığı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
51	BMC Ionia, Lev. XXXI – 5, s. 325, No. 12.	2,41 cm.	6,47 gr.	

Mytilene

Bronz

ÖN: Sağa dönük, profilden sakallı Zeus Ammon başı.

ARKA: Cepheden Dionysos hermesi pruva üzerinde duruyor.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
52	Lindgren I, Lev. XV, No. 427.			
53	Yılmaz 2003, No. 49	1,4/1,6 cm.	2,2 gr.	12

Samos

Samos Standardı Trihemiobol

c. M.Ö 430 – 412

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: İncus içersinde, etrafı zeytin dalları ile çevrili Samos amphorası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
54	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 647.		0,53 gr.	3

Samos Standardı Trihemiobol

c. M.Ö V. Yüzyılın İkinci Çeyreği

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Yuvarlak incus içersinde, solda yazıt, sağda zeytin dalı ile çevrili Samos amphorası.

“ΣΑ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
55	BMC Ionia, Lev. XXXV – 9, s. 361, No. 120.	8,88 cm.	3,11 gr.	
56	BMC Ionia, s. 361, No. 121.	8,88cm.	2,66 gr.	

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Kare incus içersinde, solda yazıt, sağda zeytin dalı ile çevrili Samos amphorası.

“ΣΑ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
57	BMC Ionia, s. 361, No. 122.	7,6 cm.	2,60 gr.	

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Yuvarlak incus içersinde, sağda yazıt, solda zeytin dalı ile çevrili Samos amphorası.

“ΣΑ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
58	BMC Ionia, s. 361, No. 123.	8,9 cm.	2,60 gr.	
59	BMC Ionia, s. 361, No. 124.	8,9 cm.	2,32 gr.	

Bronz

c. M.Ö 412 – 405

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Etrafı zeytin dalları ile çevrili Samos amphorası.

“Σ – Α”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
60	BMC Ionia, Lev. XXXV – 10, s. 361, No. 125.	7,6 cm.		
61	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 648.		0,46 gr.	6
62	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 649.		0,48 gr.	10
63	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 650.		0,78 gr.	1
64	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 651.		0,41 gr.	1
65	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 652.		0,47 gr.	2
66	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 653.		0,40 gr.	12
67	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 654.		0,45 gr.	6
68	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 655.		0,77 gr.	7
69	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 656.		0,53 gr.	6
70	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 657.		0,48 gr.	9
71	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 658.		0,43 gr.	6
72	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 659.		0,57 gr.	12
73	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 660.		0,70 gr.	12
74	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 661.		0,86 gr.	9

75	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 662.		0,45 gr.	7
----	----------------------------------	--	----------	---

Rodos Standardı Diobol

c. M.Ö 380 – 365

ÖN: Cepheden aslan postu.

ARKA: Sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

“Σ – A”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
76	BMC Ionia, Lev. XXXV – 17, s. 363, No. 140.	10,1 cm.	4,6 gr.	
77	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 667.		0,99 gr.	6
78	SNG Turkey I, Lev. XXV, No. 668.		1.02 gr.	11
79	Yılmaz 2003, No. 43.	0,8/0,9 cm.	0,9 gr.	12

ÖN: Sağa dönük, profilden, defne çelengi, küpe ve kolye takan Hera başı.

ARKA: Sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

“IEPΩN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
80	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 5, s. 366, No. 173.	13,9 cm.		

Hemidrahmi**c. M.Ö 205 – 129**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, profilden, defne çelengi, küpe ve kolye takan Hera başı.

ARKA: Sola dönük Samos savaş gemisi pruvası, mahmuzun üzerinde sola dönük tavuskuşu betimi, üstte sola dönük trident, solda köpek betimi.

“ΣΑΜΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
81	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 8, s. 367, No. 184.	12,7 cm.	6,35 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, profilden, defne çelengi, küpe ve kolye takan Hera başı.

ARKA: Sola dönük Samos savaş gemisi pruvası, sola dönük trident, üstte monogram.

“ΣΑΜΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
82	BMC Ionia, s. 367, No. 185.	1,14 cm.	4,02 gr. (Kırk)	

Bronz

ÖN: Sağa dönük, cepheden, defne çelengi ve kolye takan Hera başı.

ARKA: Sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

“ΣΑΜΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
83	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 10, s. 368, No. 193.	1,2 cm.		
84	BMC Ionia, s. 368, No. 194.	1,2 cm.		
85	BMC Ionia, s. 368, No. 195.	1,1 cm.		

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Sola dönük Samos savaş gemisi pruvası, altta sola dönük trident.

“ΣΑΜΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
86	BMC Ionia, s. 368, No. 196.	0.88 cm.		

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Sola dönük Samos savaş gemisi pruvası, pruvada vazo üzerinde duran tavuskuşu.

“ΣΑΜΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
87	BMC Ionia, s. 368, No. 197.	0,88 cm.		

ÖN: Sola dönük gemi pruvası.

ARKA: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

“ΣΑΜΙΩ[N]”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
88	BMC Ionia, s. 368, No. 198.	0,76 cm.		
89	BMC Ionia, s. 368, No. 199.	1,01 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Noktalı bordür içerisinde sola dönük Samos savaş gemisi pruvası, üstte monogram.

“ΣΑΜΙΩ[N]”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
90	BMC Ionia, s. 369, No. 200.	1,4 cm.		

Phaselis

Seri 4: Gümüş

M.Ö V. Yüzyılın Başlangıcı – c. M.Ö 440

Emisyon 1

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sola dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta yazıt.

“ΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
91	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.49.		11,20 gr.	
92	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.50.		10,88 gr.	
93	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.51.		11,09 gr.	
94	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.52.		11,01 gr.	6
95	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.53.		11,28 gr.	6
96	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.54.		10,87 gr.	

ÖN: Domuz protomu biçiminde sola dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan ve.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sola dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta yazıt.

“ΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
97	Heipp – Tamer 1993, Lev., No.55.		11,08 gr.	9

Emisyon 2

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan, boşlukta sağa dönük yunus.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sağa dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta yazıt.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
98	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.56.		3,37 gr.	
99	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.57.		3,37 gr.	
100	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.58.		3,37 gr.	1
101	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.59.		3,33 gr.	7
102	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.60.		3,51 gr.	
103	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.61.		3,41 gr.	7
104	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.62.		3,20 gr.	
105	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.63.		3,10 gr.	
106	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.64.		3,28 gr.	1
107	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.65.		3,36 gr.	
108	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.66.		3,23 gr.	3
109	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.67.		3,54 gr.	11

ÖN: Domuz protomu biçiminde sola dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan, boşlukta sağa dönük yunus.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sağa dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta yazıt.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
110	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.68.		3,60 gr.	
111	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.69.		3,43 gr.	
112	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.70.		3,54 gr.	

Emisyon 3

ÖN: Domuz protomu biçiminde sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte üç adet yuvarlak kalkan, boşlukta sağa dönük yunus.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sağa dönük bir geminin pupa kısmı, üstte yazıt.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
113	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.71.		0,89 gr.	7

Seri 5: Gümüş

c. M.Ö 411

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Quadratum Incusum içersinde sağa dönük bir geminin pupa kısmı, üstte yazıt.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
114	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.72.		3,07 gr.	9
115	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.73.		2,84 gr.	

Seri 6: Gümüş

c. M.Ö IV. Yüzyıl

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi pruvası, alt boşlukta yunus.

ARKA: Yuvarlak incus içersinde sağa dönük geminin pupa kısmı, alt boşlukta yunus, üstte yazıt.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
116	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.74.		10,32 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi pruvası, alt boşlukta yunus.

ARKA: Yuvarlak incus içersinde sağa dönük geminin pupa kısmı, alt boşlukta astragal, üstte yazıt.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
117	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.75.		10,02 gr.	6

Seri 7: Gümüş

c. M.Ö V. Yüzyıl Sonu – M.Ö IV. Yüzyıl Başı

ÖN: Sağa dönük domuz protomu biçiminde savaş gemisi pruvası.

ARKA: Incus içersinde gemi çapası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
118	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.77.		0,71 gr.	2

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası, alt boşlukta balık.

ARKA: Yazıtın ortasında gemi çapası.

“Φ – A”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
119	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.78.		0,73 gr.	2

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Yuvarlak incus içersinde, yazıtın ortasında gemi çapası.

“Φ – A”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
120	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.79.		0,76 gr.	6

Belirsiz Seri: Gümüş. M.Ö V. Yüzyıl

ÖN: Noktalı bordür içersinde Herakles ve Acheloos güreşmekte.

ARKA: Incus içersinde sağa dönük domuz protomu biçiminde savaş gemisi pruvası, alttaki boşlukta sağa dönük yunus.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
121	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No. A.		11,22 gr.	3

ÖN: Noktalı ve çizgili bordür içersinde beş telli lir, sağda yazıt.

“..IT..”

ARKA: Incus içersinde sağa dönük domuz protomu biçiminde savaş gemisi pruvası, alttaki boşlukta sağa dönük yunus.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
122	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No. B.		11,14 gr.	2

Arados**Stater****M.Ö 400 – 350**

ÖN: Tanrısallaştırılmış sağa dönük sakallı baş.

ARKA: Sağa dönük küreksiz, yelkensiz Fenike gemisi, üstte monogram.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
123	Köln Münzkabinett, Auction 85, No.54, s. 14.		10,48 gr.	

Sidon**Gümüş****Ba'İshallim II (M.Ö 386 – 372)**

ÖN: Sola dönük yelkensiz Finike savaş gemisi, üstte “ϩ”.

ARKA: Sola dönük savaş arabası içersinde sürücü ve Sidon kralı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
124	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 799.		28,36 gr.	12

125	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 800.		25,64 gr.	10
-----	----------------------------------	--	-----------	----

Azbaal

Gümüş Shekel

c. M.Ö 350

ÖN: Noktalı bordür içerisinde sola dönük yelkensis ve stilize edilmiş kürekli bir savaş gemisi içerisinde üç hoplit bulunmakta. Altta hippokamp en altta ise mureks betimleri yer almakta.

ARKA: Noktalı bordür içerisinde boğayla dövüşen aslan betimi yer almakta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
126	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 575, s. 75.		13,21 gr.	

1.3. Hellenistik Dönem Sikkeleri

Pella

Tetradrahmi

I. Demetrios Poliorketes Dönemi (M.Ö 306 – 283)

c. M.Ö 294 – 293

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası üzerinde sol elinde stylos, sağ elinde trompet tutan Nike.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, ayakta, sağ elinde trident, sol elinde pelerin yada balık ağı tutmakta olan Poseidon. Solda monogram, sağda yıldız ve yunus.

“ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ”

BA-ΣΙΑΕΩ – Σ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
127	SNG Kopenhagen, No. 1178.		16,49 gr.	
128	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 227, s. 35.	2,7 cm.	17,10 gr.	

Tetradrahmi

Antigonos Gonatas (c. M.Ö 277 – 239)

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası üzerine rahat bir şekilde oturmuş ve sağ elinde tuttuğu yaya bakan Apollon. Altta trident monogram, mahmuzun hizasında yazıt bulunmaktadır.

“ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ”

ΑΝΤΙΓΟΝΥ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
129	SNG Kopenhagen. 1204.			
130	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 23, No. 579.		16,822 gr.	12
131	Kölner Münzkabinett, Auction 85, No.22, s. 8.		16,97 gr.	

Tetradrahmi**III. Antigonos Doson Dönemi (c. M.Ö 223 – 221)**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası üzerine rahat bir şekilde oturmuş ve sağ elinde tuttuğu yaya bakan Apollon. Altta monogram, mahmuzun hizasında yazıt bulunmaktadır.

“ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΥ ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
132	Gaebler, H., 1935, No. 187.4, Lev. 33.25.		17,02 gr.	
133	SNG Sweden II, No. 1143.		16,27 gr.	
134	SNG Sweden I:2, Lev. 2, No. 44.	5,4 cm.	16,69 gr	
135	SNG Sweden I:2, Lev. 2, No. 45.	5,7 cm.	17,12 gr	

Tetrobol**V. Philippos Dönemi (c. M.Ö 187 – 180)**

ÖN: Ortasında orak biçimli kolları olan yıldızın yer aldığı Makedonya kalkanı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte Herakles Sopası, geminin üzerinde yazıt

“ΒΟΤΤΕΑΤΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
136	SNG Cop. No. 137.		2,85 gr.	

Thessalonike

Bronz

M.Ö 108 – 31

ÖN: Sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

“ΘΗΕΣΣΑΛΟΝΙΚ[ΗΩΝ]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
137	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 14, No. 308.		6,109 gr.	2

Lykhnidos

Bronz

c. M.Ö II. Yüzyıl

ÖN: Ortasında orak biçimli beş koldan oluşan bir yıldız olan Makedon kalkanı.

ARKA: Sola dönük bir geminin pupa kısmı.

“ΛΥΧΝΙ – ΔΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
138	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 300, s. 44.	1,6 cm.	3,51 gr.	

Leukas

Stater

M.Ö II. Yüzyıl

ÖN: Defne çelengi içersinde sağa dönük, ayakta duran yanında geyiği ve arkasında bir kaide üzerinde güvercin (veya kartal) bulunan, Artemis kült heykeli.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, su hattında defne frizi, sağda monogram, üstte yazıt.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
139	BMC Bithynia, No. 1.		8,55 gr.	

Gümüş**c. M.Ö 167 Öncesi**

ÖN: Çelenk içersinde sağa dönük Aphlaston tutan Aphrodite, yanında geyik.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası.

“ΛΕΥΚΑΔΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
140	SNG Newcastle, Lev. 13, No. 254.	2,5 cm.	7,97 gr.	12

Histiaia**Tetrobol****M.Ö 196 – 146**

ÖN: Sağa dönük Menad başı.

ARKA: Sola dönük geminin kış kısmında oturan ve elinde *stylis* tutan Histiaia nymphesi.

“ΙΣΤΙΑΙΕΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
141	SNG Sweden II, No. 1437.		2,34 gr.	
142	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 337, s. 47.		2,37 gr.	
143	SNG Newcastle, Lev. 14, No. 279.		2,29 gr.	4
144	1500 Jahre Münzpragekunst 2005, No. 49.		2,41 gr.	

Salamis**Stater****c. M.Ö 300 – 295**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası üzerinde sol elinde stylos, sağ elinde trompet tutan Nike.

ARKA: Sola dönük, ayakta, sağ elinde mızrak, sol elinde kalkan tutmakta olan Athena. Solda monogram,

“ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΒΑΣΙ – ΛΕΩΣ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
145	Newell, E., T., 1927, No. 21.		8,54 gr.	

Tetradrahmi

c. M.Ö 300 – 295

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası üzerinde sol elinde stylos, sağ elinde trompet tutan Nike.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, ayakta, sağ elinde trident, sol elinde pelerin yada balık ağı tutmakta olan Poseidon. Sağda ve solda monogram.

“ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ / ΒΑ-ΣΙΛΕΩ-Σ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
146	SNG Kopphenag, No. 1193.		17,19 gr.	

Bronz

c. M.Ö 300 – 295

ÖN: Boğa boynuzlu Korinth miğferi giymiş genç erkek başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası.

“BA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
147	SNG Kopphenag, No. 1194.		4,77 gr.	

Megarıs

Bronz

c. M.Ö 307 Öncesi

ÖN: Geminin pruva kısmı, sola dönük, üstte tripod, solda trident.

ARKA: İki yunus arasında yazıt.

“MEΓ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
148	SNG Newcastle, Lev. 15, No. 318.		2,79 gr.	3

ÖN: Geminin pruva kısmı, sola dönük, üstte yazıt.

ARKA: İki yunus arasında tripod.

“MEΓ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
149	SNG Newcastle, Lev. 15, No. 319.		2,14 gr.	12

Pontikapaeum

Bronz

M.Ö Geç IV. Yüzyıl – III. Yüzyıl

ÖN: Sağa dönük, diademli Poseidon başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası.

“TIANTI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
150	SNG Black Sea I, Lev. XXXIV, No. 910.		4,95 gr.	
151	SNG Black Sea I, Lev. XXXIV, No. 911.		5,20 gr.	
152	SNG Black Sea I, Lev. XXXIV, No. 912.		3,50 gr.	

Bronz

M.Ö II. Yüzyıl – I. Yüzyıl

ÖN: Sağa dönük, hilalli Korinth miğferli Athena başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası.

“TIAN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
153	SNG Black Sea I, Lev. XXXV, No. 927.		4,95 gr.	

Sinope

Hemidrahmi

M.Ö IV. Yüzyıl – III. Yüzyıl

ÖN: Sola dönük, kule taçlı Sinope başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, solda “HE” monogramı.

“ΣΙΝΩ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
154	SNG Deutshland I		2,32	10

ÖN: Sola dönük, kule taçlı Sinope başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, solda aplustre süslemesi.

“ΣΙΝΩ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
155	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1504.		2,07 gr.	
156	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1505.		2,38 gr.	
157	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1506.		2,46 gr.	
158	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1507.		2,44 gr.	
158	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1508.		2,37 gr.	

Drahmi

M.Ö IV. Yüzyıl – III. Yüzyıl

ÖN: Sola dönük, diademli Apollon başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, solda lir.

“ΣΙΝΩ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
160	SNG Black Sea I, Lev. LV, No. 1518.		1,04 gr.	

Kyzikos

Bronz

c. M.Ö 280 – 200

ÖN: Çelenk içersinde sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Çelenk içersinde, cepheden boğa başı.

“K – Z / Y – I”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
161	Köker 2001, s. 78, No. 36.	2,8 cm.	12,1 gr.	12
162	Köker 2001, s. 78, No. 37.	2,6 / 2,7 cm.	10,1 gr.	12
163	Köker 2001, s. 78, No. 38.	2,8 cm.	16,4 gr.	12
164	Köker 2001, s. 78, No. 39.	2,8 cm.	13,7 gr.	12

Kius

Stater

c. M.Ö 334 – 323

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası. Solda kartal.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
165	BMC Bithynia, No. 1.		8,55 gr.	

Lebedos

Bronz

M.Ö II. Yüzyıl

ÖN: ¾ Sola dönük Athena başı.

ARKA: Sağa dönük geminin pupa kısmı.

“AE”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
166	SNG vAul Nachträge III, Lev. 274, No. 7917.		1,61 gr.	

Hemidrahmi**M.Ö 330 – 294****ÖN:** Sağa dönük, Korinth miğferli Athena başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası üzerinde sağa dönük baykuş üstte ve altta magistrat ismi.

“AE”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
167	BMC Ionia, Lev. XVII – 8, s. 154, No. 2.	1,26 cm.	6,5 gr.		ANAK...
168	BMC Ionia, s. 154, No. 3.	1,26 cm.	5,5 gr.		ΗΓΙΑ[Σ
169	BMC Ionia, s. 154, No. 4.	1,14 cm.	6,3 gr.		ΗΓΙΑΣ
170	BMC Ionia, s. 154, No. 5.	1,14 cm.	6,3 gr.		ΦΑΡΙΣΤΑ...
171	SNG Turkey I, Lev. XVI, No. 388.		1,46 gr.	7	

Bronz**ÖN:** 3/2 profilden sola dönük, miğferli Athena başı.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası.

“AE”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
172	BMC Ionia, s. 154, No. 6.	1,1 cm.		
173	BMC Ionia, Lev. XVII – 9, s. 154, No. 7.	1,1 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönü gemi pruvası üzerinde, sol elinde trophy taşıyıp, sağ elindeki mızrakla ileri doğru atılmış Athena.**ARKA:** Sağa dönük baykuş.

“ΕΡΜΙΠΠΙΟΣ ΑΡΤΕΜΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
174	BMC Ionia, Lev. XVII – 11, s. 155, No. 13.	1,8 cm.		

Kios**Hemidrahmi****c. M.Ö 345 – 330****ÖN:** Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

“KIA”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGİSTRAT</i>
175	Tekin, O., 1994, No. 98, s. 83, Lev. IX.	1,4 cm.	2,44 gr.	12	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
176	Tekin, O., 1994, No. 99, s. 83, Lev. IX.	1,5 cm.	2,54 gr.	11	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
177	Tekin, O., 1994, No. 100, s. 83, Lev. IX.	1,4 cm.	2,40 gr.	11	ΜΙΑΗΤΟΣ
178	Tekin, O., 1994, No. 101, s. 83, Lev. IX.	1,4 cm.	2,39 gr.	1	ΜΙΑΗΤΟΣ
179	Tekin, O., 1994, No. 102, s. 83, Lev. IX.	1,3 cm.	2,50 gr.	11	ΜΙΑΗΤΟΣ
180	Tekin, O., 1994, No. 103, s. 83, Lev. IX.	1,3 cm.	2,44 gr.	2	ΠΟΣΕΙ[ΔΩ]ΝΟΣ
181	Tekin, O., 1994, No. 104, s. 83, Lev. IX.	1,4 cm.	2,41 gr.	12	ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ
182	SNG Sweden I:2, Lev. 7, No. 151.	3,0 cm.	2,68 gr.		Okunmuyor

Hemidrahmi**c. M.Ö 345 – 330****ÖN:** Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

“KIA”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstü yıldız ile süslü.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGİSTRAT</i>
183	Tekin, O., 1994, No. 105, s. 83, Lev. IX.	1,5 cm.	2,48 gr.	12	ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ
184	Tekin, O., 1994, No. 106, s. 83, Lev. IX.	1,5 cm.	2,46 gr.	2	ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ

Hemidrahmi**c. M.Ö 340 – 315****ÖN:** Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
185	Mørholm, O., 2000, No. 267.		1,26 gr.	

Samos**Bronz****M.Ö IV. Yüzyıl****ÖN:** Sağa dönük geminin pupa kısmı.**ARKA:** Etrafı defne dalları ile çevrili Samos amphorası.

“ΣΑ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
186	SNG vAul Nachträge III, Lev. 278, No. 8028.		0,58 gr.	

Trihemiobol**c. M.Ö 310 – 300****ÖN:** Sola dönük Hera başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
187	Barron, J., P., 1966, No. 217.2.		0,63 gr.	

Knidos**Bronz****c. M.Ö 300 – 190****ÖN:** Sağa dönük Aphrodite başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası.

Üstte

“AE”

Altta

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
188	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 304.		0.99 gr.	12

Seri 8: M.Ö 310 – 250**ÖN:** Sağa dönük Demokrasi başı. Solda monogram.

“ΔΕΜ(Ο)Ε(Ρ)ΑΤΙ(ΑΣ)”

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt, altta Herakles sopası ve magistrat ismi.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MONO.</i>	<i>MAGISTRAT</i>
189	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 305.	2.37 gr.	12	I	ΤΕΛΕΑΣ
190	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 182.	2.38 gr.	11	E	ΤΕΛΕCΙΦΡΟΝ

191	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 183.	1.99 gr.	5	E	TEΛΕΑΣ
-----	---------------------------------------	----------	---	---	--------

Seri 11: c. M.Ö 250 – 210

ÖN: Sağa dönük Aphrodite başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt, altta Herakles sopası ve magistrat ismi.

“KNI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
192	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 200.	2,29 gr.	12	...KOY
193	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 202	1,56 gr.	11	Okunamıyor
194	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 203	1,42 gr.	11	Okunamıyor
195	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 204	1,41 gr.	11	Okunamıyor
196	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 205	1.37 gr.	6	Okunamıyor

ÖN: Sola dönük Aphrodite başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt, altta Herakles sopası ve magistrat ismi.

“KNI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
197	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 201.	1,71 gr.	11	Okunamıyor

ÖN: Sağa dönük Aphrodite başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt ve yıldız, altta Herakles sopası ve magistrat ismi.

“KNI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
198	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 306.	1.64 gr.	12	ΕΠΙΛΕΝΗ(Σ)
199	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 307.	1.57 gr.	6	(Ι)ΕΙΣΙΝΙΚΣ
200	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 308.	1.97 gr.	12	ΠΥΘΩΝ
201	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 309.	2.09 gr.	12	ΣΟΞΙΣΤΡΑΤΟΣ

202	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 310.	1.95 gr.	12	ΦΙΛΟΛΑΟΣ
-----	------------------------------------	----------	----	----------

ÖN: Sağa dönük Aphrodite başı.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası. Altta yazıt.

“KAE”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
203	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 311.		1.94 gr.	12

Seri 12: c. M.Ö 250 – 210

ÖN: Sağa dönük Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Solda ve üstte magistrat ismi, altta yazıt.

“KNI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
204	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 312.	1.08 gr.	12	ΑΥΤΟΚΡΑ...
205	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 206.	1,52 gr.	11	Okunamıyor
206	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 208.	1,22 gr.	7	KAEI

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte deniz atı, solda ve üstte magistrat ismi, altta yazıt.

“KNI”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
207	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 207.	1,39 gr.	11	[ΑΝΤΙ]ΛΟΧΟ[Σ]

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte çelenk ve magistrat ismi, altta yazıt.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
208	SNG Finland – Caria, Lev. 7, No. 209.	1,05 gr.	3	ΦΙΑΙ

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte üzüm sakımı, solda ve üstte magistrat ismi, altta yazıt.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
209	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 313.	1.39 gr.	12	...ΑΙΛΑΣ

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. solda Herakles sopası ve Üstte magistrat ismi.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
210	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 314.	1.15 gr.	12	ΠΟ..

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Altta yunus.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
211	SNG Cop. Karia I, Lev. 7, No. 315.		1.42 gr.	3

Bronz**c. M.Ö 300 – 150****ÖN:** Sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.**ARKA:** Etrafı ağaç dalları ile çevrili gemi pruvası.

“KNI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>MAGISTRAT</i>
212	SNG vAul Nachträge III, Lev. 280, No. 8108.	1.11 gr.	ΑΡΙΣΤΟΞΕΛΕ
213	SNG vAul Nachträge III, Lev. 280, No. 8109.	1.07 gr.	ΑΥΤΟΞΡΑΤΗΣ

Rodos**Bronz****c. M.Ö 229 – 226****ÖN:** Sağa dönük,örtülü kadın başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
214	Ashton, R., 1986, Grup 1.4.		5,76 gr.	

c. M.S 25 – 60**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük,şua taçlı Dionysos başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası üzerinde bir elinde aphiaston, bir elinde palmiye dalı tutan sağa dönük Nike. magistrat ismi.

“ΡΟΔΙΩΝ ΕΠΙ ΔΑΜΑΡΑΤΟΥ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
215	SNG Finland – Caria, Lev. 25, No. 760.		21.62 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, şua taçlı Dionysos başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası üzerinde bir elinde thyrsos, bir elinde çelenk tutan sağa dönük Nike. Saat yönün tersine magistrat ismi ve lajand.

“ΕΠΙ ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΡΟΔΙΩΝ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
216	SNG Finland – Caria, Lev. 26, No. 763.		23.83 gr.	1

Phaselis

Stater

c. M.Ö 300 – 250

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası üzerinde sağa dönük bir figür.

ARKA: Sola dönük gemi kığı ve aphiaston. Üstte magistrat ismi ve yazıt

“ΓΕΟ_ΝΗΣ

ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
217	Mørholm, O., 2000, No. 578.		10,32 gr.	

Seri 8: Gümüş

Emisyon 1

c. M.Ö III. Yüzyıl Ortaları – M.Ö 221/220

ÖN: Sağa dönük gemi pruvası.

ARKA: Sola dönük geminin pupa kısmı, Üstte yazıt.

“ΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
218	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.81.		2,79 gr.	
219	Heipp – Tamer 1993, Lev. , No.82.		2,57 gr.	12

Emisyon 2**ÖN:** Sola dönük, parampetli savaş gemisi pruvası,**ARKA:** Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, üstte motif.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>	<i>MONOGRAM</i>
220	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.83.	10,37 gr.			Ön: HP Arka: Kalkan Üzerinde Miğfer.
221	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.87.	10,43 gr.	6	ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΣ	

ÖN: Sola dönük, parampetli savaş gemisi pruvası.**ARKA:** Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı,

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MONOGRAM</i>
222	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.84.	10,32 gr.	9	Arka: Kalkan Üzerinde Miğfer.

ÖN: Sağa dönük, parampetli savaş gemisi pruvası, üstte başak demeti.**ARKA:** Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı,

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MONOGRAM</i>
223	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.85.	10,35 gr	9	Arka: Phryg Kalkanı.

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, magistrat ismi.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, frontal duran şua taçlı büst.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
224	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.86.	10,27 gr.	6	ΠΕΙΣΑΝΔΡΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MONOGRAM</i>	<i>MAGISTRAT</i>
225	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.88.	10,78 gr.		Ön: Herme. Arka: Kerykaion.	ΝΑΥΣΙΝΙ(ΚΟΣ)
226	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.89.	10,25 gr.	9	Arka: Kerykaion.	ΝΑΥΣΙΝΙΚΟ(Σ)
227	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.90.	10,40 gr.	6	Arka: Herme.	ΑΠΟΛΛΟΔΟΡΟΣ
228	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.91.	10,29 gr.	6	Arka: Herme.	ΑΠΟΛΛΟΔΟΡΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MONOGRAM</i>	<i>MAGISTRAT</i>
229	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.92.	10,33 gr.	3	Ön: Kalkan	ΠΡΑΞΙΝΟΟΣ
230	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.93.	9,74 gr.	5	Ön: Kalkan	ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΣ
231	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.94.	10,23 gr.		Ön: Kalkan	ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, dal üzerinde kuş, magistrat ismi.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
232	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.95.	10,30 gr.	8	ΚΛΕΟΜΒΠΟΤ(ΟΣ)
233	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.96.	9,96 gr.	12	ΚΛΕΟΜΒΠΟΤ(ΟΣ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
234	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.97.	10,37 gr.		ΝΙΚΑΝΟΠΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, burnun üstünde kalkan, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
235	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.98.	10,30 gr.	8	EYIOΣ
236	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.99.	10,02 gr.	10	EYIOΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
237	Heipp – Tamer 1993, Lev. V, No.100.	10,32 gr.		ΛΙΒΥΚΡΑΤΗΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi, üstte ucu kurdele biçimli sopa.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
238	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.101.	10,26 gr.		ΑΡΙΣΤΩΝ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi, üstte üzüm salkımı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
239	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.102.	10,18 gr.	3	ΧΑΡΜΑΔΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
240	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.103.	10,52 gr.	3	ΧΑΡΜΑΔΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
241	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.104.	10,03 gr.		ΚΛΕΙΝΙΑ(-Σ)
242	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.105.			ΚΛΕΙΝΙΑ(-Σ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
243	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.106.	10,30 gr.	12	ΚΟΝΩΝ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız, sağda arı ve altta capricorn.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi ve Tripod.

“ΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
244	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.107.			TIMAPXOΣ
245	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.108.	10,31 gr.		

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız, sağda arı ve altta capricorn.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi ve üstte çelenk.

“ΗΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
246	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.109.	10,37 gr.		KPITOLAΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız, sağda arı ve altta capricorn.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi ve üstte çelenk.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
247	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.110.	10,29 gr.	3	
248	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.111.	10,28 gr.	10	

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte miğfer, parampet üzerinde yılan motifi.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
249	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.112.	10,02 gr.	10	ΑΓΗΣΠΙΟΛΙΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte miğfer, parampet üzerinde yılan motifi, alta Yunus.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
250	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.113.	10,16 gr.	12	ΛΙΒΥΣ
251	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.114.	10,31 gr.	6	ΛΙΒΥΟΣ
252	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.115.	10,27 gr.	6	ΤΙΜΩΝ
253	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.116.	10,34 gr.	3	ΤΙΜΩΝ
254	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.118.	10,33 gr.		ΤΙΜΩΝ
255	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.119.	10,52 gr.		ΤΙΜΩΝ
256	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.121.	10,34 gr.		

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde Herakles sopası ve karides.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
257	Heipp – Tamer 1993, Lev. VI, No.117.	10,39 gr.		TIMΩN
258	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.122.	9,95 gr.	6	ΠΟΛΙΤΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde Herakles sopası ve altta capricorn.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
259	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.120.	10,31 gr.		TIMΩN
260	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.123.	10,35 gr.		ΠΟΛΙΤΑΣ
261	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.124.	10,35 gr.		MENΗΣ
262	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.125.	10,96 gr.		MENΗΣ
263	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.126.	10,36 gr.	9	ΧΟΡΕΙΟ(Σ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde Herakles sopası ve altta capricorn.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, üstte yıldız, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
264	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.127.	10,32 gr.	12	ΑΡΙΣΤΑΡΧΟ(Σ)

265	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.128.	10,35 gr.		ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ
266	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.129.	10,35 gr.		ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ
267	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.130.			ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte yıldız, parampet üzerinde Herakles sopası, sağda midye, altta capricorn.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı, üstte yıldız, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
268	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.131.	10,40 gr.		ΑΡΙΣΤΟΒΙΟΣ
269	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.132.	10,02 gr.	12	ΑΡΙΣΤΟΒΙΟΣ
270	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.133.	10,29 gr.	1	ΑΡΙΣΤΟΒΙΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde koşan figür.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
271	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.134.	10,40 gr.	6	ΕΥΣΘΕΝΗΣ
272	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.135.	10,32 gr.	4	ΕΥΣΘΕΝΗΣ
273	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.137.	10,34 gr.	4	ΕΥΣΘΕΝΗΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde koşan figür.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
274	Heipp – Tamer 1993, Lev. VII, No.136.	10,34 gr.	6	ΕΥΣΘΕΝΗΣ
275	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.138.	10,44 gr.		ΕΥΣΘΕΝΗΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde yıldırım demeti.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
276	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.139.	9,63 gr.	11	ΔΙΟΝΥΣΙΟ(Σ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde yıldırım demeti, altta balık.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı, magistrat ismi, üstte kartal.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
277	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.140.	10,32 gr.		ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
278	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.141.	10,31 gr.	12	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
279	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.142.	10,29 gr.	3	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
280	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159e.	10,30 gr.		ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
281	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.143.	10,39 gr.		ΔΑΜΟΦΙΛΟΥ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
282	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.144.	9,03 gr.	12	ΤΕΙΣΑΝΔ(ΡΟΣ)
283	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.145.	10,30 gr.		ΤΕΙΣΑΝΔΡΟΣ
284	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.146.	9,77 gr.	3	ΤΕΙΣΑΝΔΡΟΣ
285	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.147.	10,02 gr.	12	ΔΑΜΟΚ(-ΛΗΣ)
286	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.148.	9,98 gr.	12	ΛΩΝΙΚΟΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte midye.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
287	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.149.	10,04 gr.		ΕΥΚΡΑΤΙΔΑΣ
288	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII,	9,92 gr.		ΕΥΚΡΑΤΙΔΑΣ

	No.150.			
289	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.151.			EYKPATIDΔΑΣ
290	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.152.	9,07 gr.	12	EYKPATIDΔΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde kılıç.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
291	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.153.	9,95 gr.		EYKPATIDΔΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde denizati.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
292	Heipp – Tamer 1993, Lev. VIII, No.154.	9,98 gr.		EYKPATIDΔΑΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte Rodos gülü.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
293	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.155.	9,32 gr.		ΝΑΥΣΙΚΛΗΣ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde çift portre.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
294	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.156.	9,84 gr.		ΝΙΚΑΝΩΡ
295	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.157.	9,84 gr.		ΝΙΚΑΝΩΡ
296	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.158.	9,76 gr.	12	ΝΙΚΑΝΩΡ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde Helios Büstü.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
297	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159.	9,30 gr.	12	ΝΙΚΑΝΩΡ

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, parampet üzerinde kalkan.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>MAGISTRAT</i>
298	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159a.	9,05 gr.		ΝΑΥΣΙΚ(-ΠΑΘΗΣ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
299	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159b.	8,51 gr.	12	ΘΕΟΚΛΗ(Σ)

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
300	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159c.	7,33 gr.	12	

ÖN: Sağa dönük savaş gemisi pruvası.

ARKA: Sola dönük savaş gemisinin pupa kısmı.

“ΦΑΣΗ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
301	Heipp – Tamer 1993, Lev. IX, No.159d.	9,56 gr.		ΔΑΜΑΡΑΤΟΣ

Seri 10: Gümüş

c. M.Ö 167 – c. M.Ö 130

Emisyon 2

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli Apollon başı.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte Aegisli ve yıldırım demetli Athena sağa dönük, altta magistrat ismi.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
302	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI,	11,37 gr.		ΕΥΡΥΒΙΟΣ

	No.327.			
303	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.328.	11,32 gr.		ΕΠΙΧΑΡΗΣ
304	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.329.	11,29 gr.		ΠΑΥΣΑΝΙΟΣ
305	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.330.	11,43 gr.		ΔΙΟΓΕΙΤΩΝ
306	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.331.	11,83 gr.		ΗΡΩΙΔΑΣ
307	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.332.	11,42 gr.		ΕΚΑΤΟΔΩΡΟΣ
308	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.333.	10,97 gr.		ΝΙΚΩΝ
309	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.334.	10,56 gr.	12	ΑΡΙΣΤΩΝ
310	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.335.	11,27 gr.		ΜΕΛΑΙΝΕΥΣ
311	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVI, No.336.	11,33 gr.		ΜΕΛΑΙΝΕΥΣ
312	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.337.	11,32 gr.		ΤΙΜΩΝ
313	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.338.	11,40 gr.		ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ
314	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.339.	11,28 gr.		ΘΕΟΓΕΙΤΩΝ
315	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.340.	11,31 gr.		ΔΙΑΚΑΙΟΣ
316	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.341.	11,16 gr.		ΙΣΤΙΑΙΟΣ
317	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.342.	10,77 gr.	315 ⁰	ΤΙΜΟΣΤΡΑΤΟΣ

318	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.343.	11,21 gr.		ΤΕΛΕΣΩΝ
319	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.344.	10,08 gr.	12	ΤΡΕΒΗΜΙΣ
320	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.345.	10,62 gr.		ΜΕΝΝΕΑ(Σ)
321	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.346.	11,15 gr.		ΣΩΒΡΑΤΙΔΑΣ
322	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.347.	10,20 gr.	12	ΝΥΜΦΑΡΑΤΟΣ
323	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVII, No.348.	11,13 gr.		ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ
324	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.349.	11,56 gr.		ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ
325	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.350.	11,27 gr.	12	ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ
326	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.351.	11,10 gr.	12	ΟΝΑΤΩΡ
327	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.352.	11,09 gr.	12	ΠΑΡΜΕΣ
328	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.353.	11,03 gr.		ΚΛΕΩΝΥΜΟΣ
329	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.354.	11,13 gr.		ΝΥΜΦΟΔΟΤΟΣ
330	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.355.	10,98 gr.		ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
331	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.356.	10,72 gr.	12	ΚΡΑΤΗΣ
332	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.357.	10,42 gr.		ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΣ
333	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.358.	10,84 gr.	2	ΜΝΑΣΠΠΙΟΣ

334	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.359.	10,66 gr.		ΑΝΤΙΓΕΝΗΣ
335	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXVIII, No.360.			ΑΝΤΙΓΕΝΗΣ
336	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.361.			ΕΗΝΙΩ(Ν)
337	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.362.	10,56 gr.		ΕΗΝΙΩ(Ν)
338	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.363.	9,41 gr.	12	ΕΗΝΙΩ(Ν)
339	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.364.	11,00 gr.		(ΒΑΣ)ΚΙΡΑΤΗΣ
340	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.365.	11,03 gr.	10	(Π)ΟΛΥΚΡΑΤΗΣ
341	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.366.			ΜΗΝΟΦΙΛΟΣ
342	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.367.	11,13 gr.		(Μ)ΗΝΟΦΙΛΟΣ
343	1500 Jahre Münzpragekunst 2003, No. 133.	10,96 gr.		ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΣ

Emisyon 3

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi pruvası üzerinde yılan tutan baykuş.

ARKA: Sağa dönük savaş gemisi pruvası, üstte Aegisli ve yıldırım demetli Athena sağa dönük, altta magistrat ismi.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	AĞIRLIK	YÖN	MAGISTRAT
344	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.368.	5,79 gr.	12	ΘΕΟΧΡΗΣΤΟΣ
345	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.369.	5,61 gr.	12	(Κ)ΛΕΩΝΥΜΟΥ

346	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.370.	5,45 gr.	10	ΧΑΡΜΙΝΟΣ
347	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.371.	5,57 gr.	12	ΧΑΡΜΙΝΟΣ
348	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.372.	5,35 gr.		(Α)ΡΤΕΜΙΔΩΡΟΣ
349	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.373.	5,32 gr.	12	ΔΑΜΟΞΕΝ
350	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.374.	5,31 gr.	12	ΣΟΚΡΑΤΙΔΑΣ

Seri 11: Gümüş**c. M.Ö II. Yüzyıl**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, Korinth miğferli Athena başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası boşlukta yazıt.

“ΦΑ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
351	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXIX, No.375.		2,42 gr.	8

Seri 1: Bronz**c. M.Ö III. Yüzyıl Ortaları – c. M.Ö 221/220****Emisyon 1**

ÖN: Sağa dönük mahmuzlu gemi pruvası

ARKA: Sağa dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta **BEI ZEICHEN** ve monogram.

“ΦΑΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
352	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXX, No.B1.		6,06 gr.	8

ÖN: Sağa dönük mahmuzlu gemi pruvası

ARKA: Sağa dönük bir geminin pupa kısmı, boşlukta monogram.

“ΦΑΣΗ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
353	Heipp – Tamer 1993, Lev. XXX, No.B2.		5,77 gr.	8

Side

Bronz

M.Ö I. Yüzyıl

ÖN: Sağa dönük Korinth miğferli Athena başı, saçları ensede örgü şeklinde.

ARKA: Geminin pruvası üzerinde sola dönük Nike, sağ elinde çelenk.

“CΙΑΕΗΤΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
354	Atlan 1976, s. 42, No. 69a.	1,5 cm.	2,87 gr.	2
355	Atlan 1976, s. 42, No. 69b.	1,5 cm.	1,60 gr.	12
356	Atlan 1976, s. 42, No. 69c.	1,5 cm.	1,40 gr.	4

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Korinth miğferli Athena başı, saçları ensede örgü şeklinde.

ARKA: Geminin pruvası üzerinde sola dönük Nike, sağ elinde çelenk.

“CΙΑΕΗΤΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
357	Atlan 1976, Lev. II, No. 70.	1,8 cm.	1,43 gr.	6

Antiokhia**Bronz****Seleukos IV (M.Ö 187 – 175)**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük fildişi taçlı Dionysos büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde savaş gemisi pruvası.

“ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΕΛΕΥΚΟΥ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
358	SNG Newcastle, Lev. 29, No. 585.		7,37 gr.	1

Tarsos**Drahmi****c. M.Ö 298 – 294**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası üzerinde sağ elinde trompet tutan Nike.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, ayakta, sağ elinde trident, sol elinde pelerin yada balık ağı tutmakta olan Poseidon. Sağda ve solda monogram.

“ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΒΑΣΙ – ΛΕΩ – Σ ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
359	SNG Kopenhagen, No. 1189.		4,16 gr.	
360	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 23, No. 575.		4,020 gr.	2

Arados

Bronz

c.M.Ö 250 – 221

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük savaş gemisi pruvası, epötides kısmı kalkan ve mızrak taşıyan savaşan Athena biçiminde tasvir edilmiş. Üstte Herakles Sopası ve Å

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
361	SNG Newcastle, Lev. 37, No. 790.		2,76 gr.	10

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük savaş gemisi pruvası, epötides kısmı kalkan ve mızrak taşıyan savaşan Athena biçiminde tasvir edilmiş. Üstte palmiye dalı ve Å, boşlukta “II III III N” (yıl 38 = M.Ö 222 – 221)

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
362	SNG Newcastle, Lev. 37, No. 791.		6,60 gr.	3

Bronz

c.M.Ö 175 – 170

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük savaş gemisi pruvası, epötides kısmı kalkan ve mızrak taşıyan savaşan Athena biçiminde tasvir edilmiş. Solda Poseidon tridentine dayanarak dinlenmektedir. Sağda çelenk.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
363	SNG Newcastle, Lev. 37, No. 792.		5.25 gr.	12

Bronz**M.Ö 150 – 149**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Zeus büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, üç uçlu mahmuz. Altta ve üstte İbranice yazıt. (Yıl 110 = M.Ö 150 – 149)

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
364	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 794.		3,31 gr.	12

Bronz**M.Ö 135 – 112**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, sur taçlı Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, uzun khiton giyen sağ elinde aphaiston, sol elinde palmye dalı tutan Nike

“ΑΡΑΔΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
365	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 796.		14,84 gr.	1

Bronz**c.M.Ö 68 – 67**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, sur taçlı Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük savaş gemisi pruvası, epötides kısmı kalkan ve mızrak taşıyan savaşan Athena biçiminde tasvir edilmiş. Sağda üstü çıplak Poseidon tridentine dayanarak dinlenmekte. Sağ elinde çelenk.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
366	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 795.		5,59 gr.	1

1.4. Hellenistik Krallar

Bronz

Demetrios Poliorketes Dönemi (c. M.Ö 305 – 285)

Karia

ÖN: Sağa dönük, profilden, Korintos miğferli Demetrios Poliorketes.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası.

“BA

AR”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
367	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 23, No. 576.		2,604 gr.	11

Bronz

V. Philippos Dönemi (c. M.Ö 221 – 197)

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt. Altta Φ

“BA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
368	SNG Kopenhagen, No. 1247.		2,77 gr.	
369	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 24, No. 611.		2,444 gr.	8

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt. Altta yunus.

“BA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
370	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 24, No. 612.		1.818 gr.	6

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Poseidon başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası. Üstte yazıt.

“BA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
371	SNG Dreer/Klagenfurt III, Lev. 24, No. 613.		2.192 gr.	1

Tetrobol

Perseus Dönemi (c. M.Ö 187 – 168)

ÖN: Ortasında orak biçimli kolları olan yıldızın yer aldığı Makedonya kalkanı.

ARKA: Sola dönük gemi kıçı. Sağda “B”

“MAKE

ΔONΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
372	SNG Sweden II, No. 1155.		1,92 gr.	

ÖN: Sağa dönük Menad başı.

ARKA: Sağa dönük geminin pupa kısmı. Sağda “M”

“MAKE

ΔONΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
373	SNG Sweden II, No. 1292.		2,26 gr.	

Gümüş

Perseus Dönemi (c. M.Ö 179 – 168)

ÖN: Ortasında orak biçimli kollardan oluşan bir yıldız olan Makedon kalkanı.

ARKA: Sola dönük bir geminin pupa kısmı.

“MAKE/Δ–ONΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
374	1500 Jahre Münzpragekunst 2005, No.381.		1,90 gr.	

2. ROMA CUMHURİYET, ROMA İMPARATORLUK VE GEÇ ROMA DÖNEMİ SİKKELERİ

2.1. Roma Cumhuriyet Dönemi Sikkeleri

Aes Grave Semis

c. M.Ö 240 – 225

ÖN: Sola dönük defne çelenkli Satürn başı, altta “S”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası üstte “S”.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
375	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1110, s. 139.		140,62 gr.	

Aes Grave Quadrans

c. M.Ö 240 – 225

ÖN: Sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, sağ boşlukta üç nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
376	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1111, s. 139.		69,15 gr.	

Aes Grave Sextans

c. M.Ö 240 – 225

ÖN: Sola dönük petasos giymiş Merkür başı, altta iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası altta iki nokta.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
377	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1112, s. 140.		48,37 gr.	
378	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1113, s. 140.		34,91 gr.	

Aes Grave Uncia**c. M.Ö 225 – 217****ÖN:** Sola dönük miğferli Roma başı, sağ boşlukta tek nokta.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
379	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1114, s. 140.		19,91 gr.	

Aes Grave Septunx**c. M.Ö 240 – 225****ÖN:** Sola dönük defne çelenkli Satürn başı, altta tek nokta ve "S".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası üstte tek nokta ve "S".

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
380	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1115, s. 140.		125,44 gr.	

Aes Grave As**c. M.Ö 215 – 212****ÖN:** Janus başı.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası üstte "I".

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
381	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1116, s. 140.		71,68 gr.	

c. M.Ö 215 – 212**ÖN:** Sola dönük defne çelenkli Satürn başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte "S".

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
382	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1117, s. 140.		36,64 gr.	

Aes Grave Triens**c. M.Ö 215 – 212****ÖN:** Sola dönük miğferli Minerva başı, altta dört nokta.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
383	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1118, s. 140.		30,70 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 217 – 215**Sextans****ÖN:** Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, altta iki nokta.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası altta iki nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
384	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1138, s. 143.		28,48 gr.	

Uncia**ÖN:** Sola dönük miğferli Roma başı, sağ boşlukta tek nokta.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
385	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1139, s. 143.		10,61 gr.	

Semuncia**ÖN:** Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
386	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1140, s. 143.		6,12 gr.	
387	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1141, s. 143.		7,05 gr.	

Quartuncia

ÖN: Sağa dönük miğferli Roma başı.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
388	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1142, s. 143.		2,73 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 215 – 212**Triens**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta üstte yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
389	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1145, s. 144.		29,91 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
390	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1146, s. 144.		12,22 gr.	
391	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1147, s. 144.		14,62 gr.	

Sextans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
392	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1148, s. 144.		13,90 gr.	
393	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1149, s. 144.		12,87 gr.	
394	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1150, s. 144.		13,89 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
395	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1151, s. 144.		8,05 gr.	
396	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1152, s. 144.		6,54 gr.	

Semuncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
397	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1153, s. 144.		4,28 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 211 Sonrası

As

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "T", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
398	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1168, s. 146.		43,58 gr.	
399	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1169, s. 146.		46,13 gr.	
400	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1170, s. 146.		43,74 gr.	
401	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1171, s. 147.		37,99 gr.	
402	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1172, s. 147.		38,49 gr.	
403	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1173, s. 147.		49,88 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", sağ boşlukta
gemi çapası üstte yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
404	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1174, s. 147.		10,26gr.	
405	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1175, s. 147.		17,36gr.	
406	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1176, s. 147.	(Kırık)	10,26gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta üstte yazıt.
“ROMA”

No. 1178, bir Uncia üzerine yeniden basılmış.

No. 1179, Syrakusa’da basılan bir Hieron II sikkesi üzerine yeniden basılmış.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
407	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1177, s. 147.		11,28 gr.	
408	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1178, s. 147.		11,77 gr.	
409	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1179, s. 148.		11,28 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, sağ boşlukta gemi çapası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
410	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1180, s. 148.		9,61 gr.	
411	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1181, s. 148.		6,75 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
412	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1182, s. 148.		8,42 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
413	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1183, s. 148.		5,60 gr.	

Semuncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
414	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1184, s. 148.		2,73 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 157 – 156**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
415	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1470, s. 180.		21,94 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte buğday başağı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
416	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1471, s. 180.		24,87 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“[R]JOMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
417	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1474, s. 180.		15,20 gr.	

Anonim Seri, c. M.Ö 128**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
418	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1572, s. 191.		9,57 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
419	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1573, s. 191.		11,79 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
420	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1574, s. 191.		3,54 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 91**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
421	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1638, s. 198.		7,62 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
422	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1439, s. 198.		10,79 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte üç nokta, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
423	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1640, s. 198.		2,21 gr.	
424	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1641, s. 198.		3,16 gr.	
425	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1642, s. 198.		2,43 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
426	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1643, s. 198.		3,35 gr.	

Anonim Seri, M.Ö 86**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta “S”, altta yazıt.

“[RO]MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
427	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1679, s. 202.		7,65 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
428	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1680, s. 202.		3,50 gr.	
429	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1681, s. 202.		3,46 gr.	
430	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1682, s. 202.		4,29 gr.	

Sicilya Darphanesi, Anonim Seri, M.Ö 214 – 212**Sextans**

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
431	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1155, s. 145.		13,96 gr.	
432	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1156, s. 145.		9,58 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük miğferli Mars başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt ve buğday başağı.

“ROMA”

(No. 1157 Çift basım)

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
433	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1157, s. 144.		6,22 gr.	
434	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1158, s. 144.		8,01 gr.	

Semuncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve buğday başağı.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
435	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1159, s. 144.		3,17 gr.	

Sicilya Darphanesi, Buğday Başağı ve KA Serisi, M.Ö 209**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “S” ve buğday başağı, altta yazıt, sağ boşlukta “KA” monogramı.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
436	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1209, s. 151.		10,89 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, üstte buğday başağı, sağ boşlukta “IC” monogramı.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
437	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 704, s. 21, Lev. 37.		5,63 gr.	
438	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1210, s. 151.		11,90 gr.	
439	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1211, s. 151.		7,20 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, üstte buğday başağı, sağ boşlukta “KA ve IC” monogramları.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
440	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1213, s. 151.		6,06 gr.	
441	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1214, s. 151.		7,30 gr.	
442	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1215, s. 151.		6,43 gr.	
443	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1216, s. 152.		5,98 gr.	
444	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1217, s. 152.		5,27 gr.	
445	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1218, s. 152.		4,95 gr.	

Sicilya Darphanesi, Buğday Başağı Serisi, M.Ö 211 – 210**Sextans**

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte buğday başağı ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
446	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1220, s. 152.		6,82 gr.	

Semuncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve buğday başağı.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
447	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1221, s. 152.		2,42 gr.	

As**ÖN:** Janus başı, üstte “I”.**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte buğday başağı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
448	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 708, s. 21, Lev. 38.		32,05 gr.	
449	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 709, s. 21, Lev. 38.		28,84 gr.	
450	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1222, s. 152.		29,25 gr.	

Quadrans**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte buğday başağı, sağ boşlukta “dört nokta”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
451	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1224, s. 146.		6,03 gr.	

Triens (Anonim, M.Ö 211 – 210)**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, üstte buğday başağı, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
452	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 707, s. 21, Lev. 38.		5,63 gr.	

453	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1223, s. 152.		14,12 gr.	
-----	---	--	-----------	--

Sicilya Darphanesi, Dal Serisi, M.Ö 209 – 208

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte dal, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
454	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1225, s. 151.		51,05 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sağ boşlukta dört nokta, üstte dal, altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
455	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1226, s. 153.		13,48 gr.	

Sicilya Darphanesi, Yunus Serisi, M.Ö 209 – 208

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", sağ boşlukta dikey durumda yunus, altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
456	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1227, s. 153.		42,02 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sağ boşlukta dikey durumda yunus betimi, üstte yazıt, altta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
457	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1228, s. 153.		7,25 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, sağ boşlukta dikey durumda yunus betimi, altta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
458	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1229, s. 153.		7,96 gr.	

Lukeria Darphanesi, Anonim Seri, M.Ö 214 – 212**Triens**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
459	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1160, s. 145.		26,18 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Attika miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
460	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1161, s. 144.		6,33 gr.	

Semuncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
461	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1162, s. 146.		4,13 gr.	

Lukeria Darphanesi, L Seri, M.Ö 211 – 210**Triens**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt, Pruvadaki oftalmos'un solunda yıldız.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
462	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1243, s. 155.		27,15 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, altta üç nokta.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
463	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1244, s. 155.		17,78 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta “L”.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
464	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1245, s. 155.		9,18 gr.	
465	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1246, s. 155.		9,46 gr.	
466	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1249, s. 155.		3,50 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Attika miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta “L” ve tek nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
467	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1247, s. 155.		7,21 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”, sağda “L”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “S”, altta yazıt.
“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
468	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1248, s. 155.		13,10 gr.	

Lukeria Darphanesi, II Seri, M.Ö 211 – 210**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “I”, sağ boşlukta “II”, altta yazıt.
“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
469	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 716, s. 21, Lev. 38.		22,69 gr.	
470	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1256, s. 156.		6,48 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt,
sağ boşlukta “II”.
“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
471	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1253, s. 156.		6,90 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta "II".
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
472	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 715, s. 21, Lev. 38.		9,12 gr.	
473	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1254, s. 156.		6,76 gr.	

Canusium Darphanesi, CA Serisi, M.Ö 209 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte yatay "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", borda üzerinde iki adet yunus, altta yazıt.
"R[OM]A"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
474	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1257, s. 156.		25,43 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S", altta "CA".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", altta yazıt, sağ boşlukta "CA".
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
475	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1258, s. 156.		19,73 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta, altta "CA".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "CA".
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
476	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1259, s. 156.		5,73 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta "CA".
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
477	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1260, s. 156.		5,99 gr.	

Etruria Darphanesi, Asa ve Herkül Sopası Serisi, M.Ö 209 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I" ve asa, altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
478	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1261, s. 157.		40,56 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", altta yazıt, sağ boşlukta asa.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
479	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 717, s. 21, Lev. 38.		21,67 gr.	
480	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 718, s. 21, Lev. 38.		21,43 gr.	
481	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1262, s. 157.		26,87 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük Korinth miğferli Minerva başı, üstte dört nokta, solda asa.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt, yazıt ve yatay asa.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
482	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1263, s. 157.		14,01 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt ve yatay asa, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
483	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 719, s. 21, Lev. 39.		13,54 gr.	

484	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 720, s. 21, Lev. 39.		10,55 gr.	
485	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1264, s. 157.		14,07 gr.	
486	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1265, s. 157.		10,89 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta (No. 1268'de solda Herkül Sopası).

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt ve yatay asa
"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
487	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1267, s. 157.		6,46 gr.	
488	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1268, s. 157.		8,21 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Attika miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta ve tek nokta, üstte yazıt ve belirsiz asa.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
489	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1269, s. 158.		3,88 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt altta [M].

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
490	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1270, s. 158.		1,32 gr.	

Sardunya Darphanesi

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", sağ boşlukta "C", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
491	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1201, s. 150.		32,04 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "C".

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
492	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1202, s. 150.		3,95 gr.	

Sardunya Darphanesi, MA Serisi, M.Ö 210

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "MA" monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
493	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1203, s. 150.		3,68 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "MA".
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
494	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 701, s. 21, Lev. 37.		4,19 gr.	
495	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1204, s. 150.		4,01 gr.	
496	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1205, s. 150.		3,69 gr.	

Sardunya Darphanesi, AVR Serisi, M.Ö 209**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", altta yazıt, sağ boşlukta "AVR" monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
497	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1206, s. 151.		10,43 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "AVR" monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
498	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1207, s. 151.		2,71 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta “AVR”.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
499	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 702, s. 21, Lev. 37.		4,35 gr.	
500	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 703, s. 21, Lev. 37.		3,45 gr.	
501	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1208, s. 150.		4,83 gr.	

Çapa Serisi, M.Ö 209 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “I”, sağ boşlukta gemi çapası, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
502	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 672, s. 21, Lev. 36.		32,78 gr.	
503	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1164, s. 146.		38,75 gr.	

Semis

ÖN: Sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “S”, sağ boşlukta gemi çapası, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
504	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1165, s. 146.		17,17gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, sağ boşlukta gemi çapası, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
505	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1166, s. 146.		9,29 gr.	

Hilal Serisi, M.Ö 207**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte hilal ve “I”, altta yazıt.

“ROMA”.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
506	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1185, s. 148.		45,58 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte hilal ve “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
507	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 693, s. 21, Lev. 37.		12,94 gr.	
508	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1186, s. 148.		17,32gr.	

Cornicopiae Serisi, M.Ö 207**As****ÖN:** Janus başı, üstte "I".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae ve "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
509	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1187, s. 148.		40,19 gr.	

Semis**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae ve "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
510	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1188, s. 148.		12,75 gr.	

Çekiç ve Örs Serisi, M.Ö 211 – 208**As****ÖN:** Janus başı, üstte "I".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte çekiç, örs ve "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
511	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1189, s. 149.		41,05 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte çekiç, örs ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
512	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1190, s. 149.		18,34 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte çekiç, örs ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
513	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1191, s. 148.		11,07 gr.	

Kerykaion Serisi, M.Ö 211 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Kerykeion ve “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
514	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1192, s. 149.		53,91 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte Kerykeion ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
515	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1193, s. 149.		15,81 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte kerykeion ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
516	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1194, s. 149.		6,68 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte kerykeion ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
517	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1195, s. 149.		7,59 gr.	

Victoria Serisi, M.Ö 211 – 208

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte çelenk taşıyan Victoria ve "I", altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
518	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 694, s. 21, Lev. 37.		52,42 gr.	
519	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 695, s. 21, Lev. 37.		47,75 gr.	
520	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1196, s. 149.		42,49 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte çelenk taşıyan Victoria ve "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
521	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1197, s. 150.		18,40 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte elinde çelenk tutan Victoria ve yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
522	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1198, s. 150.		9,39 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta üç nokta, üstte elinde çelenk tutan Victoria ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
523	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1199, s. 150.		14,24 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte elinde çelenk tutan Victoria ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
524	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 696, s. 21, Lev. 37.		5,87 gr.	
525	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 697, s. 21, Lev. 37.		3,98 gr.	
526	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 698, s. 21, Lev. 37.		5,42 gr.	
527	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1200, s. 150.		4,37 gr.	

ROMA Serisi, M.Ö 211 – 210**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", ROMA monogramı, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
528	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 710, s. 21, Lev. 38.		23,50 gr.	
529	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 711, s. 21, Lev. 38.		20,02 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, sağ boşlukta ROMA monogramı, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
530	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1230, s. 153.		8,30 gr.	

H Serisi, M.Ö 211 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "T", sağ boşlukta "H", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
531	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1231, s. 153.		38,31 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", sağ boşlukta "H", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
532	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 712, s. 21, Lev. 38.		15,41 gr.	
533	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1232, s. 153.		19,55 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, sağ boşlukta "H", üstte yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
534	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1233, s. 153.		7,69 gr.	

Q Serisi, M.Ö 211 – 210**Sextans**

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta "Q".

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
535	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1234, s. 154.		5,73 gr.	

Çapa ve Q Serisi, M.Ö 211 – 210

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q – S", sağ boşlukta çapa, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
536	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1235, s. 154.		15,71 gr.	

V Serisi, M.Ö 211 – 208

As

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "T", sağ boşlukta "V", altta yazıt, pruva bordası üzerinde dal betimlemesi.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
537	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1236, s. 154.		35,29 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", sağ boşlukta "V", altta yazıt, pruva bordası üzerinde Herkül Sopası betimi.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
538	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1237, s. 154.		14,54 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, sağ boşlukta “V”, üstte yazıt, pruva bordası üzerinde yunus betimlemesi.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
539	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 713, s. 21, Lev. 38.		9,87 gr.	
540	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1238, s. 154.		8,63 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta “V”.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
541	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1239, s. 154.		6,27 gr.	

Mızrak Ucu Serisi, M.Ö 209**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, sağ boşlukta mızrak ucu, altta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
542	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1240, s. 155.		5,52 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta mızrak ucu.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
543	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1241, s. 154.		3,65 gr.	

Herkül Sopası Serisi, M.Ö 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Herkül Sopası, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
544	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1242, s. 154.		42,85 gr.	

Taç Serisi, M.Ö 211 – 208**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte taç ve “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
545	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1271, s. 158.		38,20 gr.	

Asa Serisi, M.Ö 206 – 195**As****ÖN:** Janus başı, üstte "I".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte yatay asa, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
546	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 714, s. 21, Lev. 38.		44,55 gr.	
547	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1272, s. 158.		33,99 gr.	

Semis**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yatay durumda asa, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
548	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1273, s. 158.		12,53 gr.	

Quadrans**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, sağ boşlukta asa.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üstte yazıt, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
549	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1274, s. 158.		10,89 gr.	

Yıldız Serisi, M.Ö 206 – 195

As

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte yıldız, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
550	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1274, s. 158.		26,63 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yıldız, sağ boşlukta

"S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
551	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 722, s. 21, Lev. 39.		13,22 gr.	
552	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 723, s. 21, Lev. 39.		gr.	
553	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1276, s. 158.		12,46 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, sağ boşlukta asa.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yıldız, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
554	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1277, s. 159.		6,25 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte yıldız.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
555	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1278, s. 159.		6,19 gr.	

Rostrum Tridens Serisi, M.Ö 206 – 195**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Rostrum Tridens ve “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
556	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1279, s. 159.		28,60 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Rostrum Tridens, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
557	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 724, s. 21, Lev. 39.		9,46 gr.	
558	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1280, s. 159.		28,60 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte Rostrum Tridens ve yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
559	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 725, s. 22, Lev. 39.		9,61 gr.	
560	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1281, s. 159.		8,16 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Rostrum Tridens ve yazıt, altta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
561	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1282, s. 159.		6,39 gr.	

Kuş ve Dümen Serisi, M.Ö 206 – 195**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte kuş ve yatay dümen, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
562	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1283, s. 159.		34,60 gr.	

Miğfer Serisi, M.Ö 206 – 195**As****ÖN:** Janus başı, üstte "I".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte lejyoner miğferi, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
563	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 726, s. 22, Lev. 39.		41,17 gr.	
564	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1284, s. 159.		31,45 gr.	

Triens**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta lejyoner miğferi.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
565	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1285, s. 159.		9,73 gr.	

Quadrans**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta lejyoner miğferi.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
566	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1286, s. 160.		9,67 gr.	

Yıldırım Demeti Serisi, M.Ö 206 – 195

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", sağ boşlukta yıldırım demeti, altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
567	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1287, s. 160.		35,97 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "S", sağ boşlukta yıldırım demeti, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
568	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1288, s. 160.		19,58 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta yıldırım demeti.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
569	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 727, s. 22, Lev. 39.		11,05 gr.	
570	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1289, s. 160.		13,00 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta yıldırım demeti.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
571	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1290, s. 160.		8,19 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt, sağ boşlukta kanatlı yıldırım demeti.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
572	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1291, s. 160.		6,07 gr.	

Bıçak Serisi, M.Ö 206 – 195**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte bıçak, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
573	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 728, s. 22, Lev. 39.		58,15 gr.	
574	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1292, s. 160.		39,49 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte bıçak, sağ boşlukta

“S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
575	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1293, s. 160.		19,09 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt

ve bıçak.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
576	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 729, s. 22, Lev. 39.		12,54 gr.	
577	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1294, s. 160.		13,70 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve bıçak, altta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
578	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1295, s. 161.		7,21 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt ve bıçak.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
579	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1296, s. 161.		6,53 gr.	

Domuz Serisi, M.Ö 206 – 195**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte domuz, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
580	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1297, s. 161.		34,72 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte domuz, sağ boşlukta

“S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
581	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1298, s. 161.		19,73 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt ve domuz.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
582	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1299, s. 161.		12,12 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve domuz, altta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
583	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1300, s. 161.		9,91 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt ve domuz.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
584	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1301, s. 161.		6,71 gr.	

Köpek Serisi, M.Ö 206 – 195**As****ÖN:** Janus başı, üstte "I".**ARKA:** Sağa dönük gemi pruvası, üstte köpek, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
585	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 730, s. 22, Lev. 39.		28,71 gr.	
586	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1302, s. 161.		35,11 gr.	

Triens**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta dört nokta, üstte yazıt ve köpek.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
587	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1303, s. 161.		10,24 gr.	

Quadrans**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve köpek, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
588	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 731, s. 22, Lev. 39.		7,82 gr.	
589	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 732, s. 22, Lev. 39.		6,30 gr.	
590	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1304, s. 161.		10,24 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta iki nokta, üstte yazıt ve köpek.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
591	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1305, s. 162.		6,45 gr.	

Meta Serisi, M.Ö 206 – 195**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte meta, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
592	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 733, s. 22, Lev. 40.		37,29 gr.	
593	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1306, s. 162.		26,78 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte meta, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
594	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 735, s. 22, Lev. 40.		6,83 gr.	
595	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1307, s. 162.		8,06 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte meta, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
596	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1308, s. 162.		4,69 gr.	

ME Serisi, M.Ö 194 – 190**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “ME”, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
597	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1309, s. 162.		34,29 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte “ME”.

“RO[MA]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
598	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1310, s. 162.		9,50 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta, üstte "MA".

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
599	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1311, s. 162.		11,86 gr.	

TAMP Serisi, M.Ö 194 – 190**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "TAMP" monogramı, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
600	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1312, s. 162.		34,90 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "TAMP" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
601	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1313, s. 162.		5,80 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "TAMP" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
602	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1314, s. 163.		4,37 gr.	

L. Plaetius Hypsaeus, M.Ö 194 – 190**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "LPLH" monogramı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
603	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1315, s. 163.		32,97 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte "LPLH" monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
604	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1316, s. 163.		10,59 gr.	

AN – AR Serisi, M.Ö 194 – 190**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “AN” veya “AR” monogramı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
605	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1317, s. 163.		33,28 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “AN” veya “AR” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
606	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1318, s. 163.		5,90 gr.	

Hilal Serisi, M.Ö 194 – 190**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “T” ve hilal, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
607	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1319, s. 163.		38,93 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte hilal, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
608	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 793, s. 23, Lev. 44.		7,87 gr.	
609	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1320, s. 163.		12,95 gr.	

Quadrans (Anonim)

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte hilal, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
610	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1321, s. 163.		10,38 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte hilal, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
611	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1322, s. 164.		5,76 gr.	

Kuş ve "T" Serisi, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte T üzerinde oturan bir kuş, sağ boşlukta "T",
altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
612	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 738, s. 22, Lev. 40.		16,30 gr.	
613	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1323, s. 164.		25,72 gr.	
614	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1324, s. 164.		31,65 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte T üzerinde oturan bir kuş.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
615	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1325, s. 164.		9,60 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte T üzerinde oturan bir kuş, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
616	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1326, s. 164.		10,66 gr.	
617	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1327, s. 164.		6,44 gr.	

Boğa ve MD Serisi, M.Ö 189 – 180

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte boğa ve "MD" monogramı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
618	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 739, s. 22, Lev. 40.		32,69 gr.	
619	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1328, s. 164.		44,28 gr.	
620	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1329, s. 164.		30,71 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte boğa ve "MD" monogramı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
621	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1330, s. 164.		13,87 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte boğa ve "MD" monogramı.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
622	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 740, s. 22, Lev. 40.		12,93 gr.	
623	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1331, s. 164.		9,17 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte boğa ve “MD” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
624	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1332, s. 165.		10,18 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta, üstte boğa ve “MD” monogramı.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
625	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1332, s. 165.		6,51 gr.	

Kalkan ve MAE Serisi, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte kalkan ve “MAE” monogramı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
626	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1334, s. 165.		34,41 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte kalkan ve "MAE" monogramı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
627	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1335, s. 165.		15,20 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte kalkan ve "MAE" monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
628	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1336 s. 165		11,79 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte kalkan ve "MAE" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
629	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1337 s. 165.		7,77 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta, üstte kalkan ve “MAE” monogramı.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
630	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1338 s. 165.		5,64 gr.	

Victoria ve “FLP” Serisi, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Victoria ve “FLP” monogramı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
631	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1339, s. 165.		32,86 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, Victoria ve “FLP” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
632	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1340, s. 165.		13,85 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, Victoria ve "FLP" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
633	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1341, s. 165.		5,97 gr.	

Victoria ve Mızrak Ucu Serisi, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Victoria ve mızrak ucu, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
634	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 741, s. 22, Lev. 40.		24,28 gr.	
635	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1342, s. 166.		32,23 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Victoria ve mızrak ucu, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
636	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1343, s. 166.		14,70 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte Victoria ve mızrak ucu.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
637	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1344 s. 166		10,84 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Victoria ve mızrak ucu, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
638	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1345 s. 166.		10,14 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta, üstte Victoria ve mızrak ucu.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
639	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1346 s. 166.		5,18 gr.	

Cn. Domitianus Ahenobarbus, M.Ö 189 – 180

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte CN. DOM, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
640	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1347, s. 166.		30,42 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta, üstte CN. DOM.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
641	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1348 s. 166.		5,77 gr.	

Q. Marius, M.Ö 189 – 180

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Q. MARI, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
642	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 742, s. 22, Lev. 40.		28,06 gr.	
643	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1349, s. 166.		38,26 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte Q. MARI.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
644	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1350 s. 166.		13,57 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Q. MARI, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
645	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1351 s. 167.		7,11 gr.	

L. Mamili, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa doğru yürüyen ve asa tutan Odysseus - “I”, sağ boşlukta yazıt, altta [L.M]AM[ILI].

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
646	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1352, s. 167.		33,96 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa doğru yürüyen ve asa tutan Odysseus, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
647	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1353, s. 167.		27,68 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa doğru yürüyen ve asa tutan Odysseus – “S”, sağ boşlukta yazıt, altta L.MAMILI.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
648	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1354, s. 167.		19,45 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa doğru yürüyen ve asa tutan ölümsüz Odysseus ve yazıt, altta [L.MA]MILI, sağ boşlukta üç nokta.

“RO-MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
649	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1355 s. 167.		7,59 gr.	
650	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1356 s. 167.		6,52 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa doğru yürüten ve asa tutan ölümsüz Odysseus ve yazıt, altta L.MAMI[LI], sağ boşlukta iki nokta.

“RO-MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
651	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 745, s. 22, Lev. 40.		4,50 gr.	
652	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1357 s. 167.		6,84 gr.	

M. Titini, M.Ö 189 – 180**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte M. TITINI, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
653	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1358, s. 167.		27,47 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte M. TITINI, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
654	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1359, s. 167.		17,33 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta, üstte M. TITINI.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
655	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1360 s. 168		9,76 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte M. TITINI, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
656	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1361 s. 168.		7,44 gr.	

Furius Purpurio, M.Ö 179 – 170**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte PVR monogramı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
657	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1362, s. 168.		17,33 gr.	

M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte PVR monogramı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
658	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1429, s. 175.		21,91 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte PVR monogramı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
659	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1430, s. 175.		12,52 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte PVR monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
660	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1431, s. 175.		10,73 gr.	

Sinek Serisi, M.Ö 179 – 170

As

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte sinek, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
661	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 747, s. 22, Lev. 41.		33,83 gr.	
662	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1364, s. 168.		32,82 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta dört nokta, sağ boşlukta sinek.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
663	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1365, s. 168.		11,20 gr.	

Quadrans (Anonim)

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta sinek.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
664	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1366 s. 168.		6,52 gr.	

Yunus Serisi, M.Ö 179 – 170**As (Anonim)**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte yunus, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
665	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1367, s. 168.		23,61 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte silik dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte yunus, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
666	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1368, s. 168.		9,57 gr.	

P.Juventius Thalna, M.Ö 179 – 170**Sextans**

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta iki nokta, sağ boşlukta TAL monogramı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
667	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1369 s. 169.		5,77 gr.	

Matienus, M.Ö 179 – 170**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “MAT” monogamı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“[RO]MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
668	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1370, s. 169.		28,04 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “MAT” monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
669	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1371, s. 169.		10,10 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “MAT” monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
670	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 751, s. 22, Lev. 41.		7,84 gr.	
671	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1372, s. 169.		8,60 gr.	
672	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1373, s. 169.		8,60 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta iki nokta, sağ boşlukta MAT monogramı.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
673	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1374 s. 169.		5,52 gr.	

C. Sax, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “C.SAX” monogramı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“[RO]MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
674	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1375, s. 169.		31,33 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “C.SAX” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
675	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1376, s. 169.		11,79 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C.SAX" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
676	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1377, s. 169.		7,59 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C.SAX" monogamı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazı.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
677	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1378 s. 170.		5,14 gr.	

A. Caecilius, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "A·CAE" monogamı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"RO[MA]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
678	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 753, s. 22, Lev. 41.		34,33 gr.	
679	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1379, s. 170.		36,55 gr.	
680	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1380, s. 170.		31,88 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "A·CAE" monogamı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
681	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1381, s. 170.		10,90 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "A·CAE" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
682	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1382, s. 170.		8,48 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "A·CAE" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
683	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1383, s. 170.		7,40 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "A·CAE" monogamı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
684	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1384, s. 170.		5,14 gr.	

PAE Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "PAE" monogamı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"RO[MA]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
685	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1385, s. 170.		40,00 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PAE" monogamı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
686	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1386, s. 170.		12,34 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PAE" monogamı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
687	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1387, s. 171.		6,69 gr.	

PT Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "PT" monogamı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"[RO]MA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
688	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1388, s. 171.		25,15 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PT" monogamı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
689	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1389, s. 171.		11,23 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "PT" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
690	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1390, s. 171.		8,95 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PT" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
691	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1391, s. 171.		7,26 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PT" monogamı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
692	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 754, s. 22, Lev. 41.		5,33 gr.	
693	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1392, s. 171.		5,06 gr.	

L. Cornelius Cinna, M.Ö 169 – 158

As

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “CINA” yazıtı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
694	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 755, s. 22, Lev. 41.		21,41 gr.	
695	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1393, s. 171.		31,34 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “CINA” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
696	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1394, s. 171.		7,17 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “CINA” yazıtı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

“RO[MA]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
697	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1395, s. 171.		5,34 gr.	

BAL Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "BAL" monogramı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
698	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 756, s. 22, Lev. 41.		30,50 gr.	
699	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1396, s. 171.		24,70 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "BAL" monogramı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
700	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1397, s. 172.		13,43 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "BAL" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
701	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 757, s. 22, Lev. 41.		13,83 gr.	
702	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1398, s. 172.		8,79 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "BAL" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
703	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 758, s. 22, Lev. 41.		8,41 gr.	
704	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1399, s. 172.		7,16 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "BAL" monogamı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
705	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1400, s. 172.		7,37 gr.	

SAX Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogamı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
706	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1401, s. 172.		28,67 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogamı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
707	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 759, s. 22, Lev. 41.		16,52 gr.	
708	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1402, s. 172.		12,41 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
709	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1403, s. 172.		7,84 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
710	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1404, s. 172.		10,19 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogramı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
711	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1405, s. 172.		6,51 gr.	

Dioskurların Başlıkları Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte iki Dioskur başlığı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
712	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1406, s. 173.		36,58 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içerisinde sağa dönük gemi pruvası, üstte iki Dioskur başlığı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
713	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 760, s. 22, Lev. 42.		12,67 gr.	
714	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 761, s. 22, Lev. 42.		11,26 gr.	
715	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1407, s. 173.		19,73 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAX" monogamı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
716	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 762, s. 22, Lev. 42.		4,83 gr.	
717	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1408, s. 173.		6,54 gr.	

Khimaera ve Yabani Tavşan Başı Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Khimaera ve yabani tavşan başı, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
718	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1409, s. 173.		28,46 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte Khimaera ve yabani tavşan başı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
719	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1410, s. 173.		13,59 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Khimaera ve yabani tavşan başı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
720	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1411, s. 173.		6,04 gr.	

Kurt ve İkizler Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte kurt ve ikizler, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
721	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1412, s. 173.		32,22 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte kurt ve ikizler, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
722	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1413, s. 173.		10,23 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte kurt ve ikizler, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
723	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1414, s. 174.		4,01 gr.	

Uncia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük miğferli Roma başı, solda tek nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası altta tek nokta, üstte yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
724	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1415, s. 174.		4,64 gr.	

Kelebek ve Üzüm Salkımı Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte Kelebek ve üzüm salkımı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
725	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 763, s. 22, Lev. 42.		29,62 gr.	
726	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1416, s. 174.		28,67 gr.	
727	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1417, s. 174.		30,24 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Kelebek ve üzüm salkımı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
728	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1418, s. 174.		11,35 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte Kelebek ve üzüm salkımı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
729	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1419, s. 174.		7,15 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Kelebek ve üzüm salkımı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
730	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1420, s. 174.		7,15 gr.	

VARO Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “VARO” monogramı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
731	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 764, s. 22, Lev. 42.		33,66 gr.	
732	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1421, s. 174.		25,52 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “VARO” monogramı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
733	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1422, s. 174.		11,30 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “VARO” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
734	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1423, s. 174.		7,15 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "VARO" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
735	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1424, s. 175.		5,17 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "VARO" monogramı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
736	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1425, s. 175.		4,93 gr.	

MVRENA Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "MVRENA" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
737	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1426, s. 175.		27,59 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “MVRENA” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
738	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1427, s. 175.		11,47 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “MVRENA” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
739	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1428 s. 175.		5,48 gr.	

OPEIMI Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte monogram, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
740	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1432, s. 175.		31,98 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte monogram, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
741	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1433, s. 175.		11,07 gr.	

P. Cornelius P.f. Blasio, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "PbLAS" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
742	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1434, s. 176.		31,16 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "PbLAS" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
743	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1435, s. 176.		15,45 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “PbLAS” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
744	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1436, s. 176.		10,80 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “PbLAS” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
745	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1437, s. 176.		6,90 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “[P].bLAS” yazıtı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
746	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1438, s. 176.		3,31 gr.	

OPEL, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “OP[EI]” yazıtı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
747	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 766, s. 22, Lev. 42.		17,57 gr.	
748	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1439, s. 176.		28,75 gr.	
749	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1440, s. 176.		30,12 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “OP[EI]” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
750	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1441, s. 176.		7,87 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “OPEL” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
751	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1442, s. 177.		6,39 gr.	

VAL Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "VAL" monogramı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
752	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 767, s. 22, Lev. 42.		25,84 gr.	
753	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1443, s. 177.		26,42 gr.	
754	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1444, s. 177.		20,24 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "VAL" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
755	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1445, s. 177.		10,60 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "VAL" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
756	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1446, s. 177.		4,64 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “VAL” monogramı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
757	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1447, s. 177.		4,21 gr.	

TA Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “TA” monogramı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
758	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1448, s. 177.		24,76 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “TA” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
759	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1449, s. 177.		7,75 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "TA" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
760	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1450, s. 177.		4,96 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "TA" monogramı, altta iki nokta, sağ boşlukta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
761	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1451, s. 178.		5,16 gr.	

TVRD Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "TVRD" monogramı, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
762	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1452, s. 178.		19,07 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “TVRD” monogramı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
763	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1453, s. 178.		9,88 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “TVRD” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
764	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 769, s. 22, Lev. 42.		6,65 gr.	
765	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1454, s. 178.		10,91 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “TVRD” monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
766	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 770, s. 22, Lev. 42.		5,31 gr.	
767	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 771, s. 22, Lev. 42.		5,26 gr.	
768	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1455, s. 178.		5,09 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "TVRD" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
769	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1456, s. 178.		6,00 gr.	

Çapa Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", sağ boşluktan çapa, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
770	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 772, s. 22, Lev. 42.		37,35 gr.	
771	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 773, s. 22, Lev. 42.		20,62 gr.	
772	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1457, s. 178.		24,27 gr.	
773	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1458, s. 178.		23,32 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "I", sağ boşluktan çapa, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
774	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 774, s. 22, Lev. 42.		14,41 gr.	
775	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1459, s. 179.		20,49 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "T", sağ boşluktan çapa, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
776	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1460, s. 179.		4,33 gr.	

Eşek Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte eşek, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
777	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 775, s. 22, Lev. 43.		31,39 gr.	
778	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1461, s. 179.		27,29 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte eşek, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
779	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 776, s. 22, Lev. 43.		11,33 gr.	
780	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1462, s. 179.		14,52 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte eşek, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
781	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 777, s. 22, Lev. 43.		13,18 gr.	
782	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1463, s. 179.		8,66 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte eşek, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
783	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 778, s. 22, Lev. 43.		8,12 gr.	
784	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1464, s. 179.		7,27 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte eşek, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
785	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1465, s. 179.		4,79 gr.	

Yıldız Serisi, M.Ö 169 – 158**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte yıldız, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
786	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1466, s. 179.		27,04 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yıldız, sağ boşlukta

"S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
787	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1467, s. 179.		15,20 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta yıldız.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
788	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 780, s. 22, Lev. 43.		6,02 gr.	
789	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1468, s. 179.		5,33 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, altta üç nokta, sağ boşlukta yıldız.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
790	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 781, s. 22, Lev. 43.		3,74 gr.	
791	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1469, s. 180.		6,88 gr.	
792	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1470, s. 180.		7,12 gr.	

Direk ve Yelken Serisi, M.Ö 155 – 149**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte direk ve yelken, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
793	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 794, s. 23, Lev. 44.		24,15 gr.	
794	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1475, s. 180.		23,39 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte direk ve yelken, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
795	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 795, s. 23, Lev. 44.		10,76 gr.	

796	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1476, s. 180.		11,79 gr.	
-----	---	--	-----------	--

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte direk ve yelken, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
797	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1477, s. 180.		10,21 gr.	

“L.P.D.A.P” Serisi, M.Ö 91

As

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “L.P.D.A.P” yazıtı, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
798	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 834, s. 23, Lev. 46.		13,49 gr.	
799	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1633, s. 197.		17,36 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L.P.D.A.P” yazıtı, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
800	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 835, s. 23, Lev. 46.		6,73 gr.	
801	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1634, s. 197.		7,02 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "L.P.D.A.P" yazıtı, altta üç nokta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
802	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1435, s. 197.		4,03 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "L.P.D.A.P" yazıtı, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
803	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1636, s. 197.		3,43 gr.	
804	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1637, s. 197.		4,61 gr.	

Atilius Sarnus, M.Ö 155**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAR" monogramı, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
805	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1478, s. 181.		27,03 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAR" monogramı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"RO[MA]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
806	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1479, s. 181.		11,26 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "SAR" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
807	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1480, s. 181.		7,32 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAR" monogramı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
808	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1481, s. 181.		5,95 gr.	

Pinarius Natta, M.Ö 155

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "NAT" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
809	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1482, s. 181.		22,20 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "NAT" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
810	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1483, s. 181.		16,54 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "NAT" yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
811	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1484, s. 181.		7,46 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "NAT" yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
812	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 784, s. 22, Lev. 43.		7,79 gr.	
813	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1485, s. 181.		7,67 gr.	

C. Scribonius, M.Ö 154**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·SCR" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
814	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 785, s. 22, Lev. 43.		19,79 gr.	
815	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1486, s. 181.		23,55 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·SCR" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
816	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1487, s. 182.		12,55 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “C·SCR” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
817	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1488, s. 182.		10,75 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·SCR” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
818	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1489, s. 182.		5,73 gr.	

C. Maianius, M.Ö 153**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·MAIANI” yazıtı, sağ boşlukta “I”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
819	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 786, s. 22, Lev. 43.		22,88 gr.	
820	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1490, s. 182.		25,66 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·MAIANI" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
821	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1491, s. 182.		14,91 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·MAIANI" yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
822	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1492, s. 182.		5,83 gr.	

L. Saufeius, M.Ö 152**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·SAVF" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
823	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 787, s. 23, Lev. 43.		21,08 gr.	
824	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1493, s. 182.		25,97 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·SAVF” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
825	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1494, s. 182.		13,40 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “L·SAVF” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta dört nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
826	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 788, s. 23, Lev. 43.		8,18 gr.	
827	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1495, s. 182.		12,47 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·SAVF” yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
828	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1496, s. 183.		8,20 gr.	

Pub. Sulla, M.Ö 151**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "[P·]SVLA" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
829	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 789, s. 23, Lev. 43.		20,08 gr.	
830	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1497, s. 183.		20,16 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "P·SVLA" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
831	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1498, s. 183.		11,05 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "P·SVLA" yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
832	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1499, s. 183.		6,41 gr.	

Spurius Afranius, M.Ö 150**As**

ÖN: Janus başı, üstte “T”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “[SAF]RA” yazıtı, sağ boşlukta yunus, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
833	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1500, s. 183.		28,91 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “SAFRA” yazıtı, sağ boşlukta yunus, altta yazıt.

“[R]OMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
834	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1501, s. 183.		18,07 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “SAFRA” yazıtı, sağ boşlukta yunus, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
835	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1502, s. 183.		7,94 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "SAFRA" yazıtı, sağ boşlukta yunus, altta yazıt.

"[RO]M[A]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
836	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1503, s. 183.		3,83 gr.	

C. Junius C.f., M.Ö 149**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·IVNI" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
837	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1505, s. 184.		23,53 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·IVNI" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
838	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1506, s. 184.		12,84 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·IVNI" yazıtı, altta yazıt, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
839	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1507, s. 184.		4,55 gr.	

M. Atilius Saranus, M.Ö 148**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "M·ATILI" yazıtı, sağ boşlukta "T", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
840	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1508, s. 184.		20,75 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "[M·]ATILI" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
841	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1509, s. 184.		11,05 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “M·ATILI” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
842	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1510, s. 184.		10,04 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “M·ATILI” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
843	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1511, s. 184.		7,15 gr.	
844	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1512, s. 184.		5,86 gr.	

Q. Marcus Libo, M.Ö 148**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “[Q·]MARC” yazıtı, sağ boşlukta “LIBO”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
845	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1513, s. 184.		24,45 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·MARC" yazıtı, sağ boşlukta "LIBO", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
846	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 796, s. 23, Lev. 44.		12,52 gr.	
847	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1514, s. 185.		11,87 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "Q·MARC" yazıtı, sağ boşlukta "LIBO", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
848	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1515, s. 185.		8,61 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·MARC" yazıtı, sağ boşlukta "LIBO", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
849	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1516, s. 185.		5,32 gr.	

L. Sempronius Pitio, M.Ö 148

As

ÖN: Janus başı, üstte “T” ve PIT – IO.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·SEMP” yazıtı, sağ boşlukta “T”, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
850	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1518, s. 185.		24,89 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·SEMP” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
851	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1519, s. 185.		15,20 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “L·SEMP” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
852	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1520, s. 185.		8,23 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·SEMP" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
853	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1521, s. 185.		5,32 gr.	

C. Terentius Lucanus, M.Ö 147**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte çelenk taşıyan Victory ve "C·TER·LVC" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
854	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1523, s. 185.		23,92 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Sattirn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "[C·TE]R·LVC" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
855	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1524, s. 186.		12,23 gr.	

C. Antestius, M.Ö 146**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte ön ayakları havada köpek ve "C·ANTESTI" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.
"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
856	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1526, s. 186.		18.29 gr.	
857	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1527, s. 186.		22,87 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte ön ayakları havada köpek ve "C·ANTESTI" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"[ROMA]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
858	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 798, s. 23, Lev. 44.		9,53 gr.	
859	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1528, s. 186.		11,98 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte ön ayakları havada köpek ve "[C·ANTE]STI" yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

"[R]OMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
860	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1529, s. 186.		8,26 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte ön ayakları havada köpek ve “[C] · ANTESTI” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
861	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1530, s. 186.		9,31 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte ön ayakları havada köpek ve “[C·ANTE]ST[I]” yazıtı, sağ boşlukta iki nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
862	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1531, s. 186.		5,32 gr.	

C. Renius, M.Ö 138**Triens**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte keçi, sağ boşlukta “[C·R]E[NI]” yazıtı, altta yazıt.

“[RO]MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
863	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1532, s. 186.		5,20 gr.	

Cn. Gallius, M.Ö 138

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “CN·GEL” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
864	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1533, s. 187.		13,06 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “CN·GEL” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
865	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1534, s. 187.		5,44 gr.	

Sex. Pompeius Fostlus, M.Ö 138

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “SEX·PMO” yazıtı ve sürahi, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“[R]OM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
866	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1535, s. 187.		4,29 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·ANTES” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
867	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1536, s. 187.		3,58 gr.	

C. Servilius M.f., M.Ö 136

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta, altta yazıt.

“[ROMA]”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte bayraklı direk ve çelenk, altta “[C]·SERVEIL·M·[F]” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
868	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1538, s. 187.		4,82 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta yazıt.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte bayraklı direk ve çelenk, altta “C·SERVEILI·M·F” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
869	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1539, s. 187.		2,88 gr.	
870	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1540, s. 187.		3,65 gr.	

Sextans

ÖN: Sağa dönük, drapeli, kanatlı petasos giymiş Merkür başı, arkasında kerykaion, üstte iki nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte bayraklı direk ve çelenk, altta "C·SERVEILI·M·F" yazıtı, sağ boşlukta iki nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
871	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1541, s. 187.		2,96 gr.	

C. Curiatius f. Trigeminus, M.Ö 135**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·CVR·F" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROM[A]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
872	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 800, s. 23, Lev. 44.		5,36 gr.	
873	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 801, s. 23, Lev. 44.		6,21 gr.	
874	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1542, s. 188.		9,65 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "C·CVR·F" yazıtı ve güverte üzerinde yürüyen Victoria, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

"ROM[A]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
875	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1543, s. 188.		8,26 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, güverte üzerinde yürüyen ve elinde çelenk taşıyan Victoria, üstte "C·CVR·F" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
876	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 802, s. 23, Lev. 44.		4,43 gr.	
877	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 803, s. 23, Lev. 44.		3,76 gr.	
878	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1544, s. 188.		4,23 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·CVR·F" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
879	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1545, s. 188.		4,12 gr.	

L. Trebanianus, M.Ö 135

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·TREB[AN]I” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
880	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1546, s. 188.		10,35 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “[L·T]REBANI” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
881	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1547, s. 188.		5,59 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·TREBANI” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
882	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1548, s. 188.		3,47 gr.	

Unciae

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, miğferli Roma başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “[L.]TREBANI” yazıtı sağ boşlukta tek nokta, altta yazıt.

“[ROMA]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
883	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1549, s. 188.		2,01 gr.	
884	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1550, s. 188.		1,75 gr.	

C. Augurinus, M.Ö 135**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·AVG” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“[R]OMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
885	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1551, s. 188.		10,99 gr.	

Ti. Minucius C.f.Augurinus, M.Ö 134**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Lituus ve

“TI·AGVRI/NI” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
886	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1552, s. 189.		4,66 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "TI·AGVRI/NI" yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
887	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1553, s. 189.		6,77 gr.	

C. Aburius Geminus, M.Ö 134**Triens**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "C·ABVRI/GEM" yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
888	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1554, s. 189.		4,61 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herkül'ün sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "[C·A]BVRI/GEM" yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
889	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1555, s. 189.		6,34 gr.	

M. Marcius Mn. F. , M.Ö 134

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “M·MARC/MF” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
890	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1556, s. 189.		6,85 gr.	

C. Numitoius, M.Ö 133

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “[C·N]VMITORI” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
891	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1557, s. 189.		4,83 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·NVMITORI” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
892	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 805, s. 23, Lev. 44.		5,20 gr.	
893	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 806, s. 23, Lev. 44.		3,47 gr.	

894	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1558, s. 189.		3,89 gr.	
-----	---	--	----------	--

Publius Calpurnius, M.Ö 133

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük yelkenli gemi, bir dümen ve dört kürekçi tasvir edilmiş, geminin üstünde sağa dönük, elinde çelenk tutan Victoria, üstte “P·CALP” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yunus, gemini su kesitinde yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
895	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1559, s. 189.		9,15 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük yelkenli gemi, bir dümen ve dört kürekçi tasvir edilmiş, geminin üstünde sağa dönük, elinde çelenk tutan Victoria, üstte “P·CALP” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yunus, gemini su kesitinde yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
896	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1560, s. 189.		4,23 gr.	

L. Minucius, M.Ö 133**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “[L·M]INVCI” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
897	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1561, s. 189.		5,07 gr.	

P. Maenius Antiacus M.f., M.Ö 132**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “P·MAE·ANT·MF” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
898	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 807, s. 23, Lev. 44.		5,94 gr.	
899	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 808, s. 23, Lev. 44.		3,11 gr.	
900	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 809, s. 23, Lev. 44.		3,46 gr.	
901	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 810, s. 23, Lev. 44.		3,99 gr.	
902	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1562, s. 190.		4,73 gr.	

Unciae

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, miğferli Roma başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “P·MAE·ANT” yazıtı sağ boşlukta tek nokta, altta yazıt.

“ROM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
903	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1563, s. 190.		4,63 gr.	

M. Aburius M.f. Geminus, M.Ö 132**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herkül sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “M·ABVRI·MF/GEM” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
904	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 811, s. 23, Lev. 45.		6,38 gr.	
905	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 812, s. 23, Lev. 45.		4,33 gr.	
906	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1564, s. 190.		5,82 gr.	

M. Fabrinus, M.Ö 132**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “[S]”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “M·FABRI/NI” yazıtı, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.

“[R]OMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
907	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1565, s. 190.		9,34 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herkül sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "M·FABRI/NI" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
908	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 813, s. 23, Lev. 45.		5,90 gr.	
909	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 814, s. 23, Lev. 45.		3,07 gr.	
910	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1566, s. 190.		5,33 gr.	

M. Acilius M.f, M.Ö 130**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herkül sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "M·ACILI" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
911	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 815, s. 23, Lev. 45.		2,61 gr.	
912	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1567, s. 190.		4,07 gr.	

Q. Caecilius Metellus, M.Ö 130

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·ME TEL" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
913	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 816, s. 23, Lev. 45.		6,12 gr.	
914	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 817, s. 23, Lev. 45.		5,94 gr.	
915	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 818, s. 23, Lev. 45.		8,33 gr.	
916	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1568, s. 190.		6,68 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herkül sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·ME TEL" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
917	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 819, s. 23, Lev. 45.		4,07 gr.	
918	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1569, s. 190.		2,49 gr.	

M. Vargunteius, M.Ö 130

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "M·VARG" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
919	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 821, s. 23, Lev. 45.		3,54 gr.	
920	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 822, s. 23, Lev. 45.		4,06 gr.	
921	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 823, s. 23, Lev. 45.		3,86 gr.	
922	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1570, s. 190.		10,62 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "M·VARG" yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
923	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1571, s. 190.		3,15 gr.	

Cn. Domitius Ahonobarbus, M.Ö 128

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “CN·DOM” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
924	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 824, s. 23, Lev. 45.		3,74 gr.	
925	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1575, s. 191.		5,06 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “CN·DOM” yazıtı sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
926	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1576, s. 191.		5,23 gr.	
927	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1577, s. 191.		3,60 gr.	

L. Caecilius Metellus Diadematus, M.Ö 128

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte fil başı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
928	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 825, s. 23, Lev. 45.		8,20 gr.	
929	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1578, s. 191.		6,65 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte fil başı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
930	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1579, s. 191.		6,81 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte fil başı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
931	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 826, s. 23, Lev. 45.		4,17 gr.	
932	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1580, s. 191.		3,03 gr.	

M. Caecilius Q.f Q.n Metellus, M.Ö 127

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Makedon kalkanı, pruva üzerinde "M·METELLVS", sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
933	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 827, s. 23, Lev. 45.		7,23 gr.	
934	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1582, s. 192.		7,83 gr.	
935	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1583, s. 192.		7,83 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte Makedon kalkanı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

"[R]OM[A]"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
936	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 828, s. 23, Lev. 45.		5,50 gr.	
937	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1584, s. 192.		4,55 gr.	

C. Servilius Vatia, M.Ö 127

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt, pruva üzerinde “C·SERVEILI”, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
938	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1585, s. 192.		4,23 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte iki buğday başağı, altta yazıt, pruva üzerinde “C·SERVEILI”, sağ boşlukta üç nokta.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
939	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1586, s. 192.		3,92 gr.	

Q. Fabius Maximus, M.Ö 127

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “Q·MAX”, pruva üzerinde, sağ boşlukta “[S]”, altta yazıt.

“[ROMA]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
940	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1587, s. 192.		7,37 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “Q·MAX”, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“[R]OMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
941	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 829, s. 23, Lev. 45.		5,11 gr.	
942	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1588, s. 192.		5,40 gr.	

C. Cassius, M.Ö 126**Dodrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, drapeli, defne çelenkli, omuzlarında maşalar olan Vulcan büstü, solda “S•••”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·CASSI”, pruva üzerinde, sağ boşlukta “S•••”, altta yazıt.

“[ROMA]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
943	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1589, s. 192.		11,93 gr.	

T. Quinctius Flamininus, M.Ö 126**Quadrans**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “T·Q” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
944	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1590, s. 192.		3,98 gr.	

C. Caecilius Metellus Caprerius, M.Ö 125

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte fil başı, pruva üzerinde “METE” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“[RO]MA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
945	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1591, s. 193.		5,33 gr.	

Q. Fabius Labeo, M.Ö 124

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “Q·FABI” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
946	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1592, s. 193.		2,97 gr.	

Q. Minucius Rufus, M.Ö 122

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “Q·MINV/RVF” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
947	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1593, s. 193.		4,11 gr.	

M. Cippius M.f., M.Ö 115 – 114

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”, sağda “M·CIP·M·F”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta “S”, altta yazıt.
“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
948	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1597, s. 193.		14,99 gr.	

C. Fonteius, M.Ö 114 – 113

As

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte “I” ile ayrılmış “[C·]FONT” yazıtı, sağ boşlukta çapa, altta yazıt.

“ROM-A”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
949	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1598, s. 193.		30,99 gr.	

P. Nerva, M.Ö 113 – 112

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, sağ boşlukta “P·N[ERVA]” yazıtı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte sağa dönük ayakta at, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
950	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1599, s. 194.		3,82 gr.	
951	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1600, s. 194.		2,80 gr.	

Mn. Fonteius , M.Ö 108 – 107**Denarius**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Dioskur başları, üstte iki yıldız, sağ boşlukta “pp”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, on bir kürekçili savaş gemisi, üstte yazıt, altta “ P”

“MN·FONTEI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
952	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1605, s. 194.		3,85 gr.	

L. Memmius Galeria, M.Ö 106**Semis**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, pruvadaki yumru üzeri Venüs başı ile dekore edilmiştir, üstte “S - L·MEMMI”, sağ boşlukta pruvaya çelenk asan Cupid altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
953	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1609, s. 195.		11,82 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta, altta Herakles sopası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, pruvadaki yumru üzeri Venüs başı ile dekore edilmiştir, üstte üç nokta ve “L·MEMMI”, sağ boşlukta pruvaya çelenk asan Cupid altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
954	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1610, s. 195.		6,18 gr.	
955	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1611, s. 195.		6,17 gr.	

P. Cornelius Lentulus Marcellinus, M.Ö 100

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "[L]ENT MAR F." yazıtı, sağ boşlukta triskeles, altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
956	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1621, s. 196.		27,31 gr.	

L. Pomponius Molo, M.Ö 97

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·POMP" yazıtı, sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
957	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1623, s. 196.		21,79 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·POMP" yazıtı, sağ boşlukta "S", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
958	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 831, s. 23, Lev. 45.		8,15 gr.	
959	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1624, s. 196.		18,44 gr.	

Triens

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük miğferli Minerva başı, üstte dört nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “L·POMP” yazıtı, sağ boşlukta dört nokta, altta yazıt.

“ROM[A]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
960	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1625, s. 196.		7,17 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “L·POMP” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
961	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1626, s. 197.		7,17 gr.	

C. Publicius Malleolus, M.Ö 96**As**

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, üstte yatay balyoz, sağ boşlukta “[I]”, altta yazıt.

“ROMA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
962	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1628, s. 197.		29,90 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yatay balyoz, sağ boşlukta "[S]", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
963	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1629, s. 197.		16,64 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük aslan postu giymiş Herkül başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte yazıt ve yatay balyoz ve yazıt, altta üç nokta.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
964	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1630, s. 197.		7,82 gr.	

D. Silenus, L.f., M.Ö 91**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "D-SILENVSLF", sağ boşlukta "I", altta yazıt.

"ROMA"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
965	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 833, s. 23, Lev. 45.		9,53 gr.	
966	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1628, s. 197.		29,90 gr.	

L. Calpurnius Piso Frugi, M.Ö 90**As**

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·PISO", pruva üzerinde sağa dönük yürüyen Victoria, sağ boşlukta "T", altta "FRVGI" yazıt.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
967	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 836, s. 23, Lev. 46.		8,95 gr.	
968	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1652, s. 199.		9,55 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda "S".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "L·PISO", altta "[FRVGI]" yazıt.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
969	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 837, s. 23, Lev. 46.		6,92 gr.	
970	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1653, s. 199.		8,28 gr.	

Q. Titius, M.Ö 90**As**

ÖN: Noktalı bordür içersinde Janus başı, üstte "T".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·TITI".

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
971	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 838, s. 23, Lev. 46.		8,38 gr.	
972	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1654, s. 199.		9,63 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·TITI", sağ boşlukta yunus.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
973	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1655, s. 199.		10,72 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·TITI", pruva bodoslamasının arkasında palmiye dalı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
974	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1656, s. 199.		11,56 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "Q·TITI" yazıtı, güverte üzerinde hilal.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
975	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1657, s. 199.		9,63 gr.	

C. Vibius C.f. Pansa, M.Ö 90

As

ÖN: Janus başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük üç gemi pruvası, üstte palmiye dalı ve [ROM]A, sağ boşlukta Dioskurların başlıkları, altta "[C·]VIB".

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
976	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 839, s. 23, Lev. 46.		12,13 gr.	
977	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 840, s. 23, Lev. 46.		12,04 gr.	
978	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1659, s. 199.		10,46 gr.	

ÖN: Janus başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük üç gemi pruvası, üstte palmiye dalı ve [ROMA], sağ boşlukta Dioskurların başlıkları, altta “[C·]PANSAN”.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
979	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1660, s. 200.		9,45 gr.	

ÖN: Janus başı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük üç gemi pruvası, “ROMA”, altta “C·VIBI·PAN”.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
980	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1661, s. 200.		11,40 gr.	

Semis

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Satürn başı, solda “S”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “C·VIBI·PAN” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
981	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1662, s. 200.		6,87 gr.	

Quadrans

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük drapeli Victoria başı, solda üç nokta.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “[C·]V[T]BI” yazıtı, sağ boşlukta üç nokta.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
982	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1663, s. 200.		3,89 gr.	

L. Titurius L.f. Sabinus, M.Ö 89**As****ÖN:** Janus başı.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük üç gemi pruvası, üstte “[L·T]ITVRI·L·F”, sağ boşlukta çelenk taşıyan Victoria, altta “SABNVS”.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
983	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1665, s. 200.		12,13 gr.	
984	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1666, s. 200.		10,32 gr.	
985	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1667, s. 200.		10,30 gr.	

ÖN: Janus başı.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük üç gemi pruvası, üstte “L·TITVRI·L·[F]”, altta “SABI”.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
986	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1668 s. 200.		10,30 gr.	

Cn. Lentulus Clodianus, M.Ö 88**As****ÖN:** Janus başı.**ARKA:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte “CN·LENTV” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
987	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1669, s. 201.		14,00 gr.	

C. Censorinus, M.Ö 88

As

ÖN: Birbiri arasında tasvir edilmiş sakallı Numa Pompilius ve Ancus Marcius büstleri.

ARKA: Bir sütunla desteklenen iki kemerli tonoz altında solda, bir sütun üzerinde sağa dönük, ayakta, elindeki defne çelengini karşıya uzatan Victoria; sağda, sağa dönük gemi pruvası, üstte "C-CENSO" yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
988	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1670, s. 201.		9,70 gr.	

ÖN: Birbiri arasında tasvir edilmiş sakallı Numa Pompilius ve Ancus Marcius büstleri.

"NVMA POMPILI – ANCVS MARCI"

ARKA: Noktalı bordür içersinde öndeki sağa dönük, arkadaki sola dönük iki geminin pruva ve pupa kısımları, arkada spiral yivli bir sütun üzerinde ayakta, elindeki defne çelengini ileriye doğru uzatmış Victoria, üstte "C-CENSO – ROMA".

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
989	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 841, s. 23, Lev. 46.		9,77 gr.	
990	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 842, s. 23, Lev. 46.		14,70 gr.	
991	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1671, s. 201.		9,70 gr.	

L. Rubrius Dossenus, M.Ö 87

As

ÖN: Janus başı, iki baş arasında üzerine yılan dolaşmış sütun.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta "I", üstte "L·RVBRI/DOSSEN" yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
992	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1669, s. 201.		14,00 gr.	

Gargilius, Ogulnius ve Vergilius, M.Ö 86

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta "C", üstte "GAR·VER·OG[VL]" yazıtı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
993	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1676, s. 201.		11,87 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta "F", üstte "OGVL·GAR·VER" yazıtı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
994	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1677, s. 201.		11,04 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, sol boşlukta "3", üstte "OGVL·VER·[GAR]" yazıtı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
995	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1678, s. 202.		12,13 gr.	

Mn. Fonteius, M.Ö 86

As

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte dioskurların başlıkları olan iki adet pilei ve "MN·FONT" yazıtı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
996	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1688, s. 203.		10,84 gr.	

C. Licinius L.f. Macer, M.Ö 84

As

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte güverteden ayrı, ayakta, cepheden tasvir edilmiş, sağ eli ile asa tutan bir erkek figürü ve "EX – SC" yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
997	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1689, s. 203.		15,14 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte "T".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte güverteden ayrı, ayakta, cepheden tasvir edilmiş, sağ eli ile asa tutan bir erkek figürü ve "EX – [SC]" yazıtı, pruvada yunus.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
998	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1690, s. 203.		11,78 gr.	

C. Cassius Longinus ve L. Salinator, M.Ö 84

As

ÖN: Janus başı, üstte hilal.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "C·CASSI/L·SALI" yazıtı. Pruva üzerinde [D·]S·S

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
999	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1691, s. 203.		8,61 gr.	
1000	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1692, s. 203.		9,68 gr.	

L. Sulla, M.Ö 82**As**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "L·SVL", altta "[IMPE]" yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1001	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1702, s. 204.		17,30 gr.	

Cnaeus Pompey Magnus**İspanya****Denarius****M.Ö 49**

ÖN: Sağa dönük, sakallı, diademli Numa Pompilius büst, diadem üzerinde "NVMA" yazıtı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası, üstte "MAGN", altta "PRO·COS"

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1002	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1759, s. 209.		3,84 gr.	
1003	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1760, s. 209.		4,09 gr.	

İspanya**As****M.Ö 46 – 45**

ÖN: Janus başı, üstte "I".

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte "CN·MAG", altta "[I]MP" yazıtı, sağ boşlukta "I".

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1004	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1761, s. 209.		37,30 gr.	

Sextus Pompey – Eppius Legate, M.Ö 45 – 44

İspanya

As

ÖN: Janus başı, iki başın arasında atlar, üstte “MAGNVS”, altta “PIVS IMPE” yazıtları.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “EPPIVS”, altta “LEG” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1005	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1762, s. 209.		20,91 gr.	
1006	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1763, s. 209.		14,61 gr.	

ÖN: Janus başı, üstte “I”.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “EPPIVS”, altta “LEG” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1007	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1764, s. 210.		17,85 gr.	

Sextus Pompey – Büyük Pompey’in Oğlu, M.Ö 45 – 44

İspanya

As

ÖN: Cn. Magnus’un görünümünde Janus başı, üstte “MAGN” yazıtı.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi pruvası, üstte “PIVS”, altta “IMP” yazıtı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1008	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 848, s. 24, Lev. 46.		23,73 gr.	
1009	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 849, s. 24, Lev. 47.		22,35 gr.	
1010	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 850, s. 24, Lev. 47.		27,78 gr.	

1011	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 851, s. 24, Lev. 47.		27,88 gr.	
1012	NVMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 852, s. 24, Lev. 47.		22,48 gr.	
1013	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1765, s. 210.		24,67 gr.	

Cn. Pompeius Magnus, M.Ö 44 – 43

Denarius

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Cn. Pompeius Magnus'un büstü. Sağ boşlukta Trident, altta balık, solda yazıt.

“NEPTVNI”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili ve yelken basmış bir savaş gemisi. Altta yazıt.

“Q.NASIDIVS”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1014	RRC 483/2.			

Domitianus Ahenobarbus, M.Ö 41

Denarius

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Domitianus Ahenobarbus büstü.

“AHENOBAR”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üzerinde trophe.

“CN.DOMITIVS.IMP”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1015	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1791, s. 213.		3,86 gr.	
1016	1500 Jahre Münzpragekunst 2003, No. 210.		3,96 gr.	

Octavian – Divus Julius Caesar

Dupondius

M.Ö 36

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Octavian, sola dönük Julius Caesar büstleri.

“DIVI IMP”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük gemi pruvası üzerinde pruva direği ve onun arkasında oldukça büyük olarak tasvir edilmiş bir güverte üstü yapısı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1017	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 854, s. 24, Lev. 47.		27,78 gr.	
1018	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 812, s. 103.		18,96 gr.	

Marcus Antonius

Denarius

M.Ö 32 – 31

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12’şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – II”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1019	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1017, s. 27, Lev. 54.		3,48 gr.	
1020	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1018, s. 27, Lev. 54.		3,50 gr.	
1021	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1799, s. 213.		3,63 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – III”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1022	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1019, s. 27, Lev. 54.		2,65 gr.	
1023	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1800, s. 213.		2,96 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – IV”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1024	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1801, s. 213.		3,49 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – IV”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1025	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1802, s. 213.		3,53 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – V”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1026	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1803, s. 213.		3,59 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – VII”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1027	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1020, s. 27, Lev. 54.		3,61 gr.	

1028	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1804, s. 214.		3,71 gr.	
------	---	--	----------	--

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – XV”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1029	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1805, s. 214.		3,37 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – XVI”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1030	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1806, s. 214.		3,59 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, 12'şerden çift sıra kürekçili, direğini indirmiş savaş gemisi. Altta ve üstte yazıt.

“ANT·AVC

PPIVIR·R·R·P·C”

ARKA: Noktalı bordür içersinde iki lejyon standartı ve ortada sağa dönük lejyon kartalı. Altta yazıt.

“LEG – XIX”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1031	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 1807, s. 214.		3,66 gr.	

2. 2. Roma İmparatorluk Dönemi Sikkeleri

Augustus, M.Ö 27 – M.S 14

Sestertius

M.Ö 16 – 13

ÖN: Sağa dönük Augustus büstü.

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası, sağ boşlukta kontrol kesigi.

Konürmark: Sağ boşlukta karta başı. Solda koç başı.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1032	Köker 2001, s. 92, No. 120.	2,8 cm.	13,7 gr.	12

Hadrianus, M.S 117 – 138

Sestertius

M.S 132 – 134

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük sakallı, drapeli Hadrianus büstü.

“HADRIANVS AVGVSTVS”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, yelkenleri kapalı, pruva direğinde bir trinket yelkeni bulunan, 11 kürekçili savaş gemisi.

“FELICITATI AVG COS III PP”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1033	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2054, s. 239.		3,66 gr.	
1034	Kölner Münzkabinett, Auction 85, No.116, s. 22.		8,16 gr.	

Septimius Severus, M.S 193 – 211

Denarius

M.S 206

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük sakallı, defne çelenkli, Septimius Severus büstü.

“SEVERVS – PIVS AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, üzerinde çeşitli figürlerin yer aldığı bir gemi. Orta kısımda yivli bir direk üzerinde yuvarlak bir yapı. Geminin etrafında çeşitli hayvanlar, arka kısımda dört adet quadriga.

“LAETITIA”

TEMPORVM”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1035	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2167, s. 251.		3,28 gr.	

Caracalla, M.S 198 – 217

Denarius

M.S 201 – 210

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli, çocuk Caracalla büstü.

“ANTONINVS – PIVS AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, beş kürekçili, iki dümencili, yelkenleri kapalı savaş gemisi.

“ADVENT AVG”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1036	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2186, s. 253.		3,36 gr.	

M.S 206

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli Caracalla büstü.

“ANTONINVS – PIVS AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, üç dümenli, tek direkli ve ana yelkeni açık, üzerinde çeşitli figürlerin yer aldığı bir gemi. Geminin etrafında çeşitli hayvanlar, arka kısımda dört adet quadriga.

“LAETITIA”

TEMPORVM”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1037	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2189, s. 253.		3,26 gr.	
1038	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2190, s. 253.		3,23 gr.	

Elagabalus, M.S 218 – 222**Antiokhia****Denarius****M.S 218 – 219**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli ve palidementumlu Elagabalus büstü.

“ANTONINVS PIVS FEL AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, yedi kürekçili ve bir dümenli, yelkeni stilize biçimde tasvir edilmiş savaş gemisi.

“FELICITAS TEMP”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1039	Mail Bid Sale 45, 1998, No. 2200, s. 254.		3,19 gr.	
1040	1500 Jahre Münzpragekunst 2003, No. 341.		3,46 gr.	

Postumus, M.S 259 – 268**Antoninianus****M.S 260 – 261**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, şua taçlı ve drapeli Postumus büstü.

“IMP C POSTVMVS PF AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, sekiz kürekçili, yelkensiz tasvir edilmiş savaş gemisi.

“LAETITIA AVG”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1041	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1249, s. 34, Lev. 66.		2,91 gr.	

2.3. Geç Roma Dönemi Sikkeleri

Constantinus I, M.S 307 – 337

Constantinapolis

Follis

M.S 327

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli, Constantinus I büstü.

“CONSTANTI – NVS MAX AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, dört kürekçili, bir dümencili, yelkensis tasvir edilmiş savaş gemisi, güverte üzerinde, ayakta, cepheden, başı sola dönük, her iki elinde de çelenk tutan Liberty.

“LIBERTAS PVBLICA – CONS – B”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1042	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1344, s. 37, Lev. 71.		2,97 gr.	

M.S 335

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, zırlı, miğferli, asalı büst. Miğfer üzerinde defne çelengi

“CONSTAN TINOPOLI”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, ayakta, sağ elinde kalkan tutan Victoria.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	DARP.	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1043	LRBC I. 1260.				
1044	Köker 2001, s.95, No. 134.	SMKE	1,7 cm.	1,7 gr.	6
1045	Köker 2001, s.95, No. 135.	SMKΓ	1,8/1,9 cm.	2,3 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, zırlı, miğferli, asalı büst. Miğfer üzerinde defne çelengi

“CONSTAN TINOPOLI”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, sola dönük, ayakta, sağ elinde asa, sol elinde kalkan tutan Victoria.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1046	RIC VIII, No.657, 107.			
1047	Atlan 1976, Lev. VII, No. 269.	1,9 cm.		12

Gratianus, M.S 367 – 383

Kyzikos

M.S 378 – 383

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, inci diademli, sağ eli ile kalkan tutan Gratianus büstü.

“DN GRATIA NUSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator cepheden, ayakta, baş sağa dönük, sağ elini yana uzatmış, geminin arka kısmında Victoria, sol boşlukta .O.

“GLORIARO MANORVM”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1048	RIC IX, 242, 14a, (2)			
1049	Atlan 1976, s.71, No. 302.	2,0 cm.		

Theodosius I, M.S 379 – 395

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, miğferli, zırlı, kalkan ve mızrak tutan, miğfer üzerinde inci diademli Theodosius I büstü.

“DNTHEODO SIVSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator cepheden, ayakta, baş sağa dönük, sağ elini yana uzatmış, geminin arka kısmında Victoria, sol boşlukta .O.

“GLORIARO MANORVM”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1050	RIC IX, 242, 14c			
1051	Atlan 1976, Lev. VII, No. 320.	2,0 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, miğferli, zırlı, kalkan ve mızrak tutan, miğfer üzerinde inci diademli Theodosius I büstü.

“DNTHEODO SIVSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator cepheden, ayakta, baş sağa dönük, sağ elini yana uzatmış, geminin arka kısmında Victoria, sol boşlukta O)

“GLORIARO – MANORVM”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1052	RIC IX, 257, 25c (6)			
1053	Atlan 1976, s. 74, No. 324.	2,0 cm.		

M.S 383 – 388

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, miğferli, zırlı, kalkan ve mızrak tutan, miğfer üzerinde inci diademli Theodosius I büstü.

“DNTHEODO SIVSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator cepheden, ayakta, baş sağa dönük, sağ elini yana uzatmış, geminin arka kısmında Victoria, sol boşlukta T. A.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1054	RIC IX, 260, 40b			
1055	Atlan 1976, s. 74, No. 326.	2,0 cm.		

Herakleia**M.S 383 – 388**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, miğferli, zırlı, kalkan ve mızrak tutan, miğfer üzerinde inci diademli Theodosius I büstü.

“DNTHE[ODO] SIVSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator cepheden, ayakta, baş sağa dönük, sağ elini yana uzatmış, geminin arka kısmında Victoria. “T”

“GLORIARO MANORVM”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1056	RIC IX, 197, 21b, (1)			
1057	Atlan 1976, s.72, No. 313.	2,0 cm.		

Kyzikos**M.S 383**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, miğferli, inci diademli, drapeli, elinde kalkan ve mızrak tutan Theodosius büstü.

“DN THEODO-SIVS PF AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, gemi güvertesinde sola dönük imparator, sağ elini havaya kaldırmış. Dümende Victoria. (LRBC II, Tip 15.)

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>		<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>REF.</i>
1058	Tek, A., T., No. 1678, Lev. L.	Sağda “Çelenk” SMKA	2,1 cm.	5,0 gr.	12	LRBC II, 2551

Constans, M.S 348 – 351**Treveri****Maiorina****M.Ö 348 – 350**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, inci diademli, drapeli, Constans büstü.

“DNCONSTA – NSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, yelkensisiz, yedişerden tek sıra kürekli liburna. Sola dönük imparator ayakta, sağ elinde üzerinde kartal bulunan globus, sol elinde üzerinde XP bulunan lejyon standardı tutmakta, geminin kıç kısmında sola dönük Victoria oturmakta, üstte yıldız.

“FELTEMP – REPARATIO

TRS”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1059	NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997, No. 1380, s. 38, Lev. 72.		5,16 gr.	

Nikomedia**Billion**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, inci diademli, drapeli, Constans büstü.

“DNCONSTA – NSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, yelkensisiz, yedişerden tek sıra kürekli liburna. Sola dönük imparator ayakta, sağ elinde üzerinde kartal bulunan globus, sol elinde üzerinde XP bulunan lejyon standardı tutmakta, geminin kıç kısmında sola dönük Victoria oturmakta, üstte yıldız.

“FELTEMP – REPARATIO

SMNA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1060	RIC VIII, No.64.			

Antiokhia

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, inci diademli, zırlı, paludementumlu Constans büstü.

“DNCONSTA NSPFAVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, imparator ayakta, sağ elinde phonix, solunda labarum, geminin pupa kısmında kürek çeken Victoria, sağ boşlukta yıldız.

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1061	Atlan 1976, Lev. VII, No. 282.	2,0 cm.		

Valens, M.S 364 – 378

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, inci diademli, drapeli Valens büstü.

“DN VALEN-S PF AVG”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, gemi güvertesinde imparator sağ eli ile esiri sağa doğru sürüklemekte, sol eli ile labarum tutmakta. (LRBC II, Tip 8)

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>DARP.</i>		<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>	<i>REF.</i>
1062	Tek, A., T., No. 1598, Lev. XLIX.	Thess.	Sağda “*” TESE	1,8 cm.	3,2 gr.	6	LRBC II, 1712
1063	Tek, A., T., No. 1599.	Const.	Sağda “C” CON//	1,8 cm.	1,9 gr.	6	LRBC II, 2113
1064	Tek, A., T., No. 1600.	Const.	CONSA	1,4/1,6 cm.	1,2 gr. Kırk	6	
1065	Tek, A., T., No. 1601.	Const.	CON//	1,5 cm.	2,0 gr.	6	
1066	Tek, A., T., No. 1602.	Const.	Sağda “.” CONSA	1,7/1,8 cm.	1,9 gr.	12	LRBC II, 2107

1067	Tek, A., T., No. 1603.	Nikom.	SMNB	1,6 cm.	2,1 gr.	6	LRBC II, 2335
1068	Tek, A., T., No. 1604.	Kyzik.	SMK/	1,7 cm.	2,3 gr.	12	LRBC II, 2527
1069	Tek, A., T., No. 1605.	Kyzik.	SMKB	1,5/1,7 cm.	2,5 gr.	6	LRBC II, 2527
1070	Tek, A., T., No. 1606.	Antio.	ANTA	1,6 cm.	2,5 gr.	12	LRBC II, 2659
1071	Tek, A., T., No. 1607.	Antio.	ANT/			6	LRBC II, 2659
1072	Tek, A., T., No. 1608.	Antio	Solda “*” ANTA	1,6/1,7 cm.	2,4 gr.	12	
1073	Tek, A., T., No. 1609.			1,5/1,6 cm.	2,2 gr.	6	
1074	Tek, A., T., No. 1610.			1,5 cm.	1,4 gr. Kırık	12	
1075	Tek, A., T., No. 1611.			1,5 cm.	1,1 gr. Kırık	12	
1076	Tek, A., T., No. 1612.			1,8 cm.	1,8 gr.	12	
1077	Tek, A., T., No. 1613.			1,5 cm.	1,5 gr.	12	
1078	Tek, A., T., No. 1614.			1,4 cm.	1,4 gr.	12	
1079	Tek, A., T., No. 1615.			1,8 cm.	1,9 gr.	6	
1080	Tek, A., T., No. 1616.				2,2 gr.	12	
1081	Tek, A., T., No. 1617.			1,5 cm.	0,9 gr. Kırık	12	
1082	Tek, A., T.,			1,7	1,7 gr.	12	

	No. 1618.			cm.			
1083	Tek, A., T., No. 1619.			1,5 cm.	1,9 gr.	12	
1084	Tek, A., T., No. 1620.			1,5 cm.	1,3 gr.	12	
1085	Tek, A., T., No. 1621.			1,6/1,7 cm.	1,5 gr.	6	
1086	Tek, A., T., No. 1622.			1,3/1,4 cm.	1,4 gr. Kırık	10	

3. ROMA İMPARATORLUK DÖNEMİ KENT SİKKELERİ

3.1. Roma İmparatorluk Dönemi Otonom Kent Sikkeleri

Erythrai

c. M.S III. Yüzyıl Ortaları

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, başında şehir surları çelengi taşıyan Tykhe.

“EPYΘPAI”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi pruvası.

“EPYΘPA – ΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1087	BMC Ionia, s. 144, No. 238.	1,9 cm.		
1088	SNG Cop. Ionia II, Lev. 17, No. 759.		3,65 gr.	6

Phokaia

c. M.S II. – III. yüzyıl

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, başında şehir surları çelengi taşıyan Tykhe.

“ΦΟ – ΚΕΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, stilize tasvir edilmiş savaş gemisi, güverte üzerinde Dioskurlar.

“ΦΟΚΑΙ – ΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1089	BMC Ionia, Lev. XXIII – 11, s. 219, No. 118.	1,9 cm.		
1090	BMC Ionia, s. 219, No. 119.	1,8 cm.		
1091	SNG vAul Ionien, Lev. 66, No. 2142.		2,70 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, başında şehir surları çelengi taşıyan Tykhe.

“ΦΟ – ΚΕΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, stilize tasvir edilmiş savaş gemisi, güverte üzerinde Dioskurlar.

“ΦΟΚΑΙΕ Ω Η”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1092	BMC Ionia, s. 219, No. 120.	1,8 cm.		
1093	BMC Ionia, s. 219, No. 121.	1,8 cm.		

Gordianus III, M.S 238 – 244

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, Senato büstü..

“ΙΕΡΑ CYNΚΛΕΤΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, güverte üzerinde Dioskurlar.

“ΕΠΙ C ΑΥΡ ΕΥΤΥΚΟC Τ Β ΦΟΚΑΙΣ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1094	SNG Cop. Ionia II, Lev. 23, No. 1054.		7,80 gr.	6

Philippus, M.S 244 – 249

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, genç Senato büstü.

“ΙΕΡΑ CYNΚΛΕΤΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, güverte üzerinde yıldız biçiminde tasvir edilmiş Dioskurlar.

“CΚΛ.CΚ[PEIBΩΝΙΑΝ] ΟΥ ΦΟΚΑΙ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1095	BMC Ionia, s. 220, No. 130.	2,5 cm.		

Valerian – Gallianus, M.S 253 – 268

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, başında şehir surları çelengi taşıyan Tykhe.

“ΦΟ – ΚΕΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi, güverte üzerinde Dioskurlar.

“ΦΟΚΑΙ – ΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1096	SNG Cop. Ionia II, Lev. 23, No. 1061.		7,80 gr.	6

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, poloslu Phokaea büstü.

“ΦΟ ΚΕΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi, üstte yıldız olarak tasvir edilmiş Dioskurlar.

“Ω Ν / ΦΩΚΑΙ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1097	BMC Ionia, Lev. XXVIII – 11, s. 219, No. 118.	1,9 cm.		
1098	BMC Ionia, s. 219, No. 119.	1,8 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, poloslu Phokaea büstü.

“ΦΟ ΚΕΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi, üstte yıldız olarak tasvir edilmiş Dioskurlar.

“ΦΩΚΑΙΕ Ω Ν ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1099	BMC Ionia, s. 219, No. 120.	1,8 cm.		
1100	BMC Ionia, s. 219, No. 121.	1,8 cm.		

Smyrna

Domitianus, M.S 81 – 96

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Serapis büstü.

“CMYPNAIQN”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, yelkeniz.

“CMYPNAIQN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1101	SNG vAul Nachträge III, Lev. 276, No. 7984.		1,5 gr.	

c. M.S II. Yüzyıl

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, başında şehir surları çelengi omuzlarında bipennis taşıyan, Amazon Smyrna

“CMYPN – A”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, yelkenleri mayna edilmiş ve içersinde bir kişinin tasvir edildiği savaş gemisi.

“CMYPN – AIQN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1102	BMC Ionia, Lev. XXVII – 9, s. 258, No. 193.	1,8 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, başında şehir surları çelengi omuzlarında bipennis taşıyan, Amazon Smyrna

“CMYPN – A”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, yelkeniz.

“CMYPNA – IQN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1103	BMC Ionia, s. 258, No. 194.	1,9 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, başında şehir surları çelengi omuzlarında bipennis taşıyan, Amazon Smyrna

“CMYPN – A”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, yelkeniz.

“CMYPN – A – ΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1104	BMC Ionia, s. 258, No. 195.	1,8 cm.		
1105	BMC Ionia, s. 258, No. 196.	1,8 cm.		
1106	BMC Ionia, s. 258, No. 197.	1,8 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, modius giymiş Serapis büstü.

“CT PA”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, altta sola dönük karides.

“ΣΜΥΡΝΑ – ΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1107	BMC Ionia, Lev. XXVII – 10, s. 259, No. 198.	1,6 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, başında şehir surları çelengi taşıyan Amazon Smyrna, sağda labyros.

“CMYPN – A”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, yelkeniz.

“CMYPN – A – ΙΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1108	SNG vAul Ionien, Lev. 67, No. 2181.		3,27 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, modius giymiş Serapis büstü.

“CT PA”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi.

“ΣΜΥΡΝ / ΝΑΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1109	BMC Ionia, s. 259, No. 199.	1,6 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, modius giymiş Serapis büstü.

“CT PA”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, altta sola dönük yunus.

“CMYPNAI – ΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1110	BMC Ionia, Lev. XXVII – 11, s. 259, No. 200.	1,5 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, modius giymiş Serapis büstü.

“CMYPN – ΑΙΩΝ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası, altta sağa dönük yunus.

“CMYPNAIΩ – N”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1111	BMC Ionia, s. 259, No. 201.	1,5 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, modius giymiş Serapis büstü.

“CMYP–NAIQN”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası.

“CMYPN–A / IQN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1112	BMC Ionia, s. 259, No. 202.	1,6 cm.		
1113	BMC Ionia, s. 259, No. 203.	1,5 cm.		
1114	BMC Ionia, s. 259, No. 204.	1,4 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, Zeus üstü.

“ZEYC AXPAIOC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası yelkeniz.

“CMYPNA – IQN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1115	SNG vAul Ionien, Lev. 67, No. 2181.		3,03 gr.	

Elagabalus, M.S 218 – 222

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, Serapis büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi yelkeniz.

“CMYP – NAIQN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1116	SNG vAul Ionien, Lev. 67, No. 2193.		2.47 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde, başı sola dönük, ayakları kodluğun ayaklığında olan, oturan Semele'nin kucağına başını koyup dinlenen, kolları omuzlarının çevresinde genç Dionysos. Dionysos, sağ elinde küçük bir kült heykeli taşımakta, diğer eli ile kantharos ve thyrsos taşımakta.

“ΣΜΥΡ ΝΑΙΩΝ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, savaş gemisi pruvası.

“ΕΠΙΜΥ ΡΤΟΥ ΡΗΓΕΙ[ΝΟ]C”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1117	BMC Ionia, Lev. XXVI – 11, s. 251, No. 138.	2,5 cm.		

Samos

c. M.S 20 – M.S 70

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

“ΣΑΜΙΩΝ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağ ayağı gövdesinin altına doğru kıvrılmış biçimde tasvir edilen sağa dönük boğanın ön kısmı.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1118	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 12, s. 369, No. 210.	1,4 cm.		
1119	BMC Ionia, s. 369, No. 211.	1,4 cm.		
1120	BMC Ionia, s. 369, No. 212.	1,3 cm.		
1121	BMC Ionia, s. 369, No. 213.	1,4 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde, üzerinde sadece khlamys olan, yüzü sola dönük, ayakta, çıplak Ankaeos. Sol elindeki asaya dayanıp, öne doğru uzattığı sağ eli ile patera tutmakta.

“ANKAIOC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, birbirine dönük iki Samos savaş gemisi pruvası.

“AC/XII”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1122	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 14, s. 370, No. 218.	1,5 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde Samos savaş gemisi pruvası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde Samos Hera’sının sağa dönük, ayakta, modius ve uzun elbise giymiş kült heykeli.

“CAMIΩN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1123	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 15, s. 370, No. 219.	1,8 cm.		
1124	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 15, s. 370, No. 220.	1,6 cm.		

Geç İmparatorluk Dönemi

ÖN: Çelenk içersinde sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

ARKA: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, ayakta, baldırlarına kadar çıplak, iki eliyle de sepet veya deniz kabuğu tutan Nymphe.

“CAM IWN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1125	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 16, s. 371, No. 221.	1,4 cm.		

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Samos savaş gemisi pruvası.

ARKA: Profilden sakallı yüz

“CAM IQN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1126	BMC Ionia, Lev. XXXVI – 17, s. 371, No. 222.	1,4 cm.		
1127	BMC Ionia, s. 371, No. 223.	1,4 cm.		

Rodos

İmparatorluk Dönemi

ÖN: Fildişi taç takan Dionysos büstü.

ARKA: Sola dönük savaş gemisi pruvası üzerinde ayakta duran, sol elinde palmiye dalı, sağ elinde aplustre tutan Nike.

“ΡΟΔΙΟΝ ΕΠΙ ΦΑΙΝΙΑ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1128	BMC Karia, Lev. 265, No. 378.			12
1129	SNG Cop. Karia II, Lev. 21, No. 889.		24.96 gr.	12

ÖN: Fildişi taç takan Dionysos büstü.

ARKA: Sola dönük savaş gemisi pruvası üzerinde ayakta duran, sol elinde palmiye dalı, sağ elinde aplustre (?) tutan Nike. Solda gül.

“ΡΟΔΙΟΝ ΕΠΙ ΞΑΡΕΙΝΟ(N)”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1130	BMC Karia, Lev. 265, No. 381.			12
1131	SNG Cop. Karia II, Lev. 21, No. 890.		26.32 gr.	12

Askalon**M.S I. Yüzyıl**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Tykhe büstü.

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, beş kürekli, yelkensiz savaş gemisi geminin pupa kısmında dikli bir lejyon standardı.

“ΑΣ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1132	SNG Newcastle, Lev. 39, No. 814.		4,40 gr.	12

3.2. Roma İmparatorluk Dönemi Kent Sikkeleri

Koela

Antoninus Pius, M.S 138 – 161

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Caracalla büstü.

“[IMP] CAES ANT[ON]”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası.

“AEL MVNI [COELANI]”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1133	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 872.		3,75 gr.	3

Commodus, M.S 180 – 192

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Commodus büstü.

“IMP C MAR COM AVG”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae.

“AEL MVN[ICI]P CVILA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1134	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 874.		3,83 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Commodus büstü.

“... AVREL [C]OMMODO CAES AVG”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte yıldırım demeti.

“AEL MVNICIPI COILA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1135	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 875.		3,90 gr.	12

Geta, M.S 209 – 212**ÖN:** Sağa dönük Geta büstü.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae.

“COE”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1136	SNG Newcastle, Lev. 10, No. 189.		2,98 gr.	6

Caracalla, M.S 198 – 217**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Caracalla büstü.

“ANT(ON)INVS PI AV”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae.

“AEL MVNIC COEL”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1137	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 876.		3,48 gr.	6

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Caracalla büstü.

“ANTONINVS PI AV”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte üç dal.

“AEL MVN COEL”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1138	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 877.		4,11 gr.	12

Severus Alexander, M.S 225 – 235**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Severus Alexander büstü.**ARKA:** Sola dönük gemi pruvası, üstte üç dal.

“AEL MVN CO ELA”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1139	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 878.		3,47 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Severus Alexander büstü.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, cornicopiae.

“AE MVNI CIPI COIL”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1140	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 879.		3,51 gr.	12

Maximinus I, M.S 235 – 238

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Maximus büstü.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae.

“AEL MVNICIPI COELA”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1141	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 881.		4,22 gr.	12

Gordianus Pius, M.S 235 – 238

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Maximus büstü.

ARKA: Sola dönük gemi pruvası, üstte cornicopiae.

“AEL MV NI CVIL”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1142	SNG Cop. Thrace II, Lev. 17, No. 882.		3,07 gr.	12

Perinthus

Caracalla, M.S 198 – 217

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Caracalla büstü.

“AYT K M AYP COYHP ANTΩNEINOC AYP”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, beş kürekçili savaş gemisi.

“TIEPINΘ – ΙΩΝ ΝΕΩ – ΚΟΡΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1143	SNG Cop. Thrace II, Lev. 14, No. 748.		21,25 gr.	12

Hadrianapolis

Commodus, M.S 180 – 192

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Commodus büstü.

“ΚΟΜΟΔΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, direksiz, beş kürekçili ve bir dümencili savaş gemisi.

“ΑΔΡΙΑΝΑΠΟΛΕΙΤΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1144	SNG Cop. Thrace I, Lev. 10, No. 562.		8.01 gr.	1

Amastris

Marcus Aurelius, M.S 161 – 180

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, Marcus Aurelius büstü.

“ΑΥΤ ΚΑΙC Μ ΑΥΡΗΛΙΟC ΑΝΤΩΝΙΝΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, yelkeni basılmış, çift sıra kürekli liburna.

“ΑΜΑCΤΡΙΑΝΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1145	Tekin, O., 1994, No. 385, s. 124, Lev. XXXIII.	2,7 cm.	12,46 gr.	12

Apameia

Caracalla, M.S 198 – 217

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, defne çelenkli, palidamentumlu Caracalla büstü.

“ANTONINVS P F AVGVSTVS”

ARKA: Noktalı bordür içerside, sağa dönük, direksiz, beş kürekçili, tek dümencili savaş gemisi.

“CIC A APA

DD”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1146	SNG Schweiz II, Lev. 42, No. 616.	2,63 cm.	5,77 gr.	1

Saloninus, M.S 259

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Saloninus büstü.

“P. LIC. VALERIANVS N CAES”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, direksiz, üç kürekçili savaş gemisi.

“CIC A APA

DD”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1147	SNG Newcastle, No. 414, Lev. 20.		3.86 gr.	1

Nikomedia

Maximinus I, M.S 235 – 238

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, palidamentumlu Maximus Caesar büstü.

“Γ IOY OVH MAΞIMOC KA”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, direksiz, altı kürekli, üç kürekçili, tek dümenli savaş gemisi, arkada iki lejyon standartı.

“NI-K-OMHA-EΩ-N ΔIC/NEΩ-KOPΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1148	SNG Schweiz II, Lev. 45, No. 662.	2,38 cm.	7,74 gr.	1

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, palidementumlu Maximus büstü.

“(Γ ΙΟΥ ΟΥΗ ΜΑ)ΕΙΜΟC ΚΑ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tam arma savaş gemisi, altta iki yunus.

“(ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙC)ΝΕΩ-ΚΟΡΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1149	SNG Schweiz II, Lev. 45, No. 663.	2,41 cm.	7,60 gr.	12

Gordianus III, M.S 238 – 244

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli Gordianus III büstü.

“M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC ΑΥ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, ayakta duran tanrıça (?), sağ elinde patera, sol elinde gemi modeli tutmakta.

“(ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙC)ΝΕΩΚΟΡΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1150	Tekin, O., 1994, No. 119, s. 85, Lev. XI.	2,8 cm.	9,43 gr.	7
1151	Tekin, O., 1994, No. 120, s. 85, Lev. XI.	2,9 cm.	8,50 gr.	6
1152	SNG vAul Pontus, No. 820.			
1153	SNG vAul Pontus, No. 821.			
1154	SNG vAul Pontus, No. 822.			

Philippus I, M.S 244 – 249

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük Philippus I büstü.

“M ΙΟΥΛΙΟC ΦΙΛΙΠΠΙΟC ΚΑΙCΑΡ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, tek sıra kürekli savaş gemisi, altta yunus.

“(ΝΙΚΟΜΗΔΕΩΝ ΔΙC [ΝΕΩ]ΚΟΡΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1155	Tekin 1994, No. 132, s. 87, Lev. XII.	2,7 cm.	10,36 gr.	12

Kyzikos**Commodus, M.S 180 – 192**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Commodus büstü.

“AY KAI M AYPH – KOMMOΔOC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, direksiz, beş kürekçili ve bir dümencili savaş gemisi.

“KYZIKHNΩN NEOKOP”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1156	SNG Newcastle, No. 430, Lev. 21.		8.67 gr.	12
1157	SNG Schweiz II, Lev. 45, No. 699.	2,59 cm.	8,20 gr.	12

Ephesos**Caracalla, M.S 198 – 217**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AY K M AYP AN–TΩNEINOC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, iki sıralı ve sekiz kürekçili savaş gemisi.

“EΦECION TPIC NEΩ – KOPΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1158	SNG vAul Ionien, Lev. 68, No. 2221, SNG vAul Nachträge III, Lev. 272, No. 7873 (Aynı Sikkeler).		22,79 gr.	

Geta, M.S 209 – 212

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli ve paludementum giymiş Geta büstü.

“ΑΥΤ ΚΑΙ ΠΟ· ΣΕΠ ΓΕΤΑϸ”

ΑΡΚΑ: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tam arma, tek sıralı ve sekiz kürekçili savaş gemisi.

“ ΠΡ ΩΤΩΝ ΑϸΙΑϸ ΕΦΕϸΙΟΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1159	SNG Cop. Ionia I, Lev. 10, No. 430.		22,89 gr.	6

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, Geta büstü.

“ΑΥΤ Κ ΠΟ ΣΕ ΓΕΤΑϸ”

ΑΡΚΑ: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, yelkenleri mayna edilmiş tek sıralı ve sekiz kürekçili savaş gemisi.

“ΕΦΕϸΙΟΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑϸΙΑϸ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1160	BMC Ionia, Lev. XIV – 3, s. 88, No. 291	3,4 cm.		

Elagabalus, M.S 218 – 222

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, palidementumlu, defne çelenkli, drapeli Elagabalus büstü.

“ΑΥ Κ Μ ΑΥΡ ΑΝ–ΤΩΝΕΙΝΟϸ”

ΑΡΚΑ: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, direksiz, beş kürekçili savaş gemisi, arka kısımda Efesos’un yapıları görülmekte.

“ΕΦΕ–ϸΙΟΝ Δ/ΝΕΩΚΟΡΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1161	SNG Schweiz II, Lev. 58, No. 854.	2,24 cm.	4,70 gr.	4

Valerianus I, M.S 253 – 260

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, palidementumlu, defne çelenkli, drapeli Elagabalus büstü.

“ΑΥΤ Κ ΠΟ ΛΙΚΙΝ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, direksiz, beş kürekçili savaş gemisi. Güverte üzerinde ayakta duran Artemis yelken taşımakta.

“ΕΦΕCΙΩΝ / Γ ΝΕ-ΩΚΟΡΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1162	SNG Schweiz II, Lev. 58, No. 862.	3,74 cm.	18,81 gr.	5

Phokaia**Vespasianus, M.S 69 – 79**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, drapeli Vespianus büstü.

“ΟΥΕCΠΑCΙΑΝΟC ΚΑΙCΑΡ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük pruva, güverte üzerinde Dioskurların başlıkları. Önde yunus ve Griphon başı sola dönük.

“ΦΩΚΑΕΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1163	BMC Ionia, s. 221, No. 133.	1,8 cm.		

Domitianus, M.S 81 – 96

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, drapeli Domitianus büstü.

“ΔΟΜΙΤΙΑ CΕΒΑCΤΗ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük pruva, güverte üzerinde Dioskurların başlıkları. Önde yunus sola, Griphon başı sola dönük.

“ΦΩΚΑΕΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1164	BMC Ionia, s. 221, No. 135.	1,8 cm.		
1165	SNG Cop. Ionia II, Lev. 24, No. 1063.		3.51 gr.	6

Sabina, M.S 54 – 68**ÖN:** Sağa dönük, Sabina büstü.

“CEBA CTHCABIENA”

ARKA: Sağa dönük pruva, güverte üzerinde Dioskurların başlıkları.

“ΦΩ–KAE–ΩN”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1166	BMC Ionia, s. 222, No. 136.	1,8 cm.		

Julia Mamaea, M.S 222 – 235**ÖN:** Sağa dönük, drapeli JuliaMamaea büstü.

“IOVMAM EA·CEBACTH”

ARKA: Sağa dönük pruva, güverte üzerinde Dioskurların başlıkları.

“ΕΠΙC[MAYP ΘΕΟΔΟ]CΙΑΝΟΥ·ΤΟΒ Φ[ΩΚΑΙ]”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1167	BMC Ionia, s. 225, No. 151.	2,4 cm.		

Smyrna**Caracalla, M.S 198 – 217****ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Caracalla büstü.

“A K M AYP A–NTΩNEINOC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, küreksiz, dümenli, kış kısmında üç figürün tasvir edildiği savaş gemisi.

“ΕΠΙ ΣΤΡ(ΚΡΗΤΑΡ)ΓΟΥ CΜΥΡΝΑΙΩΝ Γ ΝΕΩΚΟΡΩ – Ν”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1168	BMC Ionia, Lev. XXIV – 13, s.289, No. 412.	3,5 cm		
1169	SNG vAul Ionien, Lev. 68, No. 2221.		24,32 gr.	

Sabina, M.S 54 – 68**ÖN:** Sağa dönük Sabina büstü.

“CABINA CEBACTH”

ARKA: Sağa dönük gemi pruvası

“ΠΟΛΕΜΩΝΑΝΕ ΘΗΚΕ CMYP”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1170	BMC Ionia, s.277, No. 333.	2,1 cm.		
1171	BMC Ionia, s.277, No. 334.	2,0 cm.		
1172	BMC Ionia, s.277, No. 335.	2,0 cm.		

Gallianus, M.S 253 – 268**ÖN:** Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Gallianus büstü.

“AYT K · ΠΛΙΚ · ΓΑΛΛΙΕΝΟC”

Kontürmark “H”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, küreksiz savaş gemisi.

“CMYPNAIΩN Γ NEΩ(KOP) EITMAYPECE–ECTOY”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1173	BMC Ionia, s. 299, No. 472.	2,8 cm.		
1174	SNG Cop. Ionia III, No. 1415.			
1175	SNG vAul Ionien, Lev. 69, No. 2238.		8.08 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Gallianus büstü.

“AYT K Π ΛΙΚ · ΓΑΛΛΙΕΝΟC”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, küreksiz savaş gemisi.

“ΕΠ ΣΜ ΑΥΡ ΣΕΞΣΤΟΥ CMYPNAIΩN Γ NEΩKOP”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1176	SNG vAul Nachträge III, Lev. 277, No. 8012.		7.69 gr.	

Samos

Claudius I, M.S 41 – 54

ÖN: Sağa dönük, defne çelenkli Claudus büstü.

“ΤΙΒΕΡΙΟC ΚΑΛΥΔΙΟC ΚΑΙCΑΡ CΕΒΑC[Τ]ΟC”

ARKA: Sağa dönük, ayakta, Samos Hera’sının gerisinde sola dönük Samos Savaş gemisi pruvası.

“CΑΜΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1177	BMC Ionia, Lev. XXXVII – 1, s. 371, No. 227.	2,6 cm.		

Domitia

ÖN: Sağa dönük, drapeli Domitia büstü.

“ΔΟΜΙΤΙΑ CΕΒΑCΤΗ”

ARKA: Sağa dönük Samos Savaş gemisi pruvası.

“CΑΜΙΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1178	BMC Ionia, s. 373, No. 235.	1,8 cm.		

ÖN: Sağa dönük, drapeli Domitia büstü.

“ΔΟΜΙΤΙΑ CΕΒΑCΤΗ”

ARKA: Sağa dönük Samos Savaş gemisi pruvası.

“CΑΜΙ-Ω-N”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1179	BMC Ionia, s. 373, No. 236.	1,7 cm.		

Philippus I, M.S 244 – 249

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük, defne çelenkli Claudus büstü.

“ΑΥΤ Κ ΜΙΟΥΛΑ- ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, ayakta, sağ elini ileriye doğru uzatmış patera, sol eli ile asa tutan Philippus I’in gerisinde sola dönük Samos Savaş gemisi.

“CA-ΜΙ-ΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1180	SNG Schweiz II, Lev. 63, No. 931.	3,39 cm.	19,50 gr.	6

Rodos**Nero, M.S 62 – 68**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, şua taçlı Nero büstü.

“ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΝΕΡΩΝ ΚΑΙΣΕΡ”

ARKA: Sola dönük gemi pruvası üzerinde bir elinde palmiye dalı, bir elinde çelenk tutan sola dönük Nike.

“ΡΟΔΙΩΝ ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1181	RPC 1, No. 2772.			
1182	SNG Finland – Caria, Lev. 26, No. 769.		29,84 gr.	12
1183	SNG Finland – Caria, Lev. 26, No. 770.		19,51 gr.	12

Phaselis**Gordianus III, M.S 238 – 244**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli, drapeli, Gordianus III büstü.

“ΑΥΤ Κ ΜΑΡ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ ΣΕ”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, dört kürekçili ve bir dümencili gemi.

“ΦΑΧΑΙ – ΤΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1184	Tek, A., T., 2003, No. 984, Lev. XXVI.	3,1/3,2 cm.	22,0 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, defne çelenkli, drapeli, Gordianus III büstü.

“AYT K MAP ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC CE”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük, dört kürekçili ve bir dümencili gemi.

“ΦΑΧΗ- ΛΙΤΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1185	Tek, A., T., 2003, No. 985, Lev. XXVII.	3,1 cm.	15,4 gr.	12

Side

Maximinus I, M.S 235 – 238

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, defne çelenkli, drapeli Maximinus Thax büstü, sağ boşlukta “T”.

“AYTOK KAICAP – Γ ΙΟΛΥ – ΟΥΗΡ ΜΑΞΙΜΕΙΝΟΝ CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi içersinde 8 kürekli ve 6 kürekçili, bir dümencili, yelkenleri kapalı savaş gemisi.

“CΙΔΕ – ΤΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1186	SNG PFPs, Lev. 36, No. 739.		12,02 gr.	12
1187	SNG PFPs, Lev. 36, No. 740.		21,88 gr.	11
1188	SNG PFPs, Lev. 36, No. 741.		18,98 gr.	12

Gallienus, M.S 253 – 268

ÖN: Sağa dönük Gallienus büstü.

ARKA: Sola dönük gemi içersinde kürekçi, sağda nar ağacı.

“...ΤΩΝ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1189	Atlan 1976, s. 47, No. 119.	3,2 cm. (k)	9,62 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırlı Gallienus büstü, sağ boşlukta “I”.

“AYT KAI ΠΟΥΛΙΕΓΝΓΑ – ΛΛΙΗΝΟ CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi içersinde kürekçiler, arkada vexilum, yukarı boşlukta “AE”.

“CΙΔΕΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1190	Atlan 1976, Lev. III, No. 120.	3,0 cm.	18,97 gr.	6

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırlı Gallienus büstü, sağ boşlukta “I”.

“AYT KAI ΠΟΥ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEBA”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi içersinde 9 kürekli, çift dümenli tam arma tasvir edilmiş savaş gemisi. Arkada vexilum ve stylis.

“CΙΔΕΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ

NAVAP/XIC”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1191	SNG PfpS, Lev. 44, No. 854.		15,91 gr.	1

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, defne çelenkli, drapeli ve zırlı Gallienus büstü, sağ boşlukta “I”.

“AYTO KAI ΠΟΥ ΛΙ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CE”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük gemi içersinde 9 kürekli, çift dümenli tam arma tasvir edilmiş savaş gemisi. Arkada vexilum ve stylis.

“CΙΔΗΤΩΝ ΝΕΩΚΟΡΩΝ

NAYAP/XIC”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU</i> <i>YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1192	SNG PfpS, Lev. 44, No. 857.		17,95 gr.	12
1193	SNG PfpS, Lev. 44, No. 858.		19,87 gr.	12

Salonina, M.S 260 – 268

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, hilal içersine, çelenkli Salonina büstü, sağ boşlukta “I”.

“KOPNHΛIA – CAΛΩ – NINA CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, üstteki sola, alttaki iki sağa dönük biçimde toplam üç savaş gemisi tasvir edilmiştir.

“CIAHTΩN A NEΩKOPΩN

NAVAP/XIC”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1194	Atlan 1976, s. 49, No. 136.		19,24 gr.	6
1195	SNG France III, Lev. 50, No. 941.		16,49 gr.	
1196	SNG PFPs, Lev. 46, No. 878.		19,49 gr.	7
1197	SNG PFPs, Lev. 46, No. 879.		19,94 gr.	7
1198	Tek, A., T., 2003, s. 321, Lev. XVI, No. 932.	2,9 cm.	18,4 gr.	7

ÖN: Noktalı bordür içersinde, sağa dönük, hilal içersine, çelenkli Salonina büstü, sağ boşlukta “I”.

“KOPNHΛIA – CAΛΩ – NINA CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde, sola dönük, çift dümenli, tam arma tasvir edilmiş savaş gemisi. Arkada vexillum ve stylis.

“CIAHTΩN NEΩ/KOPΩN”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1199	SNG PFPs, Lev. 46, No. 880.		19,49 gr.	7

Aigeia**Septimius Severus, M.S 193 – 211**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Septimius Severus büstü.

“ΑΥΤ ΚΑΙ Α ΣΕΠΤ ΣΕ.....”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, grandi direği indirilmiş, pruva direği üzerine bir trinket yelkeni basılmış, tek sıra kürekli, güvertesinde sekiz figürün, kış kısmında iki, orta kısımda iki lejyon standardının, kış üstünde bir davlumbazın yer aldığı savaş gemisi.

“CEY – ΗΡΙΑΝ ΑΙΓΕΑΙΩΝ ΖΜΣ”

(ΖΜΣ = Yıl 274 = M.S 200/1)

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1200	SNG vAul Kilikien, Lev. 182, No. 5454.		22.29 gr.	

Caracalla, M.S 198 – 217

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli Caracalla büstü.

“[...AY] CEVHPOC ANTΩNEINOC [CE]”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük savaş gemisi.

“CEYHP A ANTΩ[NEINYTIOΛ] ΑΙΓΕΑΙΩΝ ΑΕC”

(ΑΕC = Yıl 261 = M.S 214/15)

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1201	SNG France II, Lev. 130, No. 2341.		17,72 gr.	

Herennia Etruscilla, M.S 249 – 253

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, saçları üstten tek sıra halinde toplanmış Herennia Etruscilla büstü.

“EP CYTIPE ETPOYΣEIA(ΛA CEBA)”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, iki sıralı ve yedi kürekçili savaş gemisi.

“AITEAI.....”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1202	SNG vAul Kilikien, Lev. 182, No. 5459.		13.06 gr.	

Tarsos**Caracalla, M.S 198 – 217**

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP CEYHPOC ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, savaş gemisi.

“ANTΩNEINOC CEY AAP MH TAPCOV CEITOC ΓB AMK”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1203	SNG France II, Lev. 76, No. 1506.		14.68 gr.	
1204	SNG France II, Lev. 76, No. 1507.		18.48 gr.	
1205	SNG France II, Lev. 76, No. 1508.		14.18 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP SEYHPOΣ ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, sekiz kürekçili savaş gemisi.

“ANTΩNEINOC CEYH AAP MHTP TAPCOY CEITOC A M K Γ B”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1206	SNG vAul Kilikien, Lev. 205, No. 6015.		13.06 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP CEYHPOC ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, savaş gemisi.

“ANTΩNINIANE CEYH AΔP MHTP TAPCOV AMK ΓB ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1207	SNG France II, Lev. 77, No. 1523.		19,15 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP CEYHPOC ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, savaş gemisi.

“ANTΩNINEC CEYH AΔP MHT TAPCOV CEITOV AMK ΓB ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1208	SNG France II, Lev. 77, No. 1526.		19,65 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP CEYHPOC ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, savaş gemisi.

“ANTΩNINEC CEY AΔP MHT TAPCOV AMK ΓB CEIT... ”

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1209	SNG Switzerland I, Lev. 68, No. 1066.		18,97 gr.	
1210	SNG France II, Lev. 79, No. 1531.		26,08 gr.	

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“ M AY CE.....”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sol dönük, tek direkli, yelkeni açık, sekiz kürekli savaş gemisi.

NO.	MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ	ÇAP	AĞIRLIK	YÖN
1211	Atlan 1976, Lev. V, No. 178.	3,3 cm.	15,63 gr.	12

ÖN: Noktalı bordür içersinde sola dönük defne çelenkli, drapeli Caracalla büstü.

“AYT KAI M AYP CEYHPOC ANTΩNEINOC CEB”

ARKA: Noktalı bordür içersinde sağa dönük, tek direkli, yelkeni açık, savaş gemisi.

“ΔΩPEA TAPC MHTPOII AMK ΓIIB ”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1212	SNG France II, Lev. 81, No. 1579.		27,69 gr.	

Berytus

Valerianus, M.S 253 – 260

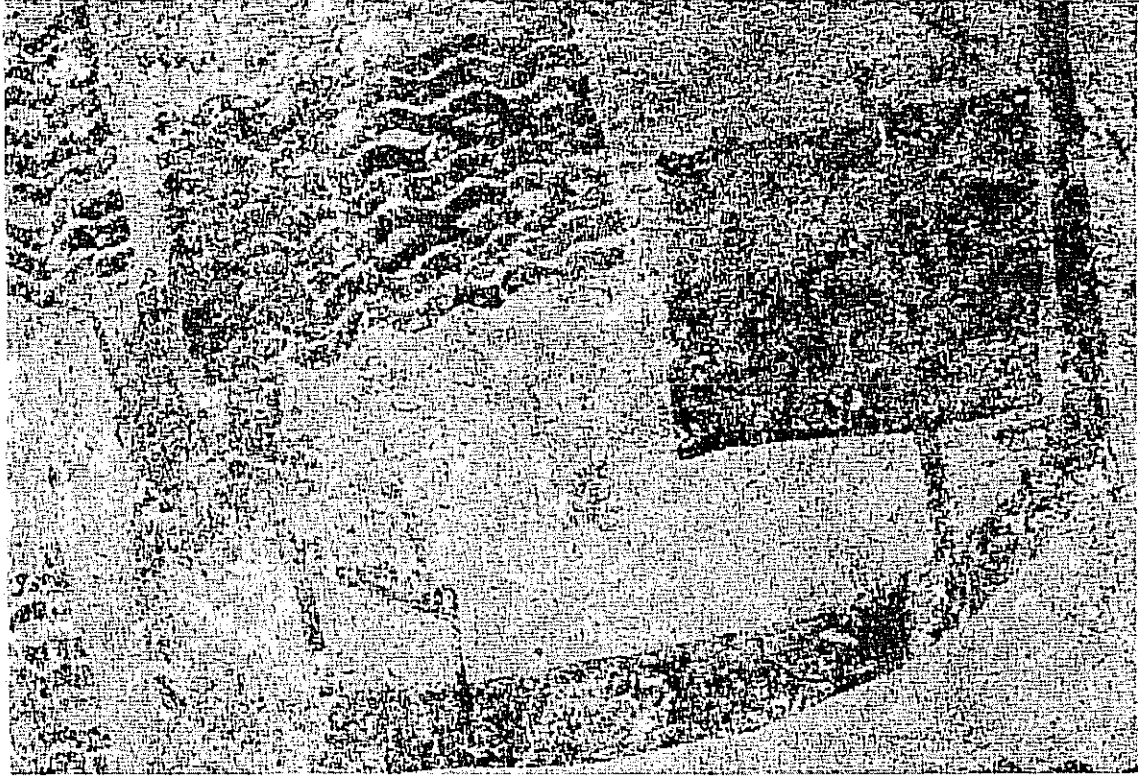
ÖN: Noktalı bordür içersinde sağa dönük şua taçlı, drapeli ve paludamentumlu Valerianus büstü.

“IMP C P LIC VALERIANVS AVG”

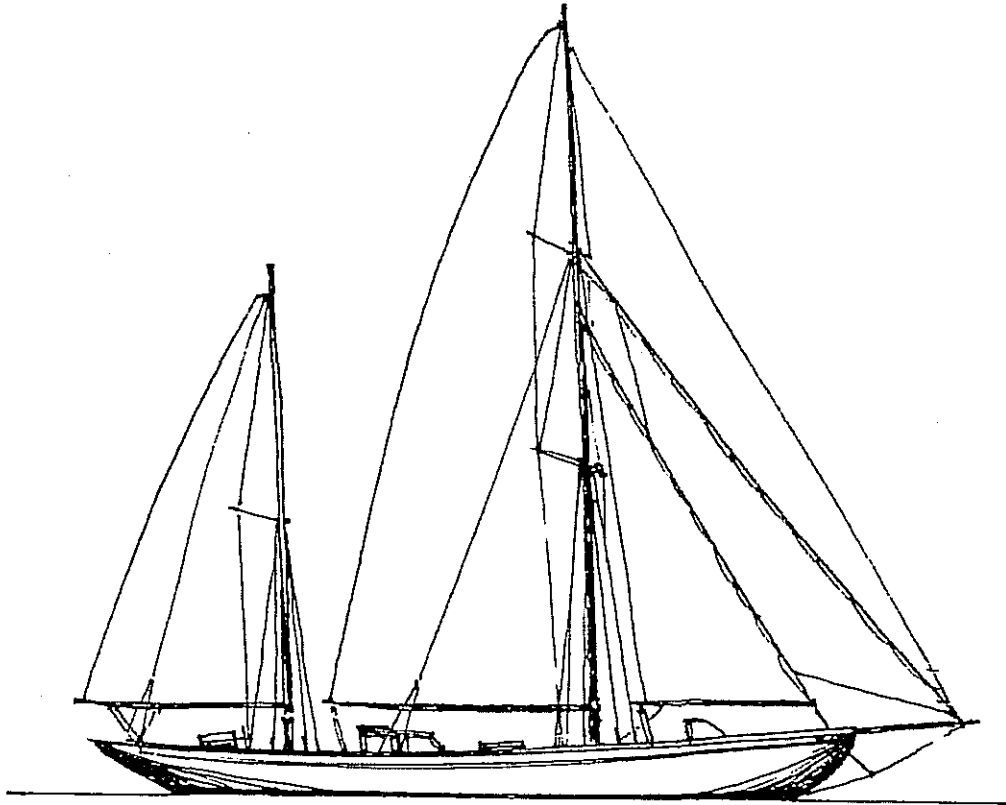
ARKA: Noktalı bordür içersinde sola dönük Astarte. Solda Standard, sol ayağı savaş gemisi üzerinde. Sağda Astarte’yi taçlandıran Nike’yi destekleyen sütun yer almakta.

“COL IVL AVG FEL BER”

<i>NO.</i>	<i>MÜZE, KOLEKSİYON, YAYIN, KAZI, BULUNTU YERİ</i>	<i>ÇAP</i>	<i>AĞIRLIK</i>	<i>YÖN</i>
1213	SNG Newcastle, Lev. 38, No. 797.		14,44 gr.	11

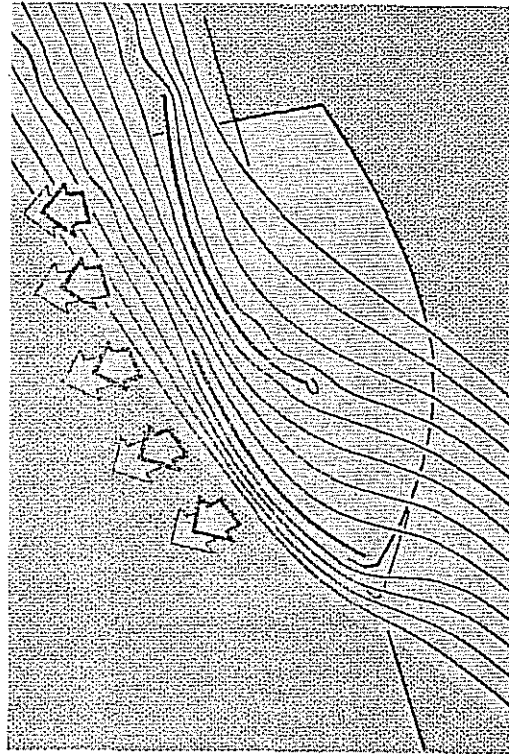

Resim 1

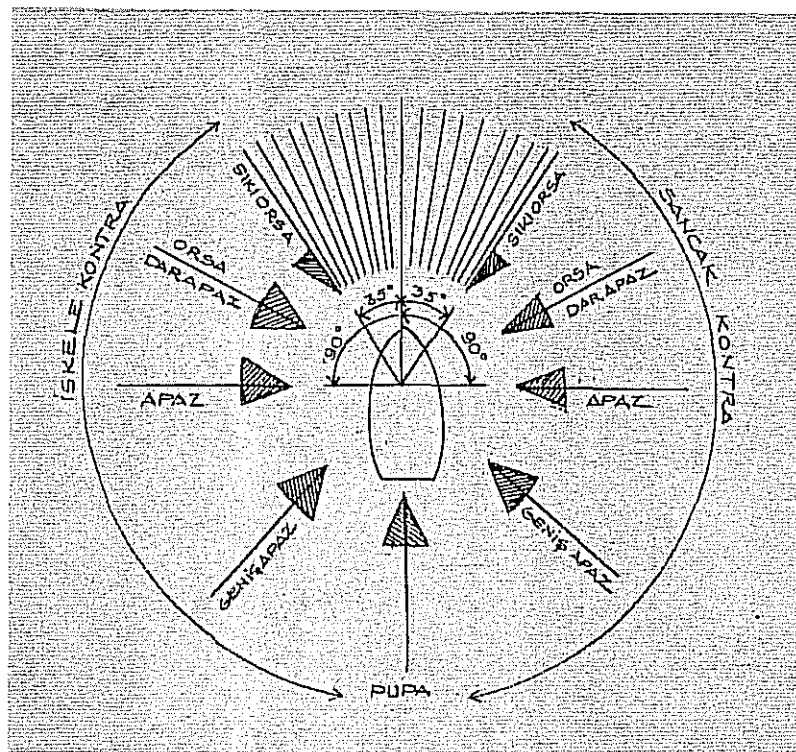

Resim 2

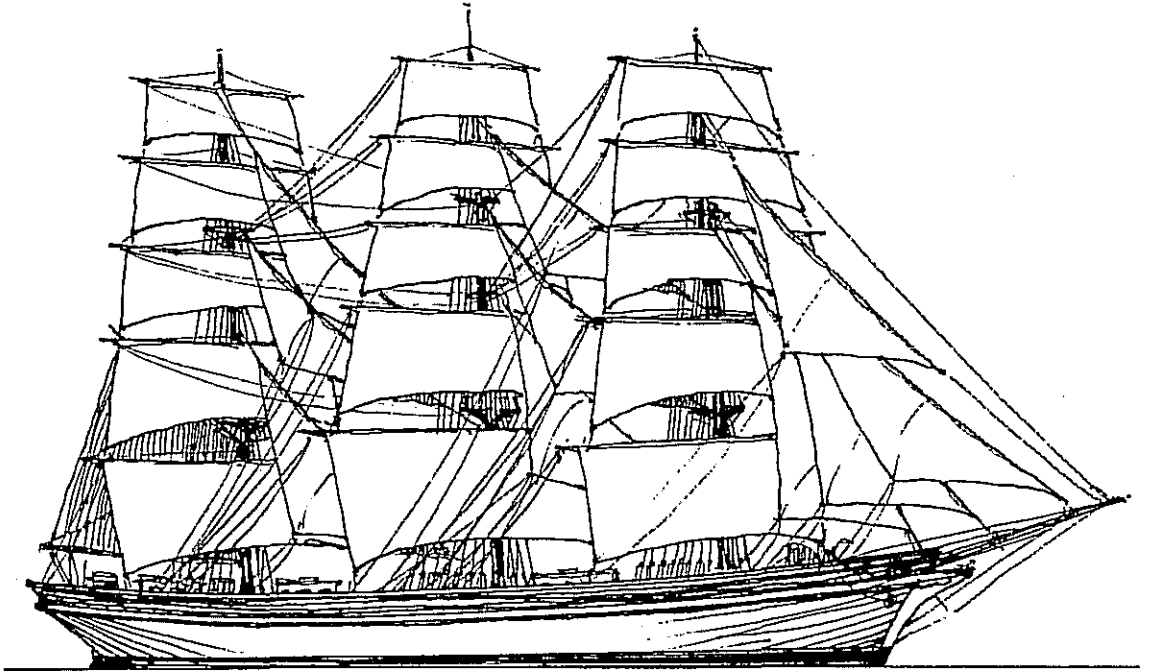

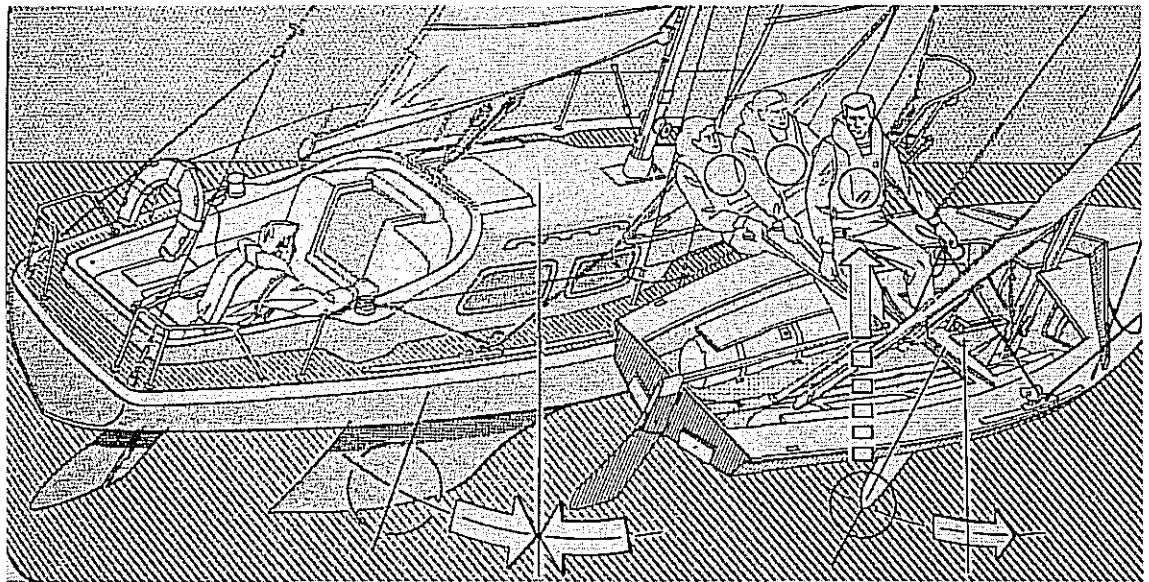
Resim 3

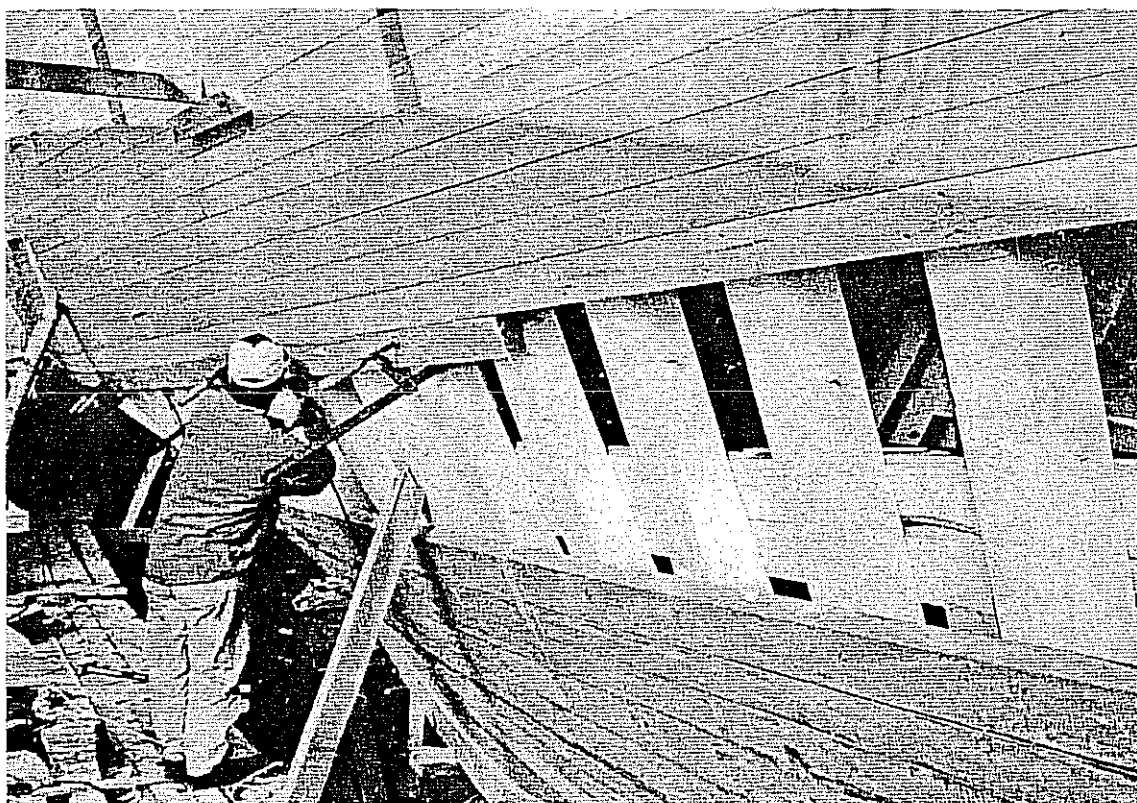
Resim 4

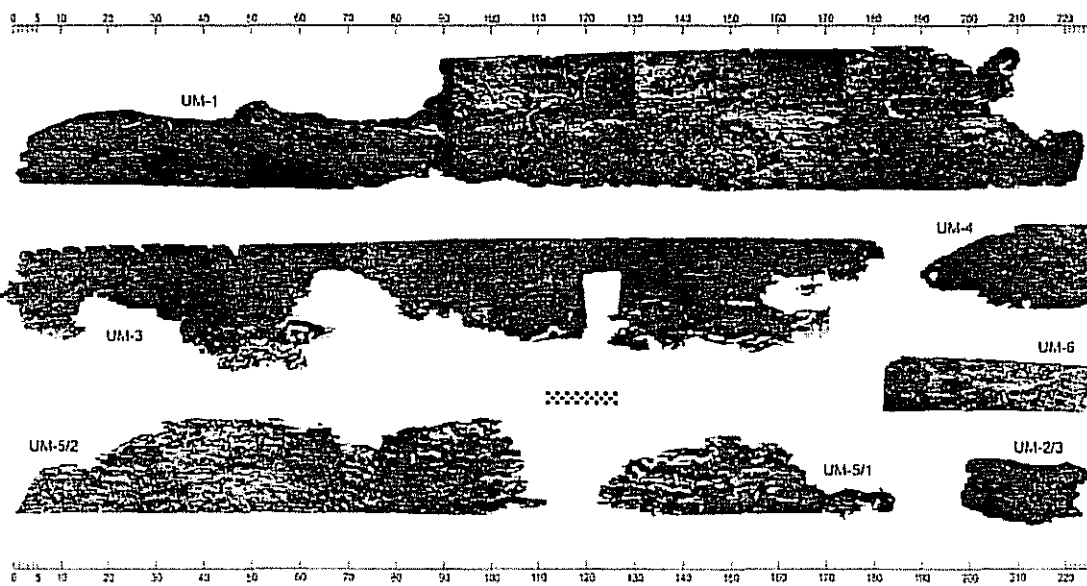
Resim 5

Resim 6

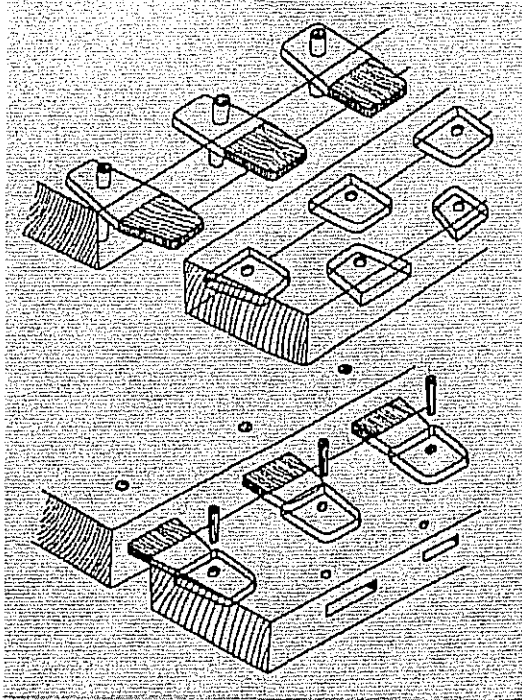

Resim 7

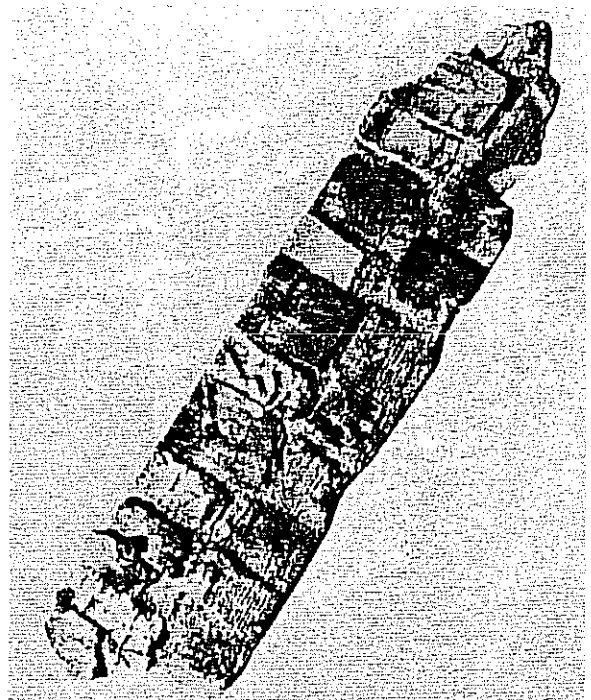

Photos by A. Oron, Photo-mosaics by M. Polzer.

Resim 8

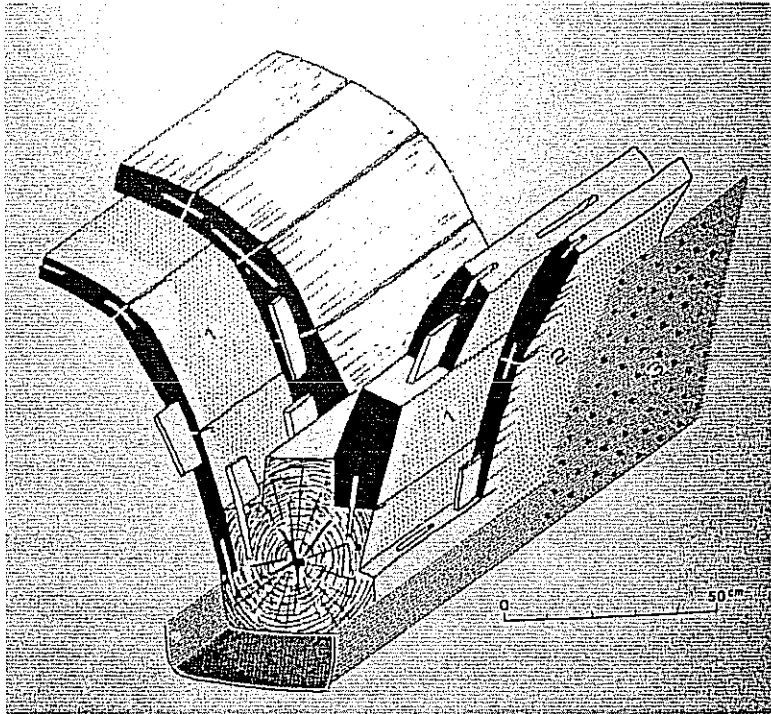
Resim 9

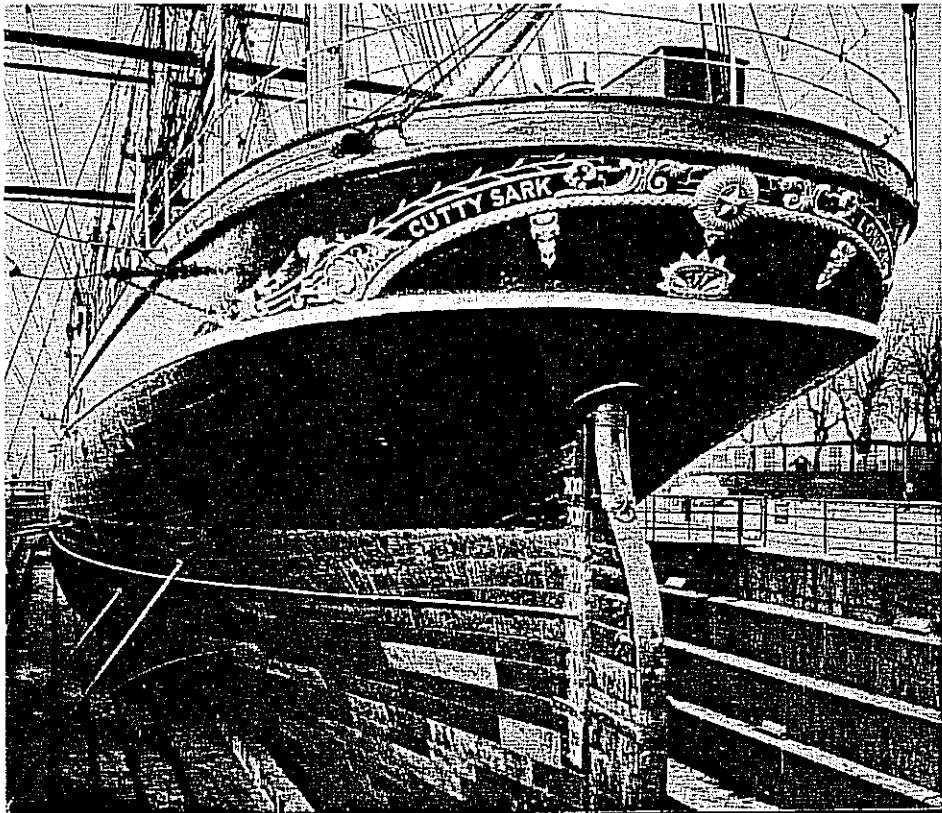
Resim 10

Resim 11

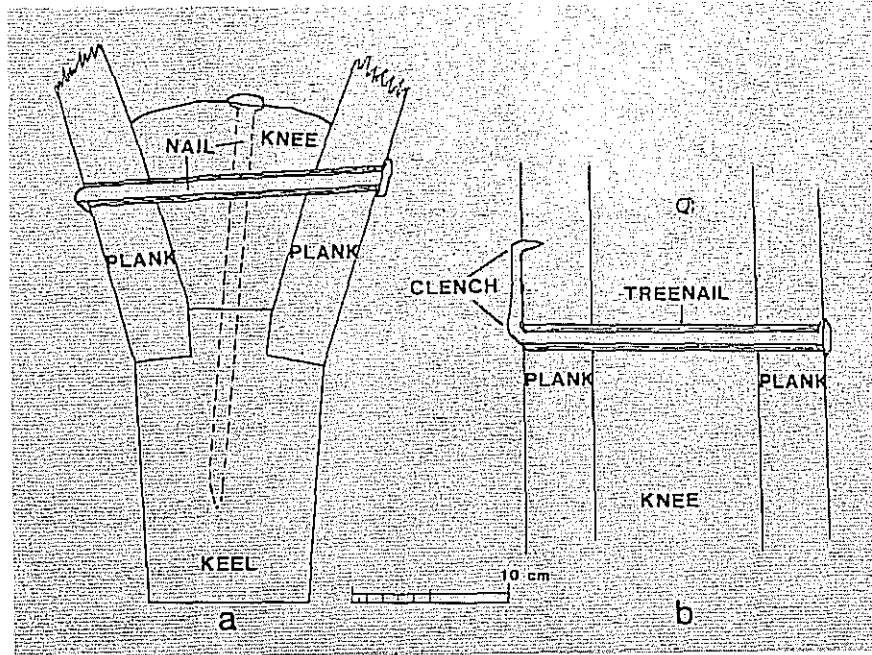

Resim 12

Resim 13

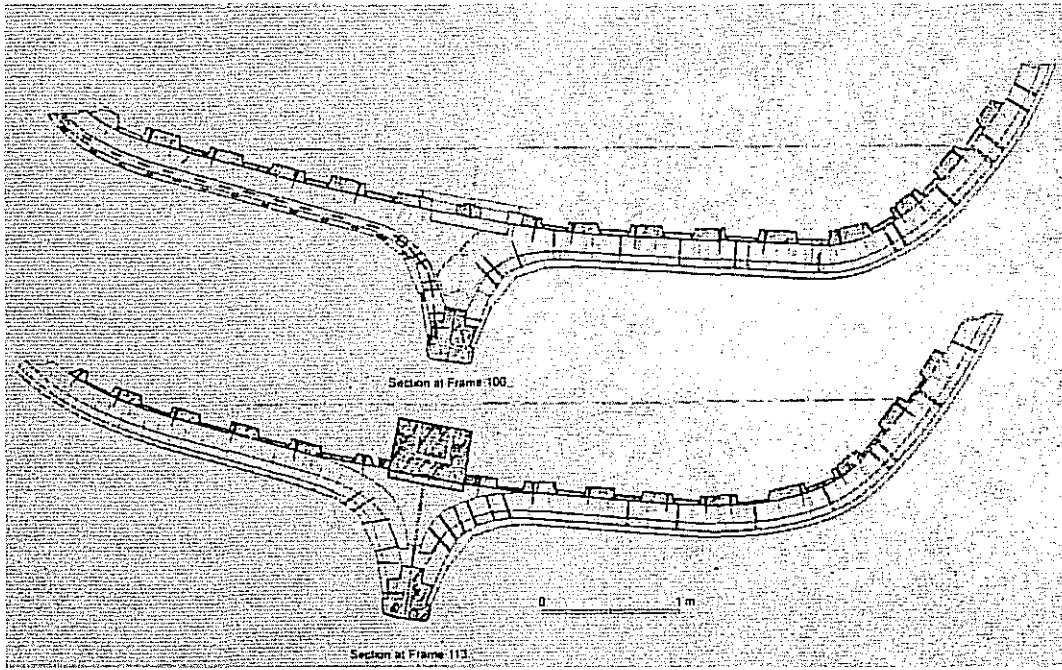

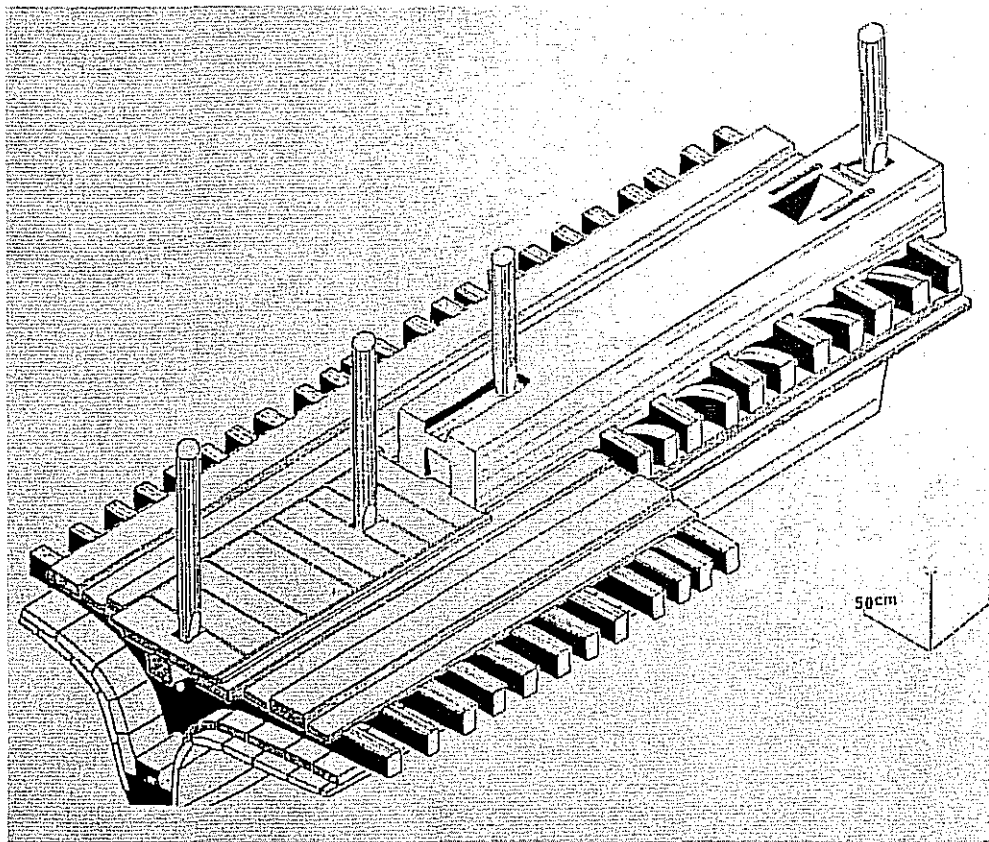
Resim 14

Resim 15

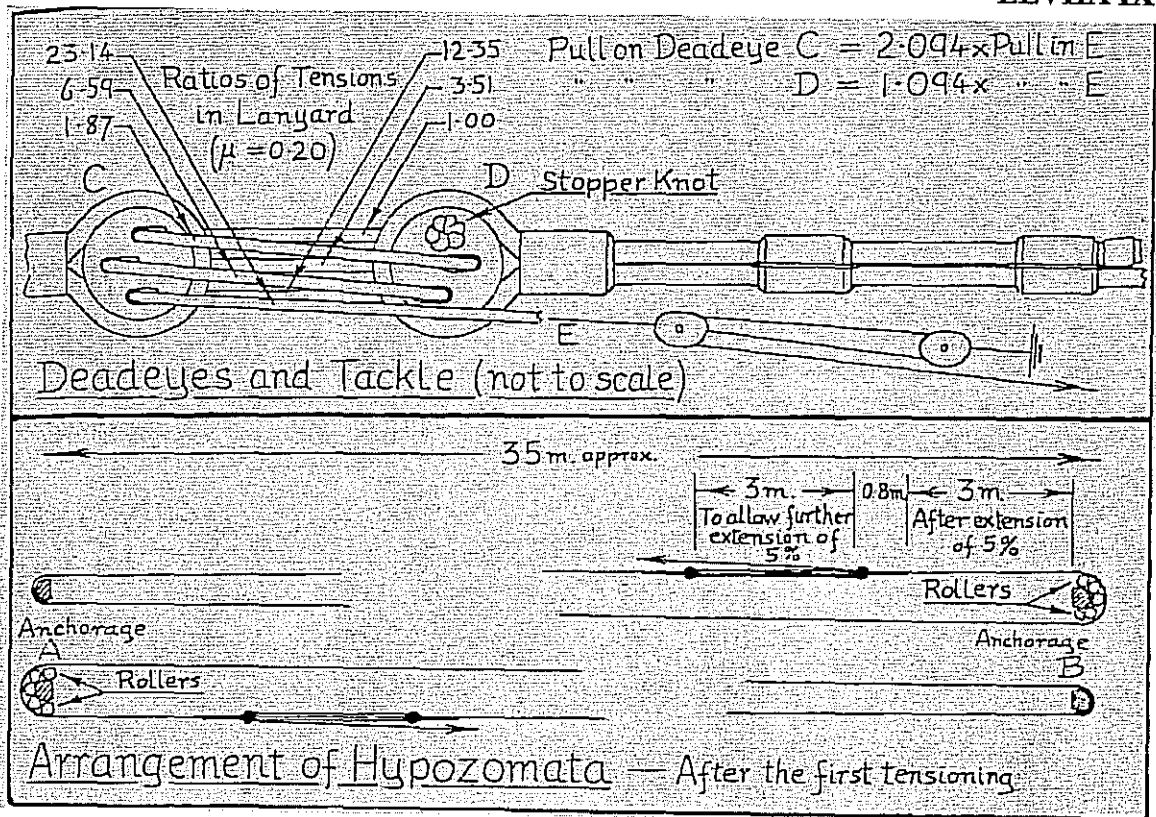

Resim 16

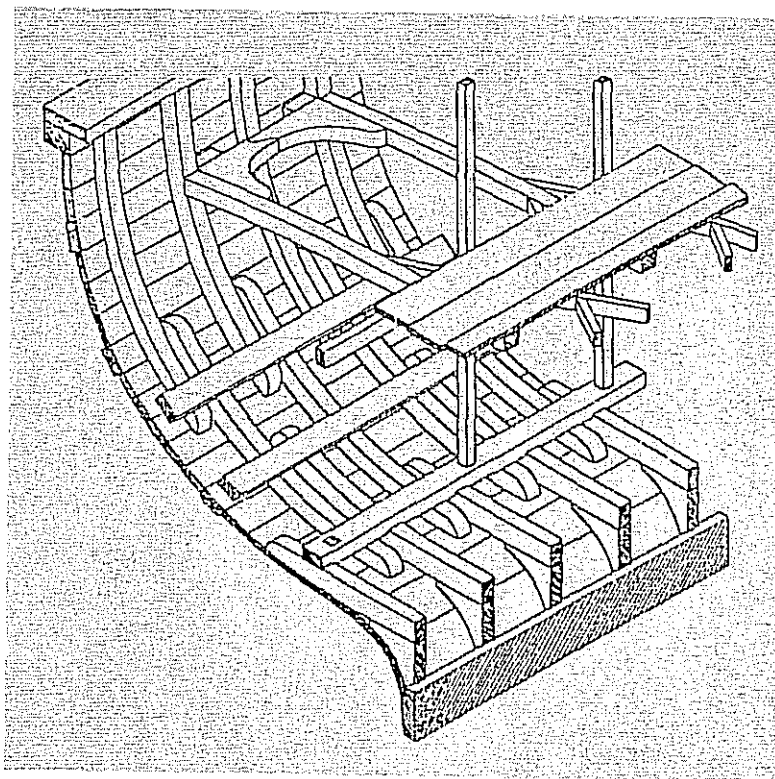

Resim 17

LEVHA IX

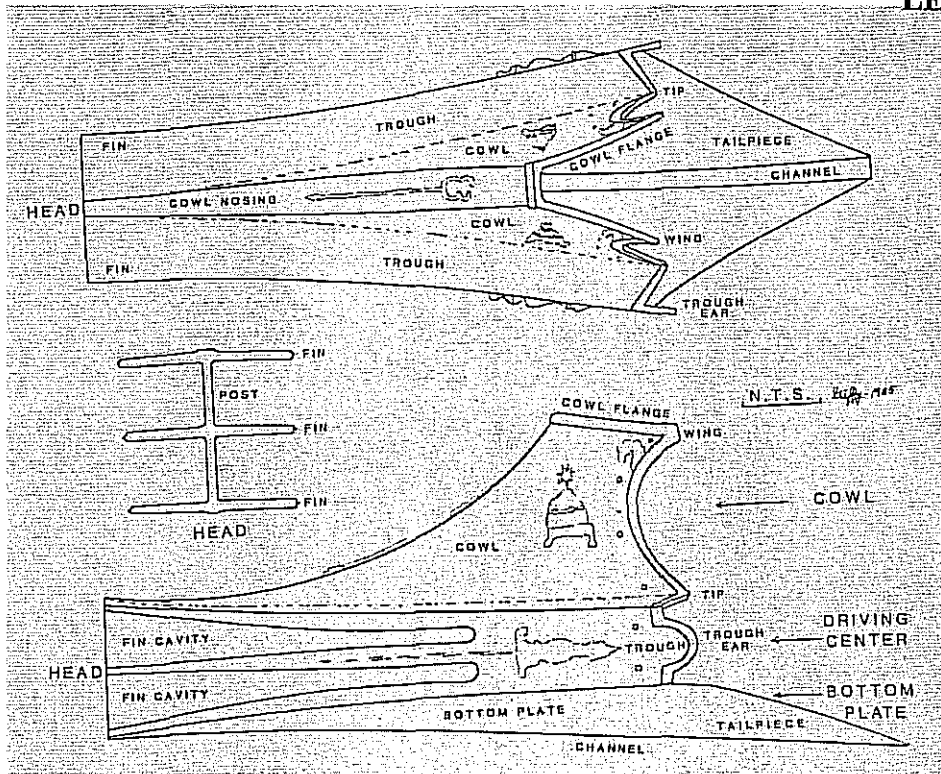

Resim 18

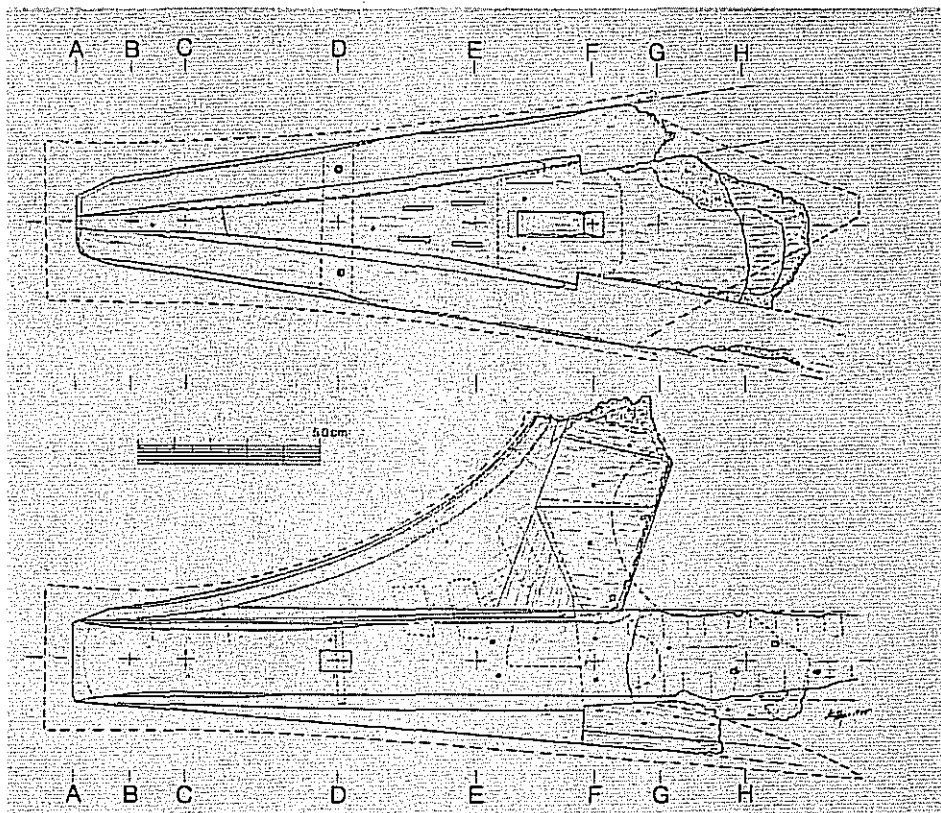

Resim 19

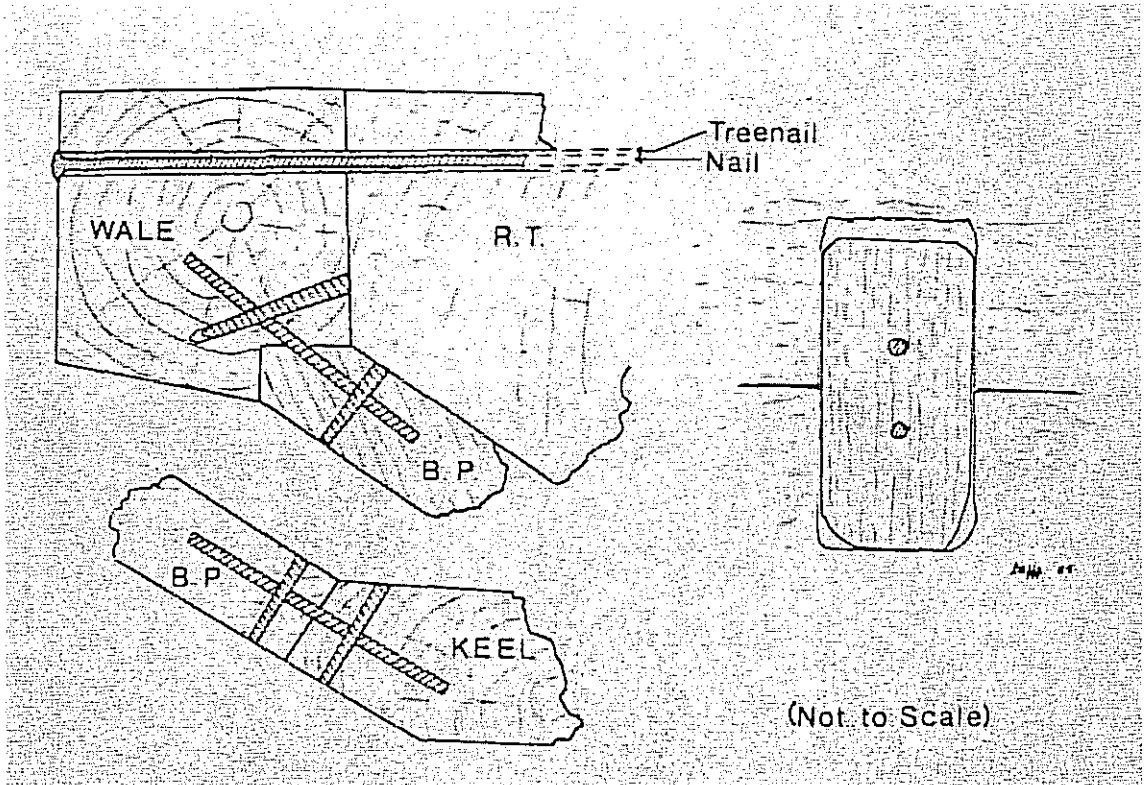

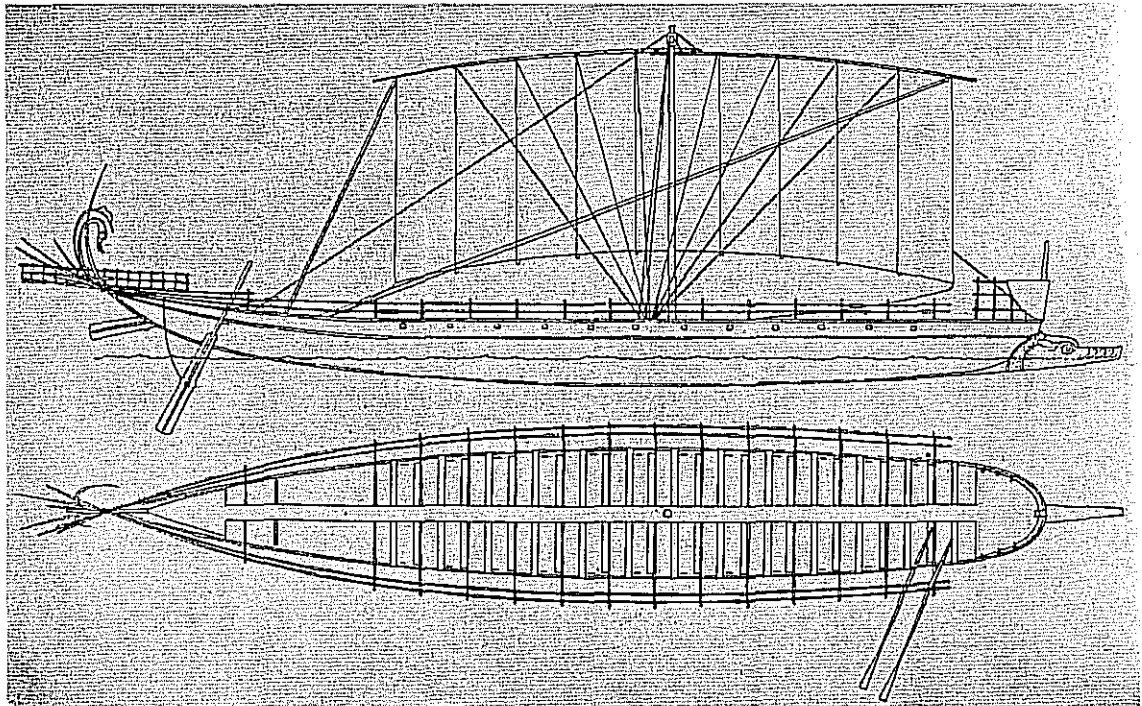
Resim 20

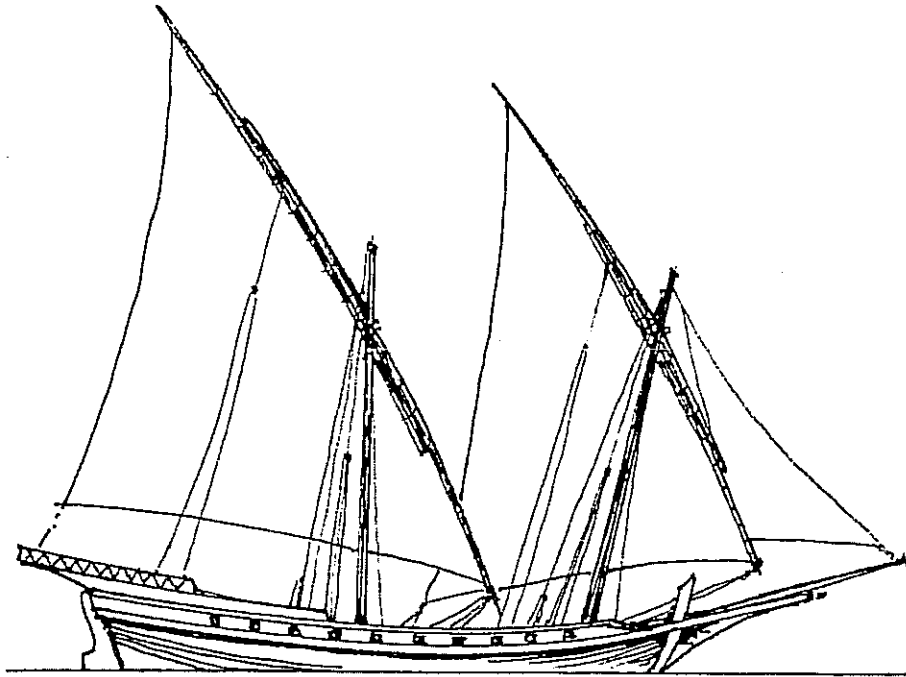
Resim 21

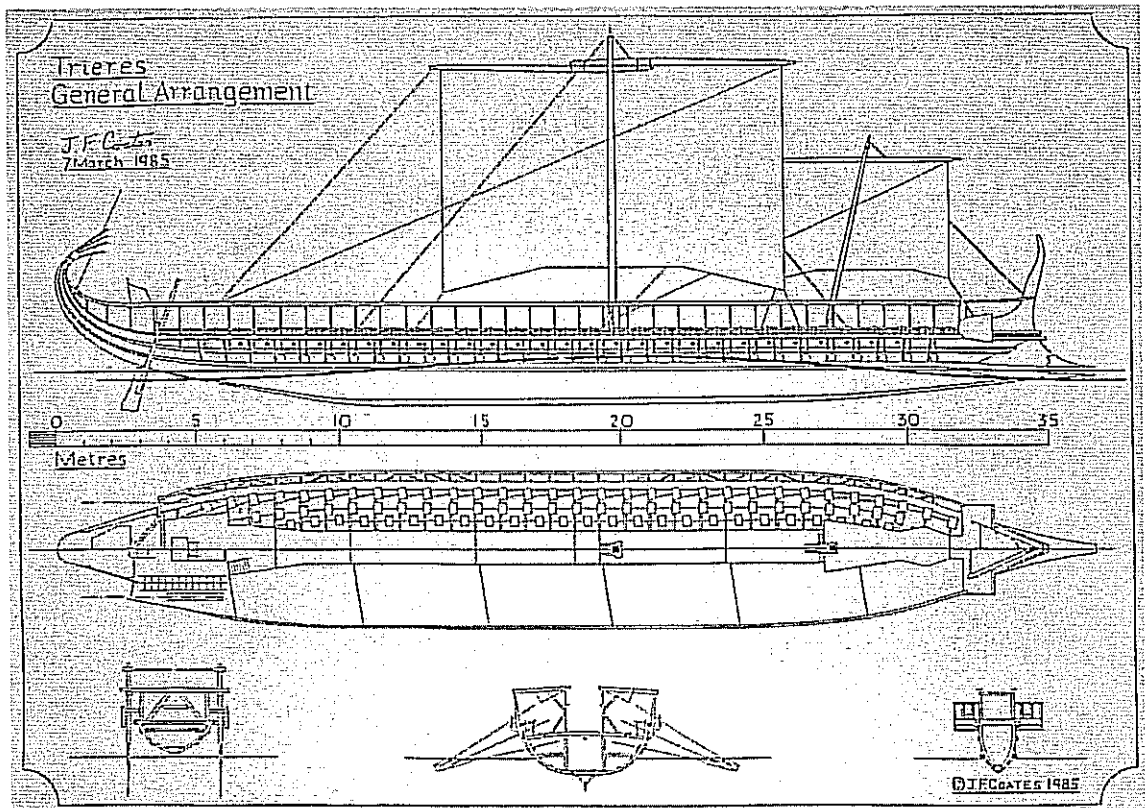
Resim 22

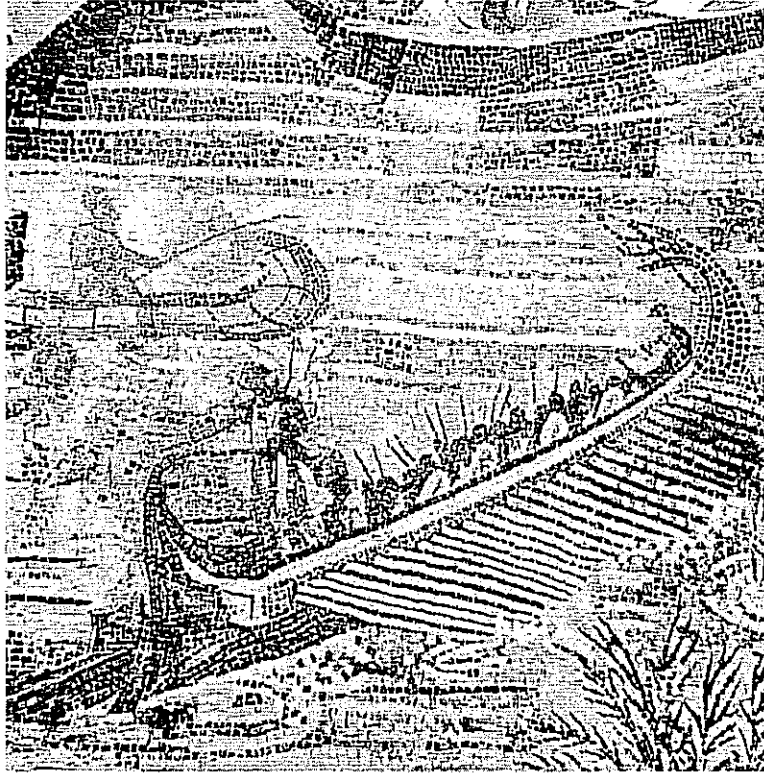
Resim 23

Resim 24

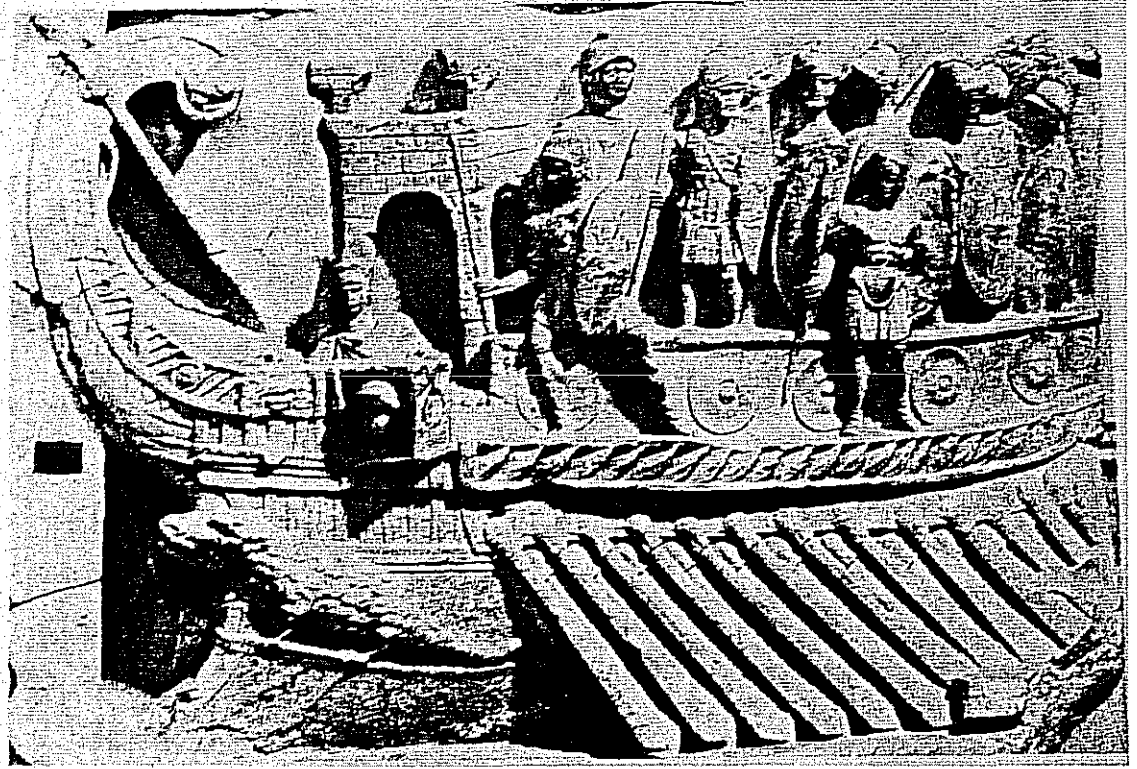
Resim 25

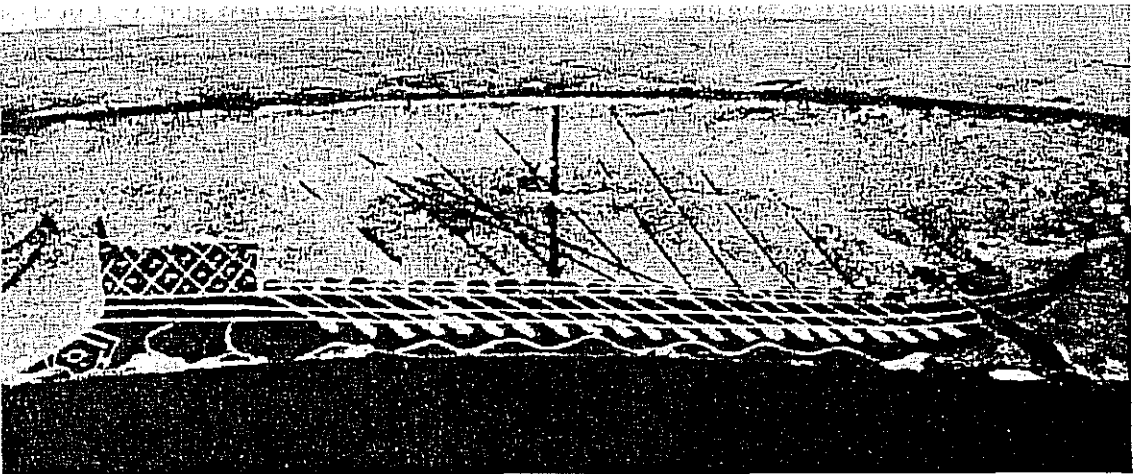
Resim 26

Resim 27

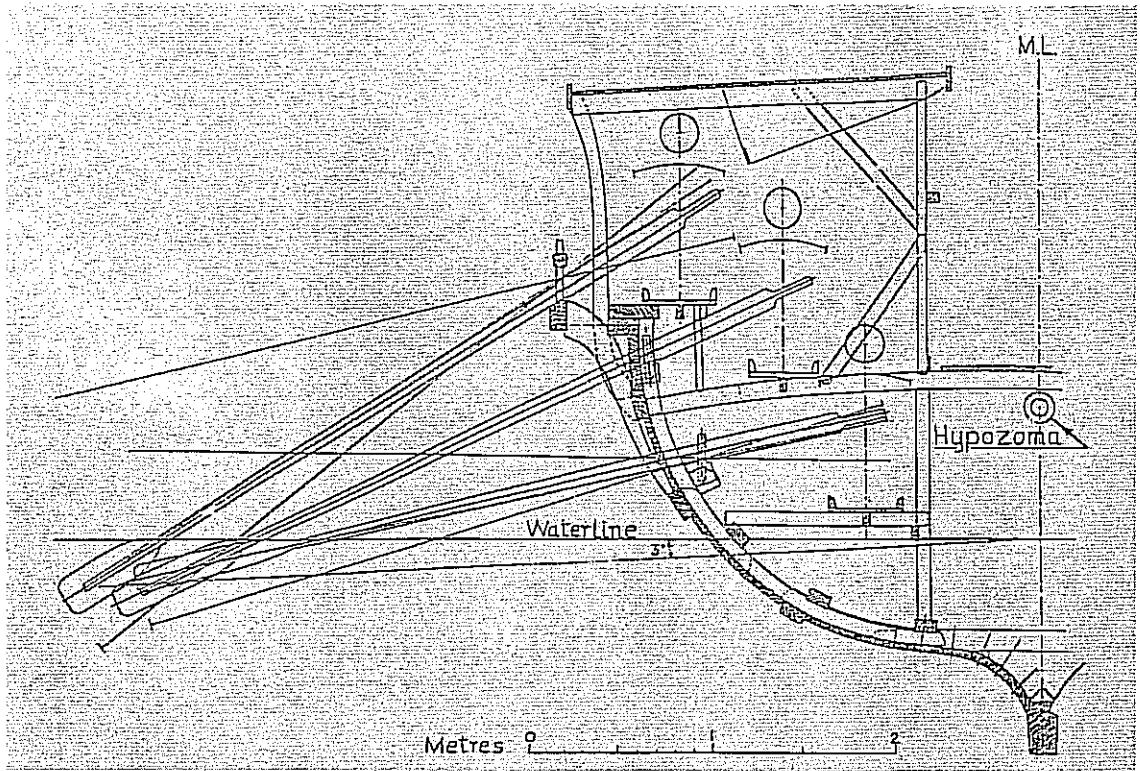

Resim 28

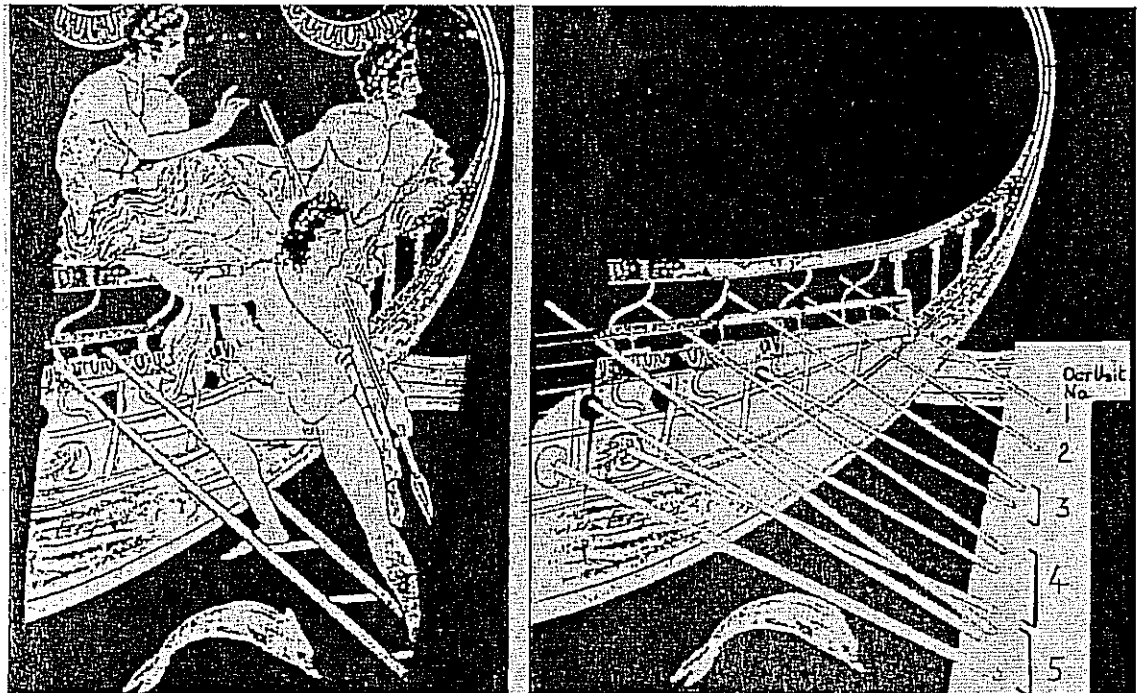

Resim 29

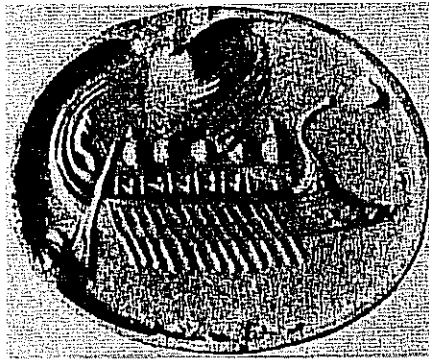

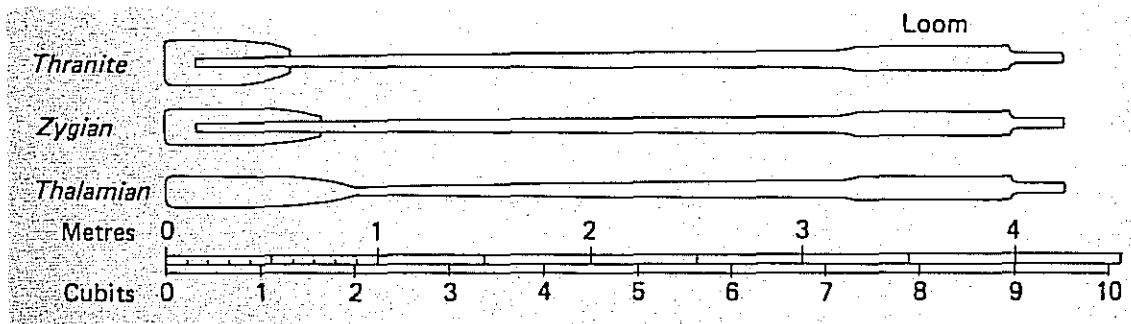
Resim 30

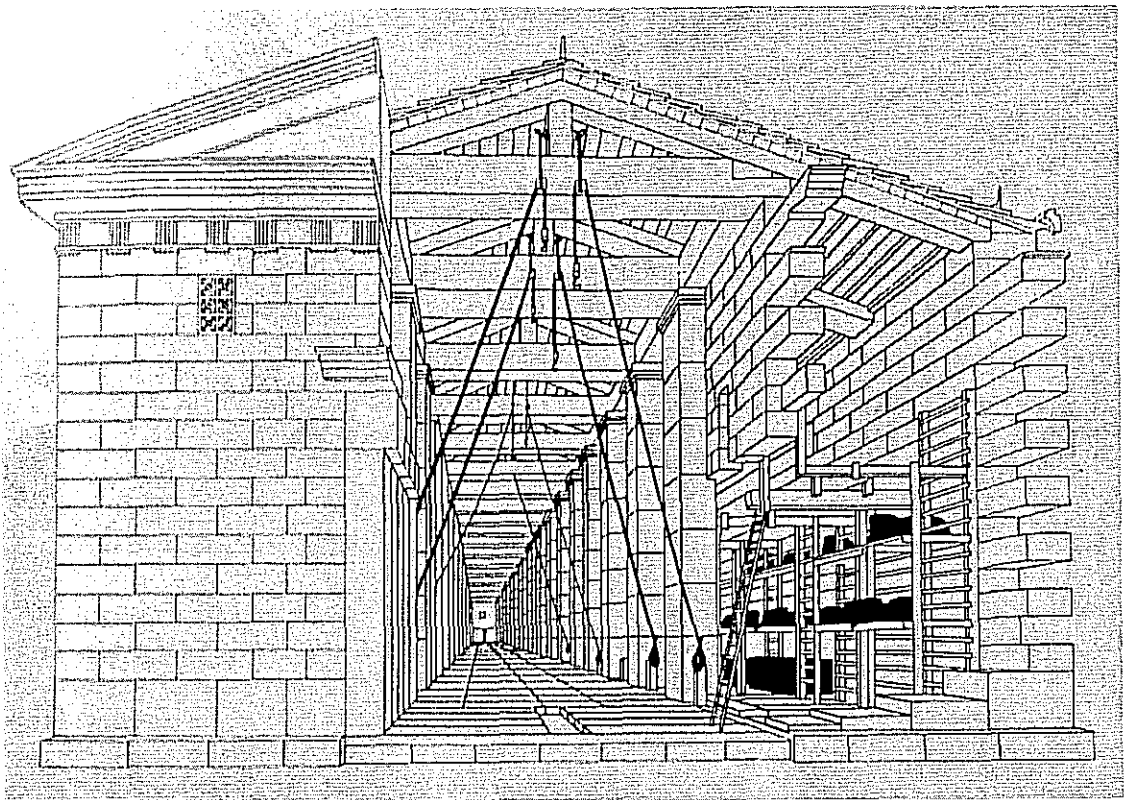
Resim 31

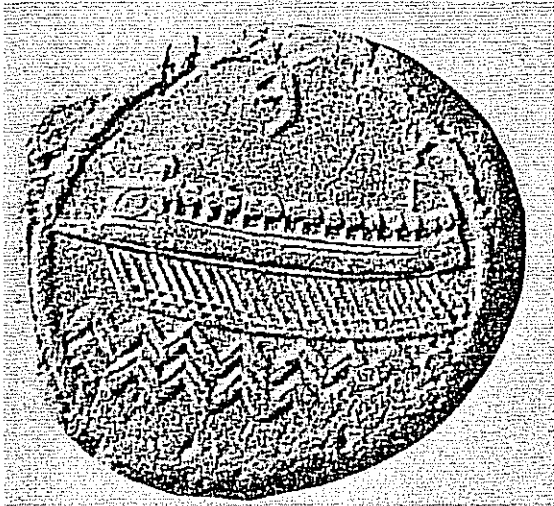
Resim 32

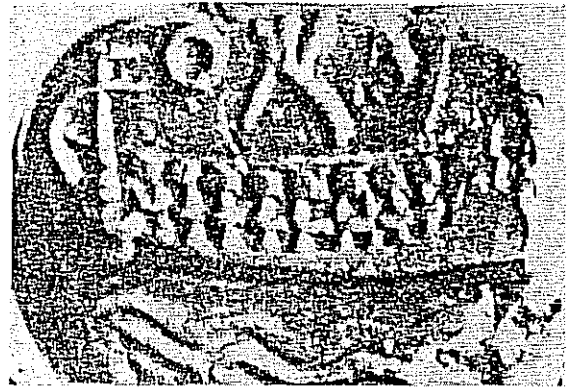
Resim 33

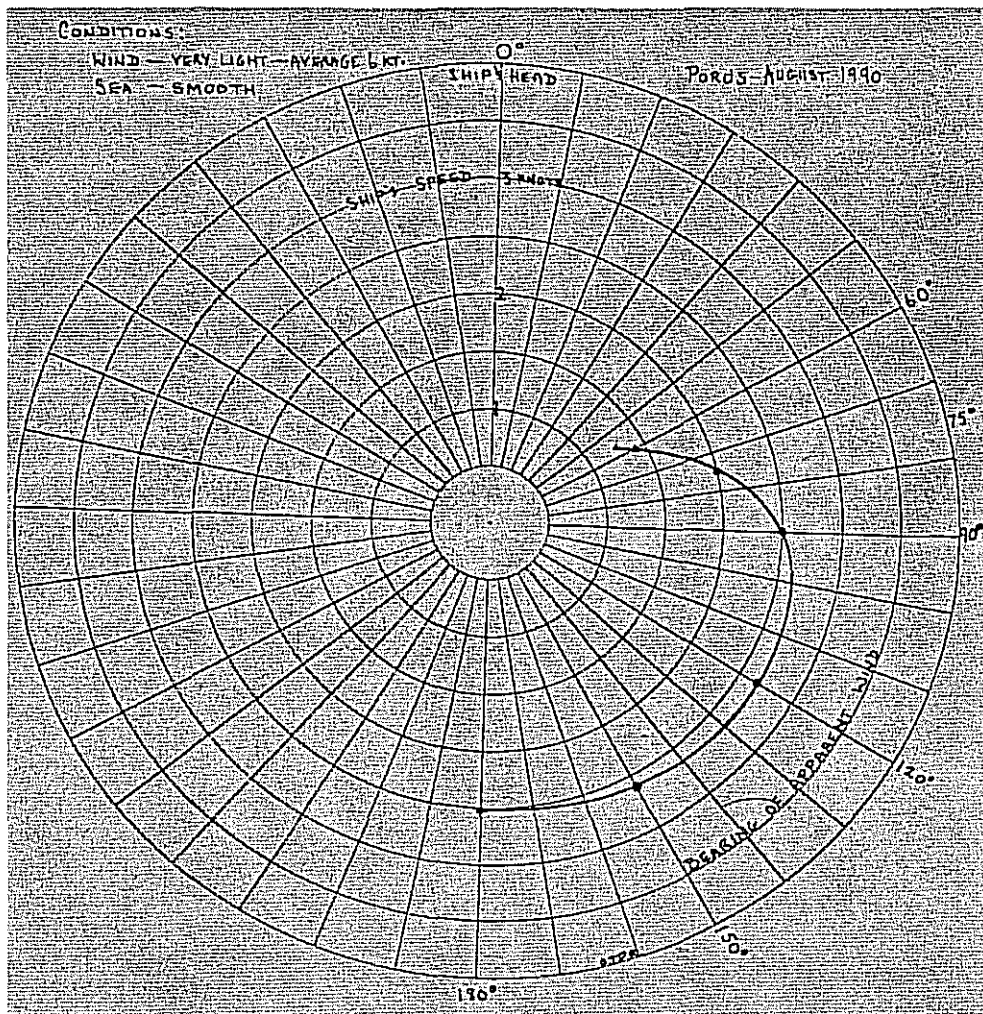
Resim 34

Resim 35

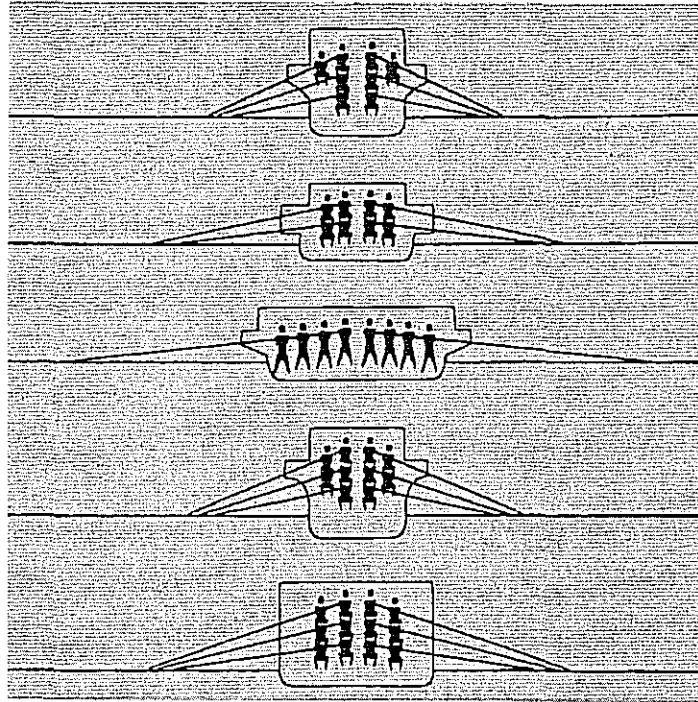

Resim 36

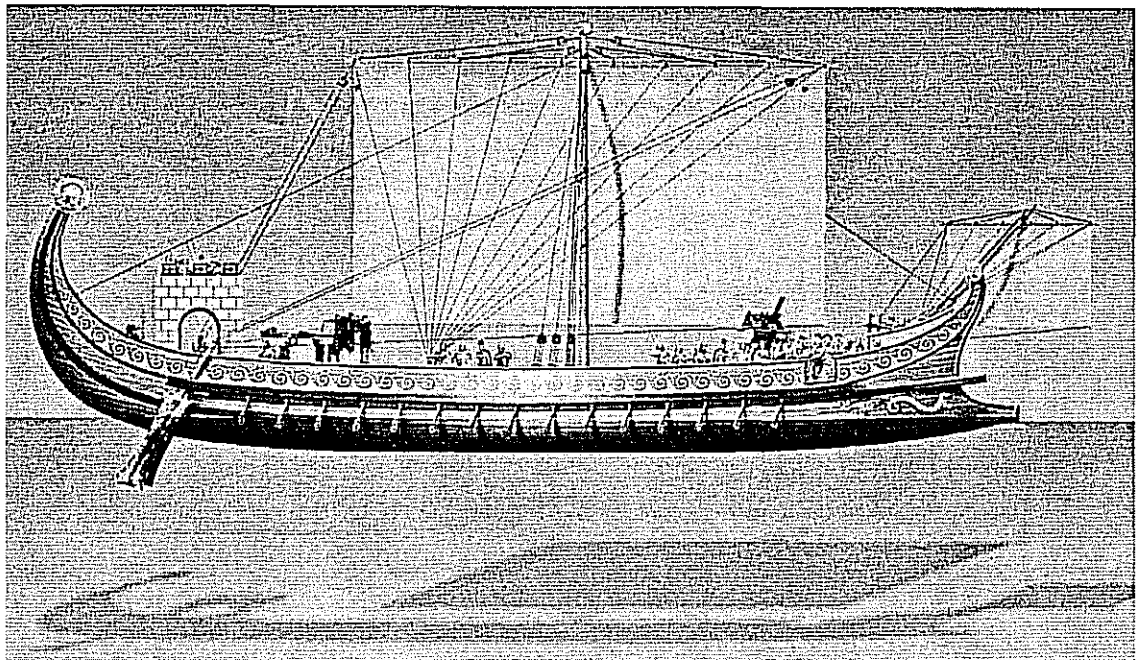

Resim 37

Resim 38

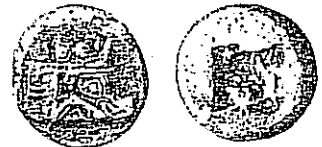
Resim 39

Resim 40: No. 1

Resim 41: No. 2

Resim 42: No. 4

Resim 43: No. 54

Resim 45: No. 93

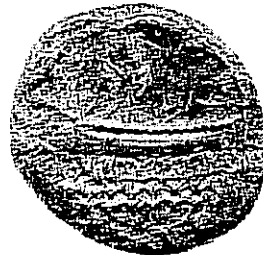
Resim 46: No. 116

Resim 44: No. 64

Resim 47: No. 123

Resim 48: No. 124

Resim 59: No. 126

Resim 50: No. 128

Resim 51: No. 131

Resim 52: No. 138

Resim 53: No. 140

Resim 54: No. 142

Resim 55: No. 166

Resim 56: No. 175

Resim 57: No. 183

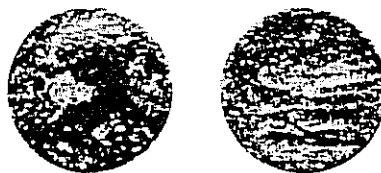
Resim 58: No. 191

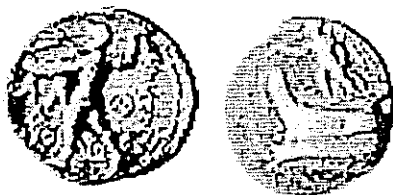
Resim 59: No. 215

Resim 60: No. 221

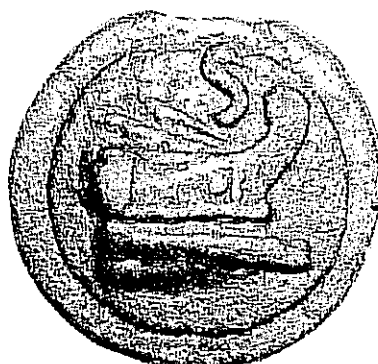
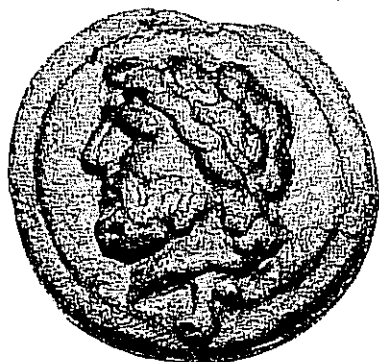
Resim 61: No. 358

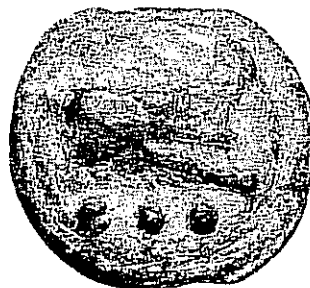
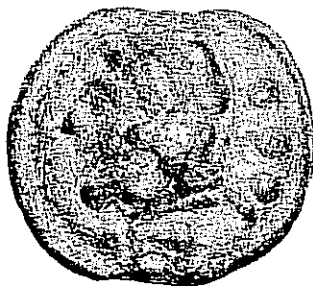
Resim 62: No. 360

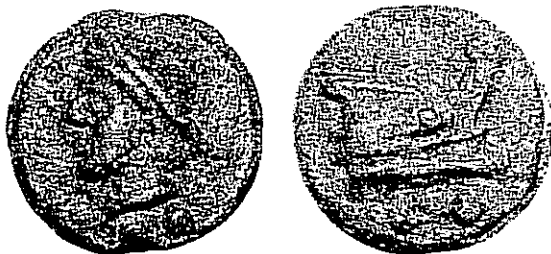
Resim 63: No. 362

Resim 64: No. 375

Resim 65: No. 376

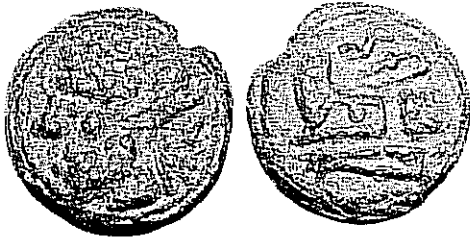
Resim 66: No. 377

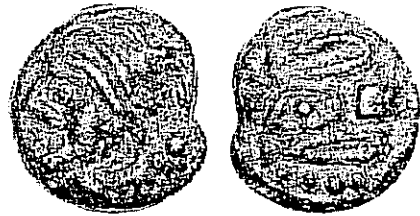
Resim 67: No. 378

Resim 68: No. 380

Resim 69: No. 382

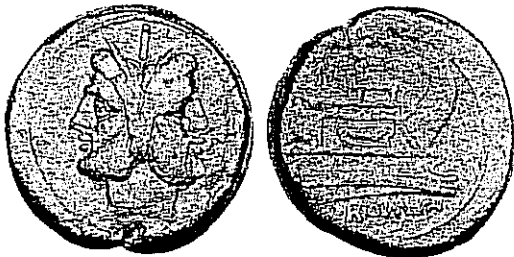
Resim 70: No. 383

Resim 71: No. 387

Resim 72: No. 388

Resim 73: No. 399

Resim 74: No. 405

Resim 75: No. 408

Resim 76: No. 410

Resim 77: No. 412

Resim 78: No. 413

Resim 79: No. 414

Resim 80: No. 418

Resim 81: No. 491

Resim 82: No. 761

Resim 83: No. 794

Resim 84: No. 799

Resim 85: No. 863

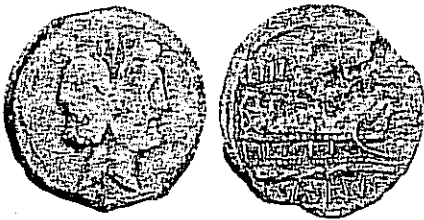
Resim 86: No. 943

Resim 87: No. 980

Resim 88: No. 982

Resim 89: No. 984

Resim 90: No. 988

Resim 91: No. 991

Resim 92: No. 1002

Resim 93: No. 1021

Resim 94: No. 1035

Resim 95: No. 1088

Resim 96: No. 1089

Resim 97: No. 1094

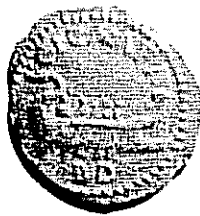
Resim 98: No. 1096

Resim 99: No. 1101

Resim 100: No. 1146

Resim 101: No. 1147

Resim 102: No. 1149

Resim 103: No. 1158

Resim 104: No. 1162

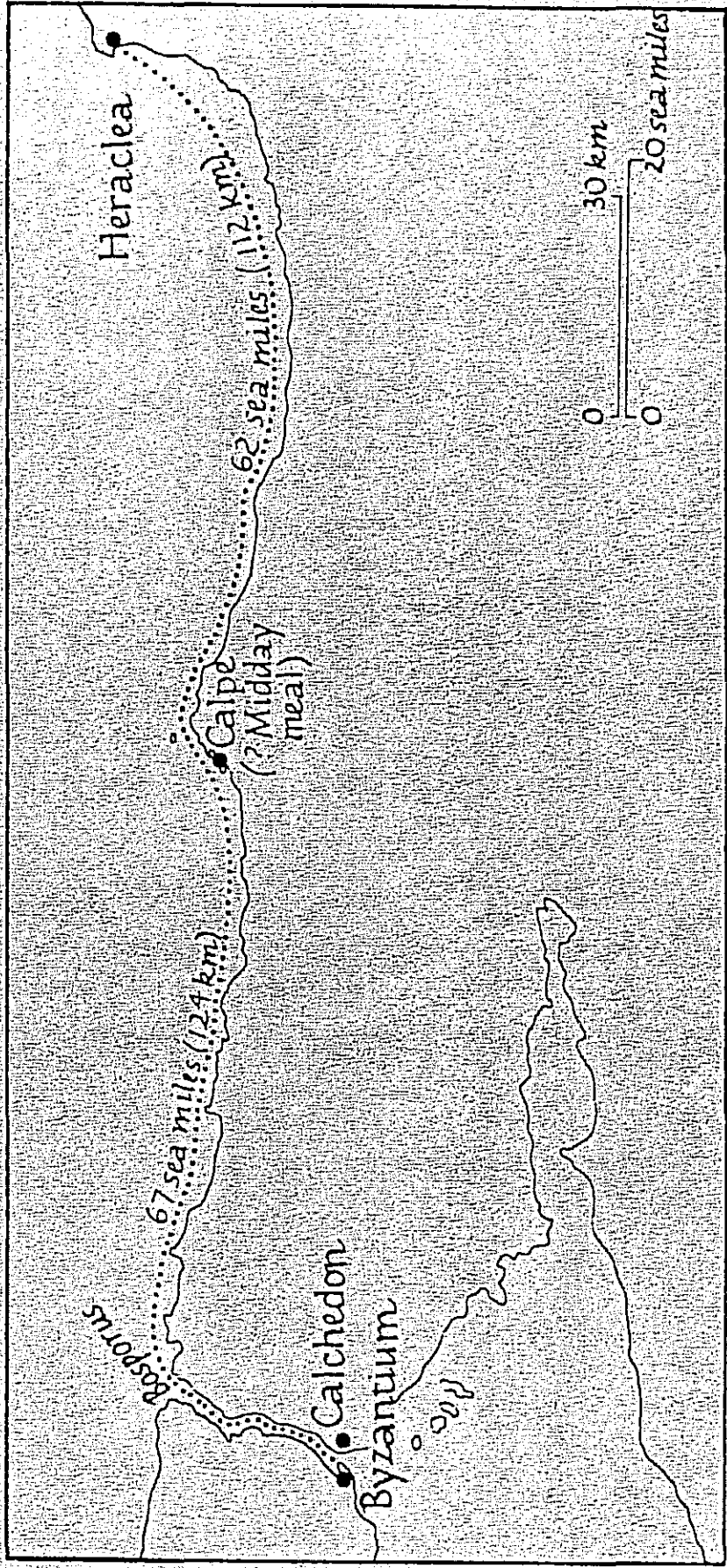
Resim 101: No. 1180

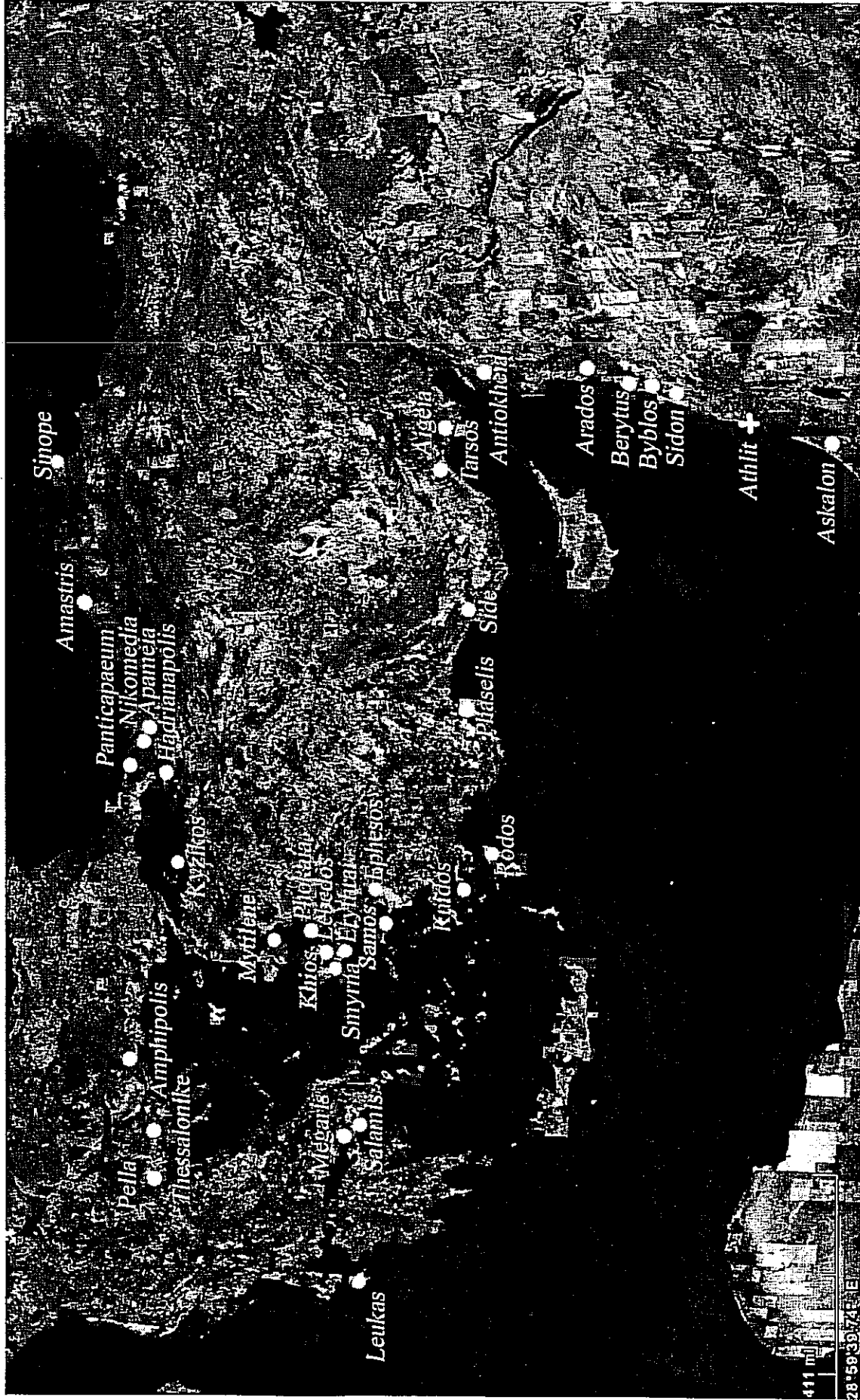

Resim 102: No. 1196

HARITAI

Sonuç

“Antik Sikkeler Üzerinde Gemi Tasvirleri” konulu bu çalışmada toplam 1213 adet sikke incelemiştir. Bu örnekler kronolojik olarak ele alındıklarında, gemi tipolojisindeki gelişme ve değişimleri gözler önüne sermektedir. Ancak burada gözümüze çarpan en önemli özelliklerden biri form ve inşa tekniği açısından Klasik dönemden Geç Roma İmparatorluk dönemine kadar değişiklik göstermemeleridir. Gemi proporsyonlarında sikkelere yansıyan en önemli değişiklik; özellikle Klasik dönemin başlarında karşımıza çıkan domuz protomu biçiminde mahmuzlardır. Daha sonraki dönemde bu mahmuzlar şekil değiştirmekte ve ortaçağa kadar bu şekilde kullanılmaktadır.

Sikkelerin coğrafi dağılımlarını incelediğimizde doğal olarak gemi tipli sikkelerin deniz kıyısındaki kentlerde yoğunlaştığını görmekteyiz. Ancak Pella gibi dağlık kentlerde de gemi tipli sikkeler basılmaktadır. Bunun nedeni, özellikle Hellenistik Dönemde büyük krallıkların denizlerde kazandıkları başarıları mümkün olduğu kadar çok kişiye sikkeler vasıtasıyla duyurmaktır. Çünkü o dönemde sikkeler, günün siyasi durumunu yansıtan çok önemli haber ve reklam metalarıydı. Ancak deniz kıyısında olup da gemi tipli sikke basmayan kentlerde mevcuttur. Bu tür kentler deniz güçlerini değişik biçimlerde göstermişlerdir. Örneğin Aigina, savaş gemisi değil de deniz kaplumbağası basarak bunu vurgulamaya çalışmıştır.

Genelde gemi tasvirleri ön yüzlerde değil, arka yüzlerde yer almaktadır. Ayrıca bir kent ön yüz tasviri olarak hangi objeyi kullanıyorsa büyük olasılıkla ona büyük önem veriyor demektir. Ön yüzünde gemi betimi bulunan sikkeler arasında büyük çoğunluk Phaselis’e aittir. Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem içinde araştırılan sikkelerin %60’ını basan Phaselis kenti M.Ö V. Yüzyılda Attik – Delos deniz birliğine üye idi. M.Ö 446’da bu birliğin Khimon komutasındaki filosu Eurymedon ırmağı açıklarında Pers filosunu yenilgiye uğratmışlardır. Darpları, aynı döneme denk gelen sikkelerin ön yüzlerinde yer alan gemilerin pupa kısımları bu deniz zaferinin anısına darp edilmiş olabilir (No. 91 – 113).

İncelenen sikkelerin üzerindeki tasvirlerin tamamına yakını savaş gemisidir. Bunun bir nedeni denizde kazanılan zaferlerin anısını yaşatmaktır. Örneğin Ipsos yenilgisinden kısa bir süre sonra Demetrios’un kendisi de Kıbrıs’a geldi ve egemenliğini yeniden

kurmaya çalıştı. Sikkelerinde de önemli değişiklikler yaptı: altın sikkelerde İskender'in tipleri ve adı korunurken, bundan böyle gümüş tetradrahmilerde ön yüzde bir elinde trompet bir elinde gemi direği (*stylis*) tutan kanatlı Nike figürü yer almaya başladı. Nike, zafer kazanmış bir geminin pruvasına konmuş olarak betimlenmiştir. Geminin pruva süsü (*stolos*) kırıktır. Bu tip açıkça Demetrius'un M.Ö 306 yılındaki büyük deniz zaferinin anısına konmuştur.

Bunu tam tersini de düşünmek mümkündür. Örneğin Kilikia'da M.Ö 102 – 167 yılları arasındaki sikkeler incelendiğinde gemi tasvirli sikkelere rastlanmamıştır. Bunun nedeni Roma'nın M.Ö II. Yüzyılın sonu, M.Ö I. Yüzyılın başlarında denizlerde silahsızlanmayı arttırmasından dolayı Kilikya'nın bir korsan yuvası haline gelmesine bağlamak mümkün görülmektedir. Çünkü denizlerde güçlü olmayan bir kentin, bu konuda bir sikke tasviri bastırması çok anlamsız olacaktır.

İncelenen tüm sikkeler bir arada ele alındığında; Arkaik Çağ'da basılan gemi tasvirlerinin oldukça kaba biçimde işlendiği görülmektedir. Ancak bu dönemdeki en önemli öge, özellikle belirtmeye çalışılan domuz protomu biçimindeki mahmuzdur.

Klasik dönemde basılan gemi tasvirleri oldukça detaylanmaya başlamıştır. Hellenistik dönemde ise doruk noktasına çıkmıştır. Artık savaş gemileri tüm detaylarıyla verilmektedir. Roma Cumhuriyet Dönemi'nde ise yeniden bir gerileme yaşanırken İmparatorluk dönemine yakın zamanda tasvirlerin kalitesinde tekrardan bir yükselme görülmüştür. M.S II. Yüzyılın sonlarında sikkeler üzerindeki gemi tasvirlerinin kalitesi zirveye ulaşmıştır. Ancak bu dönemden sonra ciddi bir düşüş yaşanmış ve Geç Roma döneminde hem tasvirler çok zayıflamış hem de tipoloji değişmiştir.

Arkaik dönemden, Roma İmparatorluk Dönem sonlarına kadar, gemi tipolojisi ve yapım teknikleri ele alındığında bu kadar geniş bir dönemde ve coğrafyada arkeolojik delillerle ispatlanacak farklara rastlanamamıştır. Genel geçer bir kural olarak; farklı koşullara, hava ve deniz şartlarına bağlı olarak tekne tipleri ve inşa teknikleri değişik olmalıdır. Ancak bu değişimi sikkelerde ve arkeolojik eselerde izleyememekteyiz. Bunların eserlere yansımaya kadar küçük değişiklikler olma olasılığını da gözden kaçırmamak gerekmektedir. Ancak antik gemilere proporsyon olarak bakıldığında en küçük gemi tipi olan Triakonter ile bir Pentereis arasında fark yoktur ve bu sikkelere bu şekilde yansımaktadır.

Arkaik Dönem Sikkeleri:

Toplam 49 adet Arkaik dönem sikkelerinin tamamında gemi pruvası yer almaktadır. Bu pruva tasvirlerinde göze çarpan en önemli özellik; 1 numaralı sikke haricinde tüm mahmuz tasvirlerinin domuz başı protomu biçiminde verilmesidir. 1 numaralı sikkede ise mahmuz, tasvirsiz olan 1. grup mahmuz tipinde tasvir edilmiştir. Diğer Arkaik sikkeler ise domuz protomu biçiminde tasvir edilmişlerdir. Çalışılan tüm sikkeler içersinde yalnızca Phaselis sikkelerinin ön yüzlerinde Quadratum Incusum'a rastlanmıştır.

Klasik Dönem Sikkeleri:

Çalışılan 76 adet Klasik Dönem sikkesi arasında en büyük yoğunluğu Phaselis oluşturmaktadır. Bu dönemde basılan sikkelerin büyük bir kısmında gemi pruvası tasvir edilmiştir. Samos sikkelerinde Samos Savaş Gemisi ibaresi geçmesine karşın bu gemi tipini diğerlerinden ayıracak bir fark söz konusu değildir.

Phaselis sikkelerine yer alan üç kalkan olasılıkla savaş esnasında Viking gemilerinde olduğu gibi korunmak amacıyla bordaya yerleştirilen kalkanlardır. Bir diğer olasılık ise bu kalkanların savaş esnasında gemide bulunan deniz erlerine ait olmasıdır.

Hellenistik Dönem Sikkeleri:

Hellenistik Dönem sikkeleri gemi tasvirlerinin kalitesinin doruğa çıktığı dönemdir. 248 adet Hellenistik Dönem sikkesinde genellikle pruva kısımları tasvir edilmiştir. Bu dönem sikkelerinin arasında yalnızca M.Ö 196 – 146 yılları arasında basılmış bir Histiaia sikkesinde ve bazı Phaselis sikkelerinde bir geminin pupa kısmı tasvir edilmiştir. Bu döneme ait hiçbir sikkede arma yada yelken betimine rastlanmamıştır. Artık sikkelerde 3. grup mahmuz sıkça tasvir edilmektedir. Çünkü bu dönemde artık tüm savaş gemilerinde yüzgeçli mahmuz kullanılmakta, diğer iki tipe rastlanmamaktadır. Ayrıca pek çok antik gemide rastlanılan, pruva kısmına yerleştirilen mermerden gözler olan ophtalmos'lara rastlanmaktadır. Bunların en güzel örnekleri Phaselis sikkelerinde ve I. Demetrios Poliorketes Dönemi (M.Ö 306 – 283)'nde Pella'da basılan sikkelerde karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca sikke tasvirlerinde epodites kısmının ve kürekçi kafeslerinin en güzel örnekleri de bu dönemde verilmiştir.

Roma Cumhuriyet Dönemi Sikkeleri:

Çalışmanın en büyük kısmını oluşturan Roma Cumhuriyet Dönemi sikkeleri M.Ö 240 yılından itibaren başlamaktadır. M.Ö 88 yılına kadar ise hiçbir sikke tasvirinde gemi pruvasından başka tasvire rastlanmamıştır. Ancak bu dönemden sonra az miktarda tüm gövde tasvirine yada gemileri pupa kısımlarının tasvirlerine rastlanmaktadır. Yalnızca M.Ö 155 – 149 yılları arasında basılan bir seride arma ve yelken tasviri yapılmıştır ancak bu tasvirlerde oldukça stilize ve gerçeklikten uzaktır. Tüm bu dönem boyunca karşımıza çıkan pruva tasvirleri hiçbir değişiklik göstermemiştir. Yaklaşık olarak tüm gövdenin 4/1'ini alan sahnelerde prualar sağa dönüktür ve tümünde baş üstünde bir tahkimat kulesi yer almaktadır. Muhtemelen bu tasvir balistaların, mancınıkların ve okçuların kullandıkları ahşap kulelerdir.

Roma Cumhuriyet Dönemi'nde basılan gemi tasvirli sikkelerin gemi tiplerinin hiç biri birbirinden farklı değildir. Tek fark, bu sikkeleri bastıran kişilere ait veya onların verdiği monogramlardır. Bu dönem gemilerinin hiçbiri önceki dönemdeki gemi tiplerinden farklı değildir. boyut olarak değişik olsalar bile bunu sikkelerden anlayamayız.

Roma Kent Sikkeleri:

Özellikle Anadolu'daki kentler tarafından basılan bu sikkelerde pruva tasvirlerinin yanı sıra oldukça fazla sayıda tüm gövde tasvirlerine de rastlamaktayız. Bu serinin en önemli özelliği, detaylı biçimde arma ve yelken tasvirlerinin bazı örneklerde oldukça detaylı biçimlerde ilk defa veriliyor olmasıdır (Roma Cumhuriyet Dönemi'nde M.Ö 155 – 149 yılları arasında basılan bir seri haricinde). Özellikle Side gibi donanma üssü olan kentlerde ana gemi (muhtemelen bir pentereis) ve destek gemileri tasvir edilmiştir (Liburnalar).

Antik çağ gemileri ve denizciliği incelenirken, yalnızca sualtı ve kara arkeologlarının, tarihçilerin teorik bakış açısından değil aynı zamanda günümüz yelkenci ve denizcilerinin görüşlerinden faydalanmakta yarar vardır. Çünkü yelkenli gemiler; denizdeyken, karada görüldüklerinden çok daha farklı hareket edebilmektedirler ve bunu kağıt üzerinde anlamak neredeyse imkansızdır.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

- ALABANDA** : Bordanın iç kısmı.
- APAZ SEYİR** : Yelkenli teknelerde rüzgarın, sancaktan veya iskeleden, yaklaşık 70° ile 140° arasından gelen rüzgar ile yaptıkları seyire verilen isim.
- APHLASTON** : Antik Çağ gemilerinin pupa kısımlarındaki süsleme.
- ARMA** : Yelkenin basılmasını sağlayan, direklerden ve iplerden oluşan, günümüzde ise metal tellerinde dahil oldukları sistem.
- ARMOZ** : Ahşap teknelerde borda kaplamalarını oluşturan lataların birleşme yerleri.
- ARMOZ KAPLAMA** : Borda veya güverte kaplama tahtalarının uzunlamasına ve kenar kenara birleştirilmesi suretiyle yapılan bir kaplama usulü.
- ARTEMON** : M.Ö V. Yüzyılın başlarına doğru, ön güvertede yer alan ve öne doğru meyilli olan pruva direğine basılı olan bir çeşit trinket yelkeni.
- AVRAMAK** : Kontrol Etmek.

B

- BORDA** : Su kesiminden yukarıda kalan kısım
- BUGATA** : Arma üzerindeki çarmıkları germek veya boşlamak amacıyla kullanılan iç kısımlarından ip geçen bir çeşit liftin.

C

- CAMADANA VURMAK** : Sert havalarda yelkeni küçültme işlemi.

C**ÇAPARİZ**

: Engel olmak, zorlaştırmak.

ÇARMIK

: Direği taşıması amacı ile kullanılan, direktten güverteye bağlanan halat veya tel.

D**DESTROYER**

: Orta tonajda, yüksek hızlı savaş gemisi.

DIKROTOUS

: İki kürekçi sıralı Liburnialara verilen isim.

DRUOKHOI

: Teknelerin gövdelerini oluşturan lataları birleştirmek için, uygun konumda tutmak ve doğru kavisi vermek amacıyla, yapım aşamasında omurganın çevresine eklenen bir dizi "kereste kelepçesi".

E**EDAPHOS**

: Eski Yunanca da teknenin yuvarlak gövdesi anlamında kullanılan kelime.

EPAKTROKELES

: Eski Yunanca'da büyük gemiler tarafından taşınan kayıklara verilen isim.

EPÖTIDES

: Gelişmiş Trireme'lerin yan kısımlarının, burunda çapraz yerleştirilen bir ağaç ile arkaya doğru devam ettirilmesiyle oluşturulan kısma verilen isim.

F**FARŞ**

: Ağaç bir teknenin sintine üzerindeki aralıklı tahtaları.

FİSTAN

: Direklerin ve küreklerin diplerinden su girmesini önlemek amacıyla, bunların borda veya güverte ile birleştikleri erlere monte edilen deri koruma kılıfları.

- FORMA** : Gemilerde omurga ve postaların dışını saran kaplama.
- G**
- GENİŞ APAZ** : Yelkenli teknelerde rüzgarın, sancaktan veya iskeleden, yaklaşık 110° ile 140° arasından gelen rüzgar ile yaptıkları seyire verilen isim.
- GOMPHOI** : İlyada'nın Yunanca orijinalinde gemi yapımından deliklerden ve takozlardan bahsederken deliklere verilen isim.
- GÜVERTE** : Gemilerde ve teknelerde, baştan kıça kadar döşenmiş tahta veya madeni platform döşeme.
- H**
- HARMONIAI** : İlyada'nın Yunanca orijinalinde gemi yapımından deliklerden ve takozlardan bahsederken takozlara verilen isim.
- HEKSERES** : Altı bölmeli savaş gemisi.
- HİRODİNAMİK** : Sıvıya batırılmış katı cisimler üzerinde, onların hareketiyle ilgili olarak sıvıların gösterdiği direnci ve sıvıların hareketini inceleyen bilim dalı.
- HOLKADION PLOION** : M.Ö V. ve IV. Yüzyıllarda, yük gemilerine “çekilen gemi – mavna” olarak verilen isimlerden biri.
- HOLKAS** : M.Ö V. ve IV. Yüzyıllarda, yük gemilerine “çekilen gemi – mavna” olarak verilen isimlerden biri.
- HYPALOIPHE** : Kızaktan iyi kayması için geminin omurgasına sürülen balmumu veya kuyruk yağı.
- HYP ERAI** : Antik Yunanca da prasya halatına verilen isim.

HYPOZAMATA

: Tehlike anında palangalar yardımıyla gerilebilen, pruvadan kış tarafına kadar gövdenin dış kısmı boyunca uzanan ağır halatlar.

I**ISKAÇA (ZIVANA)**

: Her türlü direkli teknede direğin oturduğu yuva.

ISKARMOZ

: Küreklerin içinde hareket ettikleri yuva.

ISKOTA

: Yelkenleri idare etmek için kullanılan ipler.

ISLAK SATIŞ

: Gemilerde su hattının altında kalan ve suyla temas eden yüzeyin tamamı.

İSTİNGA HALATLARI

: Ani fırtınalarda bunları çekerek yelkeni küçültmek yani camadana vurmak için kullanılan düzenek.

İ**İSKELE**

: Deniz taşıtlarının sol tarafları.

İSTİNGA HALATLARI

: Yelkenin alt yakasından başlayarak serene kadar ulaşan ve buradan da arka güverteye uzanan, gerektiği zaman yelkeni küçültme işlemi yapan iplere verilen isim.

J**K****KABASORTA ARMA**

: Dört köşe yelkenlerden oluşan arma biçim.

KABUK

: Gemilerde omurga ve postaların dışını saran kaplama.

KALAFAT

: Armozlar arasından su girmesini önlemek için kullanılan teknik: Antik Çağ'da ve günümüzde kenevir lifinden elde edilen kendir ile ardıç katranının karıştırılmasıyla elde edilen malzemenin,

özel bir tokmak ve keski ile armozların arasına yerleştirilmesidir.

- KASARA** : Teknelerin baş, orta ve kış kısımlarında güverteden daha yüksek olan kısımlar.
- KELEUSTES** : Ritim tutucu.
- KEMERE** : Güvertenin döşenebilmesi için posta uçlarını birleştiren, omurgaya dik, enine konan kısımlar.
- KENET** : İki sert cisim birbirine bağlamaya yarayan, iki ucu sivri ve kıvrık parça.
- KLEIS** : Antik Yunanca'da ıskarmoz.
- KNOT** : Deniz Mili.
- KÜPEŞTE** : Güverte üstündeki borda kaplaması.
- KYBERNETES** : Antik Yunanca'da dümenci.

L

- LATA** : Dar ve kalınca ahşap.
- LIBURNIA** : Dalmaçya kıyılarında korsanlık yapmak için geliştirilen ve kimi zaman Roma donanmasında kullanılan, iki katında kürekçileri olan hafif bir savaş gemisiydi.
- LİFTİN** : Tekne armasının farklı bölümlerinin boy ve gerginliğini ayarlamaya yarayan parça.
- LOÇA** : Antik gemilerde içersinden küreklerin çıktığı oluk.

M

- MAHMUZ** : Antik savaş gemilerinde su kesimi altında, ileriye doğru uzanan, karşısındaki gemiyi batırabilen uzantı.
- MANDAR** : Yelkeni basmak için kullanılan baskı ipleri.
- MARKONİ ARMA** : Üçgen yelkenlerden oluşan arma tipi.
- MORTICE & TENON** : Zivana ve Kavelata

N**NETA ETMEK**

: Temiz ve düzenli hale getirmek.

O**OMURGA**

: Bir teknenin postalarının üzerine oturtulup bağlandığı ve baştan kıça kadar devam ettiği ağaç parçalarıdır.

OMUZLUK

: Teknenin baş ve kıç tarafında sancak ve iskele tarafında 45 derecelik açı içindeki bölüm veya istikamet.

ORDO

: Antik savaş gemilerinin bordalarında kürekçi sıraların yerleştirildiği katlar.

ORSA SEYRİ

: Yelkenleri mümkün olduğunca rüzgar yönüne yaklaştırarak seyretmek.

ORSA YAKASI

: Dört köşe yelkenlerin rüzgar üstünde kalan, üç köşe yelkenlerin ıstralya tarafından kalan yakaları.

P**PALA**

: Küreklerin veya dümenin denize giren enli ve yassı kısımları.

PENTEKONTER

: Her iki tarafında da 25'er kürekçiden toplam elli kürekli gemiler.

PENTEREIS

: Beş bölmeli savaş gemisi.

PLOION STRONGULON

: Yuvarlak Gemi.

PODES

: Atik Yunanca'da ıskota anlamına gelen kelime.

POSTA

: Üzerine kaplama tahtalarının monte edildiği, ağaç eğriler.

PRASYA

: Yelkeni yanlara doğru hareket ettirmek amacıyla her bir seren koluna bağlanan ipler.

PRUVA

: Gemilerin ön kısımlarına verilen isim.

PUPA

: Gemilerin arka kısımlarına verilen isim.

PUPA SEYİR

: Rüzgarın arkadan alınarak yapıldığı seyir.

R

RÜZGAR ALTI
RÜZGAR ÜSTÜ

: Bir teknede rüzgarın tekneden çıktığı kısım.
 : Bir teknede rüzgarın tekneye ilk temas ettiği kısım.

S

SAFRA TAŞI

: Antik gemilerde denge sağlanması için sintinesine konan ağırlık oluşturacak taşlar.

SALMA

: Yelkenli teknelerde teknenin yelkenle seyirinde yana kaymasını önleyerek ileriye doğru hareket etmesini sağlayan ve teknenin yatmasını önleyen, omurgaya bağlı bir alan oluşturan ağırlık.

SANCAK

: Gemilerin sağ tarafı.

SEREN

: Direkler üzerinde yelken açmak için yatay olarak bağlanmış gönder.

SİNTİNE

: Geminin en derin kısmı.

SİNTİNE SUYU

: Geminin en derin kısmı olan sintinede toplanan su.

SPINNAKER

: Modern yelkenli teknelerde pupadan elen rüzgarla kullanılan, yelkenler arasındaki en geniş yüzeye sahip, ince yelken kumaşından imal edilen, hiçbir yakası sabit olmayan, yarım balon biçimli yelken.

STOLOS

: Gemi pruvası süsü.

STYLIS

: Gemi direği.

Ş

ŞEYTAN KİLİDİ

: Bir halatı, aynı kalınlıkta bir başka halata bağlamakta kullanılan aparat.

T

TESSARAKONTERES

: Kırklı

TETREREIS

: Dört sıralı savaş gemisi.

THALAMOS	: Üç katlı Triremelerde en altta kalan kürek sırası.
THRANATAI	: Kürekçilerin küreklerini çektikleri lombar ağzlarına verilen isim.
THRANITAI	: Üç katlı Triremelerde en üstte kalan kürek sırası.
TÔRNOSETAI	: Eski Yunanca da gövdenin yuvarlaklığını vurgulamak için kullanılan kelime.
TRIAKONTER	: Otuzlu savaş gemisi.
TRIERARKHOS	: Trireme kaptanı.
TRÏNKET	: Pruva kısmında bulunan en küçük yelken.
TRIREME (TRIERE)	: Üç sıralı savaş gemisi.

U**V**

VOLTA	: Bağlamak.
--------------	-------------

Y

YEKE	: Dümen başına takılıp dümenin istenilen tarafa basılması için kullanılan demir veya ağaçtan yapılmış kol.
-------------	--

YELPAZE	: Dümenin su içindeki en geniş kısmı.
----------------	---------------------------------------

Z

ZIVANA (ISKAÇA)	: Her türlü direkli teknede direğin oturduğu yuva.
ZYGA	: Geminin sintine bölümüdür.
ZYGIOI	: Üç katlı Triremelerde ortada kalan kürek sırası.

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar

- Xenophon, **Anabasis (On Binlerin Ric'ati)**, Çev. Hayrullah Örs, İstanbul: Remzi Kitapevi, 1939.
- Appianus, **Roman History**, Çev. Horace White, New York: The Macmillan co., 1912.
- Aristophanes, **Acharnians**, Çev. S. Douglas Olson, Oxford; Oxford University Press, 2002.
- Demosthenes, **Demosthenes**, Çev. Charles Miner Thompson, New York: Houghton Mifflin Company, 1926.
- Herodotos, **Herodot Tarihi**, Çev. Müntekim Ökmen, İstanbul: Remzi Kitapevi Yayınları, 1991.
- Hesiodos, **İşler ve Günler**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1991.
- İlyada, **İlyada**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat, İstanbul: Can Yayınları, 1998.

- Odysseia Homeros, **Odysseia**, Çev. Azra Erhat, A. Kadir, İstanbul: Can Yayınları, 1994.
- Plinius Plinius, **Naturalis Historia**, Çev. Joyce Irene Whalley, Londra: Victoria and Albert Museum Yayınları, 1982.
- Strabon Strabon, **Coğrafya**, Çev. Adnan Pekman, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1987.
- Theophrastos Theophrastos, **Karakterler**, Çev. Candan Sentuna, İstanbul: Dost Kitapevi Yayınları, 1998.
- Vitruvius Vitruvius, **Mimarlık Üzerine On Kitap**, Çev. Suna Güven, İstanbul: Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, 1990.

Modern Kaynaklar

Ashton, R., H., J., 1986

Ashton, Richard, H., J., "Rhodian Bronze Coinage and the Earthquake of 229 – 226 B.C." **NC 146**, 1986, 1 – 7.

Atlan, S., 1976

Atlan, Sabahat. **1947 – 1967 Yılları Side Kazıları Sırasında Elde Edilen Sikkeler**. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1976.

Barron, J., P., 1966

Barron, John Penrose, **The Silver Coins Samos**. Londra: The Athlone Press, 1966.

Baydur, N., 1998

Baydur, Nezahat, **Roma Sikkeleri**, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1998.

BMC Bithynia

Wroth, W. **British Museum Catalogue of Greek Coins; Pontus, Paphlagonia, Bithynia, and Kingdom of Bosphorus**, Londra: 1889 (yeni basım Forni, Bologna, 1963).

BMC Ionia

Head, Barclay, V. **British Museum Catalogue of Greek Coins; Ionia**, Londra, 1892 (yeni basım Forni, Bologna, 1963).

Carr, F., G., G., 1968

Carr, Frank, G., G., **Maritime Greenwich**, Londra: Piktin Pictorials Ltd.,1968.

Carradice, I., Price, M., 2001

Carradice, Ian ve Martin Price. **Hellen Dünyasında Sikke**, Çev. Oğuz Tekin, İstanbul: Homer Kitapevi, 2001.

Casson, L., 2002

Casson, Lionel. **Antik Çağda Denizcilik ve Gemiler**, İstanbul: Homer Kitapevi, 2002.

Casson, L., 2004

Casson, Lionel: "I've Already Sold My Tunic: Nile Skippers and Their Problems in the Mid – Third Century B. C.", **The Philosophy of Ship Building**, Texas: Texas A&M University Press, 2004.

Coates, J., F., 1993

Coates, J., F., "The Design of an Experimental Trireme", **The Trireme Project**, Londra: Oxbow Books, 1993.

Coates, J., F., ve Shaw J., T., 1993

Coates, J., F., Shaw J., T. "Speculations on Fitting Hypozomata", **The Trireme Project**, Londra: Oxbow Books, 1993.

Gaebler, H., 1935

Gaebler, Hugo. **Die Antiken Münzen von Makedonia und Paionia, Vol. IV**, Berlin: Bearbeitet von Gaebel, 1935.

Greenhill, B., 1976

Greenhill, Basil: **Archaeology of The Boats: a New Introductory Study**, Londra: A. and C. Black, 1976.

Gürdeniz, C., 2001

Gürdeniz, Cem. **Deniz Kuvvetleri Terimler Sözlüğü**, İstanbul: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Daire Başkanlığı Matbaası, 2001.

Harl, K., W., 1996

Kenneth W. Harl, **Coinage in the Roman Economy**, Londra: The John Hopkins University Press, 1996.

Head, B., V., 1911

Head, Barclay, V., **Historia Nummarum: A Manual of Greek Numismatics**, Londra, Oxford, 1911.

Heipp – Tamer 1993

Heipp – Tamer, Christine. **Die Münzprägung Der Lykischen Stadt Phaselis in Griechischer Zeit**, Saarbrücker Druckerei und Verlag, 1993

Howgego, C., 1998

Howgego, Christopher: **Sikkeler Işığında Eski Çağ Tarihi**, Çev. Oğuz Tekin, İstanbul: Homer Kitapevi, 1998.

Johnstone, P., 1974

Johnstone, Paul. **The Archaeology of Ships**, Londra: The Bodley Head Press, 1974.

- Köker, H., 2001
Köker, Hüseyin. "Kyzikos Kenti Tarihi Coğrafyası ve Sikkeleri", Eskişehir: Yayınlanmamış Lisans Tezi, 2001.
- Köyağasıoğlu, Y., 2005a
Köyağasıoğlu, Yücel, "Tekne Tipleri I – Yelken Çizgisi", *Naviga*, 20: 80 – 82, Mayıs 2005.
- Köyağasıoğlu, Y., 2005b
Köyağasıoğlu, Yücel, "Tekne Tipleri II – Gulet Bodrum İcadı mı?", *Naviga*, 21: 62 – 65, Haziran 2005.
- Köyağasıoğlu, Y., 2005c
Köyağasıoğlu, Yücel, "Tekne Tipleri III – Anlayana Aşk olsun", *Naviga*, 22: 54 – 56, Temmuz 2005.
- Landels, J., G., 1998
Landels, J., G. **Eski Yunan ve Roma'da Mühendislik**, Ankara: Tübitak Yayınları, 1998.
- Landström, B., 1961
Landström, Björn, **Skeppet**, Uddevalla: Bohuslänningens AB, 1961.
- LRBC
Hill, Philip, L., **Late Roman Bronze Coinage, A. D. 324-498**, Londra: Spink, 1960.
- Moore, J., 1976
Moore, James, **Starting Sailing**, Londra: David & Charles Ltd., 1976.

- Morrison, J., S., ve R., T., Williams, 1968 Morrison, John., S., ve R., T., Williams, **Greek Oared Ships, 900 – 322 B.C.**, Londra: Cambridge University Press, 1968.
- Morrison, J., S., ve J., F., Coates, 1986 Morrison, John., S., ve J., F., Coates, **The Athenian Trireme**, Londra: Cambridge University Press, 1986.
- Morrison, J., S., 1993 Morrison, John., S. "Triereis: The Evidence from Antiquity", **The Trireme Project**, Londra: Oxbow Books, 1993.
- Mørkholm, O., 2000 Mørkholm, Otto. **Erken Helenistik Çağ Sikkeleri**, Çev. Oğuz Tekin, İstanbul: Homer Kitapevi, 2000.
- Newell, E., T., 1927 Edward., T., Newell, **The Coinages of Demetrios Poliorcetes**, Londra: Oxford University Press, 1927 (Yeni Basım, Chicago, 1978).
- Parker, A., J., 1992 Parker, A., J. **Ancient Shipwrecks of the Mediterrean & the Roman Provinces**, Londra: Bar International Press, 1992.

Polzer, M., E., 2004

Polzer, Mark, E.: "An Archaic Laced Hull in the Aegean: The 2003 Excavation and Study of the Pabuç Burnu Ship Remains", **The INA Quarterly**, 31, 3:, s. 3 – 11, Sonbahar 2004.

Pomey, P., 2004

Pomey, Partice. "Pinciples and Methods of Construction in Ancient Naval Architecture", **The Philosophy of Ship Building**, Texas: Texas A&M University Press, 2004.

RIC VIII

John., P., C., Kent, **Roman Imperial Coinage Vol. VIII: The Family of Constantine I**, Londra: Spink Books, 1981.

RPC I

Burnett, Andrew, Michel Amandry, Pere Pau Ripollés. **Roman Provincial Coinage: From the Death of Caesar to the Death of Vitellus (44 B.C – A.D 69)**, Londra: British Museum Press, 1992.

RRC

Crawford, Michael H. **Roman Republican Coinage**, Cambridge: Cambridge University Press, 1974.

- Sardis 1981
Buttrey, T., V., Ann Johnston, Kenneth M. MacKenzie, Michael L. Bates. **Greek, Roman and Islamic Coins From Sardis**, Cambridge: Harvard University Press, 1981.
- Shaw, T., 1993
Shaw, Timothy, **The Trireme Project, Operational Experience 1987 – 90 Lessons Learnt**, Londra: Oxbow Books, 1993.
- SNG Black Sea
Price, Martin, **Sylloge Nummorum Graecorum, The British Museum, Part I, The Black Sea**, Londra: British Museum Press, 1993.
- SNG Cop. Thrace I
Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Thrace, Part I, The Tauric Chersonese Thrace: Mesebria**, Copenagen: Sunrise Publications, 1942.
- SNG Cop. Thrace II
Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Thrace, Part II, Odessus – Sestus – Islands – Kings and Dynasts**, Copenagen, 1943.

- SNG Cop. Ionia I
- Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Ionia, Part I, Clazomenae - Ephesus, Copenhagen, 1946.**
- SNG Cop. Ionia II
- Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Ionia, Part II, Erythrae - Priene, Copenhagen, 1946.**
- SNG Cop. Ionia III
- Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Ionia, Part III, Smyrna, Teos, Islands, Copenhagen, 1946.**
- SNG Cop. Karia I
- Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Karia, Part I, Alabanda - Orthosia, Copenhagen, 1947.**

- SNG Cop. Karia II
 Danish National Museum, **Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum, Karia, Part II, Sebastapolis – Trepezopolis - Satraps - Islands**, Copenhagen, 1947.
- SNG Deutschland I
 Schultz, Sabine, **Sylloge Nummorum Graecorum, Sammlung der Universitätsbibliothek Leipzig, Band I, Autonome Griechische Münzen**, Münih: Hirmer Verlag, 1993.
- SNG Finland – Caria
 Ashton, Richard. **Sylloge Nummorum Graecorum, The Erkki Keckman Collection in the Skopbank Helsinki, Part 1**, Helsinki: The Finnish Society of Sciences and Letters, 1994.
- SNG France II
 Levante, Edoardo. **Sylloge Nummorum Graecorum, France II, Cabinet des Médailles, Cilicie**, Paris: Bibliothèque Nationale, 1993.
- SNG Newcastle
 Meadows, Andrew, Roderick Williams. **Sylloge Nummorum Graecorum, The Collection of the Society of Antiquaries Newcastle Upon Tyne, Volume XIII**, Oxford: Oxford University Press, 2005.

- SNG PfPs
- Nollé, Johannes, **Sylloge Nummorum Graecorum, Sammlung der Universitätsbibliothek Leipzig, Band I, Autonome Griechische Münzen**, Münih: Hirmer Verlag, 1993.
- SNG Switzerland I
- Levante, Edoardo, **Sylloge Nummorum Graecorum, Switzerland I, Levante – Cilicia**, Bern: Paul Haupt, 1993.
- SNG Schweiz II
- Kapossy, Balázs, **Sylloge Nummorum Graecorum, Schweiz II, Münzen der Antike: Katalog der Sammlung der Jean – Pierre Righetti im Bernischen Historischen Museum Balázs Kapossy**, Bern: Paul Haupt, 1993.
- SNG Sweden I:2
- Post, Eric von, Schwabacher, Willy. **Sylloge Nummorum Graecorum, Sweden I:2**, Stockholm: Ekblad&Co, 1995.
- SNG Sweden II
- Westmark, Ulla. **Sylloge Nummorum Graecorum, The Collection of the Royal Coin Cabinet, National Museum of Monetary History**, Stockholm: Almqvist & Wiksell International, 1980.

- SNG vAul Pontus
 Kleiner, G. **Sylloge Nummorum Graecorum, Deutschland Sammlung v.Aulock. Pontus – Paphlagonien – Bithynien**, Berlin, 1957 (Yeni basım 1966).
- SNG vAul Ionien
 Kraft, Konrad, H. Küthmann. **Sylloge Nummorum Graecorum, Deutschland Sammlung v.Aulock. Ionien**, Berlin, 1962 (Yeni basım 1969).
- SNG vAul Kilikien
 von Aulock, Hans, **Sylloge Nummorum Graecorum, Deutschland Sammlung v.Aulock. Kilikien**, Berlin, 1966.
- SNG vAul Nachträge III
 von Aulock, Hans, **Sylloge Nummorum Graecorum, Deutschland Sammlung v.Aulock. Nachträge III, Ionien, Karien, Lydien**, Berlin, 1968.
- SNG Dreer/Klagenfurt III
 Landesmuseum für Kärnten, **Sylloge Nummorum Graecorum, Sammlung Deer/Klagenfurt im Landesmuseum für Kärnten, III. Teil, Thracien – Macedonien - Päonien**, Klagenfurt, 1990.
- Starr, G., C, 2000
 Starr, Chester G. **Antik Çağ'da Deniz Gücü**, İstanbul: Homer Kitapevi, 2000.

Steffy, J., R., 1994

Steffy, J. Richard. **Wooden Ship Building and Interpretation of Shipwrecks**, Texas: Texas A&M University Press, 1994.

Tek, A., T., 2002

Tek, Ahmet, Tolga, "Arykanda Kazılarında Bulunan Antik Sikkeler Üzerine Yeni İncelemeler: 1971 – 2000 Sezonları", Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: 2002.

Tekin, O., 1994

Tekin, Oğuz. **Yapı Kredi Koleksiyonu Grek ve Roma Sikkeleri**, İstanbul: Yapı Kredi Bankası Yayınları, 1994.

The Trireme Project 1993

Ed. Shaw, Timothy. **The Trireme Project**, Londra: Oxbow Monographs, 1993.

Yılmaz 2003

Yılmaz, Anıl Tamer. "Klezomenai Kenti Tarihi Coğrafyası ve Sikkeleri", Eskişehir: Yayınlanmamış Lisans Tezi, 2003.

Müzayede Katalogları

NVMMORVM AVCTIONES 6, 1997.

Mail Bid Sale 45, 1998.

1500 Jahre Münzpragekunst 2003 Münzauktion Tkalec AG

1500 Jahre Münzpragekunst 2005 Münzauktion Tkalec AG

Kölner Münzkabinett, Auction 85, 2006.

Internet Kaynakları

<http://www.cngcoins.com/Coin.aspx?CoinID=39680>

<http://ina.tamu.edu/pabucburnu/Images/Hull%20Fragments/fragmentsphoto%5B1g%5D.jpg>

http://faculty-web.at.northwestern.edu/art-history/werckmeister/May_11_1999/1132.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f4/Liburna_Rome_BC31.jpg/800px-Liburna_Rome_BC31.jpg